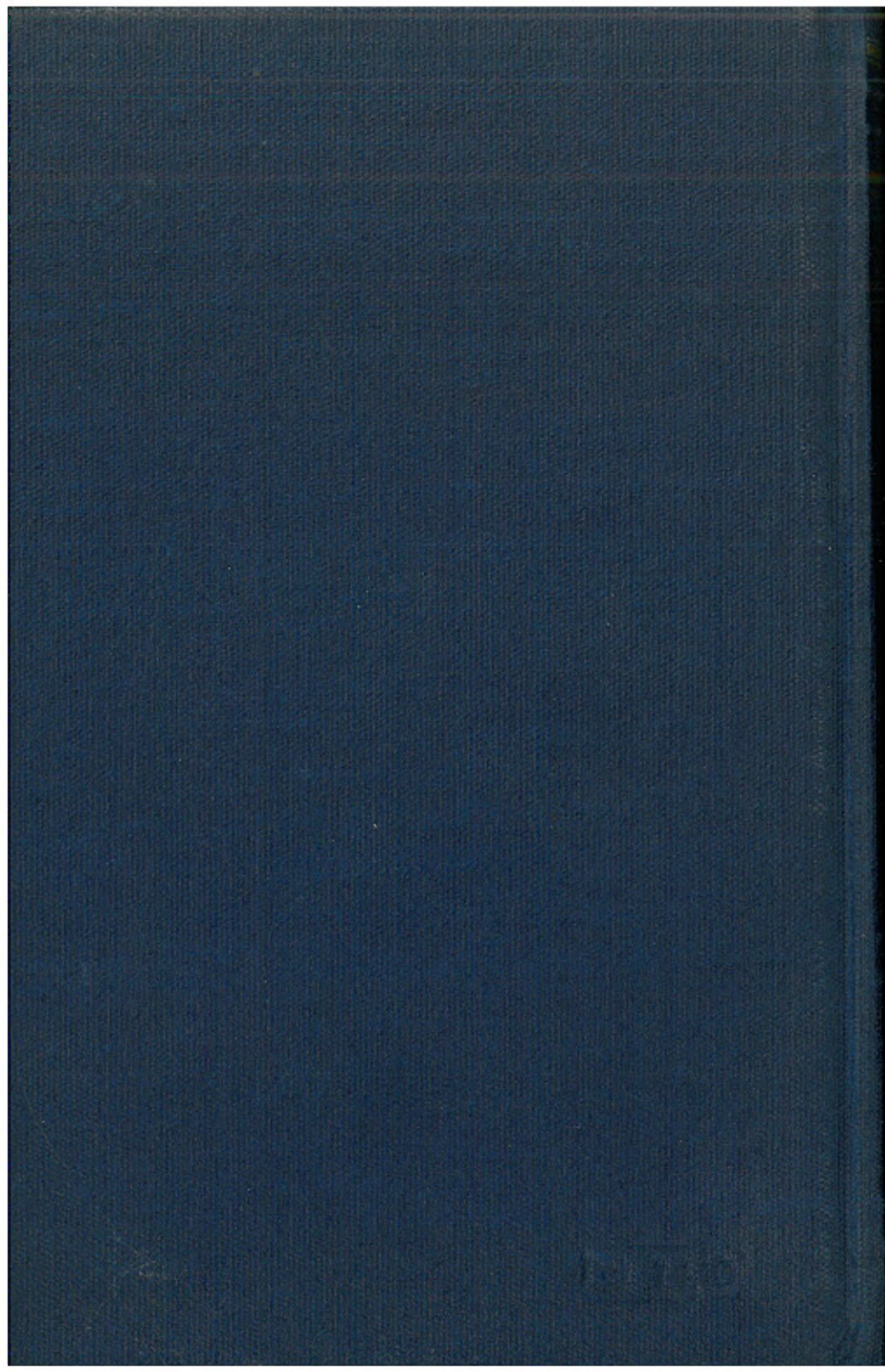
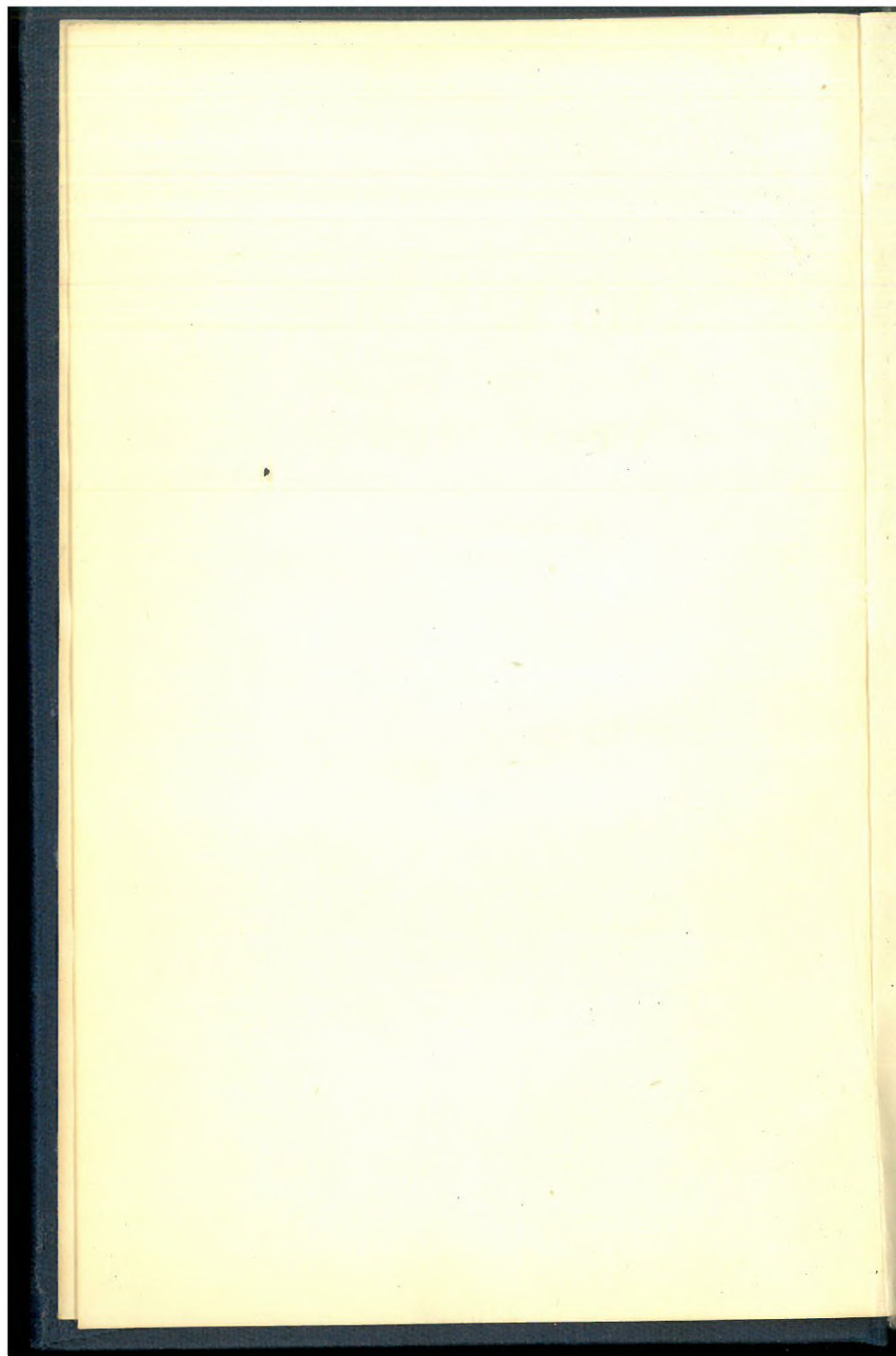

MAO TZE-DUN

2

Proletari din toate țările, uniți-vă!

MAO TZE-DUN

OPERE ALESE

毛澤東選集

第二卷

MAO TZE-DUN

OPERE ALESE

VOLUMUL

2

EDITURA DE STAT
PENTRU LITERATURĂ POLITICĂ
București—1955

MAO TSE-DUN

OPERE ALTE

VOLUME

Prezenta traducere a fost întocmită
în colectivul de redacție al Editurii de
stat pentru literatură politică după tra-
ducerea din limba chineză în limba
rusă apărută în Editura pentru litera-
tură străină, Moscova, 1953

DIN PARTEA EDITURII
PENTRU LITERATURA STRAINĂ
DIN MOSCOVA

Proporțiile mari ale volumului al 2-lea al ediției chineze a Operelor alese ale tovarășului Mao Țze-dun n-au permis editurii să-l publice în limba rusă într-un singur volum, și de aceea îl publică în două volume — al 2-lea și al 3-lea. Din această cauză se mărește și numărul total al volumelor ediției ruse.

the paper is printed
in the year 1871
and is the only one
of the kind in the
country. It is a
very rare and
valuable specimen
of the art of
printing. It is
now in the
possession of the
British Museum.

PERIOADA RĂZBOIULUI
ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR
JAPONEZI

(I)

PERIODICA RAZBOLNITS
RODITEL'NYA GOSPODSTVENNAYA
JAPONIYA

(1)

LINIA POLITICĂ, MĂSURILE PRACTICE ȘI PERSPECTIVELE LUPTEI ÎMPOTRIVA OFENSIVEI JAPONIEI*

(23 iulie 1937)

*La 7 iulie 1937, imperialiștii japonezi, intenționând să ocupe cu forța armată întreaga Chină, au provocat incidentul de la Lugoufiao. Poporul chinez a cerut în mod unanim să se dea o ripostă cotropitorilor japonezi. Cîan Kai-și a tăragănat lucrurile mult timp, și abia la zece zile după ce s-au produs evenimentele a acordat un interviu la Lușan, în cadrul că-

ruia a anunțat începerea războiului împotriva cotropitorilor. El a făcut acest pas pentru că întregul popor exercita presiune asupra lui, precum și pentru că acțiunile cotropitorilor japonezi aduceau prejudicii serioase intereselor imperialiștilor englezi și americani în China și intereselor marilor moșieri și ale marii burghezii, al căror reprezentant direct era el însuși. Dar în același timp guvernul ciankaișt a continuat, ca și înainte, să ducă tratative cu bandiții japonezi, aprobând chiar măsurile cu privire la așa-zisa „reglementare pașnică”, asupra cărora cotropitorii ajunseseră la o înțelegere cu autoritățile locale. Numai atunci când bandiții japonezi au dezlănțuit, la 13 august, o puternică ofensivă împotriva Șanhaiului, și Cian Kai-și n-a mai fost în stare să-și mențină dominația în sud-estul Chinei, el a fost nevoit să opună rezistență cotropitorilor. Dar nici după aceea, pînă în 1944, Cian Kai-și n-a încetat să facă încercări de a se înțelege în secret cu japonezii asupra păcii.

În tot timpul războiului, Cian Kai-și, decizindu-se complet de declarația făcută în cadrul interviului de la Lușan că, „o dată războiul început, întreaga țară — de la un capăt la altul, întregul popor — de la mic la mare, fiecare, indiferent cine ar fi el, va fi dator să ducă război împotriva cotropitorilor, apărînd pămîntul patriei”, — a acționat în mod permanent împotriva războiului popular general, care necesita mobilizarea tuturor forțelor poporului, și a dus o politică reacționară de rezistență pasivă față de Japonia și de luptă activă împotriva comuniștilor și a poporului. Tocmai această luptă care s-a desfășurat între linia Partidului Comunist Chinez și linia lui Cian Kai-și în perioada războiului o înfățișează tovarășul Mao Tze-dun în lucrarea de față atunci cînd vorbește despre cele două linii, cele două sisteme de măsuri practice și cele două perspective.

1. DOUĂ LINII

La 8 iulie, chiar a doua zi după ce au avut loc evenimentele de la Lugouțiao¹, Comitetul Central al Partidului Comunist Chinez a adresat întregii țări o declarație prin care chema la război împotriva cotropitorilor japonezi. În această declarație se spunea :

„Concetățeni ! Beipinul și Tianțzinul sînt în pericol ! China de nord este în pericol ! Existența națională a poporului chinez este în pericol ! Nu avem decît o singură ieșire — războiul întregii națiuni împotriva cotropitorilor japonezi. Cerem să se dea imediat o ripostă hotărîtă armatei japoneze în ofensivă, cerem să se ia imediat măsuri pentru a întîmpina bine pregătiți noile evenimente importante. Întreaga țară, de sus pînă jos, trebuie să renunțe de îndată la orice speranță de a trăi într-un fel sau altul în pace cu bandiții japonezi. Concetățeni ! Trebuie să proslăvim și să sprijinim eroica împotrivire a unităților lui Fin Ci-an. Trebuie să proslăvim și să sprijinim declarația autorităților din China de nord, care au arătat că sînt hotărîte să trăiască sau să moară împreună cu patria. Cerem ca generalul Sun Ce-iuan să pregătească imediat de luptă întregul corp 29² și să-l trimită pe front pentru a opune rezistență cotropitorilor. Cerem ca guvernul central din Nankin să acorde un ajutor real corpului 29 ; ca el să acorde imediat libertate mișcării patriotice a maseilor populare din întreaga țară și să dea poporului posibilitatea să-și exprime voința de luptă împotriva dușmanului ; ca guvernul să pregătească imediat de luptă toate forțele terestre, maritime și aeriene ale Chinei pentru a opune rezistență dușmanului ; ca el

să curețe imediat țara de trădătorii și vînzătorii de patrie, care s-au ascuns, precum și de spionii japonezi, și astfel să întărească spatele frontului. Chemăm întregul popor să ajute din toate puterile în războiul sfînt de apărare împotriva cotropitorilor japonezi. Lozincile noastre sînt: „Să apărăm cu arma în mînă Beipinul, Tianțzinul și întreaga Chină de nord! Să apărăm pămîntul nostru scump pînă la ultima picătură de singe! Popor chinez, guvern și armată! Să ne unim ca un singur om și să ridicăm Marele și indistructibilul zid al frontului național unic pentru a respinge agresiunea bandiților japonezi! Gomindanul și partidul comunist, în strînsă colaborare, să dea o ripostă noii ofensive a bandiților japonezi! Să fie alungați bandiții japonezi din China!”.

Așa se pune problema liniei politice.

La 17 iulie d-l Cian Kai-și a acordat la Lușan* un interviu. Acest interviu, în care a fost proclamată linia de orientare spre pregătirea ripostei ce trebuia dată cotropitorilor japonezi, a constituit prima declarație justă făcută după mulți ani de gomindan în problemele politicii externe. De aceea ea a fost întîmpinată cu bucurie de noi și de toți compatrioții.

În acest interviu au fost formulate patru condiții pentru reglementarea incidentului de la Lugouțiao :

„1. Nici o reglementare nu trebuie să știrbească suveranitatea Chinei sau să violeze integritatea teritoriului ei.

2. Nu este îngăduită nici o schimbare ilegală în organizarea administrativă a provinciilor Hebei și Ceahar.

3. Nu este îngăduită sub nici un motiv înlocuirea funcționarilor locali numiți de guvernul central.

4. Nu este îngăduită nici un fel de restrîngere a actualei zone de dispunere a corpului 29“.

* Stațiune balneară din județul Tziuțzian, provincia Tziansi; pe atunci reședința de vară a lui Cian Kai-și.

În încheierea interviului se spune :

„Guvernul a adoptat o linie absolut fermă și a ocupat o poziție fermă în ceea ce privește incidentul de la Lugouțiao.

Noi ne dăm seama că, în situația care se va crea după intrarea întregii țări în război, nu ne va rămâne decît să facem sacrificii pînă la capăt, și nimeni să nu încerce să stea de o parte. O dată războiul început, întreaga țară — de la un capăt la altul, întregul popor — de la mic la mare, fiecare, indiferent cine ar fi el, va fi dator să ducă război împotriva cotropitorilor, apărînd pămîntul patriei“.

Așa se pune problema liniei politice.

Acestea sînt declarațiile politice de însemnătate istorică făcute de gomindan și de partidul comunist cu privire la evenimentele de la Lugouțiao. Ambelor declarații le este comună cerința de a duce în mod hotărît războiul împotriva cotropitorilor japonezi și de a lupta împotriva conciliatorismului și a concesiilor.

Aceasta este prima linie proclamată ca răspuns la ofensiva Japoniei — linia justă.

Este posibil însă să fie adoptată o altă linie. În cursul ultimelor luni trădătorii națiunii și elementele projaponeze din regiunea Beipin-Tianțzin au devenit foarte active, încearcă să influențeze autoritățile locale din Beipin și Tianțzin pentru a le sili să satisfacă cererile japonezilor, subminează linia de ducere hotărîtă a războiului împotriva cotropitorilor japonezi și insistă asupra unei înțelegeri și a concesiilor. Acesta este un fenomen extrem de primejdios.

Această linie a conciliatorismului și concesiilor contrazice în mod fundamental linia ducerii hotărîte a războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Dacă nu se va pune repede capăt politicii de conciliere și concesi, ea va

avea ca rezultat faptul că Beipinul, Tianțzinul și întreaga Chină de nord vor cădea complet în mâna dușmanului, și întregul popor va fi în cea mai mare primejdie. Fiecare trebuie să privească acest lucru cu toată seriozitatea.

Ofițeri și soldați, ostași patrioți ai corpului 29, uniți-vă, luptați împotriva conciliatorismului și a concesiilor, luptați în mod hotărât împotriva cotropitorilor japonezi !

Patrioți din Beipin, Tianțzin și din întreaga Chină de nord, uniți-vă, luptați împotriva conciliatorismului și a concesiilor, luptați pentru ducerea unui război hotărât împotriva cotropitorilor japonezi !

Concetățeni, patrioți din întreaga Chină, uniți-vă, luptați împotriva conciliatorismului și a concesiilor, luptați pentru ducerea unui război hotărât împotriva cotropitorilor japonezi !

D-le Cian Kai-și și toți membrii gomindanului care nutriți sentimente patriotice, sperăm că veți urma cu fermitate linia politică pe care ați proclamat-o, că vă veți îndeplini promisiunile, că veți lupta împotriva conciliatorismului și a concesiilor, că veți duce în mod hotărât războiul împotriva cotropitorilor japonezi și că veți răspunde prin fapte la batjocoririle dușmanului.

Armate din întreaga Chină, inclusiv Armata roșie ! Sprijiniți declarația d-lui Cian Kai-și, luptați împotriva conciliatorismului și a concesiilor, luptați cu hotărâre împotriva cotropitorilor japonezi !

Toți comuniștii, ca un singur om, transpunând cinstit în viață declarația lor și totodată sprijinind în mod hotărât declarația d-lui Cian Kai-și, sînt gata ca, împreună cu membrii gomindanului și cu toți compatrioții, să apere pămîntul patriei pînă la ultima picătură de sînge, să lupte împotriva oricăror oscilări și șovăieli, împotriva

conciliatorismului și a concesiilor și să ducă în mod hotărît războiul împotriva cotropitorilor japonezi.

2. DOUĂ SISTEME DE MĂSURI PRACTICE

O dată adoptată linia de ducere a unui război hotărît împotriva cotropitorilor japonezi, este necesar să fie înfăptuit un întreg sistem de măsuri practice, și numai atunci țelul va putea fi atins.

Care sînt aceste măsuri ? Iată pe cele mai importante dintre ele :

1. Mobilizarea generală a tuturor forțelor armate ale țării. E necesar să facem ca armata noastră permanentă, care numără două milioane și ceva de oameni, — toate forțele terestre, maritime și aeriene, inclusiv armata guvernului central, trupele locale și Armata roșie, să fie gata de luptă ; să trimitem imediat pe front forțele principale ale armatei pentru a apăra patria, lăsînd o parte din ea în spatele frontului pentru menținerea ordinii ; să încredințăm comanda diferitelor sectoare unor comandanți militari devotați intereselor națiunii ; să convocăm Consiliul apărării naționale pentru a fixa linia strategică și pentru a asigura unitatea de voință în acțiunile de luptă ; să reorganizăm munca politică în armată în așa fel, încît să se realizeze o unitate între comandanți și ostași și între armată și popor ; să stabilim ca o parte din sarcinile strategice să treacă asupra forțelor de partizani, iar acțiunile detașamentelor de partizani să fie coordonate cu acțiunile trupelor regulate ; să curățim armata de trădătorii națiunii ; să mobilizăm rezerve cu un efectiv corespunzător, să le instruim și să le pregătim pentru a fi trimise pe front ; să intensificăm în măsura

posibilităților aprovizionarea trupelor cu muniții, efecte și alimente.

În concordanță cu linia generală de ducere hotărâtă a războiului împotriva cotropitorilor japonezi, trebuie să fie elaborate planurile de îndeplinire a sarcinilor militare menționate mai sus. În China sînt trupe destule, dar fără ca aceste planuri să fie îndeplinite dușmanul nu poate fi învins. Dacă vor fi îmbinate condițiile politice și materiale date, forțele noastre armate nu vor avea egal în Asia de est.

2. Mobilizarea generală a poporului. Este necesar să acordăm libertate mișcării patriotice, să punem în libertate pe deținuții politici, să abrogăm „Legea excepțională cu privire la pedepsele pentru crime săvîrșite împotriva Republicii”³ și „Legea cu privire la cenzura presei”⁴; să legalizăm organizațiile patriotice existente; să lărgim rețeaua organizațiilor patriotice în rîndurile diferitelor pături ale populației — muncitori, țărani, cercuri de oameni de afaceri, intelectuali; să înarmăm masele populare în scopul autoapărării și pentru a da concurs armatei în operațiile ei de luptă. Pe scurt, trebuie să se dea poporului libertatea de a-și exprima sentimentele patriotice. Prin puterea lor unită poporul și armata vor da imperialismului japonez o lovitură de moarte. A duce un război național fără să te sprijini pe masele largi populare înseamnă să ajungi inevitabil în situația de a nu putea repurta victoria. Soarta tristă a Abisiniei⁵ să ne servească drept avertisment. Cel care năzuiește sincer să ducă un război hotărît împotriva cotropitorilor japonezi nu poate să desconsidere necesitatea mobilizării generale a poporului.

3. Reorganizarea sistemului administrației de stat.

Pentru a obține unitatea între organele puterii de stat și masele populare trebuie ca diferitele partide și grupuri, precum și reprezentanți ai populației care se bucură de prestigiu să fie admiși să participe la administrarea treburilor statului și ca organele puterii de stat să fie curățite de elementele projaponeze și de trădătorii națiunii care s-au strecurat în ele. Lupta împotriva cotropitorilor japonezi este o sarcină importantă, un număr mic de oameni nu poate să-i facă față ; a te apuca de o treabă care este peste puterile tale înseamnă a o face să eșueze. Guvernul, dacă este un adevărat guvern al apărării naționale, este dator să se sprijine pe masele populare și să înfăptuiască principiul centralismului democratic. El trebuie să fie democratic și în același timp centralizat. Guvernele cele mai puternice sînt tocmai asemenea guverne. Adunarea națională trebuie să fie un adevărat reprezentant al poporului, trebuie să devină organul suprem al puterii de stat ; ea trebuie să îndrumeze politica statului și să traseze linia politică și planurile de luptă împotriva cotropitorilor japonezi, pentru salvarea patriei.

4. O politică externă subordonată sarcinilor luptei împotriva cotropitorilor japonezi. Nu trebuie să acordăm imperialiștilor japonezi nici un fel de avantaje și înlesniri ; dimpotrivă, trebuie să confiscăm bunurile care le aparțin, să anulăm datoriile noastre față de Japonia, să lichidăm agentura japoneză, să alungăm pe spionii japonezi. Trebuie să încheiem imediat o alianță politică-militară cu U.R.S.S., să stabilim strînse legături cu ea, ca fiind statul cel mai de nădejde, cel mai puternic, cel mai capabil să acorde ajutor Chinei în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Trebuie să cîștigăm simpatia Angliei, S.U.A. și Franței pentru lupta noastră și să obținem

ajutor din partea lor în condiții care să asigure menținerea drepturilor suverane ale Chinei asupra teritoriului ei. În lupta pentru victoria asupra cotropitorilor japonezi trebuie să ne sprijinim în primul rând pe forțele proprii, dar nu ne putem lipsi nici de ajutorul din afară : ducînd o politică de autoizolare, vom da apă la moară dușmanului.

5. Să fie proclamat un program de măsuri pentru îmbunătățirea traiului poporului și să se treacă imediat la înfăptuirea lui. Trebuie să se înceapă cu măsuri minimale, ca anularea angaralelor și dărilor împovăraătoare, reducerea arenzii pentru pămînt, îngrădirea cămătăriei, îmbunătățirea condițiilor materiale de viață ale muncitorilor, îmbunătățirea condițiilor de viață ale soldaților și ale comandanților inferiori, îmbunătățirea condițiilor de viață ale micilor funcționari, ajutorarea celor care au suferit de pe urma calamităților naturale. Toate aceste măsuri noi vor duce la creșterea puterii de cumpărare a populației, la înflorirea comerțului, la înviorarea circulației banilor ; ele nu pot în nici un caz, în ciuda afirmațiilor unora, să submineze finanțele statului. Aceste măsuri noi vor asigura creșterea nelimitată a forțelor rezistenței împotriva cotropitorilor japonezi și vor întări baza guvernului.

6. Un învățămînt subordonat sarcinilor apărării naționale. Trebuie schimbată radical orientarea de pînă acum și întregul sistem al învățămîntului public, renunțîndu-se la tot ceea ce nu este actual și rațional ; presa, editurile, cinematograful, teatrul, literatura și arta — toate trebuie să fie subordonate intereselor apărării naționale ; să se interzică trădătorilor națiunii să-și desfășoare propaganda.

7. O politică financiară și economică subordonată sarcinilor luptei împotriva cotropitorilor japonezi. Politica financiară trebuie să aibă la bază principiul „cine are bani — să dea bani” și principiul confiscării averii imperialiștilor japonezi și a trădătorilor națiunii, iar politica economică — principiul boicotării mărfurilor japoneze și al stimulării prin toate mijloacele a desfacerii mărfurilor indigene — totul pentru lupta împotriva cotropitorilor japonezi. Secătuirea vistieriei este o consecință a proastei administrări. Dacă se va duce însă o politică nouă, care să corespundă intereselor poporului, posibilitatea secătuirii vistieriei va fi exclusă. A vorbi de o situație economică și financiară desperată într-o țară cu un teritoriu atît de imens și cu o populație atît de numeroasă este o adevărată absurditate.

8. Să se unească întregul popor chinez, guvernul și armata și să se înalțe Marele și indistructibilul zid al frontului național unic. Realizarea liniei de a duce război împotriva cotropitorilor japonezi și aplicarea măsurilor amintite mai sus se bazează pe acest front unic. Temelia temeliilor o constituie strînsa colaborare dintre gomindan și partidul comunist. Guvernul, armata, partidele, grupurile și întregul nostru popor trebuie să se unească strîns pe baza acestei colaborări între cele două partide. Lozinca „Să ne unim în mod sincer și, prin eforturi comune, să salvăm patria” trebuie nu numai să fie rostită frumos, dar și să fie realizată în așa fel, încît să-ți umple inima de bucurie. Dacă e vorba să ne unim, atunci să ne unim cu adevărat. Aici nu trebuie să încapă loc pentru înșelare și suspectare reciprocă. Trebuie să privim lucrurile pe un

plan larg, să nu ne pierdem în amănunte. Meschinăria, intrigăria, birocratismul, a-chiuismul* nu au nici un rost. Ele nu sînt bune nici chiar împotriva dușmanului, iar să le folosești împotriva propriilor tăi compatrioți este pur și simplu ridicol. Orice lucru are o latură principală și alta neprincipală, latura neprincipală trebuind să fie subordonată celei principale. Cetățenii țării noastre trebuie să aibă în vedere ceea ce este principal, numai atunci le va veni ușor să dea gîndurilor și acțiunilor lor orientarea cuvenită. Cel care acum nu va da dovadă măcar cît de cît de sinceritate în chestiunea unirii, acela, în fața conștiinței lui, în sufletul lui, va trebui să se simtă rușinat, chiar dacă ceilalți nu îi vor întoarce spatele cu dezgust.

Se poate spune că acest sistem de măsuri, care au ca scop realizarea liniei de ducere a unui război hotărît împotriva cotropitorilor japonezi, este concretizat în cele opt principii programatice.

Realizarea liniei de ducere a unui război hotărît trebuie să fie însoțită de înfăptuirea măsurilor expuse mai sus; altfel victoria în război este de neconceput, altfel nu se va putea pune capăt agresiunii japoneze în China. China nu-i va putea face nimic Japoniei nicio-dată, și în cele din urmă va avea și ea, inevitabil, soarta Abisiniei.

Oamenii care sprijină în mod sincer linia de ducere a unui război hotărît împotriva cotropitorilor japonezi trebuie să transpună în viață acest sistem de măsuri. Pentru a verifica dacă cineva sprijină în mod sincer des-

* Vezi adnotarea 15 la lucrarea „Sarcinile Partidului Comunist Chinez în perioada războiului anti-japonez” din volumul 1 al ediției de față.

fășurarea hotărâtă a războiului, trebuie să știm dacă el este gata să adopte și să transpună în viață acest sistem de măsuri.

Mai există însă și un alt sistem de măsuri, care în toate punctele sale este opus programului pe care l-am expus mai sus.

Nu mobilizarea generală a tuturor forțelor armate, ci renunțarea la ea sau retragerea trupelor în spatele frontului.

Nu acordarea de libertăți poporului, ci asuprirea poporului.

Nu un guvern al apărării naționale, organizat pe baza principiului centralismului democratic, ci un guvern despotice al birocraților, compradorilor, tuhao-ilor, leșenilor și moșierilor.

Nu o politică externă subordonată sarcinilor luptei împotriva cotropitorilor, ci o politică de cochetare cu Japonia.

Nu îmbunătățirea vieții poporului, ci, ca și înainte, vlăguirea lui, încît să geamă în chinuri și să nu fie în stare să lupte împotriva cotropitorilor.

Nu un învățămînt public subordonat sarcinilor apărării naționale, ci un învățămînt care să educe robi coloniali.

Nu o politică financiară și economică subordonată sarcinilor luptei împotriva cotropitorilor japonezi, ci politica financiară și economică de pînă acum, neschimbată sau chiar și mai nefastă, avantajoasă nu pentru patrie, ci pentru dușman.

Nu făurirea Marelui zid al frontului național anti-japonez unic, ci dărîmarea lui sau perorații mincinoase, fățarnice despre „strîngerea rîndurilor“.

Măsurile practice decurg din linia politică. Atunci cînd se aplică linia neîmpotrivirii, atunci și toate măsurile practice reflectă această neîmpotrivire. În această privință avem învățămintele ultimilor șase ani. Dacă însă se adoptă linia de desfășurare a unui război hotărît împotriva cotropitorilor japonezi, trebuie să se transpună în viață întregul sistem de măsuri corespunzătoare acestei linii, trebuie să se transpună în viață cele opt principii programatice expuse mai sus.

3. DOUA PERSPECTIVE

Care sînt deci perspectivele? Această problemă frămîntă pe toată lumea.

Dacă vom realiza prima linie și vom înfăptui primul sistem de măsuri, în fața noastră se va deschide cu siguranță perspectiva alungării imperialiștilor japonezi și a nașterii unei Chine dezrobite, libere. Oare poate să existe în această privință vreo îndoială? Cred că nu.

Dacă va fi realizată cea de-a doua linie și va fi înfăptuit cel de-al doilea sistem de măsuri, vom fi cu siguranță amenințați de perspectiva ocupării Chinei de către imperialiștii japonezi și a transformării poporului chinez într-un popor de sclavi, cărora le va fi hărăzită soarta vitelor de muncă. Oare poate să existe în această privință vreo îndoială? De asemenea cred că nu.

4. CONCLUZII

Trebuie să realizăm cu orice preț prima linie, să înfăptuim primul sistem de măsuri, să realizăm prima perspectivă.

Trebuie să luptăm cu orice preț împotriva celei de-a doua linii, să luptăm împotriva celui de-al doilea sistem de măsuri, să preîntîmpinăm cea de-a doua perspectivă.

Membri ai gomindanului și ai partidului comunist care vă iubiți patria! Uniți-vă cu toții laolaltă pentru a înfăptui cu hotărîre prima linie, pentru a transpune în viață primul sistem de măsuri, pentru a realiza prima perspectivă, pentru a lupta în mod hotărît împotriva celei de-a doua linii, pentru a lupta împotriva celui de-al doilea sistem de măsuri, pentru a preîntîmpina cea de-a doua perspectivă!

Concetățeni-patrioți, armate patriotice, partide și grupuri patriotice din întreaga țară! Uniți-vă laolaltă pentru a înfăptui cu hotărîre prima linie, pentru a transpune în viață primul sistem de măsuri, pentru a realiza prima perspectivă, pentru a lupta în mod hotărît împotriva celei de-a doua linii, pentru a lupta împotriva celui de-al doilea sistem de măsuri, pentru a preîntîmpina cea de-a doua perspectivă!

Trăiască războiul național-revoluționar!

Trăiască eliberarea națională a Chinei!

ADNOTĂRI

- ¹ Lugouțiao este situat la sud-vest de Pekin la o distanță de 10 km și ceva. La 7 iulie 1937 trupele agresorilor japonezi au atacat garnizoana chineză dispusă în această zonă. Sub influența avîntului impetuos care domnea pe atunci în țară în rîndurile întregului popor, care cerea să se dea o ripostă Japoniei, garnizoana chineză a opus rezistență cîmpitorilor. Din acel moment a început eroicul război pe care poporul chinez l-a purtat timp de 8 ani împotriva cîmpitorilor japonezi.

- ² Corpul 29 făcea parte din armata gomindanistă de nord-vest, care la început a fost comandată de Fin Iui-sian; pe atunci această armată se afla în regiunea provinciilor Hebei și Ceahar. Sun Ce-ian era comandantul corpului 29, iar Fin Ci-an — comandantul uneia dintre diviziile acestui corp.
- ³ La 31 ianuarie 1931 guvernul gomindanist a promulgat așa numita „Lege excepțională cu privire la pedepsele pentru crime săvârșite împotriva Republicii“. Acuzația de „crime săvârșite împotriva Republicii“ era folosită ca pretext pentru persecutarea și asasinarea patrioților și revoluționarilor. Această lege prevedea represiuni extrem de crunte.
- ⁴ „Legea cu privire la cenzura presei“ („Programul general de măsuri privind cenzura presei“) a fost introdusă de guvernul gomindanist în august 1934 pentru a înăbuși glasul poporului. „Legea“ prevedea că „manuscrisele care urmau să fie publicate în presă trebuie prezentate pentru control“. Aceasta însemna că orice material care urma să fie publicat în ziarele din regiunile aflate sub dominația gomindanistă, înainte de a fi tipărit, trebuia să fie trimis, pentru control cenzorului gomindanist. Cenzorul putea, după bunul său plac, să ciopârțească și să rețină manuscrisele.
- ⁵ Vezi § 8 al lucrării „Sarcinile Partidului Comunist Chinez în perioada războiului antijaponez“ din volumul 1 al ediției de față.

**PENTRU MOBILIZAREA
TUTUROR FORTELOR
ÎN VEDEREA REPURTĂRII VICTORIEI
ÎN RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA
COTROPITORILOR JAPONEZI ***

(25 august 1937)

** Teze pentru propagandiști și agitatori scrise de tovarășul Mao Tze-dun în august 1937 pentru organele centrale de propagandă și agitație ale partidului. Aceste teze au fost adoptate de consfătuirea lărgită a Biroului Politic al Comitetului Central al P.C.C. care a avut loc la Lociuan, în nordul provinciei Șensi.*

PIETRO MORRIZARELA
TUTOR FOR LIT
IN FEDEREA REPUBLICA VICTORIE
IN RAZIONE IMPOTIVA
COTROPITORIOR JAPONEXI

(25 August 1937)

* This article is published in English for the first time. It is a translation of the original Italian text which appeared in the "Giornale d'Informazioni" of the Fascist Party, Rome, 25 August 1937. The article is a translation of the original Italian text which appeared in the "Giornale d'Informazioni" of the Fascist Party, Rome, 25 August 1937. The article is a translation of the original Italian text which appeared in the "Giornale d'Informazioni" of the Fascist Party, Rome, 25 August 1937.

I

Evenimentele care au avut loc la 7 iulie la Lugouțiao au marcat începutul unei largi ofensive a imperialismului japonez în adâncul Chinei. Rezistența opusă de trupele chineze la Lugouțiao a constituit începutul războiului pe scară națională împotriva cotropitorilor japonezi. Ca urmare a faptului că cotropitorii continuă im-petuos ofensiva, că întregul popor chinez s-a ridicat la luptă hotărâtă, că burghezia națională înclină spre o po-litică de rezistență împotriva cotropitorilor japonezi, că Partidul Comunist Chinez promovează cu perseverență și transpune cu hotărîre în viață politica frontului na-țional anti-japonez unic, iar această politică este sprij-i-nită de întreaga țară, — ca urmare a tuturor acestor fapte cercurile cîrmuitoare din China au început, după evenimentele de la Lugouțiao, să treacă de la politica de neîmpotrivire față de Japonia, pe care au dus-o începînd de la „evenimentele de la 18 septembrie“, la o politică de ducere a războiului împotriva cotropitorilor japonezi, revoluția chineză trecînd, în dezvoltarea ei, de la etapa încetării războiului civil și a pregătirii războiului împo-triva cotropitorilor japonezi, etapă care a început cu „mișcarea de la 9 decembrie“*, la etapa desfășurării în

* Vezi adnotarea 8 la lucrarea „Sarcinile Partidului Comunist Chinez în perioada războiului anti-japonez“ din volumul 1 al edi-ției de față.

fapt a acestui război. Cotitura care s-a conturat în politica gomindanului începînd de la incidentul de la Sian și de la plenara a treia a Comitetului Executiv Central al gomindanului, la fel ca și interviul acordat de d-l Cian Kai-și la 17 iulie la Lușan în problema rezistenței împotriva Japoniei, precum și o serie de măsuri întreprinse de el în domeniul apărării naționale, toate acestea sînt lucruri demne de salutat. Toate trupele de pe front — trupele terestre, aviația, formațiile locale — au început să opună cu curaj rezistență dușmanului, dînd dovadă cu acest prilej de un eroism propriu poporului chinez. Partidul Comunist Chinez trimite din tot sufletul tuturor armatelor patriotice și tuturor concetățenilor-patrioți salutul său național-revoluționar.

II

Dar paralel cu acestea, conducerea gomindanului, continuînd și după evenimentele de la Lugouțiao să ducă politica greșită pe care a dus-o începînd de la „evenimentele de la 18 septembrie“, dă dovadă din nou de conciliatorism și concesiile, înăbușă inițiativa armatelor patriotice, reprimă mișcarea patriotică a poporului pentru salvarea patriei. Nu încape nici o îndoială că, după ocuparea Beipinului și Tianțzinului, imperialiștii japonezi, sprijinindu-se pe hoardele lor armate, însuflețiți de sprijinul moral al imperialismului german și italian, folosind șovăielile imperialismului britanic și folosind înstrăinarea gomindanului de masele largi muncitoare, vor urma ca și pînă acum linia lor de dezlănțuire a unei mari ofensive, vor trece la realizarea planurilor operative fixate de ei pentru cea de-a 2-a și cea

de-a 3-a etapă, vor dezlanțui cu înverșunare o ofensivă împotriva întregii Chine de nord și a altor regiuni ale țării. Flacăra războiului a și cuprins provincia Ceahar, Șanhaiul și alte localități. Pentru a salva patria de la pieire, pentru a opune rezistență ofensivei mârșavilor cotropitori, pentru a apăra China de nord și regiunile de litoral ale țării, pentru a elibera Beipinul, Tianțzinul și Nord-Estul, întregul popor al Chinei, precum și conducerea gomindanului trebuie să înțeleagă pe deplin învățămintele care decurg din pierderea Nord-Estului, Beipinului și Tianțzinului, să tragă învățăminte din soarta tristă a Abisiniei, care și-a pierdut independența națională, să-și lămurească istoria luptei victorioase duse de U.R.S.S. împotriva dușmanilor străini², să-și însușească experiența Spaniei, care apără cu succes Madridul³; trebuie să ne unim strâns și să luptăm pînă la capăt pentru a apăra patria.

De acum înainte sarcina constă în a mobiliza toate forțele pentru repurtarea victoriei în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. O însemnătate hotărîtoare în această problemă are înfăptuirea unei cotituri totale și radicale în politica gomindanului. Actuala schimbare care s-a produs în politica dusă de gomindan în problema războiului împotriva cotropitorilor japonezi este demnă de salutat; Partidul Comunist Chinez și întregul popor chinez au așteptat-o mulți ani. Noi salutăm această schimbare. Dar în politica dusă de gomindan în problema mobilizării maselor și a înfăptuirii unor transformări politice nu se vede încă nici o cotitură. Gomindanul, în fond, ca și înainte, nu dorește să acorde libertate mișcării populare împotriva cotropitorilor japo-

nezi, ca și înainte, nu dorește să procedeze la reorganizarea aparatului de stat pe baza unor principii noi, ca și înainte, nu duce o politică de îmbunătățire a condițiilor de trai ale poporului, iar în relațiile lui cu partidul comunist încă n-a ajuns la o colaborare sinceră. Dacă într-un moment atât de critic, când asupra țării și a poporului planează primejdia pieirii, gomindanul va urma cu încăpăținare și în viitor politica lui de pînă acum și nu va voi să renunțe repede la ea, aceasta va aduce mari prejudicii cauzei războiului. Unii gomindaniști spun: să învingem în război, și atunci ne vom ocupa și de transformări politice. Ei consideră că se poate repurta victoria asupra cotropitorilor japonezi dacă războiul îl va duce numai guvernul. Acest lucru este greșit. Dacă războiul îl va duce numai guvernul, va fi posibilă doar obținerea unor succese în acest război, dar nu se va putea repurta victoria deplină asupra bandiților japonezi. Victoria finală asupra bandiților japonezi nu poate fi repurtată decît într-un război național general. Iar pentru ca acest război național general să devină un fapt este necesară o cotitură totală și radicală în politica gomindanului, este necesar ca întreaga țară, de sus pînă jos, să înfăptuiască pînă la capăt, prin eforturi comune, programul împotrivirii față de Japonia, adică programul salvării patriei, program pătruns de spiritul celor trei principii populare revoluționare și al celor trei principii politice fundamentale pe care însuși Sun Iat-sen le-a formulat în perioada în care pentru prima dată fusese stabilită colaborarea între gomindan și partidul comunist.

III

Partidul Comunist Chinez, călăuzit de cele mai sincere intenții, propune gomindanului, întregului popor chinez, tuturor partidelor, tuturor grupurilor, tuturor păturilor populației, tuturor armatelor din țara noastră un program al salvării patriei, compus din 10 puncte, un program al victoriei depline asupra cotropitorilor japonezi. Partidul Comunist Chinez este ferm convins că numai înfăptuirea completă, sinceră și hotărâtă a acestui program ne va da posibilitatea să apărăm patria și să învingem pe cotropitorii japonezi. În caz contrar răspunderea va cădea asupra acelor care se vor crampona cu încăpăținare de ceea ce este vechi și care, prin inactivitatea lor, vor zădărnici totul. Atunci când țara va fi cotropită, va fi prea târziu să regretăm.

Reproducem programul salvării patriei alcătuit din 10 puncte :

1. Să fie zdrobit imperialismul japonez :

Să fie rupte relațiile diplomatice cu Japonia, să fie alungați funcționarii japonezi, să fie arestați spionii japonezi, să fie confiscate bunurile japoneze din China, să fie anulate datoriile noastre față de Japonia, să fie anulate tratatele încheiate cu Japonia, să fie retrase toate concesiunile acordate Japoniei.

Să luptăm pînă la ultima picătură de sînge, apărînd China de nord și regiunile de litoral ale țării.

Să luptăm pînă la ultima picătură de sînge pentru eliberarea Beipinului, Tianțzinului și Nord-Estului.

Să alungăm pe imperialiștii japonezi din China.

Să luptăm împotriva oricăror șovăieli și împotriva conciliatorismului.

2. Mobilizarea militară generală a țării :

Să fie mobilizate toate forțele terestre, maritime și aeriene ale țării, să fie desfășurat războiul împotriva cotropitorilor japonezi pe scară națională. Să fie combătută linia de orientare spre acțiuni pasive, pur defensive. Să fie adoptată linia de orientare spre acțiuni de luptă active, independente, spre inițiativă în luptă.

Să fie instituit un Consiliu permanent al apărării naționale, care să discute și să adopte planurile de apărare națională și să traseze linia în ceea ce privește desfășurarea acțiunilor militare.

Să fie înarmat poporul, să fie desfășurat războiul de partizani împotriva cotropitorilor japonezi în cooperare cu operațiile armatei regulate.

Să fie reorganizată munca politică în armată în așa fel, încât să se asigure unitatea dintre comandanți și ostași.

Să fie unite laolaltă armata și poporul, să fie dezvoltată inițiativa armatei.

Să fie acordat ajutor Armatei anti-japoneze unite din nord-est, să fie dezorganizat spatele dușmanului.

Să fie create condiții egale în ceea ce privește aprovizionarea pentru toate trupele care duc războiul împotriva cotropitorilor japonezi.

Să fie create în țară districte militare, întregul popor să fie mobilizat să participe la război, pentru a înfăptui treptat trecerea de la sistemul armatei plătite la sistemul serviciului militar obligatoriu.

3. Mobilizarea generală a poporului :

Să fie acordat întregului popor, cu excepția trădătorilor națiunii, libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor și a asociațiilor în vederea luptei împotriva cetro-

pitorilor japonezi, pentru salvarea patriei, libertatea de a opune rezistență armată dușmanului.

Să fie abrogate toate legile și dispozițiile vechi care încătușează mișcarea patriotică a poporului, să fie promulgate legi și dispoziții noi, revoluționare.

Să fie puși în libertate toți deținuții politici-patrioți și revoluționari, să nu fie interzisă activitatea partidelor.

Intregul popor chinez trebuie să se mobilizeze și să se înarmeze pentru a participa la războiul împotriva cotropitorilor japonezi; cine are forțe — să-și dea forțele, cine are bani — să dea bani, cine are arme — să dea arme, cine are cunoștințe — să-și dea cunoștințele.

Înfăptuind principiul autodeterminării și al autonomiei naționale, să fie mobilizate minoritățile naționale mongolă, cele musulmane și celelalte minorități naționale pentru lupta comună împotriva cotropitorilor japonezi.

4. Să fie reorganizat sistemul administrației de stat:

Să fie convocată Adunarea națională, care trebuie să fie alcătuită din adevărații reprezentanți ai poporului și care să adopte o constituție cu adevărat democratică, să fixeze linia de luptă împotriva cotropitorilor japonezi pentru salvarea patriei și să aleagă un guvern al apărării naționale.

Din guvernul apărării naționale trebuie să facă parte elemente revoluționare din toate partidele, grupurile și organizațiile populare și să fie alungate din el elementele projaponeze.

Guvernul apărării naționale trebuie să fie organizat după principiul centralismului democratic: el trebuie să fie democratic și totodată centralizat.

Guvernul apărării naționale trebuie să ducă o politică revoluționară de luptă împotriva cotropitorilor japonezi și de salvare a patriei.

Să fie introdusă autoadministrarea locală, să fie stîrpite delapidarea de bani publici și mita, să fie creat un aparat de stat în care să nu existe corupție.

5. O politică externă subordonată sarcinilor de luptă împotriva cotropitorilor japonezi :

Să fie încheiate, în condiții care să asigure menținerea drepturilor suverane ale Chinei asupra teritoriului ei, alianțe împotriva agresiunii, precum și tratate de asistență militară mutuală în lupta împotriva cotropitorilor japonezi cu toate statele care s-au pronunțat împotriva politicii agresive a Japoniei.

Să fie sprijinit frontul internațional al păcii, să luptăm împotriva frontului agresiv germano-japonezo-italian.

Să ne unim cu masele muncitorești-țărănești din Coreea și Japonia pentru lupta împotriva imperialismului japonez.

6. O politică financiară și economică de timp de război :

La baza politicii financiare trebuie să stea principiul : „cine are bani — să dea bani“ ; proprietatea trădătorilor națiunii să fie confiscată și folosită pentru acoperirea cheltuielilor legate de ducerea războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Politica economică trebuie să urmărească buna organizare și lărgirea producției de apărare, dezvoltarea agriculturii, asigurarea prin forțe proprii a aprovizionării țării în timp de război cu produsele necesare ; încurajarea prin toate mijloacele a desfacerii mărfurilor îndigene, îmbunătățirea calității

produselor locale, completa interzicere a vânzării mărfurilor japoneze, înfrînarea speculanților, lupta împotriva mașinațiilor speculative.

7. Îmbunătățirea condițiilor de viață ale poporului :

Să fie îmbunătățită situația materială a muncitorilor, funcționarilor, cadrelor din învățământ și a militarilor, care participă la lupta împotriva cotropitorilor.

Să fie acordate înlesniri familiilor militarilor, care participă la lupta împotriva cotropitorilor.

Să fie desființate angaralele și dările împovărătoare.

Să fie redusă arenda pentru pământ și dobînda.

Să fie acordat ajutor material șomerilor.

Să fie reglementată aprovizionarea cu alimente.

Să fie acordat ajutor celor care au avut de suferit de pe urma calamităților naturale.

8. Un învățământ public subordonat sarcinilor luptei împotriva cotropitorilor japonezi :

Să fie desființat vechiul sistem de învățământ și vechile programe de învățământ și să se introducă un sistem nou și programe noi, care să aibă ca scop educarea în spiritul luptei împotriva cotropitorilor și al salvării patriei.

9. Consolidarea spatelui prin curățirea țării de trădătorii națiunii, de trădătorii de patrie și de elementele projaponeze.

10. Unirea întregii națiuni pentru lupta împotriva cotropitorilor japonezi :

Pe baza colaborării între gomindan și partidul comunist să fie creat un front național antijaponez unic, care să unească toate partidele și grupurile, toate păturile populației și toate armatele din țara noastră și care să

conducă războiul ; să ne unim în mod sincer și prin eforturi comune să salvăm patria.

IV

Trebuie să se renunțe la principiul ducerii războiului împotriva cotropitorilor japonezi numai cu forțele guvernului și să se adopte principiul războiului național general. Guvernul trebuie să se unească cu poporul, să reînvie în întregime spiritul revoluționar al lui Sun Iat-sen, să înfăptuiască programul expus mai sus și să lupte pentru victoria deplină în război. Partidul Comunist Chinez, masele populare și forțele armate conduse de el sînt pe deplin hotărîte ca, pe baza programului menționat, să se situeze pe pozițiile înaintate ale luptei împotriva cotropitorilor japonezi și să-și dea tot sîngele, pînă la ultima picătură, pentru apărarea patriei. Aplicînd în mod consecvent linia trasată de el, Partidul Comunist Chinez este gata să se situeze pe poziția unui front comun cu gomindanul și cu celelalte partide și grupuri din țară pentru ca umăr la umăr, uniți laolaltă, să făurească Marele și indistructibilul zid al frontului național unic în scopul repurtării victoriei asupra odioșilor bandiți japonezi, în scopul luptei pentru o Chină nouă, independentă, liberă și fericită. Pentru a atinge acest țel să luptăm cu hotărîre împotriva teoriilor capitularde-conciliatoriste ale trădătorilor națiunii și în același timp împotriva defetismului, ai cărui propovăduitori afirmă că repurtarea victoriei asupra cotropitorilor japonezi este imposibilă. Partidul Comunist Chinez este ferm convins că, dacă toate cele zece puncte ale programului expus mai sus vor fi îndeplinite, victoria asupra bandiților ja-

ponezi va putea fi reputată. E destul ca cele 450.000.000 de compatrioți ai noștri să-și încordeze în mod unanim eforturile, și atunci victoria definitivă va fi de partea poporului chinez !

Jos imperialismul japonez !

Trăiască războiul național-revoluționar !

Trăiască China nouă, independentă, liberă și fericită !

ADNOTĂRI

- ¹ Vezi nota la titlul lucrării „Linia politică, măsurile practice și perspectivele luptei împotriva ofensivei Japoniei“ din volumul de față.
- ² Vezi „Cursul scurt de istorie a P.C. (b) al Uniunii Sovietice“, cap. VIII.
- ³ În 1936 fasciștii germani și italieni au dezlănțuit prin intermediul fascistului spaniol — militaristul Franco — un război de agresiune împotriva Spaniei. Poporul spaniol s-a ridicat sub conducerea guvernului Frontului popular la un război eroic, apărînd democrația împotriva agresiunii. Acest război a atins culmea înverșunării în timpul apărării capitalei Spaniei — Madridul. Apărarea îndirjită a Madridului a început în octombrie 1936 și a durat 2 ani și 5 luni. În urma ajutorului pe care Anglia, Franța și celelalte state imperialiste l-au acordat agresorilor prin fățarnica lor politică de „neintervenție“, precum și ca urmare a sciziunii care s-a produs în sinul Frontului popular, în martie 1939 Madridul a căzut.

ÎMPOTRIVA LIBERALISMULUI

(7 septembrie 1937)

REPORT OF THE LIBRARIAN

(1893-1894)

Noi sîntem pentru lupta ideologică activă, deoarece ea este arma cu ajutorul căreia se realizează coeziunea internă a partidului și a celorlalte organizații revoluționare, coeziune care asigură capacitatea lor de luptă. Fiecare comunist, fiecare revoluționar trebuie să folosească această armă.

Liberalismul, însă, respinge lupta ideologică și se situează pe pozițiile unei păci neprincipiale. Acest lucru dă naștere unui stil putred, mic-burghez în muncă, care duce unele verigi ale partidului și pe unii membri ai partidului și ai celorlalte organizații revoluționare la putrefacție politică.

Liberalismul se manifestă sub diferite forme :

1. Vezi limpede că cineva procedează greșit, dar numai pentru că acel cineva este un cunoscut, un consătean, un coleg de școală, un prieten intim, un om drag, un vechi tovarăș de muncă sau subaltern nu duci o luptă principală împotriva lui, ci îi permiți să acționeze și mai departe în același spirit, numai ca să păstrezi pacea și prietenia ; sau îl dojenești puținel, dar nu rezolvi problema pînă la capăt, numai pentru a trăi în tihnă și fără bătaie de cap. Rezultatul este că se aduc prejudicii atît întregului colectiv cît și persoanei respective.

2. Îți îngădui să faci o critică lipsită de răspundere în spate, dar nu pui în mod hotărît problemele în fața organizației; nu vorbești în față, ci spui câte și mai câte în spate; la adunări taci, iar după adunări te apuci să palavragești. În conștiința ta, în locul principiilor colectivismului, domnește dezmățul liberal.

3. Dacă o chestiune nu te privește personal, cauți să te amesteci cât mai puțin; știind foarte bine că oamenii n-au dreptate, consideri că e mai bine să vorbești cât mai puțin: înțeleptul, vedeți dumneavoastră, se ține departe de rău, numai ca el însuși să nu păcătuiască.

4. Nu te supui directivelor și pui părerea ta personală mai presus de orice; vrei ca organizația să se îngrijească de tine, dar nu dorești să recunoști disciplina de organizație.

5. Nu lupți împotriva concepțiilor greșite, nu le combați în interesul unirii, în interesul mersului înainte, în interesul organizării muncii, ci te ocupi de atacuri personale, de intrigi, de răfuiele personale, cauți să te răzbuni.

6. Auzi păreri greșite, dar nu intervii în discuții; mai mult, nu aduci la cunoștință nici chiar ieșirile contrarevoluționare, ci le asculți cu indiferență, ca și cum nimic nu s-a întâmplat.

7. Nu duci muncă de propagandă și agitație în mase, nu iei atitudine, nu cauți să cunoști situația, nu te interesezi, nu pui la inimă interesele vitale ale populației, ești indiferent față de toate. Uiți că ești membru al partidului comunist și decazi pînă la nivelul micului burghez de rînd.

8. Cînd vezi că se comit acte care aduc prejudicii intereselor maselor, tu nu te revolți, nu convingi, nu le curmi, nu duci muncă de lămurire, ci le tolerezi, închizi ochii asupra lor.

9. Ai o atitudine neserioasă față de muncă, muncești fără un plan precis, fără o orientare precisă, faci lucrul de mîntuială, fie cum o fi, a trecut ziua — și gata.

10. Considerîndu-te revoluționar cu merite, te fălești cu stagiul, dar de sarcinile mari nu te achiți, iar de la cele mărunte te eschivezi, lucrezi neglijent, cu învățătura nu te omori.

11. Atunci cînd comiți o greșală, tu, deși ai înțeles acest lucru, totuși nu vrei s-o îndrepti, și prin aceasta dai dovadă de liberalism față de tine însuși.

S-ar putea cita încă o serie de exemple, dar cele unsprezece enumerate mai sus sînt principalele.

Toate acestea sînt manifestări de liberalism.

Intr-un colectiv de revoluționari, liberalismul este extrem de dăunător; el reprezintă un fel de element dizolvant, care provoacă destrămarea unității, slăbirea coeziunii, pasivitate în muncă, haos ideologic. Liberalismul face ca în rîndurile revoluționarilor să dispară organizarea și disciplina fermă, să dispară posibilitatea de a aplica în mod consecvent și pînă la capăt linia politică, iar organizația de partid se rupe de masele pe care le conduce. Aceasta este o tendință profund dăunătoare.

Liberalismul își are izvoarele în natura meschină, egoistă a micii burghezii, care pune interesele personale pe primul plan, iar interesele revoluției le împinge pe planul al doilea. Tocmai de aici provine liberalismul în ideologie, în politică și în problemele organizatorice.

Liberalii privesc tezele marxismului ca pe niște dogme abstracte. Ei sînt pentru marxism, dar nu intenționează să-l transpună în viață, sau nu intenționează să-l transpună în întregime în viață; ei nu intenționează să înlocuiască liberalismul lor prin marxism. Ei au în rezervă și marxism și liberalism: în vorbe sînt marxiști, iar în fapte sînt liberali. În bagajul lor se găsește și marxism și liberalism, pentru alții marxism, pentru ei liberalism, fiecare cu rostul lui. Așa e construit creierul unor oameni.

Liberalismul este una dintre manifestările oportunismului; el contrazice în mod radical marxismul. Liberalismul înseamnă pasivitate; în mod obiectiv el ajută pe dușman. De aceea dușmanii noștri se vor bucura dacă liberalismul se va menține în rîndurile noastre. Aceasta este natura liberalismului, și în rîndurile revoluționarilor nu trebuie să fie loc pentru el.

Pătrunzîndu-ne de spiritul activ al marxismului, trebuie să lichidăm liberalismul cu pasivitatea lui. Comunistul trebuie să fie sincer, devotat și activ, interesele revoluției trebuie să-i fie mai scumpe decît viața, el trebuie să-și subordoneze interesele personale intereselor revoluției; el trebuie să apere întotdeauna și peste tot principiile juste, să lupte neîncetat împotriva oricăror concepții și acțiuni greșite, și astfel să întărească colectivismul în viața partidului și legătura partidului cu masele; el trebuie să se îngrijească de interesele partidului și ale maselor mai mult decît de interesele unei anumite persoane, să se îngrijească de ceilalți mai mult decît de sine. Numai un astfel de om merită să se numească comunist.

Toți comuniștii adevărați, sinceri, activi și fermi trebuie să se unească pentru a lupta împotriva tendințelor liberale ale unei părți dintre membrii de partid și să-i determine pe acești oameni să pășească pe calea cea justă. Aceasta este una dintre sarcinile luptei noastre pe frontul ideologic.

The history of the
the first part of the
the second part of the
the third part of the
the fourth part of the
the fifth part of the
the sixth part of the
the seventh part of the
the eighth part of the
the ninth part of the
the tenth part of the
the eleventh part of the
the twelfth part of the
the thirteenth part of the
the fourteenth part of the
the fifteenth part of the
the sixteenth part of the
the seventeenth part of the
the eighteenth part of the
the nineteenth part of the
the twentieth part of the
the twenty-first part of the
the twenty-second part of the
the twenty-third part of the
the twenty-fourth part of the
the twenty-fifth part of the
the twenty-sixth part of the
the twenty-seventh part of the
the twenty-eighth part of the
the twenty-ninth part of the
the thirtieth part of the
the thirty-first part of the
the thirty-second part of the
the thirty-third part of the
the thirty-fourth part of the
the thirty-fifth part of the
the thirty-sixth part of the
the thirty-seventh part of the
the thirty-eighth part of the
the thirty-ninth part of the
the fortieth part of the
the forty-first part of the
the forty-second part of the
the forty-third part of the
the forty-fourth part of the
the forty-fifth part of the
the forty-sixth part of the
the forty-seventh part of the
the forty-eighth part of the
the forty-ninth part of the
the fiftieth part of the
the fifty-first part of the
the fifty-second part of the
the fifty-third part of the
the fifty-fourth part of the
the fifty-fifth part of the
the fifty-sixth part of the
the fifty-seventh part of the
the fifty-eighth part of the
the fifty-ninth part of the
the sixtieth part of the
the sixty-first part of the
the sixty-second part of the
the sixty-third part of the
the sixty-fourth part of the
the sixty-fifth part of the
the sixty-sixth part of the
the sixty-seventh part of the
the sixty-eighth part of the
the sixty-ninth part of the
the seventieth part of the
the seventy-first part of the
the seventy-second part of the
the seventy-third part of the
the seventy-fourth part of the
the seventy-fifth part of the
the seventy-sixth part of the
the seventy-seventh part of the
the seventy-eighth part of the
the seventy-ninth part of the
the eightieth part of the
the eighty-first part of the
the eighty-second part of the
the eighty-third part of the
the eighty-fourth part of the
the eighty-fifth part of the
the eighty-sixth part of the
the eighty-seventh part of the
the eighty-eighth part of the
the eighty-ninth part of the
the ninetieth part of the
the ninety-first part of the
the ninety-second part of the
the ninety-third part of the
the ninety-fourth part of the
the ninety-fifth part of the
the ninety-sixth part of the
the ninety-seventh part of the
the ninety-eighth part of the
the ninety-ninth part of the
the hundredth part of the

**SARCINILE VITALE
CARE S-AU RIDICAT
DUPĂ STABILIREA COLABORĂRII
DINTRE GOMINDAN
ȘI PARTIDUL COMUNIST**

(29 septembrie 1937)

SARONITE STATE
CARE S-ALL RUDICAL
DUPY STARRUREA COLARORARD
DINTRE GOMINDLY
SI PARTIDUL COMUNIST
(200 exemplare 1937)

Încă în 1933 Partidul Comunist Chinez a publicat o declarație în care arăta că este gata să încheie cu orice unități ale trupelor gomindaniste înțelegeri cu privire la lupta comună împotriva cōtropicitorilor japonezi pe baza a trei condiții: încetarea ofensivei împotriva Armatei roșii, acordarea de libertăți maselor populare și înarmarea maselor populare. S-a făcut acest lucru pentru că după evenimentele de la 18 septembrie 1931 lupta contra ofensivei dezlănțuite de imperialismul japonez împotriva Chinei devenise principala sarcină a poporului chinez. Atunci însă n-am reușit să atingem țelul pe care ni l-am propus.

În august 1935 Partidul Comunist Chinez și Armata roșie chineză s-au adresat tuturor partidelor și grupurilor și tuturor compatrioților, chemîndu-i să creeze o armată anti-japoneză unită și un guvern al apărării naționale pentru a duce împreună lupta împotriva imperialismului japonez¹. În luna decembrie a aceluiași an Partidul Comunist Chinez a luat hotărîrea de a crea împreună cu burghezia națională un front național anti-japonez unic². Apoi, în mai 1936, comandamentul Armatei roșii a publicat o telegramă în care cerea guvernului de la Nankin să pună capăt războiului civil pentru a duce împreună lupta împotriva cōtropicitorilor

japonezi³. În august 1936 Comitetul Central al Partidului Comunist Chinez a adresat Comitetului Executiv Central al gomindanului o scrisoare în care cerea gomindanului să pună capăt războiului civil și să creeze un front unic al ambelor partide pentru a duce împreună lupta împotriva imperialismului japonez⁴. În septembrie 1936 partidul comunist a adoptat o hotărâre în care a formulat lozinca creării în China a unei republici democratice unite⁵. Partidul comunist nu s-a limitat la declarații, telegrame, scrisori și hotărâri; el a dus în repetate rînduri tratative cu gomindanul prin reprezentanți trimiși în mod special; dar nici aceasta n-a dat rezultate. Și numai după ce au avut loc evenimentele de la Sian, la sfîrșitul anului 1936, reprezentantul cu puteri depline al Partidului Comunist Chinez a reușit să ajungă în tratativele duse cu conducerea gomindanului la un acord în cea mai importantă problemă politică din vremea aceea — problema încetării războiului civil dintre cele două partide — și să obțină soluționarea pașnică a conflictului de la Sian. Acesta a fost un mare eveniment în istoria Chinei, care a creat premisa necesară pentru reluarea colaborării dintre cele două partide.

La 10 februarie anul acesta, în ajunul celei de-a treia plenare a Comitetului Executiv Central al gomindanului, Comitetul Central al Partidului Comunist Chinez, în scopul stabilirii concrete a colaborării dintre partide, a trimis plenarei o telegramă în care erau expuse pe larg propunerile lui⁶. În această telegramă partidul comunist cerea ca gomindanul să-și ia următoarele cinci angajamente: să pună capăt războiului civil, să introducă libertăți democratice, să convoace Adunarea națională, să termine mai repede pregătirea războiului împo-

triva cotropitorilor japonezi, să îmbunătățească condițiile de viață ale poporului. La rîndul său, partidul comunist își lua față de gomindan următoarele patru angajamente : să înceteze de a mai contrapune o putere alteia, să schimbe denumirea Armatei roșii, să instaureze pe teritoriul bazelor de sprijin revoluționare un regim democratic clădit pe principii noi și să pună capăt confiscării pămîntului moșieresc. Aceasta de asemenea a însemnat un pas politic important, deoarece altfel fără îndoială că stabilirea colaborării dintre cele două partide ar fi întârziat, ceea ce ar fi dăunat extrem de mult terminării rapide a pregătirii războiului împotriva cotropitorilor japonezi.

După aceasta, în cursul tratativelor, s-a ajuns la o oarecare apropiere între punctele de vedere ale celor două partide. În toate problemele — elaborarea unui program politic comun al ambelor partide, anularea interzicerii mișcării de masă, punerea în libertate a deținuților politici, schimbarea denumirii Armatei roșii etc. — partidul comunist a venit cu propuneri noi, mai concrete. Deși publicarea programului comun, anularea interzicerii mișcării de masă, recunoașterea noului regim pe teritoriul bazelor de sprijin revoluționare n-au fost realizate pînă acum, ordinul de schimbare a denumirii Armatei roșii în armata a 8-a națională-revoluționară (potrivit numerotării unităților militare care luptă pe front ea se numește și grupul al 18-lea de armată) a și fost publicat — la aproximativ o lună după căderea Beipinului și Tianțzinului. Declarația Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez cu privire la stabilirea colaborării dintre cele două partide, care a fost înmînată gomindanului încă la 15 iulie, și textul convorbirii cu

Cian Kai-și despre legalizarea partidului comunist, text care, potrivit înțelegerii, trebuia să fie publicat după declarație, au fost de asemenea publicate, deși cu mare întârziere (ceea ce este regretabil) ; ele au fost publicate de către agenția telegrafică gomindanistă „Ciunianșe“* la 22 și 23 septembrie într-un moment când situația pe front era extrem de încordată. Partidul comunist în declarația lui și Cian Kai-și în convorbirea lui au declarat că între cele două partide s-au stabilit relații de colaborare, punînd astfel baza necesară măreței cauze a luptei comune a celor două partide pentru salvarea patriei. Declarația partidului comunist va constitui nu numai baza unirii celor două partide, dar va deveni și temelia temeliilor a măreței uniri a întregului popor. Cian Kai-și a recunoscut în convorbirea lui situația legală a partidului comunist în țară și a arătat necesitatea unirii în scopul salvării patriei. Aceasta este foarte bine. Totuși el n-a renunțat încă la îngîmfarea proprie gomindanului și n-a manifestat spiritul autocritic necesar, iar acest lucru nu poate să ne satisfacă. Dar oricum ar fi, frontul unic al celor două partide a fost proclamat. Acest lucru deschide o nouă eră în istoria revoluției chinéze, acest lucru va exercita o influență uriașă și foarte profundă asupra desfășurării revoluției chineze și va juca un rol hotărîtor în opera de zdrobire a imperialismului japonez.

Începînd din 1924, relațiile dintre gomindan și partidul comunist joacă un rol hotărîtor în desfășurarea revoluției din China. Revoluția din 1924—1927 s-a desfășurat pe baza colaborării dintre cele două partide,

* „Central News“.

care s-au călăuzit după un program bine definit. În decurs de vreo doi-trei ani, aceasta a făcut ca revoluția, căreia Sun Iat-sen i-a consacrat 40 de ani din viață, dar pe care n-a putut-o desăvîrși, să înregistreze succese uriașe. Aceste succese și-au găsit expresia în crearea bazei revoluționare din provincia Guandun și în victoria Campaniei din nord. Acesta a fost rezultatul creării frontului unic al celor două partide. Dar unii oameni s-au dovedit a nu fi în stare să urmeze cu fermitate principiile revoluționare și, chiar în momentul în care revoluția era pe punctul de a fi desăvîrșită, au scindat frontul unic al celor două partide, ceea ce a dus la înfrîngerea revoluției și a dat dușmanului din afară posibilitatea să invadeze țara. Acesta a fost rezultatul scindării frontului unic al celor două partide.

Frontul unic creat acum din nou de cele două partide marchează începutul unei noi perioade a revoluției chineze. Și, deși mai există unii oameni care încă tot nu înțeleg sarcinile istorice și mărețele perspective ale acestui front unic și încă tot mai cred că crearea lui nu este decît o măsură silită, luată de ochii lumii și vremelnică, totuși, tocmai datorită acestui front unic, roata istoriei va împinge înainte revoluția chineză, făcînd-o să intre într-o etapă absolut nouă. De felul cum va evolua acest front unic va depinde dacă China va putea ieși din actuala criză socială și națională, criză profundă și serioasă. Există deja noi dovezi în sprijinul acestei teze.

Prima dovadă este faptul că, de îndată ce Partidul Comunist Chinez a propus pentru prima oară o politică de front unic, această politică a fost imediat sprijinită

de întregul popor. Aceasta arată care sînt aspirațiile poporului.

A doua dovadă o constituie faptul că soluționarea pașnică a conflictului de la Sian și încetarea războiului dintre cele două partide a determinat dintr-o dată în țară o unire fără precedent a tuturor partidelor, a tuturor grupurilor, a tuturor păturilor populației și a tuturor armatelor, deși această unire este încă absolut insuficientă din punctul de vedere al cerințelor războiului împotriva cotropitorilor japonezi, mai ales dacă ținem seama de faptul că pînă acum problema unității dintre guvern și popor în esență încă n-a fost rezolvată.

A treia și cea mai grăitoare dovadă este faptul că războiul împotriva cotropitorilor japonezi a început să se desfășoare pe scară națională. Felul cum se desfășoară acest război în momentul de față nu ne poate satisface, deoarece, cu tot caracterul lui național, la el participă numai guvernul și armata. Noi am arătat mai de mult că, ducînd războiul în felul acesta, nu va fi posibil să învingem imperialismul japonez. Și totuși războiul pe scară națională împotriva cotropitorilor străini — un război cum nu s-a văzut în ultima sută de ani — a și început. Fără stabilirea păcii interne, fără colaborarea dintre cele două partide, acest lucru n-ar fi fost cu putință. Dacă atunci cînd frontul unic al celor două partide era scindat bandiții japonezi au reușit să pună stăpînire cu ușurință, fără un singur foc de armă, pe cele patru provincii de nord-est *, acum, cînd frontul unic al celor două partide a fost din nou creat, ei nu vor mai putea să ocupe pămîntul chinez decît cu prețul unor lupte sîngeroase.

* Provinciile Liaonin, Ghirin, Heilunțzian și Jehe.

A patra dovadă este ecoul produs peste hotare. Masele muncitorești-țărănești și partidele comuniste din lumea întreagă sprijină politica frontului antijaponez unic, inițiată de Partidul Comunist Chinez. După stabilirea colaborării dintre gomindan și partidul comunist, popoarele din lumea întreagă, și în special Uniunea Sovietică, vor ajuta și mai activ China. China și U.R.S.S. au și încheiat un pact de neagresiune⁷, și putem spera că și în viitor relațiile dintre cele două țări se vor întări.

Sprijinindu-ne pe toate aceste dovezi, putem afirma că dezvoltarea frontului unic va deschide Chinei calea spre un viitor luminos și măreț, adică spre zdrobirea imperialismului japonez și spre crearea în China a unei republici democrate unite.

Dar frontul unic nu va putea să îndeplinească această sarcină măreață dacă el va rămîne în starea în care se află acum. Frontul unic al celor două partide trebuie dezvoltat, întrucît frontul unic creat acum nu este încă viguros și trainic.

Se limitează oare frontul național antijaponez unic la cele două partide — gomindanul și partidul comunist? Nu, el este frontul unic al întregii națiuni; cele două partide sînt numai o parte a acestui front unic.

Frontul național antijaponez unic este frontul unic al tuturor partidelor, al tuturor grupurilor, al tuturor păturilor populației și al tuturor armatelor, frontul unic al tuturor patrioților țării — muncitori, țărani, soldați, intelectuali și cercuri de afaceri. De fapt, frontul unic n-a depășit deocamdată cadrul celor două partide, masele largi ale muncitorilor, țăranilor, soldaților, micii burghezii de la orașe și mulți alți patrioți încă

nu sînt mobilizați, nu sînt puși în mișcare, nu sînt organizați și înarmați. Aceasta este cea mai serioasă problemă în clipa de față; ea este serioasă deoarece această împrejurare are repercusiuni asupra stării de lucruri de pe front, nepermițîndu-ne să raportăm victorii. Acum nu se mai poate și nici nu este nevoie să ascundem faptul că pe întregul front, din China de nord pînă în provinciile Țziansu și Cietzian, s-a declarat o criză serioasă. Acum problema este cum să biruim această criză. Singura cale pentru biruirea ei este de a transpune în viață porunca lui Sun Iat-sen: „Să se mobilizeze masele populare“. Această poruncă, lăsată de el cu limbă de moarte, arată că, pe baza unei experiențe de patruzeci de ani, Sun Iat-sen a ajuns la convingerea profundă că țelurile revoluției nu pot fi atinse decît pe această cale. Atunci, cu ce temeî refuză oamenii cu atîta încăpăținare să îndeplinească această poruncă? Atunci, cu ce temeî, într-un moment atît de greu, într-un moment critic, cînd se pune problema vieții sau morții patriei, oamenii încă nu se hotărăsc să îndeplinească această poruncă? Pentru fiecare este limpede că politica de dictat și de represiuni este în contradicție cu principiul exprimat în cuvintele „să se mobilizeze masele populare“. Dacă războiul împotriva cotropitorilor japonezi va fi dus numai de guvern și de armată, va fi absolut imposibil să raportăm victoria asupra imperialismului japonez. Noi am avertizat în auzul tuturor partidul de guvernămînt — gomindanul — asupra acestui lucru încă în luna mai anul acesta, arătînd că, dacă poporul nu se va ridica la război împotriva cotropitorilor japonezi, vom împărtăși soarta tristă a Abisinieî. Acest lucru l-au arătat nu numai comuniștii, ci și

mulți alți cetățeni progresiști din diferite părți ale țării noastre, precum și o serie de membri clarvăzători ai gomindanului. Dar politica de dictat a rămas neschimbată. Ca urmare, guvernul este rupt de popor, armata este ruptă de popor, în armată comandanții sînt rupți de ostași. Dacă nu vom face ca frontul unic să fie viguros, atrăgînd în el masele populare, criza de pe front nu se va atenua, ci se va agrava în mod inevitabil.

Pînă acum actualul front anti-japonez unic nu are încă un program politic recunoscut de cele două partide și publicat în mod oficial care să înlocuiască politica de dictat a gomindanului. În prezent gomindanul continuă să aplice față de masele populare aceleași metode preferate pe care le-a aplicat în decursul ultimilor zece ani. Nicăieri — începînd cu aparatul guvernamental, cu rînduielele din armată și cu politica față de masele populare și terminînd cu finanțele, economia și învățămîntul public — n-au avut loc nici un fel de schimbări esențiale și se mențin aceleași metode care au existat în cursul ultimilor zece ani. Or, în țară au avut loc schimbări, și încă schimbări foarte importante: a încetat războiul civil și a început să se opună o rezistență unanimă cotropitorilor japonezi. A încetat războiul civil dintre cele două partide, a început pe scară națională războiul împotriva cotropitorilor. Aceasta este cea mai importantă schimbare care s-a produs în situația politică din China, schimbare care a început din timpul evenimentelor de la Sian. Totuși vechile metode preferate încă n-au fost schimbate. De aici rezultă discordanța dintre ceea ce s-a schimbat și ceea ce a rămas neschimbat. Vechile metode erau bune numai pentru a duce o politică de conciliere în afară și pentru a

reprima revoluția înăuntrul țării. În prezent aceleași metode preferate sînt folosite și pentru a opune rezistență ofensivei imperialismului japonez, și de aceea la fiecare pas ele își dovedesc inconsistența și își dau la iveală toate părțile lor slabe. Dacă în general nu vrei să porți război, atunci nici n-avem ce vorbi, dar, o dată ce-l începi — și tu l-ai și început și te-ai lovit de o criză serioasă pe front —, nici nu-ți poți închipui ce primejdii te vor amenința dacă nu vei vrea să acționezi în chip nou. Pentru lupta împotriva cotropitorilor japonezi este necesar un front unic viguros, și deci în frontul unic trebuie să fie mobilizat și atras întregul popor. Pentru lupta împotriva cotropitorilor japonezi este necesar un front unic trainic, și deci e nevoie de un program comun. Programul comun va constitui pentru frontul unic o călăuză în acțiune și totodată un fel de legături care vor reglementa în mod riguros acțiunile tuturor partidelor, grupurilor, păturilor populației, armatelor, tuturor organizațiilor și tuturor oamenilor care fac parte din frontul unic, și numai atunci se va putea vorbi despre o unire trainică. Noi sîntem împotriva vechilor legături, pentru că ele nu sînt potrivite pentru un război național-revoluționar. Noi salutăm crearea unor legături noi în locul celor vechi, și anume publicarea unui program comun și instaurarea unei ordini revoluționare. Acest lucru este necesar, și numai acest lucru corespunde cerințelor războiului împotriva cotropitorilor japonezi.

Ce este programul comun? Sînt cele trei principii populare ale lui Sun Iat-sen și „Programul împotrivirii față de Japonia și al salvării patriei“, program alcătuit

din 10 puncte și formulat de partidul comunist la 25 august⁸.

În declarația sa cu privire la stabilirea colaborării dintre gomindan și partidul comunist, Partidul Comunist Chinez a spus : „Cele trei principii populare ale lui Sun Iat-sen sînt necesare pentru China modernă, și partidul nostru este gata să lupte pentru deplina lor înfăptuire“. Unora li se pare ciudat faptul că partidul comunist este gata să înfăptuiască cele trei principii populare ale gomindanului. Așa, de pildă, Ciu Tîn-lai din Șanhai⁹ și-a exprimat îndoielile în această privință în coloanele uneia dintre publicațiile periodice din Șanhai. Acești oameni cred că comunismul și cele trei principii populare ale lui Sun Iat-sen sînt incompatibile. Acesta este un mod formal de a aborda chestiunea. Comunismul va fi înfăptuit într-o etapă ulterioară a dezvoltării revoluției. În etapa actuală însă comuniștii chinezi nici nu-și fac iluzii că vor putea înfăptui comunismul, ci vor să transpună în viață, așa cum cere mersul dezvoltării istorice, principiile revoluției naționale și principiile revoluției democratice. Tocmai acestea au fost motivele principale care au determinat partidul comunist să propună crearea unui front național anti-japonez unic și a unei republici democrate unite. Iar în ceea ce privește cele trei principii populare, încă acum zece ani, în perioada existenței primului front unic al celor două partide, partidul comunist și gomindanul au hotărît de comun acord la primul congres al gomindanului să le transpună în viață, și în perioada 1924—1927 cele trei principii populare au fost transpuse în viață pe o imensă parte a teritoriului țării noastre de fiecare comunist devotat și de fiecare membru devotat al go-

mindanului. Din nefericire, în 1927 frontul unic a fost scindat și din acel moment a început faza luptei go-mindanului împotriva transpunerii în viață a celor trei principii populare, luptă care a durat zece ani. Or, întreaga politică dusă de partidul comunist în decursul acestor zece ani a fost, ca și înainte, în concordanță deplină cu spiritul revoluționar al celor trei principii populare și al celor trei principii politice fundamentale ale lui Sun Iat-sen. N-a existat nici o singură zi în care comuniștii să nu fi luptat împotriva imperialismului, or aceasta înseamnă înfăptuirea consecventă a principiului național; tot așa și dictatura democratică a muncitorilor și țăranilor nu înseamnă altceva decât înfăptuirea consecventă a principiului suveranității poporului; iar revoluția agrară reprezintă înfăptuirea consecventă a principiului bunăstării poporului. De ce, oare, declară acum partidul comunist că renunță la dictatura democratică a muncitorilor și țăranilor și că nu mai confiscă pământul moșieresc? După cum am lămurit încă mai de mult, aceasta nu se face nicidecum pentru că acest regim și aceste măsuri n-ar fi în general necesare, ci pentru că agresiunea armată a imperialismului japonez a provocat schimbări în relațiile dintre clase înăuntrul țării, unirea întregii națiuni, a tuturor păturilor populației pentru lupta împotriva imperialismului japonez devenind necesară și posibilă. Nu numai în China, ci și în întreaga lume au apărut necesitatea și posibilitatea creării unui front antifascist unic în vederea desfășurării unei lupte comune împotriva fascismului.

Tocmai de aceea sîntem noi pentru crearea unui front național democratic unic în China. Tocmai pe această bază noi am propus să fie înlocuită dictatura

democratică a muncitorilor și țăranilor printr-o republică democratică, care să reprezinte uniunea tuturor păturilor populației. Înfăptuirea revoluției agrare sub lozincă „fiecare plugar să aibă ogorul său” reprezintă tocmai politica propusă la timpul său de Sun Iat-sen. Și dacă astăzi noi încetăm să mai ducem această politică, o facem pentru a uni un număr și mai mare de oameni în vederea luptei împotriva imperialismului japonez, iar nu pentru că nu ar fi nevoie ca problema agrară să fie rezolvată în China. Noi ne-am pronunțat foarte categoric în problema cauzelor obiective ale schimbării politicii noastre și am arătat că ea este determinată de cerințele momentului. Tocmai pentru că Partidul Comunist Chinez, bazându-se pe principiile marxismului, a urmat în mod consecvent programul comun al primului front unic al gomindanului și al partidului comunist, adică cele trei principii populare revoluționare, și a dezvoltat mai departe acest program, el a putut, într-un moment critic de gravă primejdie pentru națiunea noastră, când un dușman puternic ne-a atacat granițele, să propună la timp o politică de front național democratic unic — singura politică în stare să salveze țara de înrobire — și să transpună neconținut în viață această politică. Acum problema nu este dacă partidul comunist crede sau nu crede în cele trei principii populare revoluționare, dacă le transpune sau nu le transpune în viață, ci, dimpotrivă, dacă gomindanul crede sau nu crede în cele trei principii populare revoluționare, dacă le transpune sau nu le transpune în viață. Acum sarcina este să reînviem în întreaga țară spiritul revoluționar al celor trei principii populare ale lui Sun Iat-sen și, elaborînd pe baza lor un program

precis și o linie politică precisă, să trecem la înfăptuirea acestor principii așa cum se cuvine, fără gînduri ascunse, în mod efectiv, iar nu formal, rapid, fără tărgăneli. Partidul Comunist Chinez speră zi și noapte acest lucru. De aceea, după evenimentele de la Lugouțiao, partidul comunist a propus programul împotrivirii față de Japonia și al salvării patriei alcătuit din 10 puncte. Acest program este în concordanță alit cu marxismul cît și cu cele trei principii populare cu adevărat revoluționare. Acesta este programul revoluției chineze în etapa actuală, adică programul minimal pentru etapa războiului național-revoluționar împotriva cotropitorilor japonezi. China poate fi salvată numai cu condiția ca acest program să fie înfăptuit. Istoria va pedepsi pe cel care va continua și de acum înainte să acționeze fără a ține seama de acest program.

Înfăptuirea acestui program pe scară națională nu este posibilă fără consimțămîntul gomindanului, deoarece gomindanul continuă încă să fie acum în China cel mai mare partid, și totodată partidul de guvernămînt. Credem că va veni o vreme cînd membrii cei mai clarvăzători ai gomindanului vor fi de acord cu programul nostru, deoarece, dacă nu vor fi de acord, cele trei principii populare vor rămîne o vorbă goală, nu vom reuși să reînviem spiritul revoluționar al lui Sun Iat-sen, va fi imposibil să raportăm victoria asupra imperialismului japonez, și atunci poporul chinez nu va putea să evite soarta sclavilor coloniali. Fără îndoială că membrii cu adevărat clarvăzători ai gomindanului nu doresc acest lucru, dar nici întregul nostru popor nu va sta pentru nimic în lume cu mîinile în sîn, așteptînd să fie transformat pînă la ultimul om într-un popor de sclavi

coloniali ; de altfel d-l Cian Kai-și, în convorbirea lui de la 23 septembrie, a spus : „Consider că noi susținem revoluția nu din considerente personale și din motive interesate, ci în scopul înlăptuirii celor trei principii populare. In aceste vremuri grele, cînd se hotărăște chestiunea vieții sau morții țării, cu atît mai mult nu trebuie să pomenim de trecut, ci împreună cu întregul popor trebuie să obținem o completă reînnoire și să căutăm prin toate mijloacele să ne unim pentru a apăra viața și existența statului“. Acest lucru este absolut just. Sarcina imediată este în prezent înlăptuirea celor trei principii populare, renunțarea la motivele egoiste ale unor persoane și grupări mici, renunțarea la vechile metode preferate, realizarea imediată a programului revoluționar, care corespunde celor trei principii populare, realizarea unei totale reînnoiri laolaltă cu poporul. In momentul de față aceasta este singura cale. Dacă vom tărăgăna lucrurile s-ar putea întîmpla ca pe urmă să fie prea tîrziu să ne căim.

Dar pentru înlăptuirea celor trei principii populare și a programului alcătuit din 10 puncte e nevoie de un instrument corespunzător. In legătură cu aceasta se pune problema reorganizării guvernului și a armatei. Actualul guvern continuă încă să fie un guvern de dictatură a unui singur partid — gomindanul, și nu un guvern de front național democratic unic. Transpunerea în viață a celor trei principii populare și a programului alcătuit din 10 puncte nu este posibilă fără un guvern de front național democratic unic. In armata gomindanistă continuă să domnească și acum vechile rînduieli. Cu o armată în care există asemenea rînduieli nu se poate repurta victoria asupra imperialismului

japonez. În prezent trupele sînt ocupate cu îndeplinirea unei sarcini atît de mari cum este războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Noi purtăm cel mai mare respect tuturor acestor trupe, și mai ales trupelor care luptă pe front. Dar rînduielile existente în armata gomindanistă nu sînt potrivite pentru obținerea victoriei finale asupra bandiților japonezi, nu sînt potrivite pentru înfăptuirea cu succes a celor trei principii populare și a programului revoluționar; aceste rînduieli trebuie schimbate, lucru care a și fost dovedit de experiența celor trei luni de război împotriva cotropitorilor japonezi. La baza acestor schimbări necesare trebuie să stea principiul unității dintre ofițeri și soldați și principiul unității dintre armată și popor. Actualele rînduieli din armata gomindanistă sînt în totală contradicție cu aceste două principii. Masele largi de soldați și ofițeri dau dovadă de fidelitate și curaj. Dar vechile rînduieli îi încătușează și nu le dau posibilitatea să-și desfășoare inițiativa, și de aceea trebuie să se procedeze cît mai repede posibil la schimbarea acestor rînduieli vechi. Aceasta nu înseamnă că operațiile militare trebuie să fie suspendate și reluate numai după ce rînduielile din armată vor fi schimbate. Actualele rînduieli pot fi schimbate și în cursul războiului. Sarcina centrală constă în a schimba spiritul politic al armatei și în a reorganiza munca politică în cadrul ei. Ca model în această privință poate servi armata național-revoluționară din perioada Campaniei din nord. Aceasta era o armată în care, în linii generale, se ajunsese la o unitate între ofițeri și soldați și între armată și popor. Trebuie neapărat reînviat în armată spiritul din acele vremuri. China trebuie să tragă învățăminte din războiul din Spania. Armata repu-

blicană spaniolă a fost creată în împrejurări extrem de grele. În China condițiile sînt mai bune decît în Spania, dar ne lipsește un front unic viguros și trainic, ne lipsește un guvern al acestui front unic, un guvern capabil să înfăptuiască în întregime programul revoluționar, ne lipsește o armată mare în care să domnească rînduieli noi. China trebuie să umple toate aceste lacune.

Armata roșie, condusă de Partidul Comunist Chinez, poate să joace în momentul de față numai un rol de avangardă în războiul împotriva cōtropitorilor japonezi, ea încă nu este în stare să joace rolul hotărîtor într-un război dus pe scara întregii țări. Dar unele din avantajele ei politice, militare și organizatorice merită să fie luate ca model de toate armatele prietene din țară. Și această armată nu a fost chiar de la început ceea ce este astăzi; la timpul său, și în rîndurile ei s-a desfășurat o vastă muncă de reorganizare; principalul a fost că în rîndurile ei s-au deșrădăcinat rînduielile feudale și s-a înfăptuit principiul unității dintre comandanți și soldați și dintre armată și popor. Această experiență poate fi un exemplu instructiv pentru toate armatele prietene din țară.

Tovarăși de luptă împotriva cōtropitorilor japonezi, membri ai partidului gomindan, partid de guvernămînt, astăzi noi purtăm împreună cu voi răspunderea pentru salvarea patriei de înrobire. Voi ați creat cu noi un front anti-japonez unic — și aceasta este foarte bine. Voi purtați război împotriva cōtropitorilor japonezi — și aceasta de asemenea este foarte bine. Dar noi nu aprobăm faptul că în toate celelalte privințe voi continuați să duceți vechea politică. Trebuie să dăm amploare frontului unic și să-l facem să devină mai

viguros, să atragem în el masele populare. Trebuie să-l consolidăm, iar pentru aceasta trebuie să înfăptuim programul comun, trebuie să ne hotărîm să schimbăm regimul politic din țară și rînduielile existente în armată. Țara are absolută nevoie de un guvern nou. Numai dacă va exista un asemenea guvern, va putea fi înfăptuit programul revoluționar și se va putea trece la reorganizarea armatei pe scara întregii țări. Această propunere a noastră constituie o cerință a epocii. Și în partidul nostru există destui oameni care simt că acum e timpul ca această cerință să fie înfăptuită. La timpul său, Sun Iat-sen s-a hotărît să schimbe regimul politic din țară și rînduielile din armată, și astfel s-au pus bazele revoluției din 1924—1927. Astăzi răspunderea pentru o asemenea transformare apasă pe umerii voștri. E de presupus că membrii gomindanului care-și iubesc sincer patria nu vor considera propunerea noastră ca fiind un lucru inutil. Sîntem convinși că această propunere corespunde unei necesități obiective.

• În momentul de față se hotărăște problema existenței sau pieirii națiunii noastre. Să se unească deci și mai strîns gomindanul și partidul comunist! Compatrioți care nu doriți să deveniți sclavi coloniali, uniți-vă mai strîns pe baza unității între gomindan și partidul comunist! Să înfăptuim toate transformările necesare pentru a învinge toate greutățile — iată care este astăzi sarcina imediată a revoluției chineze. După ce vom fi îndeplinit această sarcină vom putea, fără îndoială, să zdrobim imperialismul japonez. Trebuie numai să depunem eforturi și în fața noastră se va deschide un viitor luminos.

ADNOTĂRI

- 1 Vezi adnotarea 2 la lucrarea „Sarcinile Partidului Comunist Chinez în perioada războiului anti-japonez” din volumul 1 al ediției de față.
- 2 Vezi adnotarea 3 la aceeași lucrare.
- 3 Vezi adnotarea 4 la aceeași lucrare.
- 4 Vezi adnotarea 7 la lucrarea „Declarație cu privire la declarația lui Cian Kai-și” din volumul 1 al ediției de față.
- 5 Vezi adnotarea 6 la lucrarea „Sarcinile Partidului Comunist Chinez în perioada războiului anti-japonez” din volumul 1 al ediției de față.
- 6 Vezi adnotarea 7 la aceeași lucrare.
- 7 Pactul de neagresiune chino-sovietic a fost încheiat la 21 august 1937.
- 8 Vezi lucrarea „Pentru mobilizarea tuturor forțelor în vederea repurtării victoriei în războiul împotriva cotropitorilor japonezi” din volumul de față.
- 9 Ciu Ţin-lai era unul dintre liderii „Partidului național-socialist” (o mică grupare organizată de moșierii reacționari, de burașari și de marea burghezie); ulterior el a devenit membru al guvernului trădător al lui Van Ţzin-vei.

**CONVORBIRE
CU CORESPONDENTUL ENGLEZ
JAMES BERTRAM**

(25 octombrie 1937)

CONSTITUTION
OF THE UNITED STATES
JAMES BRADY
1787-1789

PARTIDUL COMUNIST CHINEZ ȘI RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI

Întrebarea lui J. Bertram: Cum și-a exprimat în mod concret poziția Partidul Comunist Chinez înainte și după izbucnirea războiului chino-japonez ?

Răspunsul lui Mao Tze-dun: Înainte de izbucnirea acestui război, Partidul Comunist Chinez a avertizat în repetate rânduri poporul chinez că războiul împotriva Japoniei este inevitabil, că toată vorbăria imperialiștilor japonezi despre așa-zisa „reglementare pașnică“, toate frazele frumoase ale diplomaților japonezi nu sînt decît o perdea de fum care ascunde pregătirile de război ale Japoniei. Noi am arătat în mod insistent că războiul de eliberare națională poate fi dus în mod victorios numai cu condiția întăririi frontului unic și a înfăptuirii unei politici revoluționare. O parte deosebit de importantă a politicii revoluționare o constituie înfăptuirea neapărată de către guvernul chinez a unor transformări democratice în scopul mobilizării maselor populare ale țării pentru participarea la frontul anti-japonez. Noi am arătat în mod insistent atît eroarea acelor care dădeau crezare „garanțiilor de pace“ ale japonezilor și considerau că războiul poate fi evitat, cît și greșeala acelor care credeau că se poate da o ripostă bandiților japonezi și fără a mobiliza masele populare. Izbucnirea războiului și întreaga lui desfășurare au dovedit

justețea acestor vederi ale noastre. Chiar a doua zi după ce au început evenimentele de la Lugouțiao, partidul comunist a publicat o declarație prin care a chemat toate partidele, toate grupurile și toate păturile populației să opună o rezistență unanimă agresiunii bandiților japonezi și să întărească frontul național unic. Curând după aceea am publicat „Programul împotrivirii față de Japonia și al salvării patriei“, alcătuit din 10 puncte; în acest program noi am expus politica pe care trebuie să o desfășoare guvernul chinez în decursul războiului împotriva cotropitorilor japonezi. În momentul stabilirii colaborării între gomindan și partidul comunist, noi am mai publicat o declarație importantă. Toate acestea dovedesc că noi urmăm cu perseverență și fără abatere linia întăririi frontului unic, linia unei politici revoluționare, în scopul desfășurării războiului împotriva cotropitorilor japonezi. În perioada actuală principala noastră lozincă este: „Războiul întregii națiuni împotriva cotropitorilor japonezi“.

CONDIȚIILE ȘI ÎNVĂȚĂMINTELE RĂZBOIULUI ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI

Întrebare: Cum apreciați dv. rezultatele obținute până acum în război?

Răspuns: Trebuie să relevăm două rezultate principale. Pe de o parte, cotropirea orașelor noastre de către imperialiștii japonezi, ocuparea teritoriului, actele de violență împotriva femeilor, jafurile, incendierile și asasinările în masă au pus în mod definitiv întregul popor chinez în fața primejdiei directe de a fi subjugat. Pe de altă parte, poporul chinez, în majoritatea lui covâr-

șitoare, și-a dat seama în mod clar că fără unire strînsă și în viitor, fără desfășurarea unui război al întregului popor împotriva agresorului, pentru el nu va fi salvare. În același timp războiul a făcut ca în toate statele iubitoare de pace din lume să înceapă să se trezească conștiința necesității de a lupta împotriva primejdiei pe care o reprezintă Japonia. Acestea sînt rezultatele războiului obținute pînă acum în război.

Întrebare: Care sînt, după părerea dumneavoastră, țelurile Japoniei? În ce măsură a realizat ea pînă acum aceste țeluri?

Răspuns: Japonia speră să pună stăpînire în primul rînd pe China de nord și pe Șanghai, iar în al doilea rînd — și pe celelalte regiuni ale Chinei. Cît despre măsura în care planurile cotropitorilor japonezi au fost realizate, trebuie spus că întrucît la războiul pe care-l duce China nu au participat pînă acum decît guvernul și armata, bandiții japonezi au și cotropit, în scurt timp, provinciile Hebei, Ceahar și Suiiuan și amenință provincia Șansi. Din această situație primejdioasă se poate ieși numai printr-un război dus în mod unanim atît de masele populare cît și de guvern.

Întrebare: Credeți oare că China a obținut totuși unele succese în războiul împotriva cotropitorilor japonezi? Dacă e să vorbim de învățămintele războiului, atunci în ce constau aceste învățăminte?

Răspuns: La această întrebare aș vrea să răspund mai amănunțit. În primul rînd trebuie să spun că succese există, și încă succese uriașe. Ele constau în următoarele:

1. Un război ca actualul război împotriva cotropitorilor japonezi n-a mai fost de cînd imperialismul a în-

vadat China. Acesta este într-adevăr un război al întregii Chine: la el participă întreaga țară chinezească. Prin caracterul său, el este un război revoluționar.

2. Datorită războiului, China, care a fost dezbinată și fărâmițată, a devenit relativ unită. La baza acestei uniri stă colaborarea dintre gomindan și partidul comunist.

3. Prin războiul actual poporul chinez și-a câștigat simpatia opiniei publice internaționale. Dîsprețul cu care era privită China peste hotare, determinat de faptul că ea n-a opus rezistență dușmanului, s-a transformat acum în respect, întrucît China opune rezistență agresorului.

4. Pe cotropitorii japonezi războiul îi costă scump. După cum se relatează, ei cheltuiesc zilnic pentru acest război 20 milioane de ieni. Iar în ceea ce privește pierderile lor în forță vie, deși deocamdată nu există date cifrice în această privință, se poate spune cu certitudine că și aceste pierderi sînt foarte mari. Dacă în trecut agresorii japonezi au ocupat cele patru provincii de nord-est aproape fără nici un efort, putem spune fără să miște măcar un deget, acum ei nu reușesc să ocupe nici o palmă de pămînt chinez fără lupte sîngeroase. Cotropitorii japonezi sperau să-și satisfacă poftele nesățioase pe seama Chinei. Dar, ca urmare a împotrîvirii îndelungate a Chinei, imperialismul japonez va ajunge el însuși la pieire. Din acest punct de vedere, China duce războiul de eliberare națională nu numai pentru propria salvare; ea își îndeplinește totodată și marea datorie care-i revine ca participant la frontul antifascist mondial. Caracterul revoluționar al războiului pe care-l

ducem împotriva cotropitorilor japonezi se manifestă și în acest fapt.

5. Noi am tras din acest război învățăminte. Le-am plătit cu pământul și sîngele nostru.

Cît privește importanța acestor învățăminte, ea este foarte mare. După cîteva luni de război s-a constatat că China are multe puncte slabe. Acest lucru s-a manifestat mai ales în domeniul politic. Deși acest război a devenit un război al întregii Chine, deoarece la el participă întreaga țară chinezească, totuși, în ceea ce privește componența forțelor care îl duc, el nu este un război al întregii Chine. Prin măsurile sale de îngrădire, guvernul, ca și înainte, nu permite maselor largi populare să se ridice pentru a participa la război, și de aceea pînă acum războiul n-a devenit încă un război al maselor populare. Un război împotriva agresiunii imperialismului japonez care este dus fără participarea maselor populare nu poate nicidecum să se încheie cu o victorie. Unii spun : „Războiul are și acum un caracter general“. Această afirmație este exactă numai în sensul că la război participă întreaga țară chinezească. Din punctul de vedere însă al componenței forțelor care participă la război, acesta continuă încă să rămînă unilateral, întrucît este un război numai al guvernului și al armatei, iar nu un război popular. Aceasta a și fost cauza principală a pierderii în decurs de cîteva luni a unui vast teritoriu, cauza numeroaselor insuccese militare. Astfel, deși actualul război împotriva cotropitorilor japonezi este un război revoluționar, totuși el n-a căpătat încă în întregime un caracter revoluționar tocmai pentru că nu a devenit încă un război al maselor. Aici iarăși ne lovim de problema unirii : deși partidele și grupurile din

țară sînt acum mai unite decît înainte, totuși nu s-a ajuns încă nici pe departe la gradul de unire necesar. Majoritatea covârșitoare a deținătorilor politici n-a fost încă pusă în libertate; interzicerea activității partidelor n-a fost încă anulată în întregime; relațiile dintre guvern și popor, dintre armată și popor, dintre ofițeri și soldați, ca și înainte, nu sînt de loc bune, între ei nu este unire, ci dezbinare. Iar aceasta este problema de bază. Dacă această problemă nu va fi rezolvată, nici vorbă nu va putea fi de victorie în război.

O cauză importantă a pierderilor suferite în forță vie și teritorii o constituie, în afară de aceasta, greșelile cu caracter militar. Pînă în prezent, în majoritatea luptelor armata chineză a cedat inițiativa inamicului și a dus operații care în limbaj militar se numesc „apărare pură”. Luptînd în felul acesta, nu se poate obține victorie. Pentru a obține victoria, trebuie urmată o linie politică și militară care să difere radical de cea care se aplică acum. Iată învățămintele pe care le-am tras.

Întrebare: În cazul acesta, care sînt condițiile politice și militare pe care le considerați necesare?

Răspuns: În domeniul politic este necesar, în primul rînd, de a transforma actualul guvern într-un guvern de front unic, la care să participe reprezentanții poporului. Acest guvern trebuie să fie un guvern democratic și totodată centralizat. El trebuie să ducă o politică revoluționară, care este necesară țării. În al doilea rînd, trebuie să se acorde poporului libertatea cuvîntului, presei, întrunirilor, asociațiilor, împotrivirii armate față de dușman, pentru ca războiul să devină un război al întregului popor. În al treilea rînd este necesar să fie îmbunătățite condițiile de viață ale poporului prin

desființarea angaralelor și a dărilor împovărătoare, prin reducerea arenzii pentru pământ și a dobânzii, prin îmbunătățirea asigurării materiale a muncitorilor, a ofițerilor inferiori și a soldaților în armată, prin acordarea de înlesniri familiilor militarilor care luptă împotriva cötropitorilor japonezi, prin acordarea de ajutoare populației care a suferit de pe urma calamităților naturale și refugiaților etc. Politica financiară a guvernului trebuie să se bazeze pe principiul unei juste repartizări a poverilor, adică pe principiul : „Cine are bani — să dea bani“. În al patrulea rînd, trebuie activizată politica externă. În al cincilea rînd, trebuie reorganizată politica în domeniul culturii și învățămîntului. În al șaselea rînd, trebuie reprimați fără cruțare trădătorii națiunii. Această ultimă condiție a căpătat acum o importanță extrem de mare. Trădătorii națiunii au întrecut cu desăvîrșire măsura : pe front ei ajută pe dușman, în spatele frontului provoacă dezorganizare. Sînt chiar cazuri cînd trădătorii, punîndu-și o mască anti-japoneză, acuză pe patrioți de trădare și îi arestează. Dar trădătorii națiunii vor putea fi reprimați cu adevărat numai dacă poporul se va ridica și va începe să colaboreze cu guvernul.

Și în domeniul militar este necesar să se procedeze la o restructurare totală, și în primul rînd să se renunțe în strategie și tactică la defensiva pură și să se treacă la tactica de lovituri active date dușmanului ; vechile rînduieli din armată să fie înlocuite cu rînduieli noi ; recrutarea forțată să fie înlocuită cu muncă de agitație desfășurată în rîndurile maselor pentru intrarea voluntară în armata de operații ; conducerea descentralizată să fie înlocuită printr-o conducere unică ; să se pună

capăt lipsei de disciplină din armată, care o rupe de popor, și să se introducă o disciplină conștientă, care să nu îngăduie nici cea mai mică știrbire a intereselor populației; în loc ca acțiunile militare să fie duse nu-mai de către armata regulată, să se obțină desfășurarea unui larg război popular de partizani, care să sprijine operațiile armatei regulate etc. etc.

Toate condițiile politice și militare expuse mai sus au fost formulate în programul alcătuit din 10 puncte pe care l-am publicat. Aceste principii corespund pe deplin spiritului celor trei principii populare, al celor trei principii politice fundamentale ale lui Sun Iat-sen și testamentului lui. Războiul se va termina printr-o victorie numai dacă toate aceste principii vor fi transpuse în viață.

Întrebare: Ce face partidul comunist pentru realizarea acestui program?

Răspuns: Prin munca noastră noi urmărim să lămurim neconținut situația existentă și, în alianță cu gomindanul și cu toate celelalte partide și grupuri patriotice, să luptăm pentru lărgirea și consolidarea frontului național anti-japonez unic, pentru mobilizarea tuturor forțelor în vederea repurtării victoriei în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Acum cadrul frontului național anti-japonez unic este încă foarte restrâns. Acest front trebuie lărgit, cu alte cuvinte trebuie îndeplinită porunca lui Sun Iat-sen, care a cerut „să fie ridicate masele populare” și să fie mobilizate păturile de jos ale poporului pentru a participa la frontul unic. Iar pentru întărirea frontului național unic este necesar să se realizeze un program comun pentru toți, care să îndru-

meze acțiunile tuturor partidelor și grupurilor pe un făgaș determinat.

Sîntem de acord să adoptăm cele trei principii populare revoluționare ale lui Sun Iat-sen, cele trei principii politice fundamentale ale sale și testamentul său ca program comun al frontului unic al tuturor partidelor, grupurilor și tuturor păturilor populației. Dar pînă în prezent acest program n-a fost încă recunoscut de toate partidele și grupurile și, ceea ce este cel mai important, gomindanul n-a recunoscut și nu a proclamat încă pînă în prezent acest program încheiat. În momentul de față gomindanul, pornind războiul împotriva cotropitorilor japonezi, înfăptuiește în parte principiul naționalismului proclamat de Sun Iat-sen. Dar principiul suveranității poporului încă nu este înfăptuit și nici principiul bunăstării poporului. Aceasta a și provocat criza serioasă prin care trece în momentul de față războiul de eliberare națională. În această situație militară încordată este timpul ca gomindanul să înfăptuiască în întregime cele trei principii populare ale lui Sun Iat-sen. Dacă se va tăragăna și de acum înainte înfăptuirea lor, pe urmă va fi prea tîrziu să ne căim. Partidul comunist este dator neconținut și în auzul tuturor să explice și să convingă gomindanul și întregul popor de necesitatea înfăptuirii complete, consecvente și generale — pe scara întregii țări — a celor trei principii populare cu adevărat revoluționare, a celor trei principii politice fundamentale și a testamentului lui Sun Iat-sen, pentru a lărgi și a întări frontul național anti-japonez unic.

ARMATA A 8-A ÎN RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI

Întrebare : Vorbiți, vă rog, despre situația armatei a 8-a. Multă lume manifestă un mare interes față de această chestiune. Vorbiți, de pildă, despre strategia și tactica ei, despre munca politică în rândurile ei etc.

Răspuns : Intr-adevăr, după ce Armata roșie chineză a fost reorganizată, devenind armata a 8-a, și a plecat pe front, foarte multă lume a început să manifeste interes față de activitatea ei. Vă voi vorbi acum despre ea în linii generale.

În primul rând mă voi referi la condițiile de luptă. Pe plan strategic, centrul acțiunilor de luptă ale armatei a 8-a este provincia Șansi. După cum știți, armata a 8-a a repurtat multe victorii, de pildă în lupta de la Pinsinguan, cu prilejul luării Țzinpinului, Pinluului, Ninnuului, cu prilejul eliberării orașelor Laiiuan, Guanlin și cu prilejul luării Țzițzinguanului; ea a tăiat trei linii de comunicație extrem de importante ale armatei japoneze — între Datun și Ianmînguan, Iuisian și Pinsinguan, Șosian și Ninu; ea a atacat spatele frontului japonez la sud de Ianmînguan și a recucerit în două rânduri Pinsinguanul și Ianmînguanul; în ultimele zile ea a eliberat orașele Tiuiian și Tansian. Trupele japoneze care au intrat în Șansi se află în momentul de față într-o încercuire strategică, pe care o execută armata a 8-a și alte trupe chineze. Putem afirma cu tărie că armata japoneză din China de nord va întâmpina de aci înainte cea mai înverșunată împotrivire. Dacă trupele japoneze vor intenționa să-și facă de cap în provincia

Șansi, ele se vor lovi în permanență de greutatea cum nu le-a mai fost dat să cunoască.

Trec acum la problemele strategiei și tacticii. Noi acționăm, așa cum n-a acționat până acum nici o armată chineză, în special pe flancurile și în spatele inamicului. Acest mod de a duce războiul se deosebește radical de apărarea frontală pasivă. Noi nu sîntem împotriva folosirii unei părți din forțe în lupte frontale — acest lucru este necesar. Dar forțele principale trebuie folosite pe flancurile inamicului, trebuie folosite încercuiri și învăluri, trebuie să ataci dușmanul din proprie inițiativă. Numai asemenea acțiuni permit păstrarea forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului. Apoi o parte din forțele noastre este folosită pentru efectuarea acțiunilor în spatele inamicului. Aceste acțiuni sînt deosebit de eficace, deoarece ele dezorganizează comunicațiile inamicului și punctele sale de sprijin. Dar nici trupele care desfășoară lupte frontale nu trebuie să recurgă la apărarea pasivă; ele trebuie să folosească în linii generale metoda contraloviturilor. Una din cele mai importante cauze ale insucceselor militare din ultimele luni au fost metodele greșite de desfășurare a acțiunilor. Metodele de desfășurare a operațiilor folosite acum de armata a 8-a noi le denumim acțiuni de partizani, independente, de sine stătătoare, și acțiuni manevriere ale trupelor regulate. În ceea ce privește principiile lor de bază, aceste metode sînt aceleași pe care le-am folosit în cursul războiului civil trecut din China, însă există aici și unele deosebiri. Vorbind despre actuala etapă a războiului, trebuie, să arătăm că acum cazurile de folosire concentrată a trupelor sînt relativ rare, în timp ce acțiunile cu forțe dispersate sînt practicate mult mai des. Procedăm astfel

pentru a avea posibilitatea să dăm lovituri prin surprindere în flancurile și în spatele inamicului pe un teritoriu întins.

În ceea ce privește întreaga armată chineză, datorită efectivului ei numeros, este necesar ca o parte din forțele ei să fie folosite pentru asigurarea apărării frontale, iar cealaltă pentru desfășurarea unui război de partizani cu forțe dispersate; forțele ei principale însă trebuie, de regulă, să acționeze concentrat, dând lovituri în flancurile inamicului. Prima poruncă a artei militare este păstrarea forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului. Pentru a atinge acest scop este necesar să desfășurăm un război de partizani independent, de sine stătător, și să desfășurăm acțiuni manevriere ale trupelor regulate, evitând metodele pasive, șablon, de ducere a războiului. Dacă grosul trupelor va duce un război de manevră, iar armata a 8-a le va ajuta prin acțiunile ei de partizani, chezașia victoriei va fi, fără îndoială, în mâinile noastre.

Trec la problema muncii politice. Armata a 8-a mai are o particularitate extrem de importantă și puternic reliefată — munca politică pe care o desfășoară. Munca politică desfășurată în armata a 8-a se bazează pe trei principii fundamentale: 1. Principiul unității dintre comandanți și ostași. Aceasta înseamnă desființarea rînduielilor feudale din armată, stîrpirea bătaiei și a injuriilor, introducerea unei discipline conștiente, crearea unui mod de viață în care comandanții și soldații să-și împartă toate bucuriile și necazurile. Toate acestea fac ca armata să devină o armată de monolit. 2. Principiul unității dintre armată și popor. Aceasta înseamnă că disciplina militară nu îngăduie nici cea mai mică știr-

bire a intereselor populației. Armata duce muncă de propagandă în masele poporului, le organizează și le înarmează, ușurează greutățile lor economice, zdrobește pe trădătorii și vînzătorii de patrie, care aduc prejudicii cauzei armatei și poporului. Toate acestea creează unirea dintre armată și popor și trezesc peste tot dragostea poporului față de armată. 3. Principiul descompunerii trupelor inamicului și al atitudinii mărinimoase față de prizonierii de război. Victoria noastră va fi asigurată nu numai prin acțiunile de luptă ale armatei noastre, ci și prin descompunerea trupelor inamicului. Deși în momentul de față rezultatele acestei metode — metoda descompunerii trupelor inamicului și a atitudinii mărinimoase față de prizonierii de război — nu sînt încă vizibile, fără îndoială că în viitor ea va da roade. În afară de toate acestea, armata a 8-a, acționînd pe baza celui de-al doilea principiu, își completează rîndurile nu pe calea recrutării forțate a populației, ci prin agitația pentru intrarea voluntară în armata de operații. Această metodă este mult mai eficace decît constrîngerea.

China a pierdut provinciile Hebei, Ceahar, Suiiuan și o parte din provincia Șansi, dar noi nu ne pierdem cîtuși de puțin cumpătul, ci chemăm cu hotărîre întreaga noastră armată să lupte pînă la ultima picătură de sînge în cooperare cu celelalte armate chineze pentru a apăra provincia Șansi și pentru a redobîndi teritoriile pierdute. Armata a 8-a va acționa laolaltă cu celelalte trupe chineze, sprijinind cu hotărîre rezistența opusă cotropitorilor japonezi în provincia Șansi, și acest lucru va juca un rol imens în desfășurarea războiului în general și a acțiunilor militare din China de nord în special.

Întrebare: Pot oare, după părerea dumneavoastră, aceste principii, care constituie superioritatea armatei a 8-a, să fie aplicate și de celelalte trupe chineze?

Răspuns: Bineînțeles că pot fi aplicate în întregime. La timpul său, armata gomindanistă a fost în linii generale, prin spiritul ei, ceea ce este acum armata a 8-a. Aceasta a fost în 1924—1927. În acea perioadă Partidul Comunist Chinez și gomindanul au creat prin eforturi comune o armată în care dominau rînduieli noi. Dispunînd la început numai de două regimente, noi am știut să unim în jurul lor un mare număr de unități militare și să repurtăm prima victorie asupra lui Cen Tziun-min. Apoi am transformat aceste regimente într-un corp, cuprinzînd sub influența noastră și mai multe trupe. Numai atunci a devenit posibilă Campania din nord. Pe atunci în armată domnea o atmosferă nouă: fusese realizată în linii generale unitatea între comandanți și ostași, între armată și popor; trupele erau pătrunse de un eroic spirit revoluționar, ofensiv. În armată au fost înstitute funcția de comisari și secțiile politice, care pînă atunci n-au fost cunoscute în istoria Chinei. Tocmai datorită acestui fapt, armata a căpătat o fizionomie cu totul nouă. După 1927 aceste noi rînduieli au fost preluate și dezvoltate de Armata roșie — acum armata a 8-a. În perioada revoluției din 1924—1927 a luat naștere o armată pătrunsă de un spirit nou, și firește că metodele ei de ducere a războiului corespundeau fizionomiei ei politice, nu mai erau acțiuni pasive, șablon, ci acțiuni active, pline de inițiativă, pătrunse de spirit combativ, și datorită acestui fapt a fost repurtată victoria în Campania din nord. Tocmai de o asemenea armată este nevoie pe cîmpurile de luptă de astăzi împotriva cotro-

pitorilor japonezi. Nu trebuie neapărat ca ea să numere câteva milioane de oameni; pentru a obține victoria asupra imperialismului japonez este suficient să avem un nucleu puternic format din câteva sute de mii de ostași. Sîntem pătrunși de un profund respect față de eroicele jertfe pe care armata țării noastre le-a adus în timpul războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Dar aceste jertfe grele ne obligă să tragem și anumite concluzii.

Întrebare: Nu vi se pare că dată fiind disciplina existentă în armata japoneză sînt puține șanse ca politica dumneavoastră de comportare mărinimoasă față de prizonieri să dea rezultate pozitive? Iată, de pildă, oamenii eliberați de dumneavoastră din prizonierat la întoarcere sînt executați; sensul politicii dumneavoastră rămîne absolut necunoscut armatei japoneze în întregul ei.

Răspuns: Aceasta nu se poate întîmpla. Cu cît japonezii vor ucide mai mulți prizonieri eliberați de noi, cu atît simpatia soldaților japonezi față de armata chineză va fi mai profundă. Masei soldaților nu-i poți ascunde aceste fapte. Noi aplicăm cu fermitate politica noastră. Iată, de pildă, armata japoneză declară acum fățiș că va folosi împotriva armatei a 8-a substanțe toxice, dar chiar și în acest caz noi nu ne vom schimba politica de comportare mărinimoasă față de prizonieri. Ne vom purta ca și pînă acum cu mărinimie față de soldații japonezi luați prizonieri și față de unii ofițeri inferiori, care au fost forțați să lupte, nu-i vom jigni și nu-i vom insulta, ci le vom explica comunitatea de interese a popoarelor noastre și-i vom lăsa să plece înapoi. Acelora care nu vor să se întoarcă li se va da posibilitatea să

facă serviciu în cadrul armatei a 8-a. Iar dacă în viitor pe teatrul războiului împotriva cotropitorilor japonezi va lua naștere o brigadă internațională, prizonierii vor putea să intre în ea și să lupte cu arma în mână împotriva imperialismului japonez.

TENDINȚELE CAPITULARDE ÎN RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI

Întrebare: După câte știu, japonezii, continuînd războiul, răspîndesc în același timp la Șanghai zvonuri despre pace. Care sînt la urma urmelor țelurile Japoniei?

Răspuns: Obținînd anumite rezultate în îndeplinirea planurilor sale, imperialismul japonez va încerca din nou să creeze o perdea de fum prin vorbăria despre pace, pentru ca la adăpostul ei să atingă trei țeluri. Iată care sînt aceste țeluri: 1. Să consolideze pozițiile pe care au pus stăpînire pînă acum pentru a le folosi ca bază strategică de atac în a doua etapă a ofensivei. 2. Să scindeze frontul antijaponez din China. 3. Să submi-neze frontul internațional de ajutorare a Chinei. Zvonurile de pace răspîndite acum dovedesc numai că Japonia a și început să creeze această perdea de fum. Pericolul acestor zvonuri constă în aceea că în China mai există încă elemente șovăielnice, care sînt gata să cadă în cursa întinsă de dușman; în afară de aceasta printre ei mișună trădătorii și vînzătorii de patrie, care răspîndesc tot felul de zvonuri și încearcă să silească China să capituleze în fața cotropitorilor japonezi.

Întrebare: Unde poate duce, după părerea dumneavoastră, această situație primejdioasă?

Răspuns: Există numai două posibilități: ori tendințele capitularde vor fi învinse de către poporul chinez, ori ele vor învinge, și atunci China va fi cuprinsă de tulburări și frontul anti-japonez va fi scindat.

Întrebare: Care dintre aceste două posibilități este mai probabilă?

Răspuns: Întreg poporul chinez cere război pînă la capăt împotriva cotropitorilor japonezi. Chiar dacă o parte din tabăra care cîrmuiește China va păși în mod practic pe calea capitulării, cealaltă parte a ei, care este în mod hotărît pentru război, se va ridica fără doar și poate împotriva capitularzilor și împreună cu poporul va continua războiul. Firește că această capitulare ar constitui o nenorocire pentru frontul anti-japonez din China. Cred însă că capitularzii nu vor reuși să capete sprijinul maselor populare, masele populare vor învinge tendințele capitularde și războiul va fi continuat cu hotărîre pînă la victorie.

Întrebare: Spuneți-mi, vă rog, cum pot fi învinse tendințele capitularde?

Răspuns: În presă și în cuvîntările noastre trebuie să arătăm pericolul pe care îl prezintă tendințele capitularde, iar în activitatea practică trebuie să organizăm masele în vederea curmării uneltirilor capitularzilor. Tendințele capitularde își au obîrșia în defetism, adică în pesimism. Pesimiștii consideră că, după înfrîngerile suferite pe front, China nu mai are putere să opună rezistență cotropitorilor japonezi. Ei nu înțeleg că înfrîngerea este mama succesului și că din experiența înfrîngerilor se trag învățăminte care vor deveni baza victoriei din viitor. Pesimiștii văd numai înfrîngerile suferite pe fronturile războiului, dar nu vor să vadă

succesele obținute în acest război, și cu atât mai puțin vor să vadă că aceste înfrîngerii ale noastre conțin elementele victoriei, iar victoriile inamicului conțin elementele înfrîngerii lui. Trebuie să arătăm maselor populare perspectiva victoriei noastre finale, să le convinsem că înfrîngerile și greutățile au un caracter trecător și că, printr-o luptă dîrză, victoria finală va fi, fără îndoială, de partea noastră. Pierzînd sprijinul maselor, capitularzii nu vor putea să-și pună în aplicare mașinațiile și frontul anti-japonez se va întări.

REGIMUL DEMOCRATIC ȘI RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI

Întrebare: Care este sensul revendicării democrației formulate de partidul comunist în programul pe care l-a propus. Oare democrația și „guvernul perioadei de război” sînt compatibile?

Răspuns: Sînt pe deplin compatibile. Partidul comunist a formulat încă în august 1936 lozinca creării unei republici democratice. Conținutul organizatoric și politic al acestei lozinci se reduce la următoarele trei teze: 1. Nu un stat și un guvern al unei singure clase, ci un stat și un guvern de coaliție a tuturor claselor care sînt pentru împotrivire față de cotropitorii japonezi, un stat și un guvern în care să nu fie loc pentru trădătorii și vînzătorii de patrie. În această coaliție trebuie neapărat să intre muncitorii, trebuie să intre țăranii și celelalte pături ale micii burghezii. 2. Acest guvern trebuie să fie organizat după principiul centralismului democratic. El trebuie să fie democratic și totodată centralizat, adică să îmbine într-o formă determinată două principii

care aparent sînt în contradicție unul cu altul — democrația și centralismul. 3. Guvernul acordă poporului toate libertățile politice necesare, și în primul rînd libertatea de a organiza, instrui și înarma detașamentele de autoapărare. După cum se poate vedea din aceste trei teze, democrația și așa-numitul „guvern al perioadei de război“ sînt pe deplin compatibile. Ele reprezintă tocmai orînduirea de stat și sistemul de guvernare care favorizează desfășurarea războiului împotriva cotropitorilor japonezi.

Întrebare: Dar nu există oare o contradicție lăuntrică în însăși expresia „centralism democratic“?

Răspuns: Nu trebuie să vedem numai cuvintele, ci trebuie să înțelegem esența chestiunii. Intre democrație și centralism nu există nicidecum o prăpastie de netrecut, și China are nevoie atît de una cît și de alta. Pe de o parte, guvernul pe care îl cerem trebuie să fie un guvern care să poată exprima cu adevărat voința poporului. Acest guvern trebuie să se bucure neapărat de sprijin și de apărare din partea maselor largi populare din întreaga Chină, iar poporul trebuie să aibă posibilitatea de a sprijini în mod liber guvernul: trebuie de asemenea să i se acorde poporului depline posibilități de a exercita o înrîurire asupra politicii guvernului. Aceasta este esența sistemului democratic. Pe de altă parte este necesar ca puterea administrativă să fie centralizată. Indată ce politica pe care o cere poporul va fi adoptată de organele care exprimă voința poporului și aplicarea ei va fi încredințată unui guvern ales de poporul însuși, acest guvern o va transpune imediat în viață. Dacă în cursul aplicării acestei politici nu va fi încălcată linia adoptată, linie care exprimă voința po-

porului, nu încapă îndoială că această politică va fi realizată cu succes și fără piedici. Aceasta este esența sistemului centralismului. Numai în condițiile centralismului democratic guvernul poate să aibă într-adevăr o mare putere. În perioada războiului împotriva cotropitorilor japonezi, guvernul apărării naționale trebuie neapărat să adopte acest sistem al centralismului democratic.

Întrebare: Dar acest lucru, eventual, ar putea să nu corespundă regimului guvernelor din timp de război?

Răspuns: Da, nu corespunde regimului unora dintre guvernele din timp de război cunoscute în istorie.

Întrebare: Dar oare au fost cazuri când a corespuns?

Răspuns: Da, au fost și asemenea cazuri. Regimurile politice din timp de război pot fi împărțite, în general, în două categorii: regimuri de centralism democratic și regimuri de centralism absolut. Regimul este determinat de caracterul războiului. Toate războaiele care au avut loc în istorie pot fi împărțite în ceea ce privește caracterul lor în două categorii: războaie drepte și războaie nedrepte. De pildă, războiul care a avut loc acum douăzeci și ceva de ani în Europa a fost, prin caracterul lui, un război nedrept, imperialist. În acea perioadă guvernele tuturor statelor imperialiste au silit popoarele să lupte pentru interesele imperialismului, împotriva intereselor popoarelor. În aceste condiții era nevoie tocmai de guverne de tipul guvernului lui Lloyd-George din Anglia. Lloyd-George asupra poporului englez, nu-i permitea să se pronunțe împotriva războiului imperialist, nu admitea existența nici unui fel de organizații și convocarea de adunări care să exprime

starea de spirit antirăzboinică a poporului, iar parlamentul, deși continua să existe, era un parlament care aproba din ordin de sus bugetele de război, fiind și el un organ al haitei imperialiste. În acest război guvernul și poporul n-au fost uniți, și ca o urmare a acestui fapt a apărut un guvern absolut centralizat, care avea nevoie numai de centralism și căruia îi era străină democrația.

Dar în istorie au existat și războaie revoluționare, ca, de pildă, războaiele revoluționare din Franța, războaiele revoluționare din Rusia, actualul război revoluționar din Spania. În războaiele de acest fel guvernul nu se teme că poporul îi va refuza sprijinul, întrucât poporul însuși năzuiește spre un astfel de război; guvernul se sprijină pe ajutorul pe care poporul i-l dă de bunăvoie, și de aceea guvernul nu numai că nu are de ce să se teamă de popor, dar, dimpotrivă, trebuie să ridice poporul și să-l îndemne să-și exprime părerile în vederea participării active la război. Războiul de eliberare națională pe care îl duce China se bucură de aprobarea deplină a poporului, iar fără participarea poporului la război victoria n-ar fi posibilă. De aceea centralismul democratic devine o necesitate. Succesul obținut în Campania din nord care a avut loc în 1926—1927 în China s-a datorat și el realizării principiului centralismului democratic. De aici reiese că, dacă țelurile războiului exprimă în mod direct interesele poporului, cu cât guvernul va fi mai democratic, cu atât îi va fi mai ușor să ducă războiul. Un asemenea guvern nu are de ce să se teamă că poporul se va ridica împotriva războiului; dimpotrivă, pe el trebuie să-l neliniștească tocmai pasivitatea poporului și atitudinea lui indiferen-

tă față de război. Caracterul războiului determină relațiile dintre guvern și popor — aceasta este o lege a istoriei.

Întrebare: În cazul acesta în ce fel intenționați să instaurați un nou regim politic?

Răspuns: Cheia se află în colaborarea dintre gomindan și partidul comunist.

Întrebare: De ce?

Răspuns: În cursul ultimilor cincisprezece ani, relațiile dintre gomindan și partidul comunist au constituit un factor hotărâtor al situației politice din China. Colaborarea care a existat între aceste două partide în perioada 1924—1927 a asigurat succesul primei revoluții. Ruptura care s-a produs între aceste partide în 1927 a adus țării calamități care au durat zece ani în șir. Dar răspunderea pentru această ruptură nu o purtăm noi. Noi am fost siliți să ne împotrivim jugului gomin-danist. Noi am păstrat în mâinile noastre steagul glorios al eliberării Chinei. Acum a început o a treia etapă, când, pentru a opune rezistență cōtropitorilor japonezi, pentru a salva patria, este necesar ca ambele partide să acționeze în colaborare deplină pe baza unui program determinat. Putem considera că prin eforturile noastre susținute am reușit să stabilim o asemenea colaborare, rămîne numai ca ambele părți să accepte programul comun și să înceapă să acționeze pe baza lui. O parte foarte importantă a acestui program o constituie instaurarea unui nou regim politic.

Întrebare: Cum se poate ajunge prin colaborarea dintre cele două partide la instaurarea unui nou regim?

Răspuns: În momentul de față noi propunem să fie reorganizat aparatul de stat și să fie schimbate rînduielile din armată. Pentru a face față actualei stări excepționale propunem să fie convocată o Adunare națională provizorie. Alegerile pentru această adunare trebuie să fie efectuate, în linii generale, în concordanță cu principiile formulate de Sun Iat-sen în 1924, adică din ea trebuie să facă parte într-o proporție anumită reprezentanți ai tuturor partidelor și grupurilor, armatelor, organizațiilor de masă și ai organizațiilor cercurilor de afaceri care sînt pentru războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Această adunare trebuie să devină organul suprem al puterii în țară. În atribuțiile ei vor intra fixarea politicii care trebuie dusă pentru salvarea patriei, aprobarea principiilor constituționale de bază și alegerea guvernului. Noi considerăm că războiul împotriva cotropitorilor japonezi trece deja prin momentul critic, de cotitură, cînd numai convocarea imediată a unei asemenea Adunări naționale, investită cu puteri depline și capabilă să exprime voința poporului, poate să transforme complet fizionomia politică a țării și s-o scoată din criza actuală. În prezent noi discutăm cu gomindanul această propunere și sperăm să obținem asentimentul lui.

Întrebare: Oare guvernul național n-a anunțat anularea convocării Adunării naționale?

Răspuns: Această anulare este o măsură justă. A fost anulată convocarea Adunării naționale pregătite de gomindan în trecut. Această Adunare națională, după cum stabilise gomindanul, nu trebuia să dispună de nici o putere, și alegerile pentru ea s-au desfășurat în tota-

lă contradicție cu voința poporului. Nici noi, nici celelalte cercuri sociale nu sînt de acord cu convocarea acestei Adunări naționale. Adunarea națională provizorie propusă de noi în prezent se deosebește radical de adunarea a cărei convocare a fost acum anulată. Atunci cînd Adunarea națională provizorie își va începe activitatea, întreaga țară se va transforma complet și vor fi create toate premisele necesare pentru restructurarea aparatului de stat, pentru restructurarea armatei și pentru mobilizarea poporului. Într-adevăr, de aceasta depinde producerea unei coticuri în mersul războiului împotriva crotropitorilor japonezi.

**SITUAȚIA CARE S-A CREAT ÎN RĂZBOIUL
ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI
DUPĂ CĂDEREA ȘANHAIULUI
ȘI TAIUANULUI ȘI SARCINILE
CARE DECURG DIN EA ***

(12 noiembrie 1937)

* Tezele raportului prezentat de tovarășul Mao Tze-dun la adunarea activului de partid din Ianan în noiembrie 1937. Elementele oportuniste de dreapta din rindurile partidului au pornit imediat lupta împotriva principiilor expuse în aceste teze, și numai în octombrie 1938, la plenara a 6-a a celui de-al 6-lea Comitet Central, această deviere de dreapta a fost în linii generale lichidată.

I

SITUAȚIA ACTUALĂ — PERIOADA DE TRECERE DE LA RĂZBOIUL UNILATERAL LA UN RĂZBOI GENERAL ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI

1. Noi sîntem pentru orice război împotriva invaziei imperialismului japonez, fie el chiar și unilateral, deoarece războiul constituie un pas înainte în comparație cu neîmpotrivirea față de dușman, deoarece el are un caracter revoluționar, deoarece el este dus în vederea apărării patriei.

2. Dar noi am arătat încă de mult (la adunarea activului de partid din Ianan care a avut loc în aprilie anul acesta, la conferința națională de partid care a avut loc în mai și în hotărîrea Biroului Politic al Comitetului Central din august anul acesta¹) că un război unilateral împotriva cotropitorilor japonezi, adică un război pe care îl poartă guvernul numai cu forțele lui, fără a antrena la el masele populare, va duce inevitabil la înfrîngere, întrucît el nu este un adevărat război național-revoluționar, întrucît el nu este un război al maselor populare.

3. Noi sîntem pentru un adevărat război național-revoluționar, care presupune mobilizarea generală a poporului, cu alte cuvinte, pentru un război general împotriva cotropitorilor japonezi, deoarece numai un astfel de război va fi un război al maselor populare și numai într-un astfel de război vom putea să ne apărăm patria.

4. Deși războiul unilateral împotriva cotropitorilor japonezi, pe poziția căruia se situează gomindanul, este

tot un război național și prin natura sa tot revoluționar, totuși caracterul său revoluționar este extrem de limitat. A duce un război unilateral înseamnă a ajunge inevitabil la înfrângere: într-un asemenea război este absolut imposibil să-ți aperi patria.

5. În aceasta constă divergența principală dintre punctul de vedere al partidului comunist și actualul punct de vedere al gomindanului în problema războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Dacă comuniștii vor uita caracterul principal al acestei divergențe, ei nu vor putea conduce în mod just războiul, nu vor fi în stare să biruie caracterul unilateral pe care i l-a imprimat gomindanul și vor aluneca pe o poziție neprincipală, coborînd partidul comunist la nivelul gomindanului. Prin aceasta ei ar comite o crimă față de sarcina desfășurării războiului național-revoluționar sfînt și față de apărarea patriei.

6. Într-un adevărat război național-revoluționar, adică într-un război general împotriva cotropitorilor japonezi, este necesar să fie înfăptuit „Programul împotrivirii față de Japonia și al salvării patriei“, propus de partidul comunist și alcătuit din 10 puncte, și să existe un guvern și o armată care să înfăptuiască în întregime acest program.

7. Situația care s-a creat după căderea Șanhaiului și Taiiuanului este următoarea:

a) în China de nord acțiunile militare desfășurate de forțele armatei regulate, în fruntea căreia se află gomindanul, s-au încheiat, iar războiul de partizani, în fruntea căruia se află partidul comunist, a căpătat o importanță esențială. În regiunea provinciilor Tziansu și Cețzian, frontul trupelor gomindaniste a fost rupt și cotropitorii japonezi desfășoară ofensiva împotriva Nankinului și în

adîncimea bazinului fluviului Iantzî. A devenit limpede că nu se poate rezista timp îndelungat ducînd războiul unilateral gomindanist împotriva cotropitorilor japonezi ;

b) ajutorarea Chinei, despre care vorbesc guvernele Angliei, S.U.A. și Franței, urmărindu-și interesele lor imperialiste, continuă să se limiteze la o simpatie în vorbe ; ele nu dau nici un ajutor real ;

c) fasciștii germani și italieni ajută din răspuțeri imperialismul japonez ;

d) gomindanul nu dorește încă să introducă schimbări principiale în politica lui de dictatură a unui singur partid și de dictat față de popor, pe baza căreia el își duce războiul său unilateral împotriva cotropitorilor japonezi.

Această este o latură a situației.

Pe de altă parte a ieșit la iveală că :

a) influența politică exercitată de partidul comunist și de armata a 8-a se extinde în mod extrem de larg și de rapid. Faima lor de salvatori ai națiunii se răspîndește în întreaga țară. Partidul comunist și armata a 8-a sînt hotărîți să desfășoare cu fermitate războiul de partizani în China de nord, pentru ca astfel să apere întreaga țară și să oprească ofensiva dezlănțuită de cotropitorii japonezi împotriva Chinei centrale și de nord-vest ;

b) mișcarea maselor populare s-a desfășurat ceva mai larg ;

c) burghezia națională se radicalizează ;

d) în sînul gomindanului cresc forțele care sînt pentru schimbarea situației existente ;

e) ia amploare mișcarea popoarelor lumii împotriva Japoniei, pentru acordarea de ajutor Chinei ;

f) U.R.S.S. se pregătește să acorde Chinei un ajutor real.

Aceasta este cealaltă latură a situației.

8. Așadar în prezent ne aflăm în perioada de trecere de la un război unilateral la un război general împotriva cotropitorilor japonezi. Primul nu mai poate continua, iar al doilea încă n-a început. Aceasta este o perioadă extrem de critică, o perioadă de trecere, intermediară.

9. În această perioadă de trecere războiul unilateral care se desfășoară în China poate evolua într-una din următoarele trei direcții.

Prima direcție — renunțarea la războiul unilateral și înlocuirea lui cu un război general. Aceasta este cerința uriașei majorități a poporului, dar gomindanul nu se hotărăște încă la acest lucru.

A doua direcție — renunțarea la războiul împotriva cotropitorilor japonezi în general și înlocuirea lui cu capitularea. Aceasta este cerința bandiților japonezi, a trădătorilor națiunii și a elementelor projaponeze, dar ea întâmpină împotrivirea uriașei majorități a poporului chinez.

A treia direcție — război împotriva cotropitorilor japonezi și, paralel cu aceasta, tendințe capitularde. Aceasta s-ar putea întâmpla în cazul când bandiții japonezi, trădătorii națiunii chineze și elementele projaponeze, nefiind în stare să obțină ca războiul să evolueze în cea de-a doua direcție, ar începe să-și pună în aplicare planurile lor mîrșave de scindare a frontului anti-japonez din China. În prezent ei pregătesc intens această manevră. Acest pericol este foarte real.

10. Judecînd după situația care s-a creat în prezent, atît în interiorul țării cît și pe arena internațională do-

mină factori care nu permit capitularzilor să iasă învingători. Acești factori sînt : planul Japoniei de a subjuga complet China, lucru care silește China să poarte război; existența partidului comunist și a armatei a 8-a; cerințele poporului chinez; cerințele majorității membrilor gomindanului; teama Angliei, S.U.A. și Franței că o capitulare a gomindanului ar aduce prejudicii intereselor lor; existența Uniunii Sovietice și politica ei de ajuto-rare a Chinei; speranțele profunde pe care poporul chinez și le pune în Uniunea Sovietică (și aceste speranțe nu sînt zadarnice) etc. Dacă vom folosi în mod just toți acești factori, vom reuși să învingem nu numai factorii care stimulează capitularea și sciziunea, dar și factorii care rețin țara în stadiul unui război unilateral.

11. Prin urmare, perspectiva trecerii de la acest război unilateral la un război general există. A lupta pentru această perspectivă este sarcina comună și cea mai vitală care stă în fața tuturor membrilor Partidului Comunist Chinez, în fața tuturor elementelor înaintate ale gomindanului, în fața întregului popor chinez.

12. În prezent războiul național-revoluționar dus de China împotriva cotropitorilor japonezi trece printr-o criză serioasă. Această criză poate să dureze, dar ea poate să fie și înlăturată relativ rapid. Factorii hotărîtori sînt aici următorii : înăuntrul Chinei — colaborarea dintre gomindan și partidul comunist, înfăptuirea unei cotituri în politica gomindanului pe baza acestei colaborări, forța maselor muncitorești-țărănești; în afara Chinei — ajutorul din partea Uniunii Sovietice.

13. Restructurarea politică și organizatorică a gomindanului este necesară, iar posibilitatea acestei restructurări există². Această posibilitate este determinată

în special de presiunea pe care Japonia o exercită asupra Chinei, de politica de front unic dusă de partidul comunist, de cerințele poporului chinez, de creșterea în sînul gomindanului a forțelor care sînt pentru înnoirea partidului lor. Sarcina noastră este de a determina gomindanul să efectueze această restructurare, care trebuie să servească drept bază pentru restructurarea guvernului și a armatei. Fără îndoială că pentru această restructurare este nevoie de asentimentul Comitetului Executiv Central al gomindanului; noi însă facem numai propunerea de a se proceda la această restructurare.

14. Despre restructurarea guvernului. Noi am propus convocarea unei Adunări naționale provizorii, lucru care de asemenea este necesar și posibil. Fără îndoială că și pentru această restructurare este nevoie de asentimentul gomindanului.

15. Restructurarea armatei înseamnă crearea unei noi armate și reorganizarea celei vechi. Dacă timp de jumătate de an sau de un an vom reuși să creăm o armată care să cuprindă 250.000—300.000 de oameni și care să fie pătrunsă de un spirit politic nou, atunci pe cîmpurile de luptă împotriva cotropitorilor japonezi se va produce, fără îndoială, o cotitură. Această armată nouă va exercita o influență asupra tuturor vechilor armate, cimentîndu-le. Aceasta este baza care va asigura din punct de vedere militar trecerea la o contraofensivă strategică în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Pentru această restructurare va fi nevoie de asemenea de asentimentul gomindanului. Ca model pentru această restructurare trebuie să servească armata a 8-a. Efectivul armatei a 8-a însăși trebuie sporit.

II

**TREBUIE SĂ LUPTĂM ÎMPOTRIVA TENDINȚELOR
CAPITULARDE ATÎT ÎN PARTID CÎT ȘI ÎN ȚARĂ****În partid trebuie să luptăm
împotriva tendințelor capitularde de clasă**

16. Linia capitulară a lui Cen Du-siu a dus în 1927 revoluția la înfrîngere. Nici un comunist nu trebuie să uite acest învățămînt sîngeros al istoriei.

17. Înainte de evenimentele de la Lugouțiao principala primejdie care amenința înăuntrul partidului linia noastră politică de front național anti-japonez unic era oportunismul „de stînga”, adică izolarea sectaristă. Aceasta se explică mai ales prin faptul că pe atunci gomindanul nu opunea încă rezistență cîmpitorilor japonezi.

18. După evenimentele de la Lugouțiao principala primejdie înăuntrul partidului nu o mai constituie izolarea sectaristă „de stînga”, ci oportunismul de dreapta, adică tendințele capitularde. Aceasta se explică mai ales prin faptul că gomindanul începuse deja să opună rezistență cîmpitorilor japonezi.

19. Încă în aprilie la adunarea activului de partid care a avut loc la Ianan, în mai la conferința generală de partid și mai ales în august la consfătuirea Biroului Politic al Comitetului Central (consfătuirea de la Locuan) noi am pus următoarele întrebări: oare proletariatul va fi acela care va conduce burghezia în cadrul frontului unic, sau burghezia va fi aceea care va conduce proletariatul? Oare gomindanul va fi acela care va duce după sine partidul comunist, sau partidul comunist va fi acela care va duce după sine gomindanul? Din punctul de

vedere al sarcinilor politice concrete această întrebare înseamnă: să ridicăm oare gomindanul pînă la „Programul împotrivirii față de Japonia și al salvării patriei” formulat de noi și alcătuit din 10 puncte, pînă la războiul general împotriva cotropitorilor japonezi, război asupra căruia insistă partidul comunist, sau să coborîm partidul comunist pînă la recunoașterea dictaturii burghezo-moșierești gomindaniste și a războiului unilateral?

20. De ce aceste probleme trebuie să fie puse într-un mod atît de ascuțit? Cauzele sînt următoarele:

Pe de o parte natura conciliatoare a burgheziei chineze, precumpănirea forțelor reale ale gomindanului, atacurile calomnioase și injurioase împotriva partidului comunist, cuprinse în declarația și rezoluțiile plenarei a treia a Comitetului Executiv Central al gomindanului, și vociferările isterice pe tema așa-zisei „încetări a luptei de clasă”; speranțele ascunse ale gomindanului în „capitularea partidului comunist” și propaganda extrem de largă desfășurată pe această temă; încercările lui Cian Kai-și de a-și institui controlul asupra partidului comunist; politica gomindanului îndreptată spre limitarea și slăbirea Armatei roșii; politica gomindanului îndreptată spre limitarea și slăbirea bazelor de sprijin democratice pentru împotrivirea față de cotropitorii japonezi; planul perfid de „reducere cu două cincimi a forțelor partidului comunist în cursul războiului împotriva cotropitorilor japonezi”, propus în iulie la cursurile de partid de la Lușan³ ale gomindanului; încercările gomindanului de a mîmi cadrele de conducere ale partidului comunist cu perspectiva unei cariere și a unei îmbogățiri ușoare, a unei vieți trîndave și pline de distracții; ten-

dințele de capitulare politică ale unor elemente radicale ale micii burghezii (de pildă Cian Nai-ți⁴) etc.

Pe de altă parte, cauzele sînt următoarele : rămînerea în urmă a unei părți a membrilor partidului comunist în domeniul pregătirii teoretice ; faptul că multor comuniști le lipsește experiența colaborării dintre cele două partide în perioada Campaniei din nord ; existența în rîndurile partidului nostru a unei însemnate pături mic-burgheze ; refuzul unei părți a membrilor de partid de a mai duce și de acum încolo viața aspră de luptă pe care au dus-o pînă acum ; existența înăuntrul frontului unic a unei tendințe de adaptare neprincipială la gomindan ; ivirea unor noi tendințe militariste în rîndurile armatei a 8-a ; problema participării partidului comunist la organele puterii gomindaniste ; ivirea unor tendințe oportuniste pe teritoriul bazelor de sprijin democratice pentru împotrivirea față de cotropitorii japonezi etc.

Datorită celor două feluri de împrejurări serioase enumerate mai sus este necesar să punem în mod ascuțit problema cine va conduce și cine va fi condus, este necesar să luptăm cu hotărîre împotriva tendințelor capitularde.

21. În cursul ultimelor luni, în special de la declanșarea războiului împotriva cotropitorilor japonezi, Comitetul Central al partidului comunist și toate organizațiile lui au dus o luptă permanentă și hotărîtă împotriva acestor tendințe capitularde care s-au manifestat la noi și au luat măsurile necesare pentru a preîntîmpina o eventuală manifestare a lor în viitor ; această luptă a dat rezultate :

în problema participării comuniștilor la organele puterii Comitetul Central a trimis un proiect de hotărîre ⁵ ;

În armata a 8-a a început lupta împotriva noilor tendințe militariste. Aceste tendințe se manifestă în faptul că, după reorganizarea Armatei roșii, unele persoane nu vor să se supună în mod necondiționat conducerii partidului comunist, aleargă după glorie personală, consideră că este o cinste să fie numiți de gomindan într-o funcție (adică să facă carieră) etc. Deși noile tendințe militariste (coborîrea partidului comunist la nivelul gomindanului) și urmările lor (ruperea de mase) au aceleași rădăcini ca și vechile tendințe militariste care s-au manifestat în fapte ca bătaia, înjurăturile, încălcarea disciplinei etc., totuși, întrucît noile tendințe militariste s-au ivit în perioada cînd există frontul unic al gomindanului și partidului comunist, ele devin deosebit de primejdioase și de aceea cer o atenție deosebită, cer să ducem o luptă hotărîtă împotriva lor. În prezent noi am reînființat instituția comisarilor politici, care fusese desființată în urma amestecului gomindanului, și am restabilit denumirea de secții politice, care fusese schimbată tot în urma amestecului gomindanului, în aceea de secții de instruire politică; a fost promovat și se aplică cu fermitate noul principiu strategic al ducerii în mod independent și de sine stătător, a războiului de partizani în regiunile de munte, lucru care în linii generale asigură armatei a 8-a succese atît în acțiunile militare cît și în munca pe care o desfășoară; noi am respins cererea gomindanului de a trimite pe membrii lui în posturile de comandă din armata a 8-a și am reușit să impunem principiul conducerii exclusive a armatei a 8-a de către partidul comunist. În bazele de sprijin revoluționare pentru împotrivirea față de cotropitorii japonezi de asemenea a fost formulat principiul „menținerii caracterului independent și de sine stătător

în cadrul frontului unic“, a fost lichidată devierea „parlamentaristă“⁶ (desigur că nu este nicidecum vorba de parlamentarismul Internaționalei a II-a; în Partidul Comunist Chinez un astfel de parlamentarism nu există), se duce o luptă înverșunată împotriva bandiților, spioniilor dușmanului și a elementelor diversioniste;

la Sian a fost lichidată lipsa de principialitate în relațiile cu gomindanul (tendențele oportuniste) și se desfășoară din nou o mișcare de masă;

cam același lucru s-a făcut în partea de est a provinciei Gansu;

la Șanghai a fost condamnată concepția lui Cian Nai-ți — „mai puține apeluri, mai multe propuneri“ — și s-a început lichidarea tendințelor oportuniste din rîndurile mișcării patriotice pentru salvarea patriei;

în regiunile de partizani din sud (aceste regiuni reprezintă o parte din realizările obținute de noi în cursul luptelor sîngeroase duse timp de zeci de ani împotriva gomindanului, baze de sprijin strategice ale războiului național-revoluționar împotriva cotropitorilor japonezi în provinciile din sud; ele reprezintă forța pe care gomindanul a încercat încă și după evenimentele de la Sian s-o distrugă cu ajutorul „campaniilor“, iar după evenimentele de la Lugouțiao s-o slăbească, căutînd „să scoată tigrul din munți“) noi ne-am concentrat atenția asupra următoarelor puncte: 1) să nu permitem concentrarea forțelor de partizani într-un singur punct (ceea ce ar corespunde cerinței gomindanului ca aceste baze de sprijin să fie lichidate) decît în anumite condiții; 2) să nu trimitem acolo oameni desemnați de gomindan; 3) să ne punem la adăpost de eventualitatea repetării catastrofei care l-a lovit pe He Min, adică împotriva peri-

colului de a fi încercuiți și dezarmați de trupele gomindaniste⁷;

În coloanele cotidianului „Tzefan cioucan”⁸ s-a desfășurat neconținut o aspră critică a tendințelor capitularde.

22. Pentru a duce cu dârzenie războiul împotriva cotropitorilor japonezi și pentru a obține victoria finală, pentru a transforma războiul unilateral într-un război general, trebuie să urmăim cu fermitate linia frontului național anti-japonez unic, trebuie să lărgim și să întărim frontul unic. Nu sînt admisibile nici un fel de acțiuni îndreptate spre sciindarea frontului unic al gomindanului și partidului comunist. Trebuie luate ca și pînă acum măsuri de prevedere împotriva izolării sectariste „de stînga”. În același timp, însă, este necesar ca în întreaga muncă desfășurată în cadrul frontului unic să se aplice cu perseverență principiul menținerii caracterului independent și de sine stătător al partidului nostru. Frontul nostru unic cu gomindanul și cu oricare alte grupuri se bazează pe înfăptuirea unui program definit; fără această bază nu poate exista nici un fel de front unic, colaborarea se va transforma în acțiuni neprincipiale și va fi o manifestare a tendințelor capitularde. De aceea lămurirea, înfăptuirea și respectarea permanentă a principiului „menținerii caracterului independent și de sine stătător în cadrul frontului unic” constituie veriga centrală a sarcinii asigurării victoriei în războiul național-revoluționar împotriva cotropitorilor japonezi.

23. În numele căror scopuri acționăm noi astfel? Pe de o parte ne propunem ca scop să menținem pozițiile cucerite de noi pînă acum. Acestea sînt pozițiile

noastre strategice de bază; dacă ele vor fi pierdute, nici nu vom mai avea despre ce vorbi. Dar scopul principal este totuși altul: lărgirea pozițiilor noastre, înfăptuirea sarcinii active de a mobiliza masele de multe milioane în vederea participării la frontul național anti-japonez unic pentru zdrobirea imperialismului japonez. Menținerea pozițiilor este indisolubil legată de lărgirea lor. În ultimele luni mase și mai largi ale aripei de stînga a micii burghezii s-au unit sub influența noastră; în tabăra gomindanului cresc forțele care sînt pentru o reînnoire a partidului lor, se desfășoară lupta maselor populare în provincia Șansi, în multe locuri organizațiile de partid au crescut.

24. Dar trebuie să înțelegem limpede că în țară în ansamblul ei organizația noastră de partid este încă slabă, după cum foarte slabe sînt și organizațiile de masă; masa principală a muncitorilor și a țăranilor n-a fost încă organizată. Toate acestea se datoresc pe de o parte, politiciii gomindaniste de represiune și asuprire, iar pe de altă parte faptului că noi înșine n-am desfășurat o muncă în această direcție, sau am desfășurat o muncă insuficientă. Aceasta este principala slăbiciune a partidului nostru în actualul război național-revoluționar împotriva cotropitorilor japonezi. Fără a învinge această slăbiciune nu putem repurta victoria asupra imperialismului japonez. Pentru a realiza acest scop este absolut necesar să înfăptuim principiul „menținerii caracterului independent și de sine stătător în cadrul frontului unic“, este absolut necesar să lichidăm tendințele capitularde, cu alte cuvinte tendințele oportuniste.

În țară trebuie să luptăm împotriva tendințelor capitularde naționale

25. Am vorbit mai sus despre tendințele capitularde de clasă. Aceste tendințe capitularde duc proletariatul pe calea adaptării la reformismul burghez și la inconsecvența burgheziei. Fără a învinge această deviere nu este posibil să ducem în mod victorios războiul național-revoluționar împotriva cotropitorilor japonezi, nu este posibil să transformăm războiul unilateral într-un război general, nu este posibil să ne apărăm patria.

Mai există însă și un alt soi de tendințe capitularde, și anume tendințele capitularde naționale. Ele duc China pe calea adaptării la interesele imperialismului japonez, amenință să transforme China într-o colonie a imperialismului japonez, să transforme întregul popor chinez în sclavi coloniali. În prezent această deviere s-a ivit în rîndurile aripii de dreapta a frontului național antijaponez unic.

26. Aripa de stînga a frontului național antijaponez unic o constituie masele populare conduse de partidul comunist: proletariatul, țărănimea și masele micii burghezii orășenești. Noi avem sarcina să lărgim și să întărim din toate forțele această aripă. Îndeplinirea acestei sarcini constituie principala condiție a restructurării gomindanului, a restructurării guvernului, a restructurării armatei, principala condiție a creării unei republici democrate unite, principala condiție a transformării războiului unilateral într-un război general, principala condiție a zdrobirii imperialismului japonez.

27. O poziție de centru în frontul național antijaponez unic o ocupă burghezia națională și vîrfurile micii

burghezii. O parte a burgheziei, al cărei purtător de cuvânt sînt marile ziare din Șanghai, s-a radicalizat⁹; o parte din asociația „Fusineșe“ începe să șovăie; o parte din asociația „Si-si“ șovăie și ea¹⁰. Armatele care participă la războiul împotriva cotropitorilor japonezi au primit o lecție serioasă, și unele dintre ele au trecut sau se pregătesc să treacă la o restructurare. Noi avem sarcina să obținem o deplasare spre stînga și o cotitură în poziția centrului.

28. Aripa de dreapta a frontului național antijaponez unic o constituie marii moșieri și marea burghezie. Acesta este principalul focar al tendințelor capitularde naționale. Ei se tem și de faptul că războiul va aduce prejudicii proprietății lor și de faptul că masele populare se vor ridica; tendințele capitularde în rîndurile lor sînt inevitabile. Mulți dintre acești oameni au devenit deja trădători ai națiunii, alții au devenit filojaponezi, alții sînt pe cale să devină, alții șovăie, și numai unele persoane, datorită unor condiții speciale, dau dovadă de fermitate. Participarea vremelnică a unora dintre ei la frontul național antijaponez unic este silită, ei fac aceasta călcîndu-și pe inimă. În general vorbind, ieșirea lor din frontul național antijaponez unic este un lucru care se va întîmpla curînd. În prezent numeroase elemente dușmănoase din rîndurile marilor moșieri și ale marii burghezii încearcă să provoace o scindare a frontului național antijaponez unic. Ei sînt fabricanții de minciuni și calomnii; zvonuri calomnioase de felul știrilor despre „rebeliunile comuniste“, despre „retragerea armatei a 8-a“ vor fi lansate tot mai des. Sarcina noastră este să luptăm în mod hotărît împotriva tendințelor

capitularde naționale și în această luptă să lărgim și să întărim aripa de stînga a frontului unic și să obținem o deplasare spre stînga și o cotitură în poziția centrului.

Legătura dintre tendințele capitularde de clasă și tendințele capitularde naționale

29. În războiul național-revoluționar împotriva cotoritorilor japonezi tendințele capitularde de clasă reprezintă de fapt o rezervă a tendințelor capitularde naționale, o deviere extrem de dăunătoare, care ajută taberei de dreapta și care împinge China spre înfrîngere în război. Pentru a obține eliberarea națiunii chineze și a maselor ei muncitoare, pentru ca lupta împotriva tendințelor capitularde naționale să fie dusă în mod hotărît și energic, trebuie să luptăm împotriva tendințelor capitularde de clasă din rîndurile partidului comunist și ale proletariatului, să desfășurăm această luptă în toate domeniile muncii noastre.

A D N O T Ă R I

¹ E vorba despre „Hotărîrea cu privire la situația actuală și la sarcinile partidului” adoptată la consfătuirea Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, care a avut loc la Locuiuan, în nordul provinciei Șensi, la 25 august 1937. Textul complet al acestei hotărîri glăsuiește:

„1. Provocarea de la Lugoujiao și ocuparea Beipinului și a Tianțzinului constituie numai începutul unei largi ofensive a bandiților japonezi în adîncul Chinei. Bandiții japonezi au și trecut la ei în țară la mobilizarea militară generală. Afirmațiile lor propagandistice că ei, chipurile, «renunță să mai continue expansiunea» nu sînt decît o perdea de fum menită să camufleze ofensiva lor.

2. Sub presiunea ofensivei cōtropitorilor japonezi și a miniei populare provocată de această ofensivă, guvernul de la Nankin începe să-și manifeste hotărîrea de a opune rezistență. A și început să fie organizată apărarea în întreaga țară și să se opună o rezistență efectivă dușmanului în diferite locuri. Un război de mari proporții între China și Japonia este inevitabil. Rezistența opusă la 7 iulie la Lugouțiao a constituit începutul războiului împotriva cōtropitorilor japonezi pe scara întregii Chine.

3. În situația politică din China începe acum o nouă etapă — etapa războiului împotriva cōtropitorilor japonezi. Etapa pregătirii războiului s-a încheiat. Sarcina centrală în noua etapă este de a mobiliza toate forțele pentru cucerirea victoriei în acest război. În etapa anterioară, din cauza refuzului gomindanului și a insuficienței mobilizării a maselor populare, sarcina cuceririi democrației n-a fost îndeplinită și, prin urmare, va trebui să fie îndeplinită de acum încolo în cursul luptei pentru obținerea victoriei în războiul împotriva cōtropitorilor japonezi.

4. În această nouă etapă divergențele și discuțiile noastre cu gomindanul și cu celelalte grupuri cu tendințe anti-japoneze nu mai privesc problema dacă trebuie să ducem un război împotriva cōtropitorilor japonezi, ci cum să obținem victoria în acest război.

5. Cheia pentru a obține victoria în războiul împotriva cōtropitorilor japonezi o constituie acum transformarea războiului început într-un război general, al întregii națiuni. Numai într-un astfel de război general, al întregii națiuni, vom putea obține victoria finală. Programul împotrivirii față de Japonia și al salvării patriei, alcătuit din 10 puncte, pe care îl propune acum partidul nostru, constituie tocmai acea cale concretă care ne va duce la victoria finală.

6. Modul în care este dus războiul în prezent constituie o foarte mare primejdie. Ea decurge în primul rînd din faptul că gomindanul nu dorește încă să mobilizeze întregul popor pentru a participa la război. Dimpotrivă, gomindanul consideră răz-

boiul împotriva cotropitorilor japonezi drept o chestiune care privește numai guvernul, își manifestă la fiecare pas teama de mișcarea populară în favoarea participării la război și limitează această mișcare, împiedică unirea guvernului și armatei cu masele populare, refuză să acorde poporului drepturile democratice care sînt necesare pentru a opune rezistență cotropitorilor și pentru a salva patria, nu procedează la o restructurare consecventă a sistemului conducerii de stat — restructurare necesară pentru ca actualul guvern să devină un guvern de apărare națională al întregii Chine. Cu acest mod de a duce războiul se vor putea obține numai succese parțiale, nicidecum însă victoria finală asupra cotropitorilor japonezi. Dimpotrivă, acest mod de a duce războiul conține posibilitatea unei grele înfringeri.

7. Ca urmare a lipsurilor serioase care există în prezent în ducerea războiului împotriva cotropitorilor japonezi, în desfășurarea ulterioară a acestui război vor putea avea loc multe eșecuri militare, retrageri, sciziuni, trădări înăuntrul țării, înțelegeri vremelnice și parțiale cu dușmanul. De aceea trebuie să avem în vedere faptul că acest război va fi un război greu și de durată. Dar noi sîntem siguri că datorită eforturilor partidului nostru și ale întregului popor, războiul început împotriva cotropitorilor japonezi va continua și va crește în amploare, măturînd toate piedicile din calea lui. Trebuie să învingem toate greutățile și să luptăm cu hotărîre pentru înfăptuirea programului alcătuit din 10 puncte pe care l-a formulat partidul nostru și care este îndreptat spre repurtarea victoriei în acest război. Trebuie să luptăm cu hotărîre împotriva tuturor concepțiilor greșite, care vin în contradicție cu acest program, și în același timp împotriva defetismului pătruns de pesimism și deznădejde.

8. Membrii partidului comunist împreună cu masele populare și forțele armate conduse de el trebuie să pășească în modul cel mai activ în prima linie de luptă, trebuie să devină nucleul tuturor forțelor națiunii în acest război, trebuie să dezvolte prin toate mijloacele o mișcare de masă împotriva cotropitorilor japonezi. Ei nu trebuie să piardă nici o clipă,

nu trebuie să scape nici un prilej pentru a desfășura munca de propagandă în rindurile maselor, pentru a organiza masele, pentru a înarma masele. Dacă vom ști să organizăm cum trebuie masele de multe milioane și să le antrenăm în frontul național unic, victoria în războiul împotriva cotropitorilor japonezi va fi, fără îndoială, de partea noastră“.

² În perioada inițială a războiului, sub presiunea extrem de puternică exercitată de popor, gomindanul și Cian Kai-și au făcut o serie întreagă de promisiuni privitoare la diferite reforme, dar ulterior au încălcat în mod perfid aceste promisiuni una după alta. „Posibilitatea“ înfăptuirii unor reforme de către gomindan, posibilitate în care își puneă pe atunci speranța poporul chinez, n-a devenit o realitate; s-a întâmplat lucrul despre care a scris ulterior tovarășul Mao Tze-dun în lucrarea sa „Despre guvernul de coaliție“: „Pe atunci întregul nostru popor, noi, comuniștii, și celelalte partide și grupuri democratice ne puneam mari speranțe în guvernul gomindanist, crezând că, dată fiind criza națională și moralul foarte ridicat al poporului, el va înfăptui transformările democratice și va transpune în viață cele trei principii populare revoluționare ale lui Sun Iat-sen. Dar aceste speranțe n-au fost justificate“.

³ Cursurile de la Lușan — cursuri pentru cadrele de conducere superioare și medii din organele de partid și guvernamentale ale gomindanului organizate de Cian Kai-și la Lușan, în provincia Tziansi, pentru pregătirea cadrelor de bază ale regimului său reacționar.

⁴ Cian Nai-ți lansase pe atunci lozinca: „mai puține apeluri, mai multe propuneri“. În fond însă, în condițiile asupririi poporului de către gomindan, nu avea sens să te limitezi la a face propuneri gomindanului, trebuiau chemate în mod direct masele populare la lupta împotriva gomindanului. Altfel nu puteai să rezisti cu fermitate în războiul împotriva cotropitorilor japonezi și să opui rezistență măsurilor reacționare ale gomindanului. Iată de ce punctul de vedere al lui Cian Nai-ți era greșit. Ulterior el și-a dat seama treptat de această greșală.

⁵ E vorba despre „Proiectul de hotărîre a Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez cu privire la problema participării partidului comunist la organele puterii de stat” din 25 septembrie 1937. Textul complet al acestui document glăsuiește:

„1. Situația care s-a creat în prezent în războiul împotriva cotropitorilor japonezi reclamă imperios crearea unui guvern național al frontului național anti-japonez unic în interesul conducerii războiului național-revoluționar împotriva cotropitorilor japonezi și al repurtării victoriei asupra imperialismului japonez. Comuniștii sînt gata să facă parte dintr-un asemenea guvern, adică să ocupe în mod direct și oficial în acest guvern posturi administrative și să joace un rol activ în cadrul lui. Dar, deocamdată, un asemenea guvern încă nu există. Actualul guvern este un guvern de dictatură a unui singur partid — gomindanul.

2. Partidul Comunist Chinez va putea să participe la guvern numai atunci cînd guvernul de dictatură a unui singur partid — gomindanul — se va transforma într-un guvern național al frontului unic, adică atunci cînd el: a) va adopta principalele teze ale „Programului împotrivrării față de Japonia și al salvării patriei”, propus de partidul nostru, și va publica, pe baza lor, un program guvernamental; b) în activitatea lui practică va începe să manifeste dorința sinceră și să depună eforturi pentru înfăptuirea acestui program, obținînd în această direcție anumite rezultate; c) va admite existența legală a organizațiilor partidului comunist și va garanta partidului comunist libertatea de a mobiliza masele populare, libertatea de a le organiza și de a le educa.

3. Atîta timp cît Comitetul Central al partidului nu va lua hotărîrea de a participa la guvernul central, membrii partidului comunist nu trebuie, de regulă, să facă parte din organele locale ale puterii de stat; de asemenea ei nu trebuie să participe nici la activitatea diferitelor consilii și comitete pentru problemele administrative subordonate organelor executive ale guvernului atît la centru cît și în provincie. O asemenea participare la activitatea organelor guvernamentale nu ar face

decît să estompeze fizionomia politică a comuniștilor, să prelungească dominația dictatorială a gomindanului și să aducă prejudicii operei de creare a unui guvern democratic unic.

4. Dar în organele locale ale puterii din regiunile aflate în condiții speciale, ca, de pildă, regiunile în care se desfășoară acțiuni de război, datorită faptului că vechii guvernanti nu mai pot să guverneze ca în trecut și în linii generale sînt de acord să înfăptuiască propunerile partidului comunist, iar partidul comunist a obținut dreptul de activitate legală, precum și datorită situației critice care s-a creat acum, situație în care participarea partidului comunist la activitatea organelor puterii de stat devine necesară atît din punctul de vedere al maselor populare, cît și din punctul de vedere al înseși acestor organe, — comuniștii pot accepta să participe la activitatea organelor puterii de stat. Iar în regiunile ocupate de bandiții japonezi, partidul comunist trebuie cu atît mai mult să acționeze fățiș ca organizator al puterii de stat a frontului antijaponez unic.

5. Cît timp partidul comunist nu va face parte în mod oficial din guvern, participarea lui la asemenea organe reprezentative ca Adunarea națională pe întreaga Chină, care s-ar ocupa cu discutarea unei constituții democratice și a unei linii de luptă pentru salvarea patriei, în principiu este admisibilă. De aceea partidul comunist trebuie să lupte în mod energic ca membrii lui să fie aleși în Adunarea națională, pentru a folosi tribuna acestei adunări în scopul propagării platformei partidului comunist și prin aceasta să mobilizeze poporul, să-l unească strîns în jurul partidului nostru și să accelereze crearea unui guvern democratic unic.

6. Comitetul Central și comitetele locale ale partidului comunist pot, pe baza unui program definit, elaborat în comun, și pe baza unei depline egalități cu comitetul central și cu comitetele locale ale gomindanului, să creeze organizații ale frontului unic, de pildă, diferite comitete unite, cum este Liga unită de luptă pentru revoluția națională, comitete ale mișcării de masă, comitete de mobilizare în zona frontului etc.

Partidul comunist trebuie, prin aceste acțiuni organizate în comun cu gomindanul, să obțină realizarea colaborării între cele două partide — gomindanul și partidul comunist.

7. După schimbarea denumirii Armatei roșii în Armata național-revoluționară, iar a organelor puterii roșii — în organe ale puterii Raionului special, reprezentanții lor, folosind poziția legală cucerită de ei, pot să intre în toate organizațiile militare și de masă care slujesc cauza împotrivirii față de cetro-pitorii japonezi și a salvării patriei.

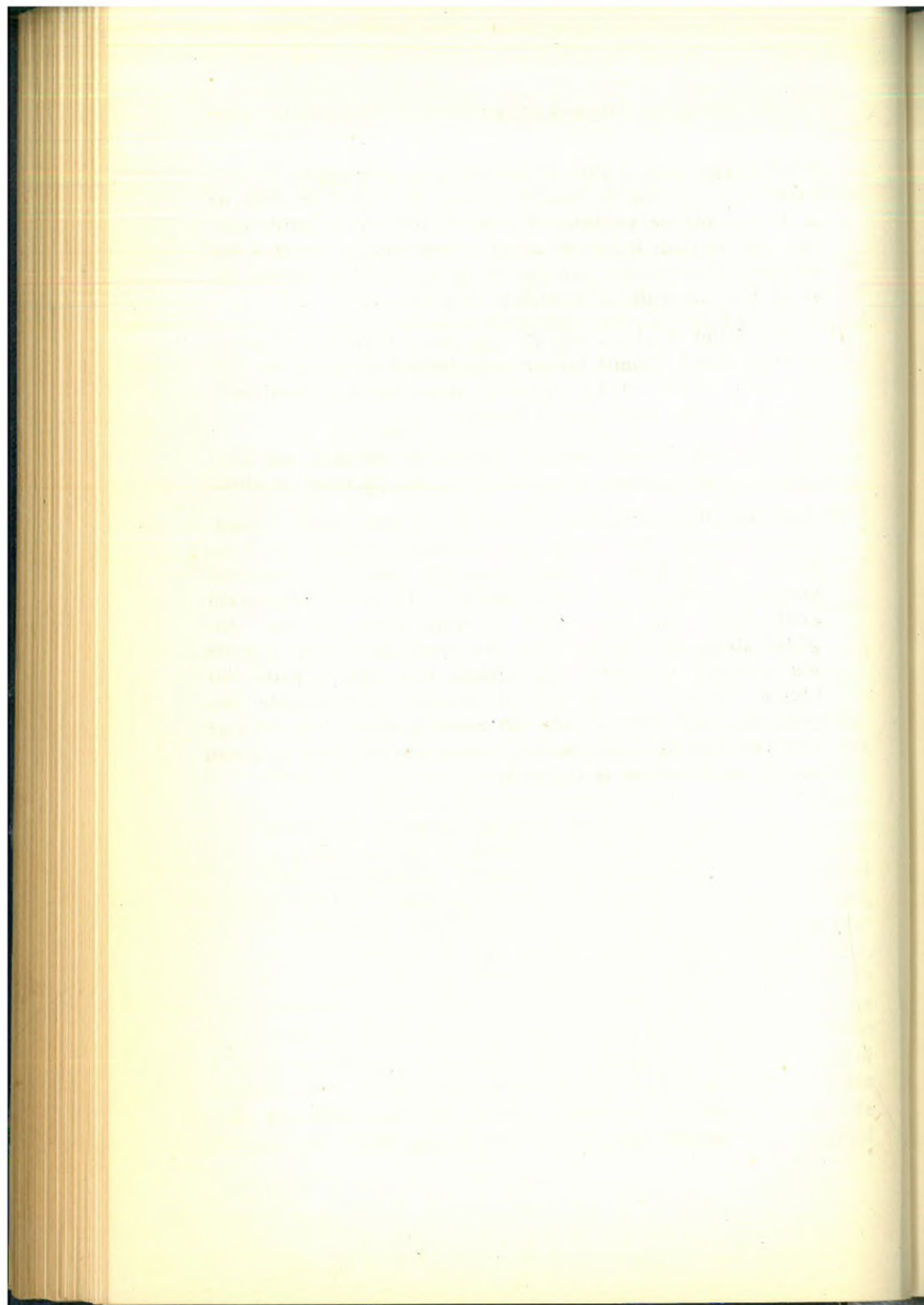
8. În unitățile fostei Armate roșii și în toate detașamentele de partizani este absolut necesar să se mențină conducerea exclusivă a partidului comunist. Pentru comuniști nu sînt admisibile nici un fel de șovăieli cu caracter principal în această problemă.“

⁶ E vorba despre concepțiile unor membri de partid care au propus atunci ca regimul existent pe teritoriul bazelor de sprijin revoluționare — puterea adunărilor reprezentanților poporului — să fie transformat într-o orînduire parlamentară de felul celei existente în statele capitaliste.

⁷ După ce Armata roșie din Regiunea centrală a plecat în octombrie 1934 în nord, unitățile de partizani ale Armatei roșii care rămăseseră într-un număr de 14 raioane din 8 provincii (Țziansi, Fuțzian, Guandun, Hunan, Hubei, Henan, Cețzian, Anhuei) au continuat să ducă cu fermitate, în condiții extrem de grele, războiul de partizani. Cînd a izbucnit războiul împotriva cetro-pitorilor japonezi, aceste unități, intrînd, potrivit indicației Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, în tratative cu gomindanul, au încetat războiul civil, s-au grupat, s-au contopit într-o singură armată (Noua armată a 4-a, care ulterior a luptat dîr împotriva cetro-pitorilor japonezi în regiunile de la sud și de la nord de fluviul Iantzi) și au plecat pe front pentru a lupta împotriva cetro-pitorilor. Cian Kai-și însă avea de gînd să folosească tratativele în scopul nimicirii acestor detașamente de partizani. În perioada aceea unul dintre cele 14 raioane de partizani constituia regiunea de graniță dintre provinciile Fuțzian și Guandun, iar tovarășul

He Min era unul dintre conducătorii detașamentelor de partizani care acționau în această regiune. Tovarășul He Min nu a dat dovadă de vigilență în ceea ce privește planurile perfide ale lui Cain Kai-și, de aceea, atunci când cei peste o mie de partizani aflați sub comanda lui s-au concentrat într-un loc, ei au fost încercuiți și dezarmați de gomindaniști.

- ⁸ Săptămînalul „Țefan cioucan” — organ al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez — a început să apară în 1937 la Ianan. În 1941, când a început să apară ziarul „Țefanjibao”, editarea acestui săptămînal a încetat.
- ⁹ Aici e vorba de acea parte a burgheziei naționale ale cărei interese erau exprimate pe atunci de ziarele „Șenbao” și altele.
- ¹⁰ Asociația „Fusinșe” („Renașterea”) și asociația „Si-si” — organizații fasciste din cadrul gomindanului, conduse de Cian Kai-și și Cen Li-fu și care reprezentau interesele oligarhiei marilor moșieri și ale marii burghezii. În aceste organizații exista însă și un mare număr de reprezentanți ai micii burghezii atrași acolo cu forța sau prin înșelăciune. Prin „o parte din asociația «Fusinșe»” se înțelege mai ales o parte din ofițerii inferiori și mijlocii ai armatei gomindaniste din perioada aceea. Prin „o parte din asociația «Si-si»”, se înțelege mai ales acea parte din membrii acestei asociații care nu aveau funcții de conducere în cadrul ei.

**DECLARAȚIA GUVERNULUI
REGIUNII DE GRANIȚĂ
ȘENSI-GANSU-NINSIA
ȘI A DIRECȚIEI
SPATELUI ARMATEI A 8-a ***

(15 mai 1938)

* Această declarație a guvernului Regiunii de graniță Șensi—Gansu—Ninsia și a Direcției spatelui armatei a 8-a a fost scrisă de tovarășul Mao Țze-dun pentru a contracara activitatea de subminare desfășurată de clica lui Cian Kai-și. Pe atunci, la puțin

timp după ce fusese stabilită colaborarea între gomin-
 dan și partidul comunist, clica lui Cian Kai-și desfă-
 șura o activitate îndreptată spre subminarea forțelor
 revoluționare, conduse de partidul comunist. Activi-
 tatea de subminare desfășurată pe teritoriul Regiunii
 de graniță Șensi—Gansu—Ninsia constituia o parte
 integrantă a acestui plan perfid. Tovarășul Mao Tze-
 dun considera că în scopul apărării intereselor revo-
 luției trebuie adoptată o poziție hotărâtă în această
 problemă. Scriind această Declarație, tovarășul Mao
 Tze-dun a dat o lovitură atitudinii oportuniste a unei
 părți a membrilor de partid față de intrigile urzite
 de clica lui Cian Kai-și în stnul frontului anti-japonez
 unic.

Din ziua evenimentelor care au avut loc la Lugou-
țiao, toți cetățenii noștri patrioți duc în mod hotărât răz-
boiul împotriva cotropitorilor japonezi. Pe front coman-
danții și ostașii își varsă sîngele, își jertfesc viața. Toate
partidele și grupurile din țară se unesc în mod sincer.
Toate păturile populației își unesc eforturile pentru a
salva patria de subjugare. Aceasta deschide în fața po-
porului chinez un drum măreț, luminos, constituie o
chezăsie sigură a victoriei asupra cotropitorilor japo-
nezi. Orice cetățean al țării noastre trebuie să meargă
pe acest drum. Sub conducerea guvernului, armata și
populația Regiunii noastre de graniță Șensi — Gansu —
Ninsia¹ își dau toate forțele pentru salvarea patriei.
Mari și glorioase sînt faptele lor, grea și înverșunată
este lupta, pe care o duc fără să se plîngă și fără să știe
ce-i oboseala. Intregul popor preamărește prin mii de
guri faptele lor. Guvernului Regiunii noastre de graniță
și Direcției spatelui armatei a 8-a nu le rămîne alt-
ceva decît să însuflețească masele populare din întreaga
Regiune de graniță la noi eforturi în numele ducerii răz-
boiului pînă la sfîrșitul victorios : nu putem îngădui ca
măcar un singur om să nu-și facă datoria, ca măcar o
singură acțiune să nu servească cauzei salvării patriei.

Dar în ultimul timp s-a constatat că pe teritoriul Regiunii de graniță se mai găsesc persoane care își permit să nu țină seama de situația generală a țării și care, prin diferite mijloace, fie că constrâng pe țărani să dea înapoi pământul și construcțiile primite prin împărțirea pământului², fie că silesc pe debitori să plătească datoriile anulate, fie că determină populația să schimbe regimul democrat care a fost instaurat pe teritoriul Regiunii de graniță, fie că încearcă să distrugă organizațiile militare, economice, culturale și de masă care au fost create. Mai mult, ele fac spionaj, intră în legătură cu bandele de tâlhari, ațîță trupele la rebeliuni, întocmesc hărți topografice, strîng în secret informații și fac pe față agitație împotriva guvernului Regiunii de graniță. Asemenea acțiuni încalcă în mod vădit principiul de bază al unirii în scopul împotrivirii față de cotropitorii japonezi, sînt împotriva voinței întregii populații din Regiunea de graniță, constituie o încercare de a provoca disensiuni interne, de a submina frontul unic, de a aduce prejudicii intereselor poporului, de a submina autoritatea guvernului Regiunii de graniță și de a agrava greutățile existente în domeniul mobilizării forțelor în vederea războiului împotriva cotropitorilor japonezi.

Și toate acestea se întîmplă pentru că un mănunchi de oameni obtuși, pentru care nu există nici interese ale națiunii, nici interese ale statului, au întrecut orice limită și se dedau la fărădelegi. Mai mult, unii dintre ei folosesc chiar bandiți japonezi și își maschează activitatea complotistă camuflîndu-se sub diferite firme. În ultimele luni sosesc neconținut din partea populației din diferitele județe numeroase cereri de a se curma această activitate de subminare. Organele guvernamen-

tale și Direcția spatelui sînt literalmente asaltate de asemenea cereri.

În scopul întăririi forțelor care opun rezistență cotropitorilor japonezi, al consolidării spatelui frontului și al apărării intereselor populației, guvernul Regiunii de graniță și Direcția spatelui armatei a 8-a sînt nevoite să ia măsuri pentru curmarea acțiunilor menționate. În legătură cu cele expuse mai sus se aduce la cunoștința generală că :

1. Guvernul și Direcția spatelui, apărînd cuceririle poporului, interzic reîmpărțirea pămînturilor și a construcțiilor care au fost împărțite și restabilirea datoriilor anulate pe teritoriile care în momentul stabilirii păcii interne în țară făceau parte din Regiunea de graniță.

2. Guvernul și Direcția spatelui iau sub ocrotirea lor activitatea tuturor organizațiilor militare, politice, economice, culturale și a celorlalte organizații de masă care au fost create încă înainte de stabilirea păcii interne în țară, iar apoi au fost reorganizate și se dezvoltă pe baza principiilor frontului național anti-japonez unic, și vor contribui la dezvoltarea lor, curmînd orice acțiuni complotiste, de subminare, îndreptate împotriva lor.

3. Guvernul și Direcția spatelui, aplicînd în mod hotărît principiile „Programului împotrivirii față de Japonia și al construirii statului“, sînt gata să sprijine orice inițiativă care corespunde intereselor ducerii războiului și salvării patriei și vor saluta pe toți reprezentanții, fără excepție, ai oricăror pături ale populației care doresc să ne dea un ajutor sincer. Pentru a preîntîmpina însă pătrunderea elementelor camuflate și pentru a curma provocările și spionajul, se interzice desfășurarea

oricărei activități, indiferent de natura acesteia, a tuturor persoanelor, fără excepție, care vin din altă parte pentru a se stabili pe teritoriul Regiunii de graniță fără consimțământul Guvernului sau al Direcției, consimțământ întărit prin documente corespunzătoare.

4. În actuala perioadă încordată de război împotriva cotropitorilor japonezi se cere populației să denunțe toate elementele care desfășoară o activitate complotistă, de subminare în Regiunea de graniță sau care pun la cale în scopuri criminale dezordini, se îndeletnicesc cu recrutarea de agenți, se dedau la instigații și fac spionaj militar. Se permite arestarea pe loc a persoanelor împotriva cărora există dovezi incontestabile de vinovăție. Vinovații să fie pedepsiți fără nici un fel de indulgență îndată ce ancheta va stabili existența elementelor crimei.

Toți militarii și întreaga populație civilă din Regiunea de graniță, fără excepție, trebuie să se călăuzească fără abatere după cele patru puncte expuse mai sus. Pe viitor, dacă elemente criminale vor îndrăzni să desfășoare o activitate complotistă și dezorganizatoare, guvernul Regiunii de graniță și Direcția spatelui armatei a 8-a vor lua măsuri aspre, și nici un fel de pretexte invocând necunoașterea prezentei Declarații nu vor fi luate în considerație.

ADNOTĂRI

- ¹ Regiunea de graniță Șensi — Gansu — Ninsia a fost inițial o bază de sprijin revoluționară, care s-a constituit treptat după 1931, în cursul războiului revoluționar de partizani, în nordul provinciei Șensi. După ce Armata roșie din Regiunea centrală, efectuind Marele marș, a sosit în partea de nord a Șen-

siului, această regiune a devenit principala bază de sprijin a revoluției și locul de reședință al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez. O dată cu crearea în 1937 a frontului național anti-japonez unic, regiunea a primit denumirea de Regiunea de graniță Șensi—Gansu—Ninsia. Din ea făceau parte un număr de 23 de județe, situate la întretărirea hotarelor provinciilor Șensi, Gansu și Ninsia.

- ² Pe cea mai mare parte a teritoriului Regiunii de graniță Șensi—Gansu—Ninsia pământul moșieresc fusese confiscat pe atunci și predat țăranilor, iar datoriile țăranilor fuseseră anulate. După 1936, în interesul creării unui larg front național anti-japonez unic, Partidul Comunist Chinez a înlocuit în toată țara politica de confiscare a pământului moșieresc cu politica de reducere a arenzii și a dobânzii, dar în același timp a apărat în mod hotărît tot ceea ce cucerise înainte țăranimea de pe urma transformărilor agrare revoluționare.

**PROBLEMELE STRATEGIEI
RĂZBOIULUI DE PARTIZANI
ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR
JAPONEZI***
(mai 1938)

** La începutul războiului împotriva cotropitorilor japonezi, atât în partid cât și în afara lui exista un număr însemnat de oameni care subapreciau rolul strategic important al războiului de partizani și își puneau toate speranțele numai în acțiunile trupelor regulate, în primul rând în acțiunile armatei gomin-daniste.*

Tovarășul Mao Tze-dun a condamnat acest punct de vedere și a trasat în lucrarea de față calea justă de desfășurare a războiului de partizani împotriva cotropitorilor japonezi. Ca urmare, în cursul acestui război, armata a 8-a și Noua armată a 4-a, care în 1937 nu numărau decît ceva mai mult de 40.000 de oameni, s-au transformat pînă în momentul capitulării Japoniei, în 1945, într-o armată puternică de milioane, au creat numeroase baze de sprijin revoluționare și au jucat un rol imens în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Toate acestea au făcut ca, în perioada acestui război, Cian-Kai-și să nu îndrăznească nici să capituleze în fața Japoniei, nici să dezlănțuie un război civil pe scara întregii țări; iar atunci cînd, în 1946, el a dezlănțuit acest război, Armata populară de eliberare, formată din armata a 8-a și din Noua armată a 4-a, era destul de puternică pentru a face față ofensivei lui Cian Kai-și.

Capitolul I

DE CE PUNEM PROBLEMA STRATEGIEI RĂZBOIULUI DE PARTIZANI?

În războiul împotriva cotropitorilor japonezi, acțiunile armatei regulate vor juca rolul principal, iar războiul de partizani un rol auxiliar. Noi am și ajuns la rezolvarea justă a acestei probleme. Așa stînd lucrurile, s-ar părea că în războiul de partizani nu se pot pune decît probleme de tactică. Atunci de ce punem și probleme de strategie?

Dacă China ar fi o țară mică, în care acțiunile de partizani ar juca numai un oarecare rol auxiliar în raport direct cu operațiile trupelor regulate în vecinătatea cărora partizanii își desfășoară acțiunile, desigur că atunci în războiul de partizani s-ar ivi numai probleme de tactică și nu s-ar pune nici un fel de probleme de strategie. Pe de altă parte, dacă China ar fi un stat tot atît de puternic cum este Uniunea Sovietică, de unde inamicul în cazul unei invazii ar putea fi alungat foarte repede, sau, dacă nu foarte repede, în orice caz n-ar putea ocupa un teritoriu vast, — și în acest caz acțiunile de partizani ar juca numai un rol auxiliar în raport cu operațiile armatei regulate, și atunci, desigur, s-ar pune în războiul de partizani tot numai probleme de tactică, și nicidecum de strategie.

Problemele de strategie se ivesc în războiul de partizani în virtutea următoarelor împrejurări: China nu este

nici un stat mic, nici un stat ca Uniunea Sovietică ; China este un stat mare, dar slab. Acest stat mare, dar slab a fost victima agresiunii unui alt stat, — un stat mic, dar puternic ; totodată, acest stat mare, dar slab trece acum în dezvoltarea sa printr-o perioadă de progres. În aceasta stă toată chestiunea. În virtutea acestor împrejurări, inamicul a reușit să ocupe un teritoriu foarte vast, iar războiul a căpătat un caracter de durată. Teritoriul copleșit de inamic în imensa noastră țară este foarte mare, dar inamicul nostru reprezintă un stat mic, care nu are destulă forță vie, astfel că în multe regiuni din teritoriul ocupat de el nu se află ocupanți ; de aceea războiul de partizani împotriva copleșitorilor japonezi va consta, în linii generale, nu din acțiuni militare auxiliare în raport cu operațiile desfășurate de armata regulată pe liniile interioare, ci din acțiuni militare independente pe liniile exterioare. Paralel cu aceasta, întrucât China trece printr-o perioadă de progres, adică întrucât în China există o armată puternică și mase largi populare, conduse de partidul comunist, războiul de partizani împotriva copleșitorilor japonezi nu va fi un război de proporții mici, ci unul de mari proporții. Tocmai de aici rezultă o mulțime de probleme, ca : apărarea strategică, ofensiva strategică etc. Caracterul de durată și, de aceea, înverșunat al războiului face ca în războiul de partizani să fie necesar să ne ocupăm de multe probleme neobișnuite pentru un astfel de război : se ivește problema bazelor de sprijin, a transformării războiului de partizani în război de manevră dus de trupele regulate etc. Și iată că războiul de partizani care se duce în China împotriva copleșitorilor japonezi depășește cadrul tacticii și bate la ușa

strategiei, iar problemele războiului de partizani trebuie studiate și prin prisma strategiei.

O deosebită atenție merită faptul că acest război de partizani de mari proporții și de durată reprezintă ceva absolut nou în istoria războaielor pe care le-a purtat omenirea; acest fapt este indisolubil legat de epoca pe care o trăim, — deceniul al patrulea și al cincilea al secolului al XX-lea, este indisolubil legat de existența partidului comunist și a Armatei roșii. Aici este miezul chestiunii. Inamicul nostru, probabil, continuă încă să se lase furat de vise frumoase: el se vede în rolul mongolilor, care au subjugat China în timpul dinastiei Sun *, sau al manciurienilor în timpul dinastiei Min **, în rolul englezilor, care au subjugat America de Nord și India, în rolul cuceritorilor din țările latine ale Europei care au copleșit America Centrală și de Sud etc. În China contemporană asemenea vise sînt irealizabile, întrucît în ea au apărut mulți factori care nu existau pe vremea evenimentelor istorice amintite mai sus. Unul dintre acești factori este tocmai războiul de partizani, care reprezintă ceva absolut nou. Dacă inamicul nostru a subapreciat acest lucru, el va plăti scump.

Tocmai în virtutea celor spuse mai sus, acțiunile de partizani trebuie considerate și prin prisma strategiei, deși în ansamblul războiului împotriva copleșitorilor japonezi ele joacă un rol auxiliar.

În cazul acesta de ce n-am aplica la acțiunile de partizani principiile strategice generale ale războiului împotriva copleșitorilor japonezi?

* Dinastia Sun a cîrmuit China începînd din 960 pînă în 1279 și a căzut în urma subjugării Chinei de către mongoli.

** Dinastia Min a cîrmuit începînd din 1368 pînă în 1643, cînd China a fost subjugată de manciurieni.

Problemele strategiei războiului de partizani împotriva cōtropitorilor japonezi sînt, în fond, strîns legate de problemele strategiei războiului în întregul său — ele au multe trăsături comune.

Pe de altă parte însă, războiul de partizani se deosebește de războiul pe care-l duc trupele regulate, el își are specificul său; de aceea și strategia războiului de partizani are multe particularități specifice. Principiile strategice generale ale războiului împotriva cōtropitorilor japonezi nu pot fi pur și simplu transpuse în războiul de partizani, care își are specificul său.

Capitolul II

PRINCIPIUL FUNDAMENTAL AL RĂZBOIULUI — PĂSTRAREA FORȚELOR PROPRII ȘI NIMICIREA FORȚELOR INAMICULUI

Înainte de a vorbi în mod concret despre problemele strategiei războiului de partizani, trebuie să ne oprim asupra unor probleme fundamentale ale războiului în general.

Toate principiile călăuzitoare ale acțiunilor militare decurg dintr-un singur principiu fundamental: păstrarea prin toate mijloacele a forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului. În războiul revoluționar acest principiu este legat în mod nemijlocit de principiul politic fundamental al războiului. De pildă, principiul politic fundamental al războiului dus de China împotriva cōtropitorilor japonezi, adică țelul politic al acestui război, este alungarea imperialiștilor japonezi și construirea

unei Chine noi, independente, libere și fericite. Pe plan militar aceasta înseamnă: a apăra patria prin forța armată și a alunga pe bandiții japonezi. Pentru atingerea acestui țel trupele trebuie să caute în acțiunile lor, pe de o parte, să-și păstreze prin toate mijloacele forțele proprii, iar pe de altă parte să nimicească prin toate mijloacele forțele inamicului.

De ce se propovăduiește atunci în război jertfirea eroică de sine? În orice război victoria trebuie plătită cu jertfe, iar câteodată chiar cu jertfe uriașe. Oare aceasta nu este în contradicție cu principiul păstrării forțelor proprii? Nicidecum. Acestea sînt contrarii, dar ele se condiționează reciproc, deoarece jertfele sînt necesare nu numai pentru nimicirea forțelor inamicului, dar și pentru păstrarea forțelor proprii; această renunțare parțială și vremelnică la păstrarea forțelor proprii (sacrificarea lor, cu alte cuvinte plățirea victoriei) este necesară tocmai pentru păstrarea tuturor forțelor și pentru totdeauna.

Din principiul fundamental citat mai sus decurg o serie întreagă de principii în ceea ce privește desfășurarea acțiunilor militare, începînd cu regulile desfășurării luptei de infanterie (adăpostește-te și deschide focul: întîi pentru a-ți păstra forțele proprii, apoi pentru a nimici forțele inamicului) și terminînd cu legile strategiei. Acestea toate sînt pătrunse de spiritul acestui principiu fundamental. Toate principiile pregătirii de luptă și toate legile tacticii, ale artei operative și ale strategiei sînt menite să asigure îndeplinirea acestui principiu fundamental. Principiul păstrării forțelor proprii și al nimicirii forțelor inamicului constituie baza întregii arte militare.

Capitolul III

**ŞASE PROBLEME CONCRETE
ALE STRATEGIEI RĂZBOIULUI DE PARTIZANI
ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI**

Să trecem la examinarea tezelor sau principiilor după care trebuie să ne călăuzim în războiul de partizani împotriva cotropitorilor japonezi, pentru a asigura păstrarea forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului. În războiul împotriva cotropitorilor japonezi (și în orice război revoluționar), detașamentele de partizani, în general vorbind, se dezvoltă din „nimic” în ceva, dintr-o forță mică într-una mare; de aceea principiul păstrării forțelor proprii trebuie completat cu principiul sporirii forțelor proprii. Problema se pune, prin urmare, astfel: după ce norme sau principii trebuie să ne călăuzim pentru a atinge țelul păstrării și sporirii forțelor proprii și al nimicirii forțelor inamicului? Sarcina principală este aici de a rezolva următoarele șase probleme:

1. Desfășurarea plină de inițiativă, elastică și pe bază de plan a acțiunilor ofensive în cursul războiului defensiv, a acțiunilor impetuoase în cursul războiului de lungă durată, a bătăliilor și luptelor pe liniile exterioare în cursul războiului dus pe liniile interioare.

2. Coordonarea acțiunilor partizanilor cu operațiile trupelor regulate.

3. Crearea bazelor de sprijin.

4. Apărarea strategică și ofensiva strategică.

5. Transformarea războiului de partizani în acțiuni manevriere ale trupelor regulate.

6. Relații juste în ceea ce privește conducerea.

Aceste șase teze constituie programul strategic al întregului război de partizani împotriva cōtropicitorilor japonezi; ele ne arată singura cale posibilă pentru înfăptuirea principiului păstrării și sporirii forțelor proprii, al nimicirii și alungării forțelor inamicului, calea pentru cucerirea victoriei finale în acțiunile duse împreună cu trupele regulate.

Capitolul IV

DESFĂȘURAREA PLINĂ DE INIȚIATIVĂ, ELASTICĂ ȘI PE BAZĂ DE PLAN A ACȚIUNILOR OFENSIVE ÎN CURSUL RĂZBOIULUI DE APĂRARE, A ACȚIUNILOR IMPETUOASE ÎN CURSUL RĂZBOIULUI DE LUNGĂ DURATĂ, A BĂTĂLIILOR ȘI LUPTELOR PE LINIILE EXTERIOARE ÎN CURSUL RĂZBOIULUI DUS PE LINIILE INTERIOARE

Această problemă poate fi subîmpărțită, la rîndul ei, în următoarele patru părți: 1) legătura dintre războiul de apărare și acțiunile ofensive, dintre războiul de lungă durată și acțiunile impetuoase, dintre războiul dus pe liniile interioare și acțiunile desfășurate pe liniile exterioare; 2) păstrarea inițiativei în toate acțiunile; 3) folosirea elastică a forțelor; 4) desfășurarea tuturor acțiunilor pe bază de plan.

Să începem cu prima problemă.

Intrucît Japonia este un stat puternic și reprezintă partea agresoare, iar noi sîntem un stat slab și repre-

zentăm partea care se apără, războiul pe care îl ducem împotriva cotropitorilor japonezi a luat în ansamblul lui, din punct de vedere strategic, forma unui război de apărare și de lungă durată. Dacă e să vorbim despre liniile pe care se desfășoară operațiile, inamicul acționează pe liniile exterioare, iar noi pe liniile interioare. Aceasta este o latură a situației. Mai există însă și o altă latură, diametral opusă. Deși armata inamicului este puternică (în unele privințe, datorită calității armamentului ei și a pregătirii efectivului), în schimb ea este puțin numeroasă; deși armata noastră este slabă (tot numai în unele privințe, datorită calității armamentului ei și a pregătirii efectivului), în schimb ea este foarte numeroasă; în afară de aceasta trebuie să ținem seamă de faptul că inamicul este un străin care ne-a invadat țara, pe când noi opunem rezistență unei invazii străine în propria noastră țară. Toate acestea determină următoarea linie strategică: aplicînd strategia războiului de apărare, putem și trebuie să întreprindem bătălii și lupte ofensive; aplicînd strategia războiului de lungă durată, putem și trebuie să acționăm în mod impetuos în bătălii și lupte; aflîndu-ne pe liniile strategice interioare, putem și trebuie să ducem acțiuni de luptă cu caracter operativ și tactic pe liniile exterioare. Tocmai aceasta este linia strategică care trebuie aplicată de-a lungul întregului război împotriva cotropitorilor japonezi. Această linie este valabilă în egală măsură atât pentru acțiunile de luptă ale trupelor regulate cît și pentru acțiunile de partizani. Singurul lucru prin care se deosebește războiul de partizani este măsura și forma în care este înfăptuită această linie. În războiul de partizani acțiunile ofensive iau mai ales forma unor atacuri prin surprindere. E

drept că și în cadrul acțiunilor armatei regulate este posibil și trebuie să se recurgă la atacuri prin surprindere, acestea însă vor fi mai puțin neașteptate pentru inamic. În războiul de partizani impetuositatea acțiunilor trebuie să fie foarte mare. Cleștele încercuirii în care partizanii strâng pe inamic în cursul bătăliilor și al luptelor pe liniile exterioare trebuie să fie foarte mic. Prin aceasta se deosebesc acțiunile partizanilor de acțiunile trupelor regulate.

De aici rezultă că, în acțiunile lor de luptă, detașamentele de partizani trebuie să-și concentreze la maximum forțele, să acționeze în ascuns și fulgerător, să efectueze asupra inamicului atacuri prin surprindere, să obțină terminarea foarte rapidă a luptei; trebuie să evite prin toate mijloacele apărarea pasivă și prelungirea luptelor; îndeosebi trebuie să se ferească de fărâmițarea forțelor în cursul acțiunilor de luptă. Desigur că în cursul războiului de partizani trebuie să recurgi nu numai la apărarea strategică, ci și la cea tactică; fixarea inamicului și acțiunile siguranței de luptă, organizarea apărării într-un defileu, în locurile greu de străbătut, lângă râuri și localități în scopul uzării și istovirii inamicului, acțiunile unităților care acoperă retragerea etc., — toate acestea sînt elemente ale apărării tactice în cadrul războiului de partizani. Dar orientarea principală în războiul de partizani trebuie să fie orientarea spre ofensivă, aceasta trebuind să fie dusă mult mai impetuos decît ofensiva trupelor regulate. Totodată ofensiva partizanilor trebuie să fie neașteptată; aici, și mai mult decît în acțiunile trupelor regulate, este inadmisibil să te trădezi prin acțiuni de efect. Cu toate că și în războiul de partizani există cazuri cînd luptele durează

cîteva zile, ca, de pildă, în cazul unei ofensive împotriva unui inamic izolat și puțin numeros care nu primește ajutor din afară, de regulă însă partizanii trebuie să urmărească într-o mai mare măsură decît trupele regulate terminarea rapidă a luptei. Această necesitate este dictată de faptul că inamicul este puternic, iar noi sîntem slabi. Războiul de partizani se duce în genere cu forțe dispersate, ceea ce face ca acțiunile partizanilor să se desfășoare peste tot locul. În afară de aceasta, partizanii mai au o serie de sarcini — ca, de pildă, dezorganizarea inamicului, fixarea lui, acțiuni diversioniste și desfășurarea muncii în rîndurile populației — pentru a căror îndeplinire trebuie de asemenea să se recurgă la dispersarea forțelor. Dar atunci cînd au de îndeplinit sarcini legate de nimicirea forțelor inamicului, și mai ales în momentul în care caută să zdrobească ofensiva inamicului, detașamentele și formațiile de partizani trebuie să-și concentreze totuși forțele principale. Principiul „concentrînd forțe mari, să batem unități mici ale inamicului” rămîne ca și pînă acum unul dintre principiile acțiunilor de luptă în cadrul războiului de partizani.

De aici rezultă de asemenea că, din punctul de vedere al întregului război împotriva cîmpionilor japonezi, țelul apărării strategice poate fi atins și victoria finală asupra imperialiștilor japonezi poate fi obținută numai în urma unui mare număr de bătălii și de lupte ofensive, duse atît de trupele regulate cît și de detașamentele de partizani, adică repurtînd numeroase victorii în bătălii și în lupte ofensive. Numai dînd numeroase bătălii și lupte fulgerătoare, adică obținînd succese prin acțiuni impetuoase în numeroase bătălii și lupte ofensive, putem să atingem țelul nostru strategic — să transformăm

războiul împotriva cotropitorilor japonezi într-un război de lungă durată și, pe de o parte, să câștigăm timp pentru a întări forțele care duc războiul, iar pe de altă parte să contribuim la schimbarea situației internaționale și la descompunerea în lagărul inamicului; și atunci când toate acestea vor fi realizate, să trecem la o contraofensivă strategică și să alungăm pe cotropitorii japonezi din China. Și numai ducând numeroase lupte de nimicire, concentrând în fiecare din aceste lupte forțe superioare și dînd atît în perioada apărării strategice cît și în perioada contraofensivei strategice bătălii și lupte pe liniile exterioare, încercuind pe inamic și nimicindu-l, iar în cazul cînd nu-l putem încercui în întregime — încercuind o parte din forțele lui, în cazul cînd nu putem nimici în întregime toate forțele lui încercuite — nimicind o parte din aceste forțe, în cazul cînd nu putem lua prizoniere în masă trupele lui încercuite — pricinuind inamicului încercuit pierderi cît mai mari în morți și răniți, — numai așa vom putea să schimbăm raportul de forțe dintre dușman și noi și să rupem definitiv încercuirea strategică, adică să zădărniciim orientarea dușmanului spre ducerea războiului pe liniile exterioare, și în sfîrșit, imbinînd acțiunile noastre cu acțiunile forțelor internaționale și cu lupta revoluționară a poporului japonez, să ne năpustim împreună asupra imperialismului japonez și să terminăm dintr-o dată cu el.

Noi vom realiza toate acestea mai ales prin eforturile armatei regulate, în timp ce acțiunile detașamentelor de partizani vor juca un rol mai puțin important. Dar acțiunile armatei regulate și acțiunile detașamentelor de partizani au o trăsătură comună — reputarea

de numeroase victorii mici care în totalitatea lor aduc o victorie mare. Tocmai în acest sens vorbim noi despre marea însemnătate strategică a acțiunilor de partizani în desfășurarea întregului război împotriva cotropitorilor japonezi.

Să trecem acum la problema inițiativei, a elasticității și desfășurării acțiunilor pe bază de plan în războiul de partizani.

Ce înseamnă inițiativa în războiul de partizani ?

În orice război ambele părți beligerante caută prin toate mijloacele să aibă inițiativa pe câmpul de luptă, pe câmpul de bătaie, într-un sector de acțiuni militare și pe întregul front strategic, deoarece inițiativa înseamnă pentru trupe libertate de acțiune. Trupele care au pierdut inițiativa sînt condamnate la pasivitate, sînt lipsite de libertatea de acțiune și sînt în primejdie de a fi zdrobite sau nimicite. Ce-i drept, în apărarea strategică și în acțiunile pe liniile interioare este ceva mai greu să ai inițiativa decît în acțiunile ofensive pe liniile exterioare. Dar imperialismul japonez are două puncte vulnerabile principale : în primul rînd, el duce lipsă de forță vie și, în al doilea rînd, poartă război pe pămînt străin. Paralel cu aceasta, subaprecierea forțelor Chinei și contradicțiile din lagărul militaristilor japonezi au avut ca rezultat faptul că comandamentul japonez a comis o serie întreagă de greșeli, ca de pildă : a sporit lent forțele, n-a asigurat cooperarea strategică, uneori nu și-a concentrat forțele pe o anumită direcție în vederea loviturii principale, într-o serie de operații a pierdut momentele favorabile, n-a putut să nimicească trupele încercuite etc. Toate acestea luate laolaltă pot fi considerate ca un al treilea punct vulnerabil al inami-

cului. Așadar, lipsa de forță vie în rîndurile inamicului (în plus țara lui este o țară mică, populația este puțin numeroasă, resursele sînt insuficiente, statul japonez este un stat feudal-imperialist etc.), ducerea războiului pe pămînt străin (și încă a unui război imperialist, cu caracterul barbar care îi este propriu etc.) și neîndemînarea comandamentului japonez, — toate acestea fac ca militariștii japonezi să piardă pe zi ce trece tot mai mult inițiativa, cu toate avantajele pe care le oferă acestora împrejurarea că ei duc un război ofensiv și-l duc pe linii exterioare. Acum Japonia încă nu vrea și nici nu poate să termine războiul, ofensiva ei strategică continuă încă, dar ofensiva japoneză, atingînd o anumită limită, se va opri în mod inevitabil. Acesta este rezultatul la care duc în mod inevitabil cele trei puncte vulnerabile ale inamicului pe care le-am menționat. El nu este în stare să înghită întreaga Chină. Va veni ziua cînd Japonia va pierde complet inițiativa. Semnele încep să se arate încă de pe acum. China însă, care la începutul războiului se afla în mare măsură într-o stare de pasivitate, în prezent, în urma experienței acumulate și a recente treceri la o nouă linie de orientare — linia de orientare spre războiul de manevră, adică spre acțiuni ofensive impetuoase cu caracter operativ și tactic și spre acțiuni pe liniile exterioare —, precum și ca urmare a liniei de orientare spre desfășurarea generală a războiului de partizani, cucerește treptat inițiativa.

În războiul de partizani problema inițiativei are o deosebit de mare însemnătate. Detașamentele de partizani, în marea majoritate a cazurilor, acționează în condiții grele, neavînd un spate al frontului, ducînd lupte cu un inamic superior ca forță, neavînd destulă expe-

riență (dacă vorbim de detașamentele de partizani nou organizate), fiind izolate unele de altele etc.

Cu toate acestea, și în războiul de partizani putem să ne asigurăm inițiativa. Condiția principală pentru aceasta este folosirea celor trei puncte vulnerabile ale inamicului, menționate mai sus. Profitînd de faptul că el duce lipsă de forță vie (din punctul de vedere al războiului în întregul lui), partizanii pot să cuprindă fără teamă în acțiunile lor regiuni întinse; profitînd de faptul că inamicul duce război pe pămînt străin și totodată duce o politică extrem de barbară, partizanii pot să cîștige în mod sigur sprijinul maselor de milioane; profitînd de neîndemînarea comandamentului inamicului, partizanii pot să facă uz fără teamă de priceperea lor. Desigur că armata regulată trebuie să folosească și ea toate aceste puncte vulnerabile ale inamicului și să facă din ele un instrument al victoriei ei, dar pentru detașamentele de partizani acest lucru este deosebit de necesar. Lipsurile detașamentelor de partizani înseși pot fi deci lichidate treptat în cursul luptei. Totodată, chiar aceste lipsuri pot să servească uneori ca premisă pentru luarea inițiativei. Astfel, tocmai datorită efectivului lor puțin numeros detașamentele de partizani pot să acționeze în spatele inamicului, apărînd și dispărînd ca prin farmec și lipsind pe inamic de orice posibilitate de a le face ceva. O atît de largă libertate de acțiune este de neconceput pentru trupele regulate, care sînt greoaie.

În condițiile în care inamicul desfășoară o ofensivă concentrică, înaintînd pe cîteva direcții, detașamentelor de partizani le este greu să păstreze inițiativa și le este ușor s-o piardă. Dacă în aceste condiții apreciezi în mod greșit situația și iei o hotărîre nejustă, poți ușor să

ajungi într-o situație de pasivitate și să nu fii în stare să rupi încercuirea. La fel stau lucrurile și atunci când inamicul se află în apărare, iar noi în ofensivă. Inițiativa poate fi deci cucerită în urma unei aprecieri juste a situației (din rîndurile noastre și din rîndurile inamicului) și a unor hotărîri militare și politice juste. În cazul unei aprecieri pesimiste, care nu corespunde situației obiective, și al unor hotărîri cu caracter pasiv care decurg din această apreciere, vom pierde noi înșine inițiativa și ne vom condamna la o situație de pasivitate. La fel și o apreciere prea optimistă, care nu corespunde situației obiective, și hotărîrile aventuriste (riscul nejustificat) care decurg din această apreciere atrag după sine pierderea inițiativei și duc în cele din urmă la același rezultat ca și pesimismul. Nici o personalitate genială nu este înzestrată de natură cu privilegiu! inițiativei; inițiativa izvorăște numai din studiul aprofundat și din aprecierea justă a situației obiective, din hotărîrile militare și politice juste ale unui conducător priceput. Așadar, inițiativa nu-ți vine niciodată de-a gata, trebuie să lupți în mod conștient pentru ea.

Dacă se va întîmpla ca, în urma unor greșeli comise în apreciere și în hotărîri sau în urma faptului că inamicul exercită o presiune irezistibilă, să ajungem într-o situație de pasivitate, sarcina noastră va fi să căutăm să ieșim din această situație. Cum vom ieși din ea — aceasta depinde de situația concretă. Într-o serie de cazuri va fi necesar „să ne retragem“. Priceperea de a se retrage este una dintre trăsăturile caracteristice ale partizanilor. Retragera constituie principalul mijloc de a scăpa din situația de pasivitate și de a redobîndi inițiativa. Dar acesta nu este singurul mijloc. Foarte des

se întâmplă ca, într-o perioadă cînd inamicul exercită o presiune maximă și cînd noi ne aflăm într-o situație extrem de grea, să vină un moment cînd situația începe să devină nefavorabilă pentru inamic și favorabilă pentru noi. Se întâmplă adeseori ca situația avantajoasă și redobîndirea inițiativei să fie rezultatul eforturilor „de a mai rezista puțin”.

Să trecem acum la elasticitate.

Elasticitatea este o manifestare concretă a inițiativei. În războiul de partizani folosirea elastică a forțelor este și mai necesară decît în acțiunile armatei regulate.

Conducătorii războiului de partizani trebuie să înțeleagă că folosirea elastică a forțelor constituie principala mijloc de schimbare a raportului de forțe dintre noi și inamic și de luare a inițiativei în mîna noastră. Particularitățile războiului de partizani cer ca forțele să fie folosite în mod elastic în conformitate cu sarcinile fixate, precum și cu situația inamicului, cu caracterul terenului, cu starea de spirit a populației locale și cu alte condiții. Principalele forme de folosire a forțelor sînt: folosirea lor dispersată, folosirea lor concentrată și deplasarea lor. Conducătorii războiului de partizani procedează cu detașamentele de partizani așa cum procedează pescarul cu năvodul lui; pescarul aci aruncă, aci strînge năvodul. Aruncînd năvodul, el trebuie să cunoască bine adîncimea apei, iuțea curențului, să știe dacă sub apă nu există cumva niște piedici. Atunci cînd detașamentele de partizani sînt folosite dispersat, trebuie să urmărim cu atenție ca ele să nu sufere pierderi din cauza situației confuze și a unor acțiuni greșite. Pentru a strînge năvodul, pescarul trebuie să țină bine în mînă capetele lui. La fel și în cazul folosirii dispersate a detașamen-

telor de partizani, trebuie să asigurăm legătura cu ele și să păstrăm în mîna noastră un nucleu cu efectivul necesar. Atunci cînd prinzi pește, trebuie adeseori să-ți schimbi locul; detașamentele de partizani trebuie și ele adeseori să se deplaseze. Dispersarea, concentrarea, deplasarea — iată cele trei forme de folosire elastică a forțelor în războiul de partizani.

În general vorbind, dispersarea forțelor în războiul de partizani, sau, cum se spune, „fărîmițarea întregului în părți“, se aplică mai ales în următoarele cazuri: 1) cînd inamicul trece la apărare și cînd un timp nu putem să acționăm cu forțe concentrate și vrem să creăm un pericol pentru inamic pe un front larg; 2) cînd în regiunile în care forțele inamicului sînt mici vrem să le dezorganizăm peste tot și să punem la cale acțiuni diversioniste; 3) cînd nu există posibilitatea de a străpunge ofensiva concentrică a inamicului și este necesar să-i dispersăm atenția pentru a ne putea desprinde mai ușor de el; 4) cînd acest lucru este impus de caracterul terenului sau de greutatea în ceea ce privește aprovizionarea; 5) cînd trebuie să desfășurăm muncă în rîndurile populației în regiuni vaste.

Oricare ar fi însă situația, atunci cînd dispersăm forțele trebuie să avem în vedere următoarele: 1) nu putem repartiza forțele în mod absolut egal, ci este întotdeauna necesar să ținem o parte relativ mare a lor într-o zonă favorabilă pentru manevrare, pentru ca, pe de o parte, să avem posibilitatea să facem față unor evenimente neprevăzute, iar pe de altă parte să folosim această parte a forțelor pentru a îndeplini cea mai importantă sarcină dintre sarcinile care revin forțelor dispersate; 2) trebuie să trasăm fiecăruia dintre detașamente

o sarcină clară, indicîndu-i zona de acțiune, durata operațiilor, locul de adunare, mijloacele de comunicație etc.

Folosirea concentrată a forțelor, sau, cum se spune, „reunirea părților în întreg“, se folosește de cele mai multe ori pentru nimicirea forțelor inamicului atunci cînd acesta se află în ofensivă. Această metodă poate fi aplicată cîteodată și în cazurile cînd inamicul se află în apărare, pentru nimicirea unora dintre unitățile lui care stau pe loc. Concentrarea forțelor nu înseamnă nicidecum o concentrare absolută. Forțele principale sînt folosite concentrat pe una din direcțiile principale; cît privește celelalte direcții, acolo rămîn sau se detașează o parte din forțe, pentru a fixa pe inamic, pentru a-l dezorganiza, pentru a pune la cale acțiuni diversioniste sau pentru a desfășura muncă în rîndurile populației.

Dispersarea și concentrarea elastică a forțelor potrivit situației constituie principala metodă de a duce războiul de partizani; dar trebuie de asemenea să știm să deplasăm în mod elastic forțele (să le schimbăm poziția). Indată ce inamicul va simți că partizanii reprezintă pentru el o primejdie serioasă, el va trimite imediat trupe pentru a-i reprima, va începe să-i atace. Atunci partizanii trebuie să aprecieze situația, și dacă se poate da o luptă, s-o dea chiar în acel loc, iar dacă acest lucru nu este posibil, atunci, fără a pierde timp, să treacă rapid într-un alt sector. Cîteodată, pentru a zdrobi pe inamic pe părți, este necesar ca, după ce am nimicit pe inamic într-un loc, să trecem imediat într-un alt sector, pentru a nimici pe inamic și acolo. Se întîmplă însă ca în locul respectiv situația să nu fie favorabilă pentru luptă;

atunci trebuie să ne desprindem imediat de inamic și să trecem, pentru a duce lupte, într-un alt sector. Dacă în acel loc inamicul dispune de forțe foarte mari, atunci partizanii nu trebuie să rămână multă vreme pe loc, ci trebuie să se deplaseze iute ca apa curgătoare și ca vîntul. Deplasarea trebuie să se facă, de regulă, pe ascuns și rapid; cu acest prilej trebuie să recurgem permanent la diferite viclesuguri pentru a-l înșela pe inamic, pentru a-l atrage în curse și a-l dezorienta, de pildă să executăm acțiuni demonstrative, să apărăm cînd ici, cînd colo, cînd să batem pe inamic, cînd să ne desprindem de el, să acționăm noaptea etc.

Elasticitatea în dispersarea, concentrarea și deplasarea forțelor este o manifestare concretă a inițiativei în războiul de partizani. Inerția și neîndemînarea duc inevitabil la pierderea inițiativei și la pierderi inutile. Meritul unui comandant priceput nu constă în aceea că el înțelege însemnătatea folosirii elastice a forțelor, ci în aceea că știe să disperseze, să concentreze și să deplaseze la timp forțele, potrivit situației concrete. Priceperea de a aprecia situația și de a alege bine momentul pentru acțiuni nu se dobîndește ușor. Această pricepere pot s-o dobîndească numai oamenii cărora le este proprie obiectivitatea în studiu, scrupulozitatea în cercetare și un spirit pătrunzător. Pentru ca elasticitatea să nu se transforme în imprudență, trebuie să ne orientăm cu atenție în situație.

Și, în sfîrșit, despre desfășurarea acțiunilor pe bază de plan.

Pentru a repurta victorii în războiul de partizani e nevoie ca acțiunile să se desfășoare pe bază de plan.

A acționa la întâmplare înseamnă a te juca numai de-a războiul de partizani sau a fi un profan în ceea ce privește războiul de partizani. Intotdeauna trebuie întocmite dinainte și cât mai amănunțit planurile acțiunilor atât pentru întreaga regiune de partizani cât și pentru diferitele detașamente și formații de partizani. Aceasta este o muncă de pregătire care trebuie să preceadă orice acțiuni. Lămurirea situației, trasarea sarcinilor, repartizarea forțelor, pregătirea de luptă și educația politică, asigurarea aprovizionării, punerea în ordine a echipamentului și a munițiilor, asigurarea ajutorului din partea populației etc., — toate acestea formează conținutul muncii unui conducător, care trebuie să chibzuiască în mod amănunțit cum trebuie să fie toate acestea transpuse în viață și cum trebuie controlată executarea. Altfel nu sînt posibile nici un fel de inițiativă și elasticitate; nici un fel de ofensivă. Ce-i drept, acțiunile de luptă ale armatei regulate se desfășoară într-o mai mare măsură pe bază de plan. Condițiile războiului de partizani nu permit desfășurarea acțiunilor pe baza unui plan riguros. A încerca să întocmești un plan prea riguros în războiul de partizani ar fi o greșeală; dar în limitele admise de condițiile obiective este necesară totuși elaborarea unui plan cât mai amănunțit. Trebuie să avem în vedere faptul că lupta cu inamicul nu-i lucru de șagă.

Toate cele spuse mai sus constituie o explicare a primului principiu al strategiei războiului de partizani: desfășurarea plină de inițiativă, elastică și pe bază de plan a acțiunilor ofensive în cursul războiului de apărare, a acțiunilor impetuoase în cursul războiului de lungă

durată, a bătăliilor și luptelor pe liniile exterioare în cursul războiului dus pe liniile interioare. Acesta este principiul de bază al strategiei războiului de partizani. Dacă această sarcină va fi îndeplinită, ducerea victorioasă a războiului de partizani, dacă vorbim de conducerea lui militară, va fi în mare măsură asigurată.

S-a vorbit mai sus despre multe lucruri, dar toate cele spuse gravitează în jurul uneia și aceleiași probleme: acțiunile ofensive cu caracter operativ și tactic. Nu poți cuceri definitiv inițiativa decât după ce ai reușit victoria în ofensivă. Orice acțiuni ofensive trebuie întreprinse din proprie inițiativă, și să nu aștepti să fii nevoit să ataci. Folosirea elastică a forțelor are o singură sarcină centrală — desfășurarea acțiunilor ofensive; necesitatea ca o acțiune să fie desfășurată pe bază de plan este și ea determinată mai ales de năzuința de a învinge în ofensivă. Apărarea tactică este lipsită de orice sens dacă nu contribuie în mod direct sau indirect la ofensivă. Impetuositatea caracterizează ritmul ofensivei, iar liniile exterioare determină poziția atacantului față de inamic. Ofensiva este singurul mijloc de nimicire a forțelor inamicului și principalul mijloc de păstrare a forțelor proprii. Apărarea pasivă și retragerea joacă în păstrarea forțelor proprii numai un rol vremelnic și neînsemnat, ele neputând nicidecum să constituie un mijloc de nimicire a forțelor inamicului.

Sus-menționata lege se extinde în linii generale atât asupra operațiilor trupelor regulate cât și asupra războiului de partizani, cu deosebirea că gradul ei de manifestare în primul și în al doilea caz este diferit. În războiul de partizani este foarte important și necesar să nu pierdem din vedere această deosebire. Tocmai datorită

existenței acestei deosebiri, metodele de ducere a războiului de partizani se deosebesc de metodele de ducere a războiului de către trupele regulate. Ignorarea acestei deosebiri ar avea drept rezultat imposibilitatea de a duce războiul de partizani în mod victorios.

Capitolul V

COORDONAREA ACȚIUNILOR DE PARTIZANI CU OPERAȚIILE TRUPELOR REGULATE

A doua problemă a strategiei războiului de partizani este problema coordonării acțiunilor războiului de partizani cu operațiile armatei regulate. Aici vom trata sub diferite aspecte, pe baza acțiunilor concrete ale partizanilor, legătura dintre acțiunile de luptă ale partizanilor și acțiunile armatei regulate. Pentru a putea învinge în mod efectiv pe dușman este foarte important să înțelegem această legătură.

Există trei feluri de coordonări între războiul de partizani și operațiile armatei regulate : coordonarea strategică, operativă și tactică.

Rolul pe care-l joacă în totalitatea lor acțiunile de partizani în spatele frontului dușman în sensul slăbirii inamicului, al fixării forțelor lui și al împiedicării transporturilor lui, însuflețirea morală pe care ele o provoacă în rândurile trupelor regulate și ale populației întregii țări etc., — toate acestea laolaltă reprezintă sprijinul pe care acțiunile de partizani îl acordă pe plan strategic operațiilor armatei regulate. Să luăm, de pildă, războiul de partizani din cele trei provincii de est*. Desigur că,

* Provinciile Liaonin, Ghirin și Heilunțian.

pînă la începerea pe scară națională a războiului împotriva cotropitorilor japonezi, acolo nici vorbă nu putea fi de o coordonare a operațiilor, dar după începerea acestui război însemnătatea unei asemenea coordonări a devenit imediat evidentă. Putem considera că detașamentele de partizani care acționează în aceste provincii, omorînd încă un soldat de al inamicului, silindu-l pe dușman să strice încă un cartuș, atrăgînd asupra-și încă un soldat inamic și nepermițînd ca acesta să fie trimis la sud de Marele zid, sporesc astfel într-o anumită măsură forța noastră în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. În aceeași măsură este evidentă influența demoralizatoare pe care o exercită acțiunile partizanilor asupra armatei și țării inamicului, și influența minunată, însuflețitoare pe care ele o au asupra armatei noastre și poporului nostru. În ceea ce privește războiul de partizani care se duce de ambele părți ale liniilor ferate Beipin-Suiuan, Beipin-Hankou, Tianțzin-Pukou, Datun-Puciou, Cendin-Taiiuan și Șanghai-Hanciou, aici rolul coordonării strategice este și mai evident. Însemnătatea acțiunilor de partizani, coordonate cu acțiunile trupelor regulate, nu se limitează la faptul că ele joacă un rol determinat în defensiva strategică în prezent, cînd inamicul desfășoară o ofensivă strategică; partizanii, acționînd în strînsă legătură cu trupele regulate, vor zădărnici acțiunile inamicului atunci cînd acesta, încetînd ofensiva strategică, va trece la consolidarea poziției sale în teritoriul ocupat, și, coordonîndu-și acțiunile cu acțiunile trupelor regulate, vor alunga pe inamic și vor redobîndi toate teritoriile pierdute atunci cînd armata regulată va trece la contraofensiva strategică. Nu este admisibil să desconsiderăm imensul rol strategic auxiliar al

războiului de partizani. Conducătorii detașamentelor de partizani și comandanții armatei regulate trebuie să înțeleagă limpede acest rol.

Mai departe, războiul de partizani joacă rolul de factor coordonator și în acțiunile cu caracter operativ. De pildă, în timpul bătăliei de lângă Sinkou, care este situat la nord de Taiiuan, partizanii din regiunile de la nord și sud de Ianmînguan au distrus calea ferată Datun-Puciou și autostrăzile Pinsinguan și Ianfankou, jucînd astfel în această operație un rol auxiliar foarte important.

Un rol auxiliar și mai important l-au jucat pe plan operativ acțiunile de partizani (efectuate mai ales de forțele trupelor regulate) care cuprinseseră întreaga provincie Șansi și care urmăreau sprijinirea unităților ce duceau lupte defensive pe malul drept al râului Huanhe, în provinciile Șensi și Henan, după ocuparea de către inamic a Finlindu-ului. Apoi, cînd inamicul a început ofensiva împotriva părții de sud a provinciei Șandun, partizanii, care își desfășurau acțiunile în toate cele cinci provincii din China de nord, au depus de asemenea eforturi mari pentru a sprijini operațiile desfășurate de trupele noastre regulate în partea de sud a provinciei Șandun.

Pentru îndeplinirea sarcinilor coordonării operative este necesar ca toți conducătorii bazelor de sprijin ale partizanilor aflate în spatele inamicului și conducătorii formațiilor de partizani detașate pentru îndeplinirea unor sarcini speciale, dispunîndu-și cu cît mai multă iscusință forțele potrivit condițiilor de timp și de loc și folosind diferite procedee, să-și intensifice acțiunile, alegînd punctele cele mai vulnerabile și mai slabe ale

inamicului pentru a-l slăbi pe inamic, a-i fixa forțele, a-l împiedica să-și efectueze transporturile și pentru a însufleți din punct de vedere moral trupele noastre care luptă pe liniile interioare. Dacă fiecare regiune de partizani și fiecare detașament de partizani vor acționa numai de capul lor, fără să se îngrijească de coordonarea operativă cu trupele regulate, deși pe plan strategic general ele vor juca un anumit rol auxiliar, totuși lipsa coordonării operative va micșora însemnătatea războiului de partizani ca factor strategic auxiliar. Toți conducătorii mișcării de partizani trebuie să acorde o atenție deosebită acestei împrejurări. Pentru realizarea acestei coordonări este absolut necesar să se stabilească legătura prin radio cu toate detașamentele și formațiile de partizani mai mult sau mai puțin mari.

În sfârșit, coordonarea tactică, adică coordonarea pe cimpul de luptă, este o sarcină a tuturor detașamentelor de partizani care acționează în apropierea unităților regulate ce duc lupte pe liniile interioare; aceasta, desigur, privește numai detașamentele de partizani care acționează în apropierea trupelor regulate și detașamentele de partizani care au fost detașate temporar din efectivul trupelor regulate. În aceste cazuri detașamentele de partizani trebuie să îndeplinească, potrivit indicației comandamentului trupelor regulate, sarcinile care le sînt trasate și care constau de obicei în fixarea unei părți a forțelor inamicului, în împiedicarea transporturilor lui, în efectuarea de recunoașteri, în îndeplinirea îndatoririlor de ghizi etc. În cazul că nu au primit indicații din partea comandamentului trupelor regulate, detașamentele de partizani trebuie totuși să îndepli-

nească aceste sarcini din proprie inițiativă ; este absolut inadmisibil să stea cu mâinile în sân, să rămână inactive sau să rățăcească fără rost, fără să dea lovituri inamicului.

Capitolul VI

CREAREA BAZELOR DE SPRIJIN

A treia problemă a strategiei războiului de partizani împotriva cotropitorilor japonezi este problema creării bazelor de sprijin ; necesitatea și importanța lor decurg din caracterul înverșunat și de lungă durată al războiului. Intrucît redobîndirea teritoriilor pierdute va deveni posibilă numai atunci cînd se va întreprinde o contraofensivă strategică pe scara întregii țări, pînă atunci armatele inamicului vor pătrunde adînc în partea centrală a țării noastre, o vor tăia în două, și mai puțin sau eventual chiar mai mult de jumătate din pămîntul patriei noastre, căzînd în mâinile inamicului, va deveni spate al lui. Va trebui să desfășurăm războiul de partizani pe tot acest imens teritoriu ocupat de inamic, să facem ca și spatele inamicului să devină linia întîii a frontului, astfel încît inamicul să fie nevoit să ducă neîncetat acțiuni militare pe întregul teritoriu ocupat de el. Atîta timp cît nu vom putea începe contraofensiva noastră strategică, atîta timp cît nu vom fi redobîndit teritoriile pierdute, va trebui să ducem în mod neîncetat și dîrz războiul de partizani în spatele inamicului. Deși nu se poate stabili precis cît timp va trece pînă atunci, este însă neîndoielnic că va trece destul de mult timp.

Aceasta înseamnă că războiul nostru va fi un război de lungă durată. În același timp, căutînd să-și asigure interesele pe teritoriul ocupat, inamicul va intensifica neapărat din zi în zi lupta împotriva partizanilor, reprimînd cu cruzime mișcarea de partizani, mai ales atunci cînd ofensiva lui strategică va înceta. Așadar, războiul va fi nu numai de lungă durată, dar și foarte îndîrjit, și partizanilor le va fi imposibil să reziste mult timp în spatele inamicului fără baze de sprijin.

Ce sînt bazele de sprijin ale războiului de partizani? Acestea constituie reazemul strategic pe care se sprijină detașamentele de partizani pentru a-și îndeplini sarcinile strategice și pentru a-și atinge țelul — păstrarea și sporirea forțelor proprii, nimicirea și alungarea forțelor inamicului. Fără acest reazem nu vom avea un sprijin pentru îndeplinirea tuturor sarcinilor strategice și pentru atingerea țelurilor războiului de partizani. În general vorbind, desfășurarea acțiunilor de luptă fără un spate al frontului constituie o trăsătură caracteristică a războiului de partizani dus în spatele inamicului, deoarece acolo partizanii sînt rupți de tot restul țării. Dar războiul de partizani nu poate fi dus vreme îndelungată și nu se poate dezvolta fără baze de sprijin; tocmai aceste baze de sprijin constituie spatele partizanilor.

Istoria cunoaște multe războaie țărănești care au fost purtate cu metode de volniță haiducească, dar toate aceste războaie nu au avut succes. În secolul nostru de progres al mijloacelor de comunicație și al tehnicii, ar fi o iluzie absolut neîntemeiată să contezi pe o victorie folosind asemenea metode. Totuși pornirile de volniță haiducească mai dăinuie și astăzi în rîndurile țăranilor

ruinați, iar concepțiile lor, răsfrîngîndu-se în conștiința conducătorilor războiului de partizani, se transformă într-o negare sau subapreciere a importanței bazelor de sprijin. De aceea, pentru a păși pe calea creării de baze de sprijin, trebuie mai întîi să fie lichidate pornirile de volniță haiducească din conștiința conducătorilor mișcării de partizani. Problema dacă bazele de sprijin sînt necesare și cum trebuie să apreciem rolul lor, cu alte cuvinte lupta dintre ideea necesității bazelor de sprijin și pornirile de volniță haiducească, se poate ivi în cursul oricărui război de partizani, și războiul de partizani împotriva cotropitorilor japonezi nu poate nici el, într-o anumită măsură, să facă excepție. De aceea lupta ideologică împotriva pornirilor de volniță haiducească va fi inevitabilă. Numai lichidarea completă a acestor porniri și adoptarea și înfăptuirea liniei de orientare spre crearea de baze de sprijin ne va ajuta să ducem cu succes un război de partizani de lungă durată.

După ce am lămurit necesitatea și importanța bazelor de sprijin, să trecem la problemele care decurg de aici și care trebuie înțelese și rezolvate atunci cînd pornim la crearea bazelor de sprijin. Vom analiza următoarele probleme: felurile bazelor de sprijin, regiunile de partizani și bazele de sprijin, condițiile de creare a bazelor de sprijin, consolidarea și lărgirea bazelor de sprijin, felurile de încercuire practicate de noi și de inamic.

1. FELURILE BAZELOR DE SPRIJIN

Bazele de sprijin ale războiului de partizani împotriva cotropitorilor japonezi se împart, în linii generale, în următoarele trei categorii: bazele din munți, bazele de

la șes, și bazele din zonele cu o deasă rețea de riuri și lacuri.

Avantajele creării de baze de sprijin în regiunile muntoase sînt lesne de înțeles pentru oricine. Dintre aceste baze de sprijin fac parte bazele care au fost deja create, care sînt în curs de creare sau vor fi create în munții Ceanboșan¹, Utaișan², Taihanșan³, Taișan⁴, Ianșan⁵, și Maoșan⁶. Aceste baze vor deveni un sprijin care va fi în stare să asigure într-o măsură mai mare ducerea vreme îndelungată a războiului de partizani, vor deveni bastioane importante ale războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Trebuie să desfășurăm războiul de partizani în toate regiunile muntoase aflate în spatele inamicului și să creăm în aceste regiuni baze de sprijin.

Șesurile, desigur, sînt în această privință inferioare munților, dar aceasta nu înseamnă nicidecum că la șes nu se poate desfășura războiul de partizani și că nu se pot crea nici un fel de baze. În regiunile de șes din provincia Hebei, în partea de nord și nord-vest a provinciei Șandun, războiul de partizani a și luat o mare amploare, și aceasta dovedește posibilitatea desfășurării războiului de partizani la șes. Cît privește însă posibilitatea de a crea în aceste regiuni baze de lungă durată, aceasta încă n-a fost dovedită, dar trebuie relevat faptul că posibilitatea de a crea aici baze vremelnice a fost deja confirmată, iar posibilitatea de a crea baze pentru detașamente mici sau baze cu caracter sezonier este cu totul reală, întrucît inamicul nu are suficientă forță vie pentru a o repartiza pe tot teritoriul, și duce o politică de o nemaipomenită cruzime. China are însă un teritoriu imens și o populație de multe milioane, cu stare de spirit antijaponeză. Toate acestea creează condiții

obiective favorabile pentru desfășurarea războiului de partizani în regiunile de șes și pentru crearea de baze de sprijin vremelnice în aceste regiuni; dacă, în plus, comandamentul nostru va fi la înălțimea cuvenită, atunci, desigur, trebuie să considerăm ca fiind pe deplin posibilă crearea la șes a unor baze de lungă durată, fie chiar și nestabile, pentru detașamentele mici⁷. Pare în general neîndoielnic faptul că inamicul, încetîndu-și ofensiva strategică și trecînd la întărirea poziției sale în teritoriul ocupat, va întreprinde o ofensivă înverșunată împotriva tuturor bazelor războiului de partizani, iar bazele de partizani de la șes vor fi, desigur, primele expuse loviturilor. Atunci marile formații de partizani care acționează acolo nu vor putea să reziste mult timp și vor trebui, pe măsură ce situația o va cere, să se retragă treptat în munți. De pildă, de pe șesurile provinciei Hebei ele se vor retrage în munții Utaisan și Taihanșan, iar de pe șesurile provinciei Șandun — în munții Taișan și în peninsula Tziaodun*. În diferitele părți ale imenselor șesuri vor mai rămîne însă numeroase detașamente mici de partizani, împrăștiate prin diferite județe; aceste detașamente vor trece la tactica acțiunilor de luptă rapide întreprinse prin surprindere, folosind baze mobile, care se vor stabili cînd ici, cînd colo. În condițiile războiului național această posibilitate nu este exclusă. Cu atît mai posibile sînt acțiunile de partizani cu caracter sezonier, folosindu-se vara vegetația și iarna rîurile înghețate. În prezent, cînd inamicului nu-i arde de partizani, este absolut necesar să ne

* Peninsula Tziaodun se află în partea de est a provinciei Șandun. În literatura geografică este numită de obicei peninsula Șandun.

orientăm spre o largă desfășurare a războiului de partizani în regiunile de șes și spre organizarea în aceste regiuni a unor baze vremelnice, iar ulterior, când inamicul se va ocupa de partizani, dar e puțin probabil că va reuși să cuprindă totul, va fi tot atât de necesar să ne orientăm spre ducerea unui înverșunat război de partizani cu detașamente mici, sau măcar spre acțiuni sezoniere ale detașamentelor de partizani și spre crearea de baze de sprijin nestabile.

Zonele în care există o deasă rețea de râuri și lacuri oferă, în ceea ce privește condițiile obiective, posibilități mai largi pentru desfășurarea războiului de partizani și pentru crearea de baze de sprijin decât șesurile, care sub acest raport sînt inferioare numai regiunilor de munte. Istoria cunoaște o sumedenie de cazuri cînd așa-zii „pirăți de mare” și „tîlhari de râuri” au dat bătălii în toată regula. În perioada în care armata noastră se numea Armata roșie, pe lacul Hunhu s-a dus timp de cîțiva ani război de partizani. Toate acestea dovedesc posibilitatea desfășurării războiului de partizani și a creării de baze în regiunile în care există o deasă rețea de râuri și lacuri. Dar partidele și grupurile care se situează pe poziția luptei împotriva cîmpitorilor japonezi, precum și masele cu stare de spirit anti-japoneză ale populației, n-au acordat pînă în prezent suficientă atenție acestei probleme. Deși în aceste regiuni încă nu există condiții subiective pentru desfășurarea războiului de partizani, totuși nu încapă nici o îndoială că trebuie să acordăm acestei sarcini o mare atenție și să ne apucăm de treabă. Trebuie să organizăm cum se cuvine războiul de partizani și să creăm baze de sprijin de lungă durată pe teritoriul ocupat de inamic în

regiunea lacului Hunțzehu, situat la nord de fluviul Iantzi, în regiunea lacului Taihu, situat la sud de acest fluviu, și în restul rețelei de râuri și lacuri, brațe de fluviu și golfuri din bazinul Iantzi și de-a lungul litoralului, lucru care va constitui unul dintre elementele desfășurării războiului de partizani în întreaga țară. A scăpa acest lucru din vedere înseamnă a da inamicului posibilitatea să se folosească în mod liber de comunicațiile pe apă, ceea ce ar însemna fără îndoială o lacună în planurile strategice ale războiului împotriva coterpitorilor japonezi. Această lacună trebuie lichidată la timp.

2. REGIUNILE DE PARTIZANI ȘI BAZELE DE SPRIJIN

În războiul de partizani care se duce în spatele inamicului, regiunile de partizani și bazele de sprijin se deosebesc între ele. Teritoriile încercuite din toate părțile de inamic, dar care nu sînt ocupate de el, sau cele care au fost ocupate în trecut, dar acum sînt eliberate — de pildă unele județe din regiunea munților Utaisan (din regiunea de graniță Șansi—Ceahar—Hebei), precum și unele localități din regiunile munților Taihanșan și Taișan — reprezintă baze de sprijin gata pregătite; sprijinindu-se pe ele, partizanilor le este foarte comod să desfășoare războiul de partizani. În alte locuri însă, situate în apropierea acestor baze, lucrurile stau altfel. De pildă, în partea de est și de nord a regiunii munților Utaisan, adică în unele zone din partea de vest a provinciei Hebei și din partea de sud a provinciei Ceahar, precum și în numeroase locuri situate la est de orașul Baodin și la vest de orașul Tanciou, războiul de parti-

zani se află încă într-un stadiu inițial de dezvoltare, partizanii nu pot să ocupe încă în întregime regiunile menționate, trebuind să se limiteze acolo la raiduri permanente ale detașamentelor de partizani. O dată cu venirea detașamentelor de partizani aceste regiuni cad sub puterea lor, iar o dată cu plecarea lor ajung din nou sub puterea guvernului de marionete. Aceste regiuni nu sînt încă baze de sprijin ale partizanilor, ci numai așa-numite regiuni de partizani. Atunci însă cînd aceste regiuni de partizani vor trece prin etapele necesare în desfășurarea războiului de partizani, cînd în ele vor fi nimicite sau înfrînte forțe însemnate ale inamicului, cînd va fi zdrobită puterea guvernului de marionete, cînd masele populare se vor trezi la activitate, cînd acolo vor fi create organizații de masă în vederea luptei împotriva cîmpitorilor japonezi și forțe armate populare, cînd va fi creată o putere anti-japoneză, atunci aceste regiuni de partizani se vor transforma în baze de sprijin. Alăturarea acestor baze noi de cele existente înainte poartă tocmai denumirea de lărgire a bazelor de sprijin.

În unele localități întregul teritoriu cuprins în raza acțiunilor de partizani formează chiar de la început doar o regiune de partizani. Așa este, de pildă, partea de est a provinciei Hebei; acolo există încă de mult organe ale puterii-marionete și în același timp acționează forțele armate ale populației locale răsculate și unele detașamente de partizani, transferate din regiunea de munte Utaisan. Întreaga această regiune în care se desfășoară acțiuni de partizani formează chiar de la început doar o regiune de partizani. La început, pe teritoriul ei partizanii au putut numai să-și aleagă puncte convenabile pentru spatele lor vremelnic sau, cu alte cuvinte, pentru

baze de sprijin vremelnice. Atunci însă cînd forțele inamicului aflate pe acest teritoriu vor fi nimicite și cînd va fi desfășurată larg munca de mobilizare a maselor populare, se va pune capăt situației caracteristice regiunii de partizani și teritoriul respectiv va deveni o bază de sprijin relativ stabilă.

De aici rezultă că transformarea unei regiuni de partizani într-o bază de sprijin necesită o luptă îndrjită. Transformarea unei regiuni de partizani într-o bază de sprijin depinde de măsura în care au fost nimicite forțele inamicului și au fost mobilizate masele pe teritoriul acestei regiuni.

Multe localități se vor afla vreme îndelungată în situația de regiuni de partizani. Deși inamicul se va strădui să le pună sub controlul lui, el nu va reuși să înscăuneze pe teritoriul lor o putere-marionetă trainică; la fel nici noi, deși vom desfășura acolo prin toate mijloacele războiul de partizani, nu vom reuși să instaurăm o putere anti-japoneză. Un exemplu îl pot constitui regiunile din apropierea căilor ferate și a marilor orașe ocupate de inamic, precum și unele regiuni de șes.

Și, în sfîrșit, dacă vorbim de marile orașe, de stațiile de cale ferată și de unele regiuni de șes ocupate de forțe înseminate ale inamicului, aici situația este alta: detașamentele de partizani pot numai să se apropie de ele, dar nu pot pătrunde în ele. Acolo există o putere relativ trainică a guvernului-marionetă.

În urma conducerii noastre greșite sau în urma unei puternice presiuni din partea inamicului este posibil și un proces contrar: bazele de sprijin pot să se transforme în regiuni de partizani, iar regiunile de partizani în regiuni ocupate relativ trainic de către inamic. O ase-

menea situație este posibilă, și de aceea conducătorii războiului de partizani trebuie să fie întotdeauna puși în gardă.

Așadar, ca urmare a războiului de partizani și a întregii noastre lupte împotriva inamicului, teritoriul ocupat de inamic se va împărți în trei categorii de regiuni: prima categorie — baze de sprijin pentru rezistența împotriva cotropitorilor japonezi, aflate în mâinile detașamentelor noastre de partizani și ale autorităților noastre; a doua categorie — regiuni ocupate, aflate în mâinile imperialiștilor japonezi și ale organelor-marionetă ale puterii de stat; a treia categorie — regiuni pentru care se duce o luptă între ambele părți, sau așa-numitele regiuni de partizani. Conducătorii războiului de partizani sînt datori să lărgască tot mai mult regiunile din categoria întâi și a treia și să reducă tot mai mult regiunile din categoria a doua. Iată sarcina strategică a războiului de partizani.

3. CONDIȚIILE DE CREARE A BAZELOR DE SPRIJIN

Principala condiție pentru crearea unei baze de sprijin este existența în regiunea respectivă a unor forțe armate care să lupte împotriva cotropitorilor japonezi și folosirea acestor forțe pentru a zdrobi pe inamic și pentru a ridica masele populare. De aceea problema creării unei baze de sprijin este în primul rînd problema forțelor armate. Conducătorii mișcării de partizani trebuie să depună toate eforturile pentru a forma un detașament, iar uneori chiar cîteva detașamente de partizani, și să caute ca în cursul luptei aceste detașamente să se transforme treptat în formații de partizani,

iar apoi în unități și formații ale armatei regulate. Organizarea detașamentelor armate reprezintă veriga principală în opera de creare a bazelor de sprijin. Dacă nu există aceste detașamente sau dacă există numai detașamente slabe, nici nu avem ce vorbi. Aceasta este prima condiție.

A doua condiție necesară pentru crearea de baze de sprijin este folosirea forțelor armate în acțiuni întreprinse împreună cu masele populare în vederea zdrobirii inamicului. Orice regiune controlată de inamic reprezintă o bază de sprijin a lui, iar nu o bază a războiului de partizani. Se înțelege de la sine că nu este posibil să transformi o bază de sprijin a inamicului într-o bază de sprijin a războiului de partizani fără să zdrobești pe dușman. Chiar și în regiunile aflate sub controlul partizanilor, dacă ofensiva inamicului nu este respinsă, dacă dușmanul nu este zdrobit, regiunea aflată sub controlul nostru se va transforma într-o regiune controlată de inamic, și nici aici nu va fi posibil să creăm o bază de sprijin.

A treia condiție necesară pentru crearea de baze este folosirea tuturor forțelor, inclusiv a forțelor armate, pentru mobilizarea maselor populare la lupta împotriva cotropitorilor japonezi. Chiar în cursul acestei lupte poporul trebuie înarmat, adică trebuie create detașamente de autoapărare și detașamente de partizani. În cursul acestei lupte trebuie create organizații de masă. Pe măsură ce conștiința politică și moralul muncitorilor, țăranilor, tineretului, femeilor, copiilor, negustorilor și liber-profesioniștilor cresc, trebuie să-i unim în organizații respective în vederea luptei împotriva cotropitorilor japonezi și să lărgim treptat aceste organizații.

Nefiind organizate, masele populare nu-și pot manifesta puterea în lupta împotriva cotropitorilor. Chiar în cursul acestei lupte trebuie lichidați toți trădătorii națiunii fățiși și camuflați, dar și acest lucru îl putem face numai sprijinindu-ne pe forțele maselor populare. Deosebit de important este să ridicăm chiar în cursul luptei masele populare la crearea și întărirea organelor locale ale puterii anti-japoneze. Acolo unde organele vechi ale puterii de stat chineze n-au fost zdrobite de inamic, trebuie să le reorganizăm și să le întărim, bazându-ne pe sprijinul maselor largi populare; acolo unde ele au fost zdrobite, trebuie să le restabilim prin eforturile maselor largi populare. Această putere trebuie să ducă o politică de front național anti-japonez unic; ea trebuie să unească toate forțele poporului în vederea luptei împotriva singurului dușman: imperialismul japonez și lacheii lui — reacționarii, trădătorii națiunii.

Adevărate baze de sprijin ale războiului de partizani pot fi create numai după ce vor fi asigurate treptat cele trei premise principale menționate mai sus: crearea unor forțe armate, zdrobirea inamicului și mobilizarea maselor populare.

În afară de aceasta trebuie să ne mai oprim asupra condițiilor geografice și economice. Mai sus, în capitolul „Felurile bazelor de sprijin“, noi am mai atins problema condițiilor geografice, indicînd trei feluri de asemenea condiții. Aici însă va fi vorba numai de cerința principală, și anume ca teritoriul să fie vast. Regiunile muntoase, desigur, asigură cele mai bune condiții pentru crearea de baze de sprijin de lungă durată în situația cînd partizanii sînt încercuiți din

patru sau din trei părți; dar condiția cea mai importantă este existența spațiului pentru manevrarea detașamentelor de partizani, adică existența unui teritoriu vast. Cu această condiție, adică existența unui teritoriu vast, se poate duce războiul de partizani și se poate rezista chiar și la șes, fără să mai vorbim de regiunile cu o rețea deasă de râuri și lacuri. Această condiție a desfășurării războiului de partizani în China în întregul ei exista deja, datorită imensității teritoriului ei și datorită faptului că inamicul duce lipsă de forță vie. Din punctul de vedere al posibilității ducerii războiului de partizani, această condiție are o însemnătate mare, chiar primordială. În țări mici, ca Belgia, unde această condiție nu există, posibilitatea ducerii unui război de partizani este foarte limitată, iar uneori este complet exclusă. În China însă această condiție există de la natură, ea trebuie numai să fie folosită; ea nu trebuie cucerită, ea nu constituie o problemă.

Cu condițiile economice — dacă vorbim de condițiile economice ca atare — lucrurile stau la fel ca și cu cele geografice. Întrucât noi examinăm acum problema creării de baze de sprijin nu în pustiuri — deoarece în pustiuri nu există inamic —, ci în spatele inamicului, și întrucât peste tot unde el poate să pătrundă trăiesc din vremuri imemorabile chinezi, este firesc ca în aceste regiuni să existe și o bază economică pentru aprovizionare, și, prin urmare, la crearea bazelor de sprijin nu se pune problema alegerii condițiilor economice. Peste tot unde trăiesc chinezi și unde a pătruns inamicul, trebuie, indiferent de condițiile economice, să desfășurăm prin toate mijloacele războiul de partizani și să creăm baze de sprijin permanente sau vremelnice.

Dacă examinăm însă problema condițiilor economice din punct de vedere politic, lucrurile stau altfel: aici există o problemă care trebuie rezolvată — problema politicii economice. Această împrejurare are o foarte mare însemnătate pentru crearea bazelor de sprijin. În politica economică dusă de noi pe teritoriul bazelor de sprijin ale războiului de partizani trebuie să respectăm principiile frontului național anti-japonez unic, adică să repartizăm în mod rațional greutățile războiului și să protejăm comerțul. Autoritățile locale și partizanii nu trebuie în nici un caz să încalce aceste principii, căci altfel acțiunile lor se vor răsfrînge în mod negativ asupra creării bazelor și asupra desfășurării războiului de partizani. Repartizarea rațională a greutăților de război înseamnă îndeplinirea lozincii: „Cine are bani să dea bani“. Or, țăranii trebuie în anumite limite să aprovizioneze și ei detașamentele de partizani cu alimente. Protejarea comerțului trebuie să constea în aceea ca detașamentele de partizani, respectînd riguros disciplina, să nu-și permită să confişte cu de la sine putere nici o întreprindere comercială, cu excepția celor care aparțin incontestabil trădătorilor națiunii care au fost demașcați. Este o treabă grea, dar această politică trebuie dusă în mod ferm.

4. CONSOLIDAREA ȘI LĂRGIREA BAZELOR DE SPRIJIN

Pentru a înghesui pe dușmanul care a invadat China în puținele lui puncte de sprijin, adică în marile orașe și pe principalele linii de comunicație, este absolut necesar să desfășurăm prin toate mijloacele războiul de parti-

zani în toate sectoarele din jurul bazelor detașamentelor de partizani, să exercităm o presiune asupra tuturor punctelor de sprijin ale inamicului, amenințându-i existența și zdruncinând moralul armatei lui, — iată cum se obține lărgirea bazelor de sprijin ale războiului de partizani. Acest lucru este absolut necesar. Trebuie să luptăm împotriva spiritului conservator în ducerea războiului de partizani. Indiferent dacă acest spirit este generat de goana după o viață liniștită sau de supraaprecierea forțelor inamicului, în ambele cazuri el va aduce prejudicii războiului dus împotriva cotropitorilor japonezi și se va răsfrînge în mod negativ asupra desfășurării războiului de partizani și a însași existenței bazelor de sprijin. Pe de altă parte, nu trebuie să uităm să consolidăm bazele noastre de sprijin; sarcina principală în această direcție este mobilizarea și organizarea maselor populare, precum și instruirea detașamentelor de partizani și a detașamentelor armate ale populației locale. Consolidarea bazelor de sprijin constituie o necesitate vitală pentru ducerea unui război de lungă durată, dar ea e necesară și pentru lărgirea continuă a bazelor, deoarece fără consolidarea lor nu este de conceput nici lărgirea lor energetică. Detașamentele de partizani care caută numai să lărgescă bazele de sprijin, dar care uită să le consolideze, nu vor fi în stare să respingă ofensiva inamicului și, ca urmare, nu numai că vor pierde teritoriul cucerit în cursul lărgirii bazei, dar totodată vor pune în pericol chiar existența bazei. Linia justă va fi: consolidând baza, s-o lărgim, acesta fiind mijlocul cel mai bun pentru a ne asigura posibilitatea de a înainta cu succes în ofensivă și de a ne apăra cu succes în retragere. Din moment ce este vorba de un război de

lungă durată, problema consolidării și lărgirii bazelor de sprijin se pune permanent în fața fiecărui detașament de partizani. Această problemă trebuie să-și găsească rezolvarea concretă în funcție de situația dată. În unele perioade accentul trebuie să fie pus pe lărgirea bazelor, adică pe munca de lărgire a teritoriului regiunilor de partizani și de sporire a efectivului detașamentelor de partizani. În alte perioade accentul trebuie să fie pus pe consolidarea bazelor, adică pe munca de organizare a maselor populare și de instruire a detașamentelor armate. Intrucît aceste sarcini se deosebesc prin caracterul lor, în mod corespunzător se vor deosebi și măsurile militare și metodele de muncă. Această problemă o putem rezolva cu succes numai mutînd, în funcție de timp și de situație, centrul de greutate de pe o sarcină pe alta.

5. FELURILE DE ÎNCERCUIRE PRACTICATE DE NOI ȘI DE INAMIC

Dacă considerăm războiul împotriva cotropitorilor japonezi în ansamblul lui, atunci în virtutea faptului că inamicul desfășoară o ofensivă strategică și acționează pe liniile exterioare, iar noi ne aflăm în apărare strategică și acționăm pe liniile interioare, sîntem fără îndoială într-o încercuire strategică. Acesta este primul fel de încercuire a noastră de către inamic. În virtutea faptului că, acționînd împotriva unui dușman care înaintează asupra noastră din cîteva direcții pe liniile exterioare, noi, profitînd de superioritatea noastră în ceea ce privește forța vie, aplicăm în bătălii și în lupte linia de desfășurare a unor acțiuni ofensive pe liniile exterioare,

unitățile inamicului care înaintează din fiecare direcție în parte nimeresc în încercuirea noastră. Acesta este primul fel de încercuire a inamicului de către noi.

Mai departe, dacă vorbim despre bazele de sprijin ale războiului de partizani dispuse în spatele inamicului, fiecare asemenea bază izolată este încercuită de inamic din cîte patru sau din cîte trei părți. Din prima categorie face parte, de pildă, regiunea Utaișan, iar din ultima — partea de nord-vest a provinciei Șansi. Acesta este al doilea fel de încercuire a noastră de către inamic. Dacă considerăm însă toate bazele războiului de partizani în legătura lor reciprocă și fiecare bază de sprijin o considerăm în legătura ei cu frontul armatei regulate, constatăm că numeroase unități ale inamicului sînt încercuite de noi. De pildă, în provincia Șansi am și încercuit din trei părți calea ferată Datun-Puciou (dinspre est, vest și sud) și am încercuit din toate părțile orașul Taiiuan; și în provinciile Hebei și Șandun sînt multe exemple de încercuire de acest fel. Acesta este al doilea fel de încercuire a inamicului de către noi.

Așadar, aceste două feluri de încercuire reciprocă se aseamănă în general cu jocul „veiți”⁸: bătăliile și luptele pe care inamicul le duce împotriva noastră și pe care noi le ducem împotriva lui se aseamănă cu „mîncarea” pionilor, iar punctele de sprijin ale inamicului și bazele de sprijin ale detașamentelor noastre de partizani amintesc de „ferestruicile” de pe tablă. Cine cunoaște cît de important este pentru un jucător să-și creeze asemenea „ferestruici” va înțelege întroaga importanță a rolului strategic al bazelor de sprijin ale războiului de partizani în spatele inamicului.

Dacă examinăm această problemă în lumina războiului împotriva cotropitorilor japonezi în întregul lui, aceasta va însemna că comandamentul militar pe întreaga țară, pe de o parte, și conducătorii locali ai războiului de partizani, pe de alta, trebuie să pună pe ordinea de zi sarcina desfășurării războiului de partizani în spatele inamicului și a creării de baze de sprijin pretutindeni unde acest lucru este posibil, și, considerînd această sarcină drept o sarcină strategică, să treacă la îndeplinirea ei. Dacă am reuși, acționînd pe arena internațională, să creăm în Oceanul Pacific un front anti-japonez, în care China ar fi o unitate strategică, iar Uniunea Sovietică și, eventual, alte state ar constitui și ele tot atîtea unități strategice, noi am avea în această situație superioritatea asupra inamicului într-o verigă a încercuirii: în Oceanul Pacific s-ar crea o linie exterioară de pe care am ataca Japonia fascistă. În mod practic, astăzi desigur nu putem încă vorbi de așa ceva, dar această perspectivă nu este exclusă.

Capitolul VII

APĂRAREA STRATEGICĂ ȘI OFENSIVA STRATEGICĂ ÎN RĂZBOIUL DE PARTIZANI

A patra problemă a strategiei războiului de partizani este problema apărării strategice și a ofensivei strategice în războiul de partizani. Miezul chestiunii constă în următoarele: cum trebuie înfăptuită în mod concret linia de desfășurare a acțiunilor ofensive — linie despre

care a fost vorba în capitolul IV — în războiul de partizani împotriva cotropitorilor japonezi, atât în apărare cît și în ofensivă.

În cursul apărării strategice și al ofensivei strategice (mai just ar fi să spunem : al contraofensivei strategice) pe scara întregii țări, în regiunea fiecărei baze de sprijin a partizanilor și în jurul ei se va desfășura de asemenea o apărare strategică și o ofensivă strategică de proporții reduse. În primul caz aveam de-a face cu o situație strategică care se creează atunci cînd inamicul desfășoară ofensiva, iar noi sîntem în apărare, și avem de-a face cu linia noastră strategică pentru această perioadă. În al doilea caz avem de-a face cu o situație strategică care se creează atunci cînd inamicul se află în apărare, iar noi desfășurăm ofensiva, și iarăși avem de-a face cu linia noastră strategică pentru această perioadă.

1. APĂRAREA STRATEGICĂ ÎN RĂZBOIUL DE PARTIZANI

Cînd războiul de partizani, o dată început, va căpăta o anumită amploare, dezlănțuirea unei ofensive de către inamic împotriva bazelor de sprijin ale partizanilor va fi inevitabilă ; ea va deveni cu atât mai mult inevitabilă atunci cînd inamicul va înceta ofensiva strategică pe scara întregii țări și va trece la întărirea poziției sale în teritoriul ocupat. Este necesar ca această inevitabilitate să fie înțeleasă, altminteri conducătorii războiului de partizani, trezindu-se complet nepregătiți în fața unei ofensive serioase din partea inamicului, vor fi deruțați, își vor pierde cumpătul, și forțele partizanilor vor fi zdrobite de inamic.

În scopul lichidării partizanilor și a bazelor lor de sprijin, inamicul va recurge adeseori la ofensiva concentrică: în regiunea Utașan, de pildă, au și fost trimise de vreo patru-cinci ori așa-zise „expediții de pedepsire”, și de fiecare dată ofensiva se desfășura pe bază de plan în trei-patru, iar uneori chiar în șase-șapte direcții simultan. Cu cât războiul de partizani ia o amploare mai mare, cu cât bazele lui de sprijin capătă o mai mare însemnătate, cu cât se creează o primejdie mai mare pentru punctele de sprijin strategice și pentru comunicațiile importante ale inamicului, cu atât mai înverșunată este ofensiva lui împotriva partizanilor și a bazelor lor de sprijin. Prin urmare, dacă într-un sector oarecare inamicul intensifică ofensiva împotriva partizanilor, aceasta arată că în acel sector lupta partizanilor se desfășoară cu mai mult succes și că acolo ea ajută mai efectiv acțiunile armatei regulate.

Atunci când inamicul dezlănțuie o ofensivă concentrică din câteva direcții, partizanii au sarcina să zdrobească această ofensivă prin contraoperații corespunzătoare. Dacă inamicul atacă din câteva direcții, însă în același timp în fiecare direcție atacă numai o singură unitate mare sau una mică a lui, și de altfel o unitate care nu este întărită de eșaloanele următoare și care nu are posibilitatea să lase garnizoane, să construiască fortificații și autostrăzi de-a lungul liniei pe care se desfășoară ofensiva sa, această ofensivă concentrică este ușor de zdrobit. În acest timp inamicul se află în ofensivă, acționînd pe liniile exterioare, iar noi ne aflăm în apărare pe liniile interioare. Trupele noastre trebuie să fie dispuse în așa fel încît cu o parte mai mică din forțele lor să fixeze pe inamic în câteva direcții, iar

forțele principale să fie aruncate pe una din direcțiile lui, recurgînd totodată în lupte și bătălii la metoda atacurilor prin surprindere (mai ales din ambuscade) și zdrobind pe inamic în timp ce se află în marș. După ce a fost supus unei serii întregi de atacuri prin surprindere, chiar și un inamic puternic slăbește și adeseori se retrage fără să-și atingă scopul. În acest moment detașamentele de partizani pot să-l slăbească și mai mult, continuînd să-i dea lovituri prin surprindere în cursul urmăririi. Cît timp inamicul continuă să înainteze sau atunci cînd se retrage, el ocupă întotdeauna capitalele de județ și localitățile mari de pe teritoriul bazelor de sprijin. În astfel de cazuri, încercuind pe inamic în aceste capitale de județ și localități, noi trebuie să-i tăiem accesul spre sursele de aprovizionare cu alimente și să-i distrugem comunicațiile, iar atunci cînd inamicul nu va mai putea rezista și va începe să se retragă, trebuie să folosim acest moment pentru a-l urmări. După ce am zdrobit pe inamic într-un sector, trebuie să transportăm forțele în alt sector și astfel să zdrobim pe părți inamicul care desfășoară ofensiva concentrică.

O bază de sprijin mare, cum este, de pildă, regiunea Utaișan, care formează o circumscripție militară, se împarte în patru, cinci sau mai multe „subcircumscripții” militare, iar în fiecare din acestea din urmă există detașamente armate care acționează independent și care, aplicînd metodele descrise mai sus de desfășurare a operațiilor, zdrobesc adeseori, simultan sau în momente diferite, unitățile inamicului care atacă.

Planul de operații pentru respingerea ofensivei concentrice a inamicului prevede, de regulă, dispunerea forțelor noastre principale pe liniile interioare. Cînd avem

însă forțe pe deplin suficiente, trebuie să folosim forțele auxiliare (de pildă detașamentele de partizani județene și regionale și chiar unități ale trupelor regulate de la sate detașate pentru îndeplinirea unor sarcini speciale) pe liniile exterioare pentru a distruge comunicațiile inamicului și a fixa întăririle lui. Dacă inamicul se va menține mult timp pe teritoriul bazei noastre de sprijin, putem să procedăm invers, adică, lăsând o parte din forțe la baza de sprijin, să-l fixăm acolo pe inamic, iar cu forțele principale să atacăm zona de unde a venit inamicul, să desfășurăm acolo acțiuni energice de luptă și astfel să-l silim pe inamic să părăsească baza noastră de sprijin și să pornească în urmărirea forțelor noastre principale, cu alte cuvinte, „asediind Veiul, salvezi Ceaoul”⁹.

În cursul operațiilor pentru respingerea ofensivei concentrice a inamicului, detașamentele anti-japoneze de autoapărare ale populației locale și toate organizațiile de masă trebuie să fie mobilizate în întregime pentru a participa la acțiunile de luptă, pentru a ajuta prin toate mijloacele trupele noastre și a opune rezistență inamicului. Atunci când opunem rezistență inamicului, este important să realizăm următoarele două măsuri: să introducem în localitățile respective starea de asediu și, în măsura posibilităților, „să întărim zidurile și să curățim ogoarele”. Prima (introducerea stării de asediu) este necesară pentru a reprima activitatea trădătorilor națiunii și pentru a preîntâmpina posibilitatea ca inamicul să primească informații, iar a doua este necesară pentru sprijinirea operațiilor desfășurate de trupele noastre („să întărim zidurile”) și pentru a lipsi pe inamic de alimente („să curățim ogoarele”). Prin „curățirea

ogoarelor“ se înțelege strângerea recoltei coapte în timpul cel mai scurt.

Pentru a distruge bazele de sprijin ale războiului de partizani, inamicul, retrăgându-se, incendiază adeseori, pe drumul pe care se retrage, casele din orașele și satele părăsite de el, dar, procedînd astfel, el se privează de locuințe și de alimente în cazul unei noi ofensive și-și face rău lui însuși. Aceasta este o ilustrare concretă a tezei că unul și același fenomen conține două laturi contrare.

Conducătorilor războiului de partizani nici prin gînd nu trebuie să le treacă să-și părăsească baza lor de sprijin și să treacă într-o altă bază mai înainte de a fi făcut repetate încercări de a respinge ofensiva concentrică a inamicului și de a se fi convins că această mare ofensivă concentrică nu poate fi zdrobită în acel loc. În asemenea cazuri este necesar să se împiedice ivirea unor stări de spirit pesimiste. În caz că nu vom comite greșeli principiale în conducere, vom putea întotdeauna să zdrobim în orice regiune de munte ofensiva concentrică a inamicului și să păstrăm bazele de sprijin. În regiunile de șes însă, atunci cînd inamicul desfășoară o mare ofensivă concentrică, trebuie, bazîndu-ne pe situația concretă, să chibzuim asupra următoarelor măsuri: cum să procedăm ca să lăsăm în regiunea respectivă o sumedenie de mici detașamente de partizani pentru acțiuni dispersate și să transportăm vremelnic marile formații de partizani în regiunile de munte, pentru ca, după retragerea forțelor principale ale inamicului, ele să se întoarcă.

Ca urmare a contradicției dintre imensitatea teritoriului Chinei și faptul că inamicul nu dispune de forța

vie suficientă, acesta nu poate, de regulă, să recurgă la metoda „războiului de blockhaus-uri“, pe care a aplicat-o gomindanul în timpul războiului civil din China. Trebuie însă să ținem seama de faptul că, față de unele baze de sprijin ale partizanilor care amenință în mod deosebit puncte strategice importante pentru dușman, inamicul va putea să folosească, într-o anumită măsură, și această metodă. Și în acest caz noi trebuie să fim pregătiți pentru a continua cu dârzenie războiul de partizani. Dacă, după cum arată experiența războiului civil, am fost în stare chiar în acele condiții să continuăm să ducem un război de partizani dîrz, acest lucru este fără îndoială cu atît mai ușor de realizat acum cînd ducem un război de eliberare națională. Căci chiar dacă inamicul ar reuși să concentreze împotriva unora dintre bazele noastre de sprijin forțe absolut superioare forțelor noastre nu numai din punct de vedere calitativ, dar și din punct de vedere numeric, totuși contradicțiile naționale dintre inamic și noi vor rămîne nerezolvate, iar greșelile comandamentului trupelor inamice vor fi inevitabile. Victoriile noastre se asigură printr-o muncă serioasă desfășurată în rîndurile maselor și prin folosirea unor metode elastice de ducere a războiului.

2. OFENSIVA STRATEGICĂ ÎN RĂZBOIUL DE PARTIZANI

Perioada cînd ofensiva inamicului a fost înfrîntă și cînd el n-a început încă o nouă ofensivă este perioada în care inamicul se află în apărare strategică, iar noi trecem la ofensiva strategică.

În asemenea perioade, dacă nu sîntem siguri că putem repurta o victorie asupra inamicului și dacă el se menține în mod trainic pe pozițiile sale defensive, în operațiile noastre de luptă trebuie să ne abținem de a-l ataca și să aplicăm linia de nimicire și de alungare sistematică din anumite regiuni a acelor forțe mici ale inamicului și unități armate ale trădătorilor cărora detașamentele de partizani pot să le vină de hac, precum și linia de lărgire a teritoriului ocupat de noi, de mobilizare a maselor populare în vederea luptei împotriva cotropitorilor japonezi, de completare și de instruire a detașamentelor de partizani și de organizare de noi detașamente. Dacă, după îndeplinirea într-o anumită măsură a acestor sarcini, inamicul va continua să rămînă în apărare, putem începe să lărgim mai departe regiunile ocupate de noi, să atacăm orașele și liniile de comunicație ocupate de forțe neînsemnate ale inamicului și să punem stăpînire pe ele trainic sau pentru un anumit timp, în funcție de situație. Toate acestea sînt sarcini ale ofensivei strategice prin care noi, folosind perioada în care inamicul se află în apărare, urmărim să sporim în mod efectiv forțele noastre armate și forțele maselor populare, să reducem în mod efectiv forțele inamicului și să ne pregătim ca, atunci cînd inamicul va întreprinde o nouă ofensivă, să-l zdrobim prin acțiunile noastre energice desfășurate pe bază de plan.

Odihna și instruirea trupelor sînt necesare. Perioada în care inamicul trece la apărare reprezintă cel mai bun timp pentru această odihnă și instruire. Dar aceasta nu înseamnă că putem să stăm inactivi și să ne trecem timpul numai cu odihna și instruirea, lăsînd la o parte

toate celelalte. Trebuie să găsim timp pentru odihnă și instruire în cursul lărgirii teritoriului ocupat de noi, în cursul nimicirii grupurilor mici ale inamicului și al muncii de mobilizare a maselor populare. Tocmai în acest timp se rezolvă de obicei unele sarcini grele, ca aprovizionarea cu alimente, echipament etc.

În același timp detașamentele de partizani efectuează pe scară largă distrugerea comunicațiilor inamicului, zădărnicesc transporturile făcute de el, dând prin aceasta un sprijin direct operațiilor armatei regulate.

În această perioadă întreaga populație a bazei de partizani și a regiunilor de partizani, toate detașamentele de partizani sînt cuprinse de un avînt moral, iar regiunile ruinate de inamic se refac treptat, reînvie. Masele populare din regiunile ocupate de inamic sînt și ele cuprinse de un avînt extraordinar, pretutindeni ajunge răsunetul faptelor glorioase ale detașamentelor de partizani. În rîndurile inamicului și ale acoliților lui — trădătorii națiunii — crește panica, se intensifică descompunerea, dar în același timp crește și ura inamicului împotriva partizanilor și bazelor lor de sprijin, el intensifică pregătirea măsurilor îndreptate împotriva partizanilor. De aceea în timpul ofensivei strategice conducătorii de partizani nu trebuie să se îngîmfeze, nu trebuie să subaprecieze forța inamicului și să neglijeze munca de strîngere a rîndurilor lor și de întărire a bazelor de sprijin și a detașamentelor de partizani.

În acest timp trebuie să urmărim cu atenție ceea ce se întîmplă la inamic, să căutăm indicii care să ne permită să judecăm dacă nu cumva el intenționează să treacă din nou la ofensivă, pentru ca, de îndată ce

această ofensivă va începe, să putem înceta imediat, luând măsurile corespunzătoare, ofensiva noastră strategică și, trecînd la apărarea strategică, să zdrobim în cursul acestei apărări noua ofensivă a inamicului.

Capitolul VIII

TRANSFORMAREA RĂZBOIULUI DE PARTIZANI ÎN ACȚIUNI MANEVRIERE ALE TRUPELOR REGULATE

A cincea problemă a strategiei războiului de partizani împotriva cotropitorilor japonezi este problema transformării războiului de partizani în acțiuni manevriere ale trupelor regulate. Necesitatea și posibilitatea acestei transformări decurg și ele din caracterul înverșunat și de lungă durată al războiului. Dacă China ar putea să repurteze rapid victoria asupra bandiților japonezi și să redobîndească teritoriile pierdute și dacă, prin urmare, nu s-ar duce un război înverșunat și de lungă durată, atunci nici transformarea războiului de partizani în acțiuni manevriere ale trupelor regulate n-ar fi o necesitate. Dar lucrurile stau tocmai invers : războiul este un război înverșunat și de lungă durată, și de sarcinile acestui război ne putem achita numai transformînd războiul de partizani în acțiuni manevriere ale trupelor regulate. Întrucît războiul este un război înverșunat și de lungă durată, detașamentele de partizani, căpătînd călirea necesară, se vor transforma treptat în unități regulate ; în virtutea acestui fapt, formele de luptă folosite de acestea se vor apropia și ele treptat de

formele de luptă ale unităților regulate, și astfel războiul de partizani se va transforma în acțiuni manevriere ale trupelor regulate. Conducătorii războiului de partizani trebuie să înțeleagă bine această necesitate și posibilitate; numai atunci ei vor putea să urmeze în mod ferm linia de transformare a războiului de partizani în acțiuni manevriere ale trupelor regulate și să transpună în viață în mod sistematic această linie.

În multe regiuni războiul de partizani se desfășoară acum ca urmare a faptului că acolo au fost trimise puternice detașamente din rândurile armatei regulate, cum este, de pildă, cazul regiunii Utaisan și al altor regiuni. Deși în aceste regiuni acțiunile de luptă sînt în general acțiuni de partizani, ele conțin însă chiar de la început și elemente de acțiuni manevriere ale trupelor regulate. Pe măsură ce războiul se va prelungi, aceste elemente vor crește treptat. Tocmai în aceasta constă superioritatea actualului război de partizani împotriva cotropitorilor japonezi, superioritate care nu numai că stimulează desfășurarea lui rapidă, dar totodată îl ridică repede la o treaptă mai înaltă și creează condiții mult mai favorabile decît acelea în care acționează partizanii în cele trei provincii de est.

Pentru transformarea detașamentelor de partizani, care duc în prezent război de partizani, în unități regulate, care vor duce un război de manevră, sînt necesare două condiții: sporirea efectivului lor și o creștere calitativă. Pentru prima, pe lângă atragerea directă a populației de a se înrola în detașamente, se poate folosi și metoda unirii detașamentelor mici; pentru a doua e necesară călirea luptătorilor și îmbunătățirea calității armamentului lor în cursul războiului.

Unind detașamentele mici, trebuie, pe de o parte, să luăm măsuri preventive împotriva patriotismului local, care ține seama numai de interesele locale și care, de aceea, împiedică această unire, iar pe de altă parte împotriva punctului de vedere „îngust-militar“, care nu ține seama de loc de interesele locale.

Tendința spre patriotism local există în detașamentele locale de partizani și în organele locale ale puterii. Adeseori, preocupându-se numai de interesele locale, purtătorii acestei tendințe uită de interesele generale și caută să acționeze cu forțe proprii; ei nu sînt deprinși cu acțiunile colective. Conducătorii principalelor detașamente și formații de partizani trebuie să țină seama de acest lucru și să aplice metoda unirii treptate și parțiale în așa fel, încît să rămînă în regiune forțe suficiente pentru a desfășura mai departe acțiunile de partizani; detașamentele mici trebuie să fie transformate în detașamente mari, la început prin organizarea cooperării între detașamente, iar apoi prin contopirea lor, fără a se modifica însă structura organizatorică a detașamentelor și păstrîndu-se cadrele lor de comandă.

În opoziție cu patriotismul local, punctul de vedere „îngust-militar“ este un punct de vedere greșit al unor conducători ai principalelor formații de partizani care nu caută decît să-și mărească formațiile, fără a se preocupa de acordarea unui ajutor forțelor armate locale. Ei nu înțeleg că transformarea războiului de partizani în acțiuni manevriere ale trupelor regulate nu desființează cituși de puțin războiul de partizani ca atare, că prin desfășurarea pe scară largă a războiului de partizani se creează treptat forțe principale care pot desfășura acțiuni manevriere și că în jurul acestor forțe principale tre-

buie să existe, ca și înainte, numeroase detașamente de partizani care să ducă un război de partizani de mare amploare. Aceste numeroase detașamente de partizani formează o perdea compactă în jurul trupelor regulate și în același timp vor constitui un izvor nesecat de forțe pentru continua lor creștere. De aceea, dacă vreunul dintre conducătorii principalelor formații de partizani are un punct de vedere „îngust-militar“, punct de vedere care nu ține seamă de interesele maselor populare și ale organelor locale ale puterii, această greșeală trebuie înălăturată, pentru ca ambele laturi ale sarcinii — lărgirea armatei regulate și sporirea numărului de detașamente locale armate — să ocupe fiecare locul ce i se cuvine.

Pentru a asigura creșterea calitativă a detașamentelor de partizani, este necesar să îmbunătățim în cadrul acestora organizarea muncii politice, organizarea, dotarea, instruirea, tactica, disciplina, adoptând treptat rînduielile din armata regulată și deșărădăcinînd deprinderile partizaniste. În domeniul educației politice trebuie să căutăm ca comandanții și ostașii să înțeleagă necesitatea trecerii detașamentelor de partizani pe o treaptă mai înaltă, necesitatea transformării lor în trupe regulate, trebuie să însuflețim pe toți să lupte pentru aceasta și să asigurăm, prin muncă politică, atingerea acestui țel. În domeniul organizatoric trebuie să creăm treptat aparatul militar și politic necesar formațiilor de trupe regulate, să pregătăm cadrele necesare pentru acest aparat, să adoptăm metodele corespunzătoare de muncă și să creăm organe permanente de aprovizionare și de asistență medicală. În ceea ce privește dotarea, este necesar să înzestrăm trupele cu un armament de o calitate mai bună și mai variat, să sporim dotarea cu mijloacele de comuni-

cație necesare. În domeniul pregătirii de luptă și al tacticii trebuie să ridicăm detașamentele de partizani la nivelul unităților trupelor regulate. În domeniul disciplinei trebuie să obținem ca pretutindeni să existe norme unice, ca ordinele și dispozițiile să fie îndeplinite cu rigurozitate, trebuie să lichidăm indisciplina și arbitrariul. Îndeplinirea tuturor acestor sarcini necesită eforturi îndelungate; aceasta nu este chestiune de o zi, dar trebuie să acționăm tocmai în această direcție. Numai astfel poate fi realizată pe teritoriul bazei de sprijin a partizanilor unirea forțelor principale și numai astfel se poate ajunge la formele războiului de manevră al trupelor regulate, forme mai eficace în zdrobirea dușmanului. Acolo unde acționează detașamente sau conducători detașați din rîndurile armatei regulate, acest țel poate fi atins relativ ușor. De aici rezultă că toate unitățile armatei regulate sînt datorate să sprijine detașamentele de partizani în acțiunea de transformare a lor în unități regulate.

Capitolul IX

RELAȚII JUSTE

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE CONDUCEREA

Ultima problemă a strategiei războiului de partizani împotriva cîmpilor japonezi este problema stabilirii unor relații juste în ceea ce privește conducerea. Rezolvarea acestei probleme constituie una dintre condițiile desfășurării cu succes a războiului de partizani.

Ca urmare a faptului că detașamentele de partizani constituie o formă inferioară de organizare a forțelor armate, trăsătura lor caracteristică fiind acțiunile dis-

persate, războiul de partizani nu permite acel grad înalt de centralizare a conducerii, care este propriu armatei regulate. Dacă am încerca să transpunem în războiul de partizani metodele de conducere a trupelor regulate, aceasta ar limita inevitabil marea mobilitate a acțiunilor detașamentelor de partizani, și războiul de partizani și-ar pierde specificul său. Un grad înalt de centralizare a conducerii este incompatibil cu marea mobilitate a războiului de partizani. Nu numai că nu trebuie să aplicăm în războiul de partizani, care este foarte mobil, sistemul conducerii centralizate, dar acest lucru nici nu este posibil.

Aceasta nu înseamnă însă că războiul de partizani se poate desfășura cu succes fără nici un fel de centralizare a conducerii. În situația în care paralel cu acțiunile de luptă de mare amploare ale trupelor regulate se desfășoară și acțiuni de mare amploare ale partizanilor, este necesar ca între ele să existe o coordonare rațională. Tocmai în acest caz e nevoie de o conducere unică, care să asigure cooperarea dintre armata regulată și forțele de partizani, cu alte cuvinte se cere o conducere strategică unică exercitată de marele stat-major și de comandanții de fronturi. Atunci când într-o regiune de partizani sau într-o bază de sprijin a partizanilor există numeroase detașamente de partizani, printre care se numără de obicei una sau mai multe formații care reprezintă forțele principale (câteodată aici acționează și o formație a trupelor regulate) și un număr însemnat de detașamente de partizani mari și mici care joacă un rol auxiliar, și tot aici se află numeroase detașamente armate populare care nu rup legătura cu producția, inamicul își concentrează de obicei forțele împotriva lor,

căutînd să reprime mișcarea de partizani. De aceea în acea regiune de partizani sau bază de sprijin se pune problema conducerii unice, adică a centralizării conducerii.

De aici rezultă că principiile conducerii în războiul de partizani constau în lupta, pe de o parte, împotriva centralizării absolute, iar pe de altă parte împotriva descentralizării absolute și deci în organizarea unei conduceri strategice centralizate și a unei conduceri operative și tactice descentralizate.

Conducerea strategică centralizată cuprinde: pe scara întregului stat — planul acțiunilor partizanilor în războiul în întregul lui, pe fiecare front — coordonarea acțiunilor partizanilor și ale armatei regulate, și, în sfîrșit, în fiecare regiune de partizani și bază de sprijin — conducerea unică a tuturor forțelor armate din regiune care duc lupta împotriva cîmpitorilor japonezi. Aici lipsa de coordonare și de unitate, lipsa de centralizare sînt dăunătoare, și de aceea este necesar să se realizeze prin toate mijloacele coordonarea, unitatea și centralizarea. În toate problemele generale, adică în problemele de însemnătate strategică, instanțele inferioare trebuie să raporteze instanțelor superioare și să se supună conducerii lor pentru a asigura o coordonare eficientă. Dar centralizarea conducerii trebuie să se limiteze la aceasta; depășirea acestor limite, amestecul în acțiunile concrete ale instanțelor inferioare, de pildă în conducerea operativă și tactică concretă etc., sînt deopotrivă de dăunătoare. Acțiunile concrete trebuie să fie efectuate într-o situație concretă, care nu este aceeași, care se schimbă în permanență, iar această situație concretă nu poate fi cunoscută de instanțele superioare, care n-au posi-

bilitatea să se informeze îndeaproape. Tocmai din această cauză e nevoie de o descentralizare a conducerii operative și tactice. Acest principiu se aplică în linii generale și la operațiile armatei regulate, mai ales atunci cînd mijloacele de comunicație sînt insuficiente. Într-un cuvînt, noi sîntem pentru acțiuni independente, de sine stătătoare ale detașamentelor de partizani sub o conducere strategică unică.

În cadrul bazei de sprijin a partizanilor se creează o circumscripție militară, care se împarte în cîteva „subcircumscripții” militare; fiecare „subcircumscripție” militară cuprinde cîteva județe, iar fiecare județ se împarte în cîteva raioane. În cadrul acestei împărțiri se aplică sistemul de subordonare a autorităților raionale celor județene, a autorităților județene statului-major al „subcircumscripției” militare, a statului-major al „subcircumscripției” militare statului-major al circumscripției militare, iar forțele armate, în funcție de caracterul lor, sînt subordonate diferitelor instanțe. Conform principiului expus mai sus, relațiile dintre instanțele enumerate se stabilesc în așa fel încît linia generală o trasează instanța superioară, iar acțiunile concrete sînt întreprinse potrivit situației concrete, instanțele inferioare avînd dreptul să acționeze în mod independent și de sine stătător. Atunci cînd instanțele superioare au de făcut unele observații cu privire la acțiunile concrete ale instanțelor inferioare, ele pot și trebuie să facă aceste observații sub formă de instrucțiuni, și nicidecum sub formă de ordine categorice. Cu cît regiunea este mai întinsă, cu cît situația este mai complicată, cu cît instanțele superioare se află mai departe, cu atît trebuie să fie mai larg dreptul conducerii locale de a acționa

în mod independent și de sine stătător în cadrul acțiunilor concrete, cu atât e mai necesar ca aceste acțiuni să fie strîns legate de condițiile locale și să corespundă necesităților situației locale. Acest lucru este necesar pentru a cultiva în rîndurile instanțelor inferioare și în cele locale capacitatea de a munci independent, începerea de a se descurca într-o situație complicată și de a desfășura acțiuni de partizani care să fie încununate de succes. Dacă este vorba de o unitate sau de o formație oarecare care acționează concentrat, atunci relațiile în ceea ce privește conducerea se bazează în cadrul ei pe principiul centralizării, deoarece în cazul acesta situația e limpede; dar dacă unitatea sau formația respectivă trece la acțiuni dispersate, atunci se aplică principiul centralizării conducerii în ceea ce privește problemele generale și al descentralizării ei în ceea ce privește acțiunile concrete, deoarece comandamentul suprem nu poate cunoaște situația concretă.

Dacă ceea ce poate fi centralizat nu este centralizat, aceasta înseamnă neglijență din partea superiorilor și arbitrarie din partea inferiorilor. Acest lucru este inadmisibil în relațiile dintre orice fel de instanțe superioare și inferioare și mai ales dintre cele militare. Dacă ceea ce poate fi descentralizat nu este descentralizat, aceasta înseamnă monopolizarea puterii de către instanțele superioare și lipsă de inițiativă din partea celor inferioare. Nici acest lucru nu este admisibil atât în relațiile dintre orice fel de instanțe superioare și inferioare cît și mai ales în relațiile care se stabilesc în ceea ce privește conducerea în războiul de partizani. Numai pe baza principiilor expuse mai sus poate fi rezolvată problema stabilirii unor relații juste în ceea ce privește conducerea.

ADNOTĂRI

- ¹ Ceanboșan — lanț muntos la granița de nord-est a Chinei. După evenimentele din 18 septembrie 1931, regiunea Ceanboșan a devenit o bază de sprijin a detașamentelor de partizani care luptau sub conducerea Partidului Comunist Chinez împotriva cotropitorilor japonezi.
- ² Utaișan — lanț muntos la hotarul provinciilor Șansi, Ceahar și Hebei. În octombrie 1937 armata a 8-a, condusă de Partidul Comunist Chinez, a trecut la crearea în regiunea Șansi—Ceahar—Hebei a unei baze de rezistență împotriva cotropitorilor japonezi cu centrul în munții Utaișan.
- ³ Taihanșan — lanț muntos la hotarul provinciilor Șansi, Hebei și Piniuan. În noiembrie 1937 această regiune muntoasă a devenit centrul bazei de sprijin create de armata a 8-a în partea de sud-est a provinciei Șansi în vederea rezistenței împotriva cotropitorilor japonezi.
- ⁴ Muntele Taișan se află în partea centrală a provinciei Șandun și este unul din vîrfurile principale ale lanțului muntos Taiișan. În iarna anului 1937 detașamentele de partizani, sub conducerea Partidului Comunist Chinez, au trecut la crearea în partea centrală a provinciei Șandun a unei baze de sprijin cu centrul în regiunea muntoasă Taiișan.
- ⁵ Ianșan — lanț muntos la hotarul provinciilor Hebei și Jehe. În vara anului 1938 armata a 8-a a trecut la crearea în partea de est a provinciei Hebei a unei baze de sprijin cu centrul în regiunea muntoasă Ianșan în vederea rezistenței împotriva cotropitorilor japonezi.
- ⁶ Munții Maoșan se află în partea de sud a provinciei Țziansu. În iunie 1938 Noua armată a 4-a, condusă de către Partidul Comunist Chinez, a trecut la crearea unei baze de rezistență împotriva cotropitorilor japonezi în partea de sud a provinciei Țziansu, cu centrul în regiunea muntoasă Maoșan.
- ⁷ Experiența ulterioară a războiului împotriva cotropitorilor japonezi a arătat că în regiunile de șes pot fi create baze de spri-

jin de lungă durată, iar în multe locuri chiar baze de sprijin permanente. Acest lucru a putut fi realizat datorită imensității teritoriului și a mării densități a populației acestor regiuni, datorită politicii juste a partidului comunist, datorită mobilității generale a poporului, datorită faptului că inamicul nu dispunea de forțe suficiente, precum și datorită unei serii de alte condiții. Ulterior tovarășul Mao Țze-dun a dat, în indicațiile sale concrete, un răspuns afirmativ precis în această chestiune.

8 „Veiți“ — vechi joc chinezesc. Fiecare dintre cei doi jucători caută să încercuiască cu piesele sale piesele adversarului. Dacă o piesă sau un grup de piese ale unui jucător sînt încercuite de piesele celuilalt, acea piesă sau grup de piese „sînt mincate“. Cît timp însă în cadrul grupului de piese încercuite mai rămîne încă un pătrățel („ferestruică“) liber, piesele încercuite nu pot fi „mincate“ și continuă „să trăiască“.

9 În anul 353 î.e.n. trupele principatului Vei au asediat capitala principatului Ceao — orașul Handan. Cîrmuitorul principatului Ți a ordonat comandanților săi de oști Tian Țzi și Sun Bin să vină în ajutor principatului Ceao. Sun Bin, luînd în considerație faptul că trupele de elită ale principatului Vei luptau în principatul Ceao și că principatul Vei rămăsese fără apărare, a asediat capitala principatului Vei. Atunci armata principatului Vei s-a întors pentru a-și salva principatul; trupele principatului Ți, profitînd de faptul că armata inamicului era istovită, i-au pricinuit o mare înfrîngere în lupta de la Guilin (în partea de nord-est a actualului județ Gețze din provincia Piniuan) și astfel asediul principatului Ceao a fost ridicat. De atunci specialiștii militari chinezi numesc acest procedeu „asediind Veiul, salvezi Ceao!“.

DESPRE RĂZBOIUL DE LUNGĂ DURATĂ*

(*Mai 1938*)

* *Lucrarea de față reprezintă un ciclu de prelegeri ținute de tovarășul Mao Tze-dun la Ianan, în perioada 26 mai—3 iunie 1938, la adunările Societății pentru studierea problemelor războiului împotriva cotropitorilor japonezi.*

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

BY JAMES M. SMITH

NEW YORK: PUBLISHED BY J. B. LIPPINCOTT & CO., 15 N. 2ND ST.

1884

Copyright, 1884, by J. B. Lippincott & Co.

Printed by J. B. Lippincott & Co., Philadelphia, Pa.

Entered as Second-Class Matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

Postmaster: This publication is entered as second-class matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

Postmaster: This publication is entered as second-class matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

Postmaster: This publication is entered as second-class matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

Postmaster: This publication is entered as second-class matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

Postmaster: This publication is entered as second-class matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

Postmaster: This publication is entered as second-class matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

Postmaster: This publication is entered as second-class matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

Postmaster: This publication is entered as second-class matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

Postmaster: This publication is entered as second-class matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

Postmaster: This publication is entered as second-class matter, June 23, 1884, under No. 10,000, Post Office at Philadelphia, Pa., and for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1879, authorized on July 1, 1884.

Postage paid at Philadelphia, Pa., and at additional mailing offices.

MODUL DE A PUNE PROBLEMA

1. Se apropie 7 iulie — data cînd se împlinește un an de la începutul marelui război împotriva cotropitorilor japonezi. În curînd se împlinește un an de cînd întreaga națiune, unindu-și forțele pentru a duce acest război și întărind frontul unic, luptă cu dîrzenie și eroism împotriva dușmanului. Acesta este un război fără precedent în istoria Orientului, și el va ocupa un loc de seamă în istoria întregii omeniri. Popoarele lumii urmăresc cu atenție desfășurarea acestui război. Purtînd pe umerii săi toate greutățile războiului, luptînd cu abnegație pentru existența națiunii sale, fiecare chinez așteaptă cu nerăbdare ziua victoriei. Se pune însă întrebarea : ce întorsătură va lua acest război? Vom putea să învingem sau nu? Vom putea oare să învingem rapid? Mulți vorbesc despre un război de lungă durată. Se pune însă întrebarea : de ce războiul va fi de lungă durată? Cum să ducem un război de lungă durată? Mulți vorbesc despre victoria finală. Se pune însă întrebarea : de ce victoria finală va fi a noastră? Cum să cucerim această victorie finală? Nu toți au găsit încă răspunsurile la aceste întrebări; mai mult, majoritatea n-a găsit încă aceste răspunsuri. Și iată că apar pe scenă adepții teoriei defetiste a subjugării inevitabile a Chinei și spun : „China va fi subjugată, victoria finală nu va fi de

partea Chinei". Mai vin și unii prieteni de-ai noștri, peste măsură de zeloși, și declară : „China poate repurta victoria foarte rapid: aceasta nu cere eforturi prea mari". Sînt juste aceste raționamente sau nu ?

Noi am spus și spunem mereu că aceste raționamente nu sînt juste. Dar cele spuse de noi nu sînt încă înțelese de majoritate. Aceasta se explică în parte prin faptul că noi ducem într-o măsură încă insuficientă munca de propagandă și de lămurire, iar în parte și prin faptul că, în cursul dezvoltării lor, evenimentele obiective încă nu și-au dezvăluit complet caracterul propriu lor, încă nu ni s-au înfățișat destul de limpede, și de aceea oamenii încă nu sînt în stare să aibă o privire de ansamblu asupra tendințelor și perspectivelor dezvoltării evenimentelor, și prin urmare nu sînt în stare să hotărască încotro să-și îndrepte eforturile și cum să acționeze. Acum acest lucru e mai ușor de făcut : experiența de zece luni a războiului este pe deplin suficientă pentru a spulbera teoria absolut neîntemeiată a subjugării inevitabile a Chinei, precum și pentru a tempera ardoarea prietenilor noștri peste măsură de zeloși — adepții teoriei victoriei rapide.

În această situație, mulți cer o explicație generalizatoare, cu atît mai mult cu cît, pe de o parte, împotriva războiului de lungă durată există obiecții atît din partea adepților teoriei subjugării inevitabile a Chinei cît și din partea adepților teoriei victoriei rapide, iar pe de altă parte ideile care există despre războiul de lungă durată sînt extrem de confuze. De o largă circulație se bucură formula : „Începînd de la evenimentele care au avut loc la Lugouçiao, 400.000.000 de chinezi își încordează, ca un singur om, toate eforturile, și victoria

finală va fi de partea Chinei". Acest lucru, desigur, este just, dar această formulă trebuie să capete un conținut concret. Posibilitatea de a duce un război dîrz împotriva cotropitorilor japonezi și de a întări frontul unic este condiționată de acțiunea unei serii întregi de forțe: în China — de acțiunea tuturor partidelor și grupurilor — de la partidul comunist pînă la gomindan, a întregului popor — de la muncitori și țărani pînă la burghezie, a tuturor forțelor armate — de la armata regulată pînă la detașamentele de partizani; pe arena internațională — de la Țara socialismului pînă la toate popoarele care apără dreptatea; în țara dușmană — de la unele pături ale populației care se ridică împotriva războiului, pînă la soldații de pe fronturi cu stare de spirit ostilă războiului. Pe scurt, toate aceste forțe își dau într-o măsură sau alta aportul la cauza războiului nostru împotriva cotropitorilor japonezi. Fiecare om cinstit trebuie să aprecieze acest lucru. Noi, comuniștii, mergem pe același drum cu celelalte partide și grupuri care sînt pentru războiul împotriva cotropitorilor japonezi, mergem împreună cu întregul popor spre un țel unic — victoria asupra odioșilor bandiți japonezi —, pe calea unirii prin toate mijloacele a tuturor forțelor. La 1 iulie anul acesta vom serba a 17-a aniversare a întemeierii Partidului Comunist Chinez. Pentru ca, în desfășurarea ulterioară a războiului împotriva cotropitorilor japonezi, fiecare comunist să poată da cu cît mai mult folos războiului toate forțele sale, este necesar să ne ocupăm în mod serios de studierea războiului de lungă durată. De aceea consacru această prelegere studierii războiului de lungă durată. Intenționăm să ating toate problemele legate de războiul

de lungă durată, dar nu voi putea face acest lucru, deoarece într-o singură prelegere nu se poate spune totul.

2. Întreaga experiență a celor zece luni de război împotriva cotropitorilor japonezi confirmă caracterul greșit al celor două teorii, pe care le vom analiza mai jos: atât al teoriei subjugării inevitabile a Chinei cât și al teoriei victoriei rapide a Chinei. Prima dintre ele dă naștere tendinței spre conciliatorism, a doua — tendinței de a subaprecia forțele inamicului. Modul în care adepții acestor teorii abordează problema este subiectivist, unilateral — într-un cuvânt, neștiințific.

3. Înainte de începerea războiului împotriva cotropitorilor japonezi se puteau auzi destule reflexii defetiste. Unii spuneau, de pildă, următoarele: „China e mai prost înarmată decât inamicul, a te angaja în luptă înseamnă a pierde războiul“; „În cazul unei împotriviri armate ne așteaptă soarta Abisiniei“. După începerea războiului, teoria subjugării inevitabile a Chinei a încetat de a mai fi propovăduită pe față, dar continuă să fie propovăduită pe ascuns și, totodată, în mod foarte activ. O confirmare a acestui fapt poate fi atmosfera conciliatoristă, care când e încărcată, când se destinde. Conciliatoriștii recurg la următorul argument: „A continua războiul înseamnă să pierim inevitabil“. Un student scrie din provincia Hunan: „Lucrînd la sate, te lovești la fiecare pas de greutăți. Atunci când duci muncă de propagandă de la om la om, trebuie să stai de vorbă cu oamenii, folosind pentru aceasta orice prilej. Interlocutorii nu sînt oameni mărginiți și ignoranți; într-o anumită măsură ei se orientează în evenimente și manifestă un mare interes față de convorbirile organizate de mine. Am dat însă de niște rude de-ale mele care repetă

mereu : «China nu va învinge, ea va pieri». Ți se face de-a dreptul scîrbă. E încă bine că ei nu fac propagandă, căci atunci lucrurile ar sta foarte prost. Desigur că țaranii le dau mai multă crezare decît mie!». Acești adepți ai teoriei subjugării inevitabile a Chinei constituie baza socială a conciliatorismului. Oameni de soiul acesta există în toate colțurile Chinei. Iată de ce în sînul frontului anti-japonez unic pot avea loc oricînd manifestări de conciliatorism, posibil chiar și atunci cînd războiul se va apropia de sfîrșit. Cred că, atunci cînd a căzut Siucioul și cînd situația în regiunea Uhan era încordată, n-ar fi fost inutil să se dea o replică usturătoare acestor adepți ai teoriei subjugării inevitabile a Chinei.

4. În cursul celor zece luni de război împotriva cotropitorilor japonezi s-au ivit și concepții care dovedesc existența unei boli care poartă denumirea de grabă excesivă. Așa, de pildă, chiar în primele zile ale războiului mulți s-au lăsat cuprinși, fără cel mai mic temei, de optimism. Ei subapreciau pe inamic și chiar credeau că japonezii nu vor ajunge pînă în provincia Șansi. Unii desconsiderau rolul strategic al acțiunilor detașamentelor de partizani în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Ei se îndoiau de justetea modului de a pune problema „acțiunilor manevriere ale trupelor regulate ca formă principală și a acțiunilor detașamentelor de partizani ca formă auxiliară a acțiunilor militare în ansamblul războiului, și a acțiunilor detașamentelor de partizani ca formă principală și a acțiunilor manevriere ale trupelor regulate ca formă auxiliară în cazurile particulare“. Ei nu erau de acord nici cu următoarea directivă strategică a armatei a 8-a : „Să se ducă, în linii

generale, un război de partizani, dar să nu se renunțe nici la acțiunile manevriere ale trupelor regulate atunci când există condiții favorabile“, și considerau aceasta drept un punct de vedere „mecanist“². În cursul luptelor de la Șanghai, unii spuneau: „Să reușim să rezistăm trei luni, și situația internațională se va schimba cu siguranță. Uniunea Sovietică va intra neapărat în război, și atunci războiul va lua sfârșit“. Apreciind perspectivele războiului împotriva cوتropitorilor japonezi, acești oameni își puneau speranțele mai ales în ajutorul din afară³. După victoria de la Taierciuan⁴, unii considerau că bătălia de la Siuiciou trebuie să constituie „prologul bătăliei hotărâtoare“ și că vechea linie de orientare spre războiul de lungă durată trebuie revizuită. Se spunea că, pasămite, „această bătălie va fi agonia inamicului“, că „dacă vom învinge în această bătălie se va prăbuși reazemul moral de sub picioarele militariștilor japonezi și nu le va mai rămîne altceva decît să aștepte ziua judecării de apoi“⁵.

Prima victorie, de la Pinsinguan, i-a amețit pe unii, iar victoria următoare, de la Taierciuan, a amețit un număr și mai mare de oameni. În legătură cu aceasta s-au ivit îndoieli: va porni oare inamicul împotriva Uhanului? Mulți răspundeau la aceasta: „Este puțin probabil“. Alții afirmău: „În nici un caz“. Or, de răspunsul la această întrebare sînt legate o serie întreagă de probleme mari și importante. De pildă, la întrebarea dacă sînt suficiente forțele rezistenței împotriva cوتropitorilor japonezi, se poate da un răspuns afirmativ: din moment ce forțele noastre actuale îl și lipsesc pe inamic de posibilitatea de a continua ofensiva, de ce să mai sporim aceste forțe? Apoi, la întrebarea dacă lozinca

întăririi și lărgirii frontului național anti-japonez unic continuă să fie justă, se poate da un răspuns negativ : din moment ce, în starea sa actuală, frontul unic este capabil să respingă pe dușman, de ce să mai întărim și să lărgim frontul unic ? La întrebarea dacă mai trebuie intensificată activitatea noastră diplomatică și propaganda în străinătate, se poate da de asemenea un răspuns negativ. Se poate da un răspuns negativ și la întrebarea : trebuie oare să ne ocupăm în mod temeinic de probleme ca schimbarea rînduielilor în armată, transformarea regimului politic, desfășurarea mișcării maseilor populare, subordonarea riguroasă a învățămîntului public sarcinilor apărării naționale, reprimarea trădărilor națiunii și a troțkiștilor, dezvoltarea industriei de război și îmbunătățirea condițiilor de trai ale poporului ; sau la întrebarea : mai sînt oare juste lozincile să apărăm Uhanul, să apărăm Kantonul, să apărăm Nord-Vestul și să desfășurăm energic războiul de partizani în spatele inamicului ? Se întîmplă chiar ca, la o întorsătură mai mult sau mai puțin favorabilă a evenimentelor militare, unii să fie gata să agraveze fricțiunile dintre gomindan și partidul comunist, abătînd astfel atenția de la problemele externe la cele interne. Aceasta se întîmplă aproape de fiecare dată după o victorie mai mult sau mai puțin importantă, sau atunci cînd inamicul încetează vremelnice ofensiva. Toate acestea luate la o altă noi le numim miopie politică și militară. Raționamentele acestor oameni par judicioase, dar în realitate ele sînt cu totul inconsistente și nu constituie decît o palavrageală goală, care numai în aparență aduce a adevăr. Va fi în interesul ducerii victo-

rioase a războiului împotriva cotropitorilor japonezi să punem capăt tuturor acestor palavrageli.

5. Prin urmare, la întrebarea dacă China va fi subjugată, răspunsul trebuie să fie: nu, nu va fi, victoria finală va aparține Chinei; iar la întrebarea dacă China va putea să învingă rapid, răspunsul trebuie să fie: nu, nu va putea, războiul împotriva cotropitorilor japonezi va fi un război de lungă durată.

6. Principalele considerații asupra problemelor atinse le-am expus în linii generale încă acum doi ani. La 16 iulie 1936, adică încă cu cinci luni înainte de evenimentele de la Sian și cu douăsprezece luni înainte de evenimentele de la Lugouțiao, în convorbirea cu corespondentul american, d-l Snow, am făcut o apreciere generală asupra situației care s-a creat în războiul chinez-japonez și am arătat linia de orientare care va asigura victoria. Nu strică să amintim unele fragmente din această convorbire:

„Întrebare: În ce condiții va putea China să învingă și să nimicească forțele imperialismului japonez?

Răspuns: Sint necesare trei condiții: în primul rând, crearea unui front anti-japonez unic în China; în al doilea rând, crearea unui front anti-japonez unic internațional; în al treilea rând, avântul mișcării revoluționare a poporului japonez și al popoarelor din coloniile japoneze. Pentru poporul chinez, principala dintre aceste trei condiții este marea uniune a poporului chinez însuși.

Întrebare: Cât va dura, după părerea dumneavoastră, acest război?

Răspuns: Aceasta va depinde de forța frontului anti-japonez unic din China, precum și de mulți alți factori hotărâtori din China și din Japonia. Cu alte cuvinte, în afară de forțele proprii ale Chinei, care joacă rolul principal, o mare însemnătate va avea ajutorul internațional acordat Chinei, precum și

ajutorul pe care i-l va acorda mișcarea revoluționară din Japonia. Dacă frontul anti-japonez unic din China va lua un puternic avânt și se va dezvolta cu succes în lărgime și în adâncime, dacă guvernul și popoarele care se vor convinge că imperialismul japonez amenință propriile lor interese vor începe să acorde Chinei ajutorul necesar, dacă în Japonia revoluția va putea să intre rapid într-o perioadă de avânt, războiul se va termina curînd și China va repurta rapid victoria. Dacă însă toate aceste condiții nu vor surveni în scurt timp, războiul va trebui să continue, însă rezultatele lui vor fi aceleași: Japonia va fi înfrîntă, iar China va ieși învingătoare, numai că în acest caz sacrificiile vor fi mai mari și va trebui să trecem printr-o perioadă de suferințe grele.

Întrebare: Cum se va desfășura, după părerea dumneavoastră, acest război pe plan politic și militar?

Răspuns: Politica continentală a Japoniei s-a precizat deja. Își fac iluzii oamenii care își închipuie că pentru a ajunge la o înțelegere cu Japonia este suficient să renunțăm încă o dată la drepturile suverane ale Chinei asupra unei părți oarecare din teritoriul ei, și atunci ofensiva japoneză va înceta. Știm precis că pînă și cursul inferior al fluviului Iantzi și porturile din sudul Chinei au fost incluse în sfera politicii continentale a imperialismului japonez. Pe de altă parte, Japonia se pregătește să ocupe Filipinele, Siamul, Vietnamul, peninsula Malaya și Indiile Olandeze, să izoleze China de alte state și să-și instaureze dominația ei monopolistă asupra părții de sud-vest a Oceanului Pacific. Aceasta este politica maritimă a Japoniei. În aceste condiții China se va afla într-adevăr într-o situație extrem de grea. Dar majoritatea covârșitoare a chinezilor cred că aceste greutăți pot fi învinse. Numai bogătașii din marile porturi comerciale sînt defecți, deoarece se tem să nu-și piardă bogățiile. Mulți cred că, de îndată ce litoralul Chinei va fi blocat de japonezi, China nu va mai avea posibilitatea să continue războiul. Aceasta este o inepție. Pentru a infirma această concepție nu strică să amintim fie chiar și istoricul războiului pe care l-a dus Armata roșie chineză. În războiul împotriva cîmpitorilor japonezi, China va fi mult

mai avantajată decât Armata roșie chineză în perioada războiului civil.

China e o țară imensă. Chiar dacă Japonia va reuși să ocupe regiuni cu o populație de la 100.000.000 pînă la 200.000.000 de oameni, chiar și atunci noi încă vom fi foarte departe de înfrîngere: noi vom mai avea forțe uriașe pentru a duce războiul împotriva Japoniei, iar Japonia va trebui să ducă în permanență, în decursul întregului război, lupte defensive în spațele frontului său. Lipsa de coeziune economică a Chinei, dezvoltarea inegală a economiei ei vor fi chiar favorabile pentru ducerea războiului împotriva cîmpitorilor japonezi. De pildă, dacă Șanhaiul ar fi izolat de celelalte părți ale țării, această pierdere n-ar fi nici pe departe atît de serioasă pentru China cum ar fi pentru America izolarea New Yorkului de celelalte regiuni ale S.U.A. Chiar dacă Japonia ar reuși să blocheze litoralul Chinei, ea n-ar fi în stare să blocheze teritoriile ei de nord-vest, sud-vest și de vest. De aceea sarcina centrală este unirea întregului popor chinez și crearea unui front anti-japonez în care să se unească întreaga țară. Acest lucru noi l-am propus încă de mult.

Întrebare: Admițînd că războiul va dura mult și că Japonia nu va suferi o înfrîngere completă, ar putea în cazul acesta partidul comunist să consimtă la încheierea păcii și să recunoască dominația japoneză asupra nord-estului țării?

Răspuns: Nu, nu ar putea. Partidul Comunist Chinez și întregul popor chinez nu vor admite să rămînă în mîinile japonezilor nici o palmă de pămînt chinezesc.

Întrebare: Care trebuie să fie, după părerea dumneavoastră, linia strategică principală a Chinei în acest război de eliberare?

Răspuns: Linia noastră strategică trebuie să fie aceea de a folosi forțele noastre principale în operații pe fronturi foarte întinse și nestabile. Pentru a obține victoria, armata chineză trebuie să ducă în gradul cel mai înalt un război de manevră pe un vast teatru de operații militare: să înainteze rapid și să se retragă rapid, să se concentreze rapid și să se disperseze rapid. Acesta va fi un larg război de manevră, iar nu un război de poziție, bazat în întregime pe construcții de

apărare, tranșee adânci, valuri înalte și numeroase zone de apărare. Aceasta nu înseamnă nicidecum că trebuie părăsite toate punctele importante din punct de vedere militar. În aceste puncte, dacă acest lucru este avantajos, trebuie să ne pregătim pentru războiul de poziție. Dar o linie strategică în stare să schimbe întreaga situație poate fi numai linia de orientare spre desfășurarea unui război de manevră. Cu toate că și războiul de poziție este necesar, totuși el va juca un rol secundar, auxiliar. Teritoriile pe care se vor desfășura acțiunile militare sînt atît de imense, încît pe aceste teritorii există posibilitatea deplină de a duce cu foarte mult succes un război de manevră. Lovindu-se de acțiuni energice de luptă ale trupelor noastre, armata japoneză va trebui, desigur, să acționeze cu precauție. Mașina ei de război este foarte greoaie, acționează foarte încet și eficacitatea ei este limitată. Dacă noi ne-am concentra forțele într-un sector îngust al frontului și am opune rezistență dușmanului ducînd un război de uzură, armata noastră ar fi lipsită de posibilitatea de a folosi avantajele poziției noastre geografice și ale organizării noastre economice și am comite o greșeală asemănătoare cu cea pe care a făcut-o Abisinia. În prima perioadă a războiului trebuie să evităm orice bătălii mari, hotărîtoare. La început trebuie să subminăm treptat cu ajutorul acțiunilor manevriere moralul și capacitatea de luptă a trupelor inamice.

Paralel cu folosirea în războiul de manevră a trupelor înstruite, trebuie organizate numeroase detașamente de partizani formate din țărani. Doar armata voluntară anti-japoneză din cele trei provincii de est reprezintă numai o parte neînsemnată a forțelor potențiale ale țărănimii din țară care pot fi mobilizate în vederea războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Țărănimea chineză posedă uriașe forțe potențiale. Aceste forțe trebuie numai să fie organizate și conduse cu pricepere, și atunci, hărțuind trupele japoneze zi și noapte fără întrerupere, ele vor istovi pe cotropitori și îi vor duce pînă la completa epuizare. Nu trebuie să uităm că războiul se duce în China, iar aceasta înseamnă că armata japoneză va fi complet încercuită de populația chineză, care îi este ostilă. Armata japoneză va fi nevoită să transporte materialele de război de

care are nevoie și pe care ea însăși va trebui să le păzească, precum și să folosească forțe armate importante pentru paza comunicațiilor sale și să se păzească permanent de atacurile prin surprindere. În afară de aceasta ea va trebui să mențină forțe importante în Manciuria și chiar în Japonia.

În cursul războiului China va putea să ia prizonieri un număr important de soldați japonezi și să captureze o mare cantitate de armament și de muniții, folosindu-le pentru propria sa înarmare. În același timp China va putea obține ajutor din partea altor state, fapt în urma căruia dotarea tehnică a armatei chineze se va îmbunătăți treptat. De aceea, în ultima perioadă a războiului, China va putea să treacă la desfășurarea acțiunilor militare cu metodele războiului de poziție și să atace pozițiile întărite ale japonezilor de pe teritoriul ocupat de ei. Așadar, în urma uzării îndelungate a Japoniei în războiul cu China, economia Japoniei va da faliment, iar moralul soldaților japonezi va fi frânt în nenumăratele lupte istovitoare. În ceea ce privește însă China, în cursul războiului împotriva cotropitorilor japonezi forțele ei potențiale vor răzbate tot mai mult la suprafață și masele revoluționare se vor revărsa într-un șuvoi neîntrerupt și puternic în rîndurile armatei spre a lupta pentru libertate. Folosind toți acești factori în îmbinare cu alți factori, vom putea să dăm, pe teritoriul ocupat de Japonia, o lovitură nimicitoare fortificațiilor și bazelor ei de sprijin și să alungăm armata agresorilor japonezi din China." (Vezi cartea lui E. Snow „Insemnări despre China de nord-vest“.)

Experiența celor zece luni de război împotriva cotropitorilor japonezi a confirmat faptul că aceste considerații au fost juste; justetea lor va fi confirmată și de acum înainte.

7. Încă la 25 august 1937, adică la o lună și ceva după evenimentele de la Lugouțiao, Comitetul Central al Partidului Comunist Chinez, în a sa „Hotărîre cu privire la situația actuală și la sarcinile partidului“, arăta clar :

„Provocarea de la Lugoujiao și ocuparea Beipinului și Tian-țzinului constituie numai începutul unei largi ofensive a bandiților japonezi în adâncul Chinei. Bandiții japonezi au și trecut la ei în țară la mobilizarea militară generală. Afirmațiile lor, făcute cu scop de propagandă, că ei, chipurile, «renunță să mai continue expansiunea» nu constituie decît o perdea de fum menită să camufleze ofensiva lor.

Rezistența opusă la 7 iulie la Lugoujiao a constituit începutul războiului împotriva cotropitorilor japonezi pe scară națională.

Situația politică din China a intrat din acest moment într-o nouă etapă — etapa războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Etapa de pregătire a războiului a luat sfîrșit. Sarcina centrală în noua etapă este de a mobiliza toate forțele pentru a repurta victoria în acest război.

Cheia victoriei în războiul împotriva cotropitorilor japonezi o constituie acum transformarea războiului început într-un război general, al întregii națiuni. Numai într-un astfel de război general, al întregii națiuni vom putea repurta victoria finală.

Din cauza lipsurilor serioase care există în prezent în desfășurarea războiului împotriva cotropitorilor japonezi, vor putea avea loc în desfășurarea ulterioară a acestui război numeroase insuccese militare, retrageri, sciziuni, trădări înăuntrul țării, înțelegeri vremelnice și parțiale cu dușmanul. De aceea trebuie să avem în vedere faptul că acest război va fi un război greu și de lungă durată. Sîntem însă încredințați că, datorită eforturilor partidului nostru și ale întregului popor, războiul început împotriva cotropitorilor japonezi va continua și se va desfășura, măturînd toate piedicile din calea sa.“

Experiența celor zece luni de război împotriva cotropitorilor japonezi a confirmat faptul că și aceste considerații au fost juste; justetea lor va fi confirmată și de acum înainte.

8. Idealismul și mecanismul în problemele războiului — iată rădăcinile gnoseologice ale tuturor concep-

țiilor greșite enumerate mai sus. Adepții concepțiilor greșite abordează problema în mod subiectivist și unilateral. Unii dintre ei se îndeletnicesc cu perorații cu totul subiectiviste și neîntemeiate, iar alții, luând numai o latură a fenomenului, starea lui într-un moment dat, exagerează în mod tot atât de subiectivist această latură, această stare vremelnică, considerându-le un singur tot. Există însă greșeli și greșeli. Unele au un caracter principial și sistematic, — aceste greșeli sînt greu de îndreptat. Altele au un caracter întâmplător și vremelnic, — aceste greșeli sînt ușor de îndreptat. Dar, întrucît și unele și altele sînt greșeli, ele trebuie îndreptate. De aceea numai luptînd împotriva tendințelor idealiste și mecaniste în problemele războiului, analizînd aceste probleme în mod obiectiv și sub toate aspectele, putem ajunge la concluzii juste.

ARGUMENTAREA NOASTRĂ ÎN ACEASTĂ PROBLEMĂ

9. De ce războiul împotriva cotropitorilor japonezi va fi un război de lungă durată? De ce victoria finală va fi repurtată de China? Ce argumente se pot aduce în sprijinul acestor afirmații?

Războiul dintre China și Japonia nu este un război oarecare, ci un război pe viață și pe moarte, care se duce între China semicolonială, semifeudală și Japonia imperialistă în deceniul al 4-lea al secolului al XX-lea. Întreaga noastră argumentare se bazează pe acest fapt. Dacă luăm fiecare din părțile beligerante, constatăm că ele au o serie întreagă de particularități opuse.

10. Japonia: în primul rînd, este un stat imperialist puternic, forțele ei armate, puterea ei economică și

forța mașinii ei de stat sînt considerate în Orient ca fiind de prim rang; dar și în lumea întreagă ea este una dintre cele 5—6 mari puteri imperialiste. Acestea sînt premisele principale ale războiului agresiv pe care îl duce Japonia. Inevitabilitatea acestui război, precum și imposibilitatea unei victorii rapide a Chinei în acest război, se explică tocmai prin faptul că Japonia este un stat imperialist și că posedă forțe armate puternice, o economie puternică și o mașină de stat puternică.

Dar, în al doilea rînd, natura imperialistă a orînduirii social-economice a Japoniei a determinat caracterul imperialist al războiului pe care-l duce — război reacționar și barbar. În deceniul al 4-lea al secolului al XX-lea, imperialismul japonez, în virtutea contradicțiilor sale interne și externe, nu numai că a fost nevoit să se angajeze într-un război de aventură de o amploare fără precedent, dar a și ajuns în pragul prăbușirii definitive. Din punctul de vedere al mersului dezvoltării sociale, Japonia nu mai este o țară care trece printr-o perioadă de ascensiune (războiul nu va aduce claselor dominante din Japonia avîntul așteptat de ele; ele vor obține tocmai rezultatul contrar — pieirea imperialismului japonez). Tocmai de aici decurge caracterul reacționar al războiului dus de ea. Tocmai acest caracter reacționar al războiului, caracter accentuat de acea particularitate a imperialismului japonez care constă în faptul că el este un imperialism militar-feudal, a determinat barbaria deosebită cu care Japonia duce acest război. Or, toate acestea laolaltă vor ascuți extrem de mult antagonismul dintre clasele din Japonia, dintre națiunea japoneză și cea chineză și antagonismul dintre Japonia și majoritatea covârșitoare a statelor lumii.

Caracterul reacționar și barbar al războiului pe care îl duce Japonia — iată principalul argument care dovedește inevitabilitatea înfrîngerii Japoniei în război.

Dar aceasta încă nu este totul.

În al treilea rînd, deși Japonia duce războiul sprijinindu-se pe forțele sale armate, pe puterea sa economică și pe mașina sa de stat de prim rang, totuși această bază este în fond insuficientă. Deși forțele armate, puterea economică și forța mașinii de stat a Japoniei sînt mari, totuși ele sînt insuficiente din punct de vedere numeric. Japonia este o țară relativ mică. Neavînd resurse umane, militare, financiare și materiale suficiente, Japonia nu va putea să susțină un război de lungă durată. Cîrmuitorii ei intenționează să rezolve aceste greutăți pe calea războiului, dar și aci ei vor obține tocmai rezultatul contrar; cu alte cuvinte, ei au dezlănțuit războiul pentru a rezolva aceste greutăți, însă în urma războiului greutățile vor crește și mai mult, războiul va înghiți chiar și ceea ce Japonia avea la început.

În sfîrșit, în al patrulea rînd, deși Japonia va putea să primească ajutor din afară, din partea statelor fasciste, ea nu va putea să nu se lovească în același timp de împotrivirea forțelor internaționale, care vor întrece forțele ce acordă ajutor Japoniei. Aceste forțe internaționale vor crește treptat și în cele din urmă nu numai că vor reduce la zero ajutorul acordat de statele fasciste, dar vor și începe să exercite o presiune asupra Japoniei însăși. Aici acționează o lege care decurge din însăși esența războiului dus de Japonia: cine s-a abătut de pe calea cea dreaptă, acela pierde sprijinul. Rezumînd toate cele spuse, ajungem la concluzia că

superioritatea Japoniei constă în forța ei militară, iar părțile ei slabe în caracterul reacționar și barbar al războiului pe care-l duce, în faptul că resursele ei umane și materiale sînt insuficiente și în izolarea ei internațională. Acestea sînt particularitățile care caracterizează Japonia ca parte beligerantă.

11. China: în primul rînd, țara noastră este o țară semicolonială și semifeudală. Incepînd cu războiul opiu-lui, războiul taipinilor, reformele din 1898⁶, revoluția din 1911 și pînă la Campania din nord, toate mișcările revoluționare și mișcările pentru reforme care și-au propus ca scop să scape China din situația de țară semicolonială și semifeudală au suferit insuccese serioase și de aceea ea continuă să rămînă o țară semicolonială și semifeudală. Ca și înainte, noi sîntem o țară slabă: forțele noastre armate, puterea economică și mașina de stat sînt vădit mai slabe decît cele ale inamicului. Deci inevitabilitatea războiului și imposibilitatea unei victorii rapide a Chinei sînt determinate și de acest fapt.

Dar, în al doilea rînd, mișcarea de eliberare, care se dezvoltă neîncetat în China în cursul ultimului secol, a dobîndit în prezent calități pe care nu le-a avut în nici o perioadă istorică trecută. Deși, sub loviturile diferitelor forțe interne și externe aflate în luptă, mișcarea de eliberare a suferit insuccese serioase, totuși aceste insuccese au călit în același timp poporul chinez. Cu toate că astăzi China este inferioară Japoniei din punct de vedere militar, economic și cultural și în ceea ce privește organizarea administrației civile, acum în China au apărut forțe progresiste care n-au existat în nici o perioadă istorică din trecut. Partidul Comunist Chinez și armata condusă de el sînt reprezentanții tocmai ai

acestor forțe progresiste. Datorită tocmai acestui caracter progresist, actualul război de eliberare pe care îl duce China poate să devină un război de lungă durată și să fie încununat de victoria finală a Chinei. China este o țară care se ridică neconținut, ca soarele, care răsare, și sub acest raport ea este opusul imperialismului japonez, care merge pe drumul declinului. Războiul pe care-l duce China este progresist, și în virtutea acestui caracter progresist el este un război drept. Întrucât acest război este un război drept, el va putea să unească întreaga țară, să trezească simpatia poporului din țara dușmană și să determine majoritatea țărilor lumii să acorde ajutor Chinei.

În al treilea rând, China este o țară foarte mare, cu un teritoriu imens, cu bogate resurse materiale, cu o populație numeroasă și cu o armată mare; prin urmare, ea este în stare să susțină un război de lungă durată, de asemenea și sub acest raport ea este opusul Japoniei.

În sfârșit, în al patrulea rând, datorită caracterului progresist, drept al războiului pe care îl duce China, ea se bucură de un larg sprijin internațional. Și aceasta este o situație complet opusă situației de izolare internațională în care se află Japonia.

Rezumînd toate cele spuse, ajungem la concluzia că punctul vulnerabil al Chinei îl constituie slăbiciunea ei militară, iar superioritatea ei constă în caracterul progresist, drept al războiului pe care îl duce, în imensitatea teritoriului ei și în sprijinul internațional larg de care se bucură. Acestea sînt particularitățile care caracterizează China.

12. Așadar, deși Japonia posedă forțe armate puternice, o economie puternică și o mașină de stat puternică, totuși războiul pe care ea îl duce este un război reacționar și barbar, resursele ei umane și materiale sînt insuficiente și situația ei internațională este defavorabilă. În opoziție cu aceasta, deși forțele armate, economia și mașina de stat a Chinei sînt relativ slabe, China trece printr-o perioadă de progres, și războiul pe care ea îl duce este un război progresist și drept. În plus, ea este o țară mare, ceea ce îi dă posibilitatea să susțină un război de lungă durată; în afară de aceasta, China va fi ajutată de majoritatea țărilor lumii. Acestea sînt particularitățile fundamentale și opuse ale Chinei și ale Japoniei ca părți beligerante. Aceste particularități au determinat și determină orientarea politicii, strategia și tactica militară ale ambelor părți, au determinat și determină caracterul de lungă durată al războiului și fac ca victoria finală să fie de partea Chinei, și nu de partea Japoniei. Acest război reprezintă un fel de întrecere între particularitățile enumerate. În cursul războiului ele se vor schimba, fiecare potrivit esenței sale, și tot ce va surveni va fi o urmare a acestor schimbări. Aceste particularități nu constituie o scor-nire demagogică, ele există în fapt. Ele reprezintă totalitatea elementelor principale care determină deznodămîntul războiului, iar nicidecum trăsături izolate ale acestuia luate la îndeplinire. Ele pătrund toate problemele mai mult sau mai puțin importante care stau în fața ambelor părți, ele pătrund toate etapele războiului și nu constituie ceva accesoriu. A uita de aceste particularități cînd vorbim despre războiul chino-japonez înseamnă a cădea inevitabil în greșală; chiar dacă

asemenea raționamente vor părea la început juste și oamenii le vor da crezare un timp, desfășurarea ulterioară a războiului oricum va dovedi, fără doar și poate, caracterul lor greșit. Iar acum, ținând seama de aceste particularități, să trecem la lămurirea tuturor problemelor pe care trebuie să le examinăm.

INFIRMAREA TEORIEI SUBJUGĂRII INEVITABILE A CHINEI

13. Adepții teoriei subjugării inevitabile a Chinei, agățându-se de un singur factor — raportul de forțe dintre noi și inamic —, raționau înainte astfel: „În cazul unei împotriviri armate vom pieri”; acum ei susțin din nou: „A continua războiul înseamnă să pierim”. Dacă, drept răspuns la afirmațiile lor, nu vom spune altceva decât că inamicul, deși puternic, reprezintă o țară mică, în timp ce China, deși slabă, este însă un stat mare, numai prin acest argument noi nu-i vom convinge pe adepții acestei teorii: ei pot să dezgroape exemple din istoria subjugării Chinei de către mongoli, sub dinastia Sun, sau de către manciurieni, sub dinastia Min, și cu ajutorul acestor exemple să dovedească posibilitatea subjugării de către un stat mic, dar puternic, a unui stat mare, dar slab, posibilitatea subjugării de către un stat înapoiat a unui stat înaintat. Dacă vom obiecta că acesta este un fapt care aparține de domeniul trecutului îndepărtat și că nu poate să servească în cazul de față drept dovadă, ei, referindu-se la subjugarea Indiei de către Anglia, vor căuta din nou să dovedească posibilitatea subjugării de către un stat capitalist mic, dar puternic, a unui stat mare, dar slab și

înapoiat. De aceea trebuie să mai aducem și alte argumente, și numai atunci vom putea să silim pe adepții teoriei subjugării inevitabile a Chinei să tacă și să se resemneze, precum și să dăm oamenilor care duc muncă de propagandă argumente suficiente pentru a convinge pe cei care nu au claritate în idei și care nu sînt fermi în concepțiile lor, pentru a le întări convingerea în victoria noastră în război.

14. Dar ce argumente trebuie să aducem? Aceste argumente sînt particularitățile epocii actuale. O expresie concretă a acestor particularități o constituie caracterul reacționar și izolarea internațională a Japoniei, caracterul progresist al Chinei și sprijinul internațional larg care i se acordă.

15. Acest război nu este un război obișnuit, ci un război care se duce între China și Japonia în deceniul al 4-lea al secolului al XX-lea. Dacă e să vorbim de inamicul nostru, acesta este, în primul rînd, imperialismul, care nu mai are mult de trăit. Japonia merge acum pe drumul declinului și nu seamănă nici cu Anglia din timpul subjugării Indiei, cînd capitalismul se afla încă în ascensiune, dar nu seamănă nici chiar cu Japonia de acum 20 de ani, din perioada primului război mondial. Actualul război a izbucnit în ajunul prăbușirii grandioase a imperialismului mondial, și în primul rînd al prăbușirii statelor fasciste. Tocmai de aceea inamicul s-a angajat într-un război de aventură, care în fond înseamnă agonia lui. Din aceeași cauză nu China va fi aceea care va pieri în urma războiului, ci clica cîrmuitoare a Japoniei imperialiste; acesta este un lucru inevitabil, de care n-ai cum să scapi. Apoi Japonia s-a angajat în război într-o perioadă în care o parte din

statele lumii au și fost tirite în război, iar altele se află în pragul lui. Toate statele ori poartă deja război, ori se pregătesc să poarte război pentru a da o ripostă agresiunii barbare. Așadar, interesele Chinei se împletesc cu interesele majorității statelor și popoarelor lumii. Acestea sînt rădăcinile rezistenței pe care majoritatea țărilor și a popoarelor lumii o opun Japoniei și o vor opune și mai activ în viitor.

16. În ce situație se află deci China? Actuala perioadă din viața Chinei nu mai poate fi comparată cu nici una din perioadele anterioare ale istoriei ei. O stare semicolonială și o societate semifeudală — iată particularitățile în virtutea cărora China este considerată o țară slabă. Totodată însă, în dezvoltarea ei istorică, China trece printr-o perioadă de progres, și acesta este principalul nostru argument în favoarea posibilității victoriei ei asupra Japoniei. Cînd spunem că războiul împotriva cotropitorilor japonezi este un război progresist, noi nu vorbim despre „progresism“ în general, despre caracterul progresist al războiului dus de Abisinia împotriva agresiunii italiene și nici despre caracterul progresist al războiului taipinilor sau al revoluției chineze din 1911; noi vorbim despre caracterul progresist al Chinei de astăzi. În ce constă caracterul progresist al Chinei de astăzi? El constă în faptul că China nu mai este un stat feudal în adevăratul înțeles al cuvîntului; în China a apărut deja capitalismul, au apărut burghezia și proletariatul, masele largi ale poporului s-au trezit sau se trezesc la viață conștientă, a apărut partidul comunist, a apărut o armată progresistă din punct de vedere politic, adică Armata roșie chineză condusă de partidul comunist, s-au acumulat

tradițiile și experiența cîtorva zeci de ani de revoluție și mai ales experiența celor 17 ani care s-au scurs de la înființarea Partidului Comunist Chinez. Pe baza acestei experiențe a fost educat poporul chinez, au fost educate partidele politice din China; astăzi tocmai această experiență a devenit baza unirii poporului în vederea împotrivirii față de cîtropitorii japonezi. Dacă e adevărat că în Rusia ar fi fost imposibilă victoria din 1917 fără experiența anului 1905, putem spune și noi că, dacă n-am avea experiența ultimilor 17 ani, n-ar fi posibilă nici victoria viitoare în războiul împotriva cîtropitorilor japonezi. Acestea sînt condițiile noastre interne.

Situația internațională este însă de așa natură că acum China nu duce războiul în izolare, și aceasta se întîmplă tot pentru prima dată în istoria ei. În trecut, atît China cît și India și-au dus întotdeauna războaiele în izolare. Numai în zilele noastre asistăm la o mișcare populară de o amploare și de o profunzime fără precedent, care a luat sau care ia naștere în întreaga lume, și la ajutorul pe care această mișcare îl acordă Chinei. Revoluția din 1917 din Rusia s-a bucurat și ea de sprijin în întreaga lume, și muncitorii și țărani ruși au învins, dar atunci acest sprijin n-a fost atît de mare și n-a avut un caracter atît de profund ca sprijinul de care se bucură în zilele noastre China. Acum mișcarea populară din întreaga lume se desfășoară în lărgime și în adîncime cu o forță fără precedent. Un factor și mai important în politica internațională contemporană, un factor de o însemnătate excepțională, este existența Uniunii Sovietice, care, fără îndoială, va acorda cu foarte mult entuziasm ajutor Chinei. Acum douăzeci de ani

acest factor lipsea cu desăvîrșire. Toate acestea laolaltă au creat și creează premisele necesare și importante ale victoriei finale a Chinei. Deși în prezent noi nu primim încă un sprijin direct și larg, și acest sprijin ne va fi acordat numai în viitor, totuși, dată fiind existența unor condiții cum este caracterul progresist al Chinei și imensitatea teritoriului ei, noi sîntem în stare să continuăm războiul, să ne asigurăm ajutorul internațional și să-l așteptăm.

17. Dacă la cele spuse adăugăm faptul că Japonia este o țară mică, teritoriul ei este mic, resursele ei materiale sînt limitate, populația ei este puțin numeroasă, armata ei este mică, iar China e o țară mare cu un teritoriu imens, cu resurse materiale bogate, cu o populație numeroasă și cu o armată mare, atunci în raportul de forțe dintre Japonia și China vedem, pe lîngă faptul că Japonia este o țară puternică, iar China o țară slabă, și o altă latură, care constă în aceea că unei țări mici, care merge pe drumul declinului și al izolării internaționale, i se opune un stat mare, care trece printr-o perioadă de progres și se bucură de un larg sprijin internațional. Acest argument arată că China nu va fi în nici un caz subjugată. Prima latură a raportului de forțe, latură care constă în aceea că Japonia este puternică, iar China este slabă, permite Japoniei să-și facă de cap în China un anumit timp și pînă la o anumită limită, silește în mod inevitabil China să parcurgă această etapă grea a drumului și determină faptul că războiul împotriva cîmpitorilor japonezi va fi un război de lungă durată, și nu un război de scurtă durată. Dar a doua latură a raportului de forțe, latură care constă în aceea că unei țări mici, care merge pe drumul decli-

nului și al izolării internaționale, i se opune un stat mare, care trece printr-o perioadă de progres și se bucură de un larg sprijin internațional, determină la rîndul său faptul că Japonia nu va putea să-și facă de cap în China în mod nestăvilit și, în cele din urmă, va suferi o înfrîngere inevitabilă, iar China nu va fi nicio-dată subjugată și va repurta fără doar și poate victoria finală.

18. De ce însă a fost subjugată Abisinia? În primul rînd, ea era nu numai o țară slabă, dar și mică. În al doilea rînd, ea nu era atît de progresistă cum este China. Era un stat care trecea de la vechea orînduire sclavagistă la orînduirea feudală, acolo nu exista nici capitalism, nu existau nici partide politice burgheze și cu atît mai puțin nu exista un partid comunist. Acolo nu exista o armată ca aceea din China, și cu atît mai puțin o armată cum este armata noastră a 8-a. În al treilea rînd, ea nu putea să aștepte un ajutor internațional, ea era nevoită să ducă războiul singură. În al patrulea rînd — și acesta este principalul — în conducerea războiului împotriva cotropitorilor italieni au fost comise greșeli. Datorită tuturor acestor cauze, Abisinia a fost subjugată. Dar în Abisinia continuă încă războiul de partizani pe scară destul de largă, și, dacă abisinienii vor continua să ducă cu dîrzenie acest război, ei vor putea cu ajutorul lui, în cursul schimbărilor care se vor produce în viitor în situația internațională, să recucerească independența patriei lor.

19. Dacă însă adepții teoriei subjugării inevitabile a Chinei folosesc ca exemplu înfrîngerile suferite de mișcarea de eliberare chineză din ultima perioadă pentru

a dovedi că „în cazul unei împotriviri armate vom pieri“ și că „a continua războiul înseamnă să pierim“, putem răspunde la aceasta numai printr-o singură frază : vremurile nu mai sînt aceleași. Și China însăși, și situația din Japonia, și situația internațională nu mai sînt acum aceleași ca înainte. E adevărat că Japonia a devenit mai puternică decît înainte, în timp ce China rămîne ca și înainte o țară semicolonială și semifeudală și, ca și înainte, foarte slabă. Acesta este un factor foarte important. Cîrmuitorii Japoniei mai au încă posibilitatea să-și țină poporul în stare de supunere, precum și să folosească contradicțiile internaționale ca pe un instrument al agresiunii lor în China. Toate acestea sînt adevărate. Dar în cursul unui război de lungă durată se vor produce inevitabil schimbări în sens contrar. În prezent ele încă nu s-au produs, dar în viitor sînt inevitabile. Tocmai de acest lucru nu vor să țină seama adepții teoriei subjugării inevitabile a Chinei. Dar în China ? Oamenii noi, partidul nou, armata nouă și politica nouă — politica de luptă împotriva cîmpitorilor japonezi — care au apărut în China în ultimul timp se deosebesc radical de tot ceea ce exista în urmă cu mai bine de zece ani, și toate acestea vor continua să se dezvolte inevitabil. Deși istoria mișcării de eliberare din China cunoaște destule insuccese, insuccese care n-au permis Chinei să acumuleze și mai multe forțe pentru a le folosi în actualul război împotriva cîmpitorilor japonezi (acesta este un învățămînt istoric extrem de trist, de care va trebui să se țină seama în viitor pentru a nu permite nimicirea chiar de către chinezi a forțelor lor revoluționare), totuși, dacă vom depune eforturi ener-

gice, vom putea fără doar și poate, chiar pe baza actuală, să progresăm treptat și să sporim forțele noastre care opun rezistență cōtropitorilor japonezi. Un mare front național anti-japonez unic — iată principala direcție în care trebuie să se îndrepte aceste eforturi.

Cît privește sprijinul internațional, deși în momentul de față noi nu-l simțim încă în mod direct și pe scară largă, totuși actuala situație internațională se deosebește radical de cea anterioară, și acest sprijin direct și larg este acum în curs de pregătire. Numeroasele insuccese înregistrate în ultima perioadă de mișcarea de eliberare din China se explică atît prin cauze obiective cît și prin cauze subiective, dar nu trebuie să facem nici într-o privință, nici în alta o analogie cu situația actuală. Deși astăzi există multe condiții nefavorabile, care fac ca războiul împotriva cōtropitorilor japonezi să fie un război greu — ca, de pildă, faptul că Japonia este un stat puternic, iar China un stat slab, faptul că inamicul abia începe să întâmpine greutăți, iar noi n-am atins încă un nivel de progres suficient etc. etc. —, totuși noi avem foarte multe condiții favorabile pentru a repurta victoria asupra inamicului. E de ajuns ca noi înșine să depunem eforturi suficiente și vom putea să învingem greutățile și să repurtăm victoria. În istoria Chinei n-a existat încă o perioadă care să fie caracterizată prin condiții atît de favorabile pentru noi cum este perioada actuală. Iată argumentele care arată că, în actualul război împotriva cōtropitorilor japonezi, noi, fără doar și poate, nu vom suferi o înfrîngere, așa cum a suferit mișcarea noastră de eliberare în trecut.

CONCILIATORISM SAU RĂZBOI ? PUTREFACTIE SAU PROGRES ?

20. Am arătat mai sus inconsistența teoriei subjugării inevitabile a Chinei. Dar pe mulți chinezi, adevărați patrioți, și nu adepți ai teoriei subjugării inevitabile a Chinei, îi alarmează profund situația actuală și încep să manifeste două feluri de temeri : pe de o parte, ei se tem de un compromis cu Japonia, iar pe de altă parte se îndoiesc de posibilitatea progresului politic în China. Aceste două probleme alarmante se dezbat în cercuri largi, care nu găsesc însă o bază pentru rezolvarea lor. Să trecem la examinarea acestor două probleme.

21. S-a spus mai sus că conciliatorismul își are rădăcinile lui sociale. Atîta timp cît acestea există, trebuie să luptăm împotriva conciliatorismului. Dar linia conciliatoristă nu va avea succes. Dovada în această privință trebuie de asemenea căutată în situația Japoniei și a Chinei și în situația internațională.

Să luăm, în primul rînd, Japonia. Încă la începutul războiului împotriva cotropitorilor japonezi, noi am arătat că poate veni un moment cînd atmosfera conciliatoristă va deveni încărcată, și anume: după ocuparea Chinei de nord și a provinciilor Țziansu și Cețzian, inamicul va putea încerca să determine China să capituleze. Ulterior, într-adevăr s-a făcut o asemenea încercare ; momentul critic a trecut însă curînd, — în parte pentru că inamicul începuse să ducă pretutindeni o politică barbară și se deda la un jaf fățiș. Dacă China ar capitula, pe toți chinezii i-ar aștepta soarta de robi coloniali. Această politică de jaf a inamicului, care urmărește să subjuge China, are două laturi — una materială și alta

spirituală — și ea atinge în egală măsură pe toți chinezii fără excepție, atît masele populare cît și vîrfurile societății, deși, firește, față de acestea din urmă ea este aplicată într-o formă ceva mai delicată. Dar deosebirea este aici numai de grad, iar nu de principiu. În general, inamicul a transpus în China interioară metodele încercate pe care le aplică în cele trei provincii de est. Din punct de vedere material, aceasta își găsește expresia în faptul că dușmanul ia de la poporul simplu îmbrăcămintea și hrana, condamnînd păturile largi ale populației la foame și frig. El ia de asemenea uneltele de producție, și prin aceasta distruge și subjugă industria națională chineză. Din punct de vedere spiritual inamicul duce o politică de înăbușire prin forță a conștiinței naționale a poporului chinez. Sub steagul „soarelui care răsare“ chinezul nu poate fi decît un supus credincios, o vită de muncă, nepermițîndu-i-se nici cea mai mică manifestare a spiritului național chinez. Inamicul va extinde această politică barbară și mai departe în adîncul țării. Dușmanul are o poftă nesățioasă și nu vrea să înceteze războiul. Politica proclamată de guvernul japonez la 16 ianuarie 1938⁷ este aplicată cu hotărîre, și nici nu poate să nu fie aplicată și acum. Aceasta a provocat indignarea tuturor păturilor populației Chinei. Toate acestea constituie o urmare a caracterului reacționar și barbar al războiului pe care-l duce inamicul. Și întrucît orice ai face, după cum se spune, „de rău nu poți să te ascunzi“, oamenii pornesc pe calea urei neîmpăcate împotriva cotropitorilor japonezi. Trebuie să ținem seama că la un anumit moment inamicul va încerca din nou să determine China să capituleze, iar unii adepți ai teoriei subjugării inevitabile a Chinei se

vor pune iarăși în mișcare și eventual se vor înțelege cu anumite elemente din străinătate (și asemenea elemente se vor găsi în Anglia, în S.U.A., în Franța, dar mai ales în cercurile guvernante din Anglia) pentru a-și aranja împreună treburile murdare. Dar situația generală este de așa natură, încât încercările de a determina o capitulare se vor solda cu un eșec. Una din cauzele acestui lucru îl constituie hotărârea și barbaria extremă cu care Japonia duce acest război.

22. Să luăm, în al doilea rînd, China. În China există trei forțe care asigură ducerea dirză a războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Prima dintre ele este partidul comunist, forță de nădejde care conduce poporul la luptă împotriva cotropitorilor. A doua forță este gomin-danul. Aflîndu-se într-o stare de dependență față de Anglia și S.U.A., el nu va capitula atîta timp cît Anglia și S.U.A. nu-i vor porunci să facă acest lucru. A treia forță o constituie celelalte partide și grupuri, care în majoritatea lor sînt împotriva conciliatorismului și sprijină războiul. În condițiile unirii acestor trei forțe, oricine o să vrea să ajungă la o înțelegere cu dușmanul va fi de partea trădătorilor națiunii și se va pune în afara legii, iar toți cei care n-o să vrea să fie trădători vor trebui să se unească și să ducă cu dîrzenie războiul împotriva cotropitorilor japonezi pînă la capăt, și atunci e îndoielnic că victoria liniei conciliatoriste va fi, practic, posibilă.

23. Să luăm, în al treilea rînd, situația internațională. Intreaga lume, cu excepția aliaților Japoniei și a unor elemente din cercurile înalte ale țărilor capitaliste, nu este interesată ca China să pășească pe calea conciliatorismului, ci ca ea să opună rezistență cotropitorilor

japonezi. Această împrejurare întărește speranțele noastre. Acum întregul nostru popor speră că forțele internaționale vor spori treptat ajutorul pe care îl acordă Chinei. Aceste speranțe nu sînt zadarnice. Existența Uniunii Sovietice însuflețește în mod deosebit China în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Statul socialist, Uniunea Sovietică, cu puterea ei neîntrecută a fost întotdeauna alături de China : și la bucurie, și la nenorocire. În opoziție totală cu toate statele capitaliste, unde vîrfurile societății tind numai spre profit, Uniunea Sovietică consideră de datoria sa să acorde ajutor tuturor națiunilor slabe și mici, să sprijine toate războaiele revoluționare. Faptul că China nu duce războiul său în izolare se datorește nu numai ajutorului internațional în general, ci de asemenea, și mai ales, ajutorului Uniunii Sovietice. Faptul că, din punct de vedere geografic, China se află în apropiere de Uniunea Sovietică agravează situația critică a Japoniei și favorizează China în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Faptul că, din punct de vedere geografic, China se află în apropiere de Japonia agravează greutățile pe care le întâmpină China în acest război. Pe cînd faptul că, din punct de vedere geografic, China se află în apropiere de Uniunea Sovietică, dimpotrivă, creează condiții favorabile pentru China în războiul împotriva cotropitorilor japonezi.

24. Din cele spuse reiese următoarea concluzie : pericolul conciliatorismului există, dar el poate fi înlăturat, pentru că, chiar dacă politica inamicului se va schimba într-o oarecare măsură, ea nu se va putea schimba în mod radical. Deși în China conciliatorismul are rădă-

cini sociale, totuși adversarii conciliatorismului formează majoritatea covârșitoare. Deși în rîndurile forțelor internaționale există unele elemente care aprobă poziția conciliatoriștilor, forțele principale sprijină războiul dus de China împotriva cōtropitorilor japonezi. Așadar, în totalitatea lor acești trei factori ne dau posibilitatea deplină să înlăturăm pericolul conciliatorismului și să ducem cu fermitate pînă la capăt războiul împotriva cōtropitorilor japonezi.

25. Acum voi răspunde la cea de-a doua problemă. Transformarea regimului politic din țară este indisolubil legată de dîrzenia cu care vom duce războiul împotriva cōtropitorilor japonezi. Cu cît transformarea regimului politic se va desfășura cu mai mult succes, cu atît vom avea mai multe posibilități să ducem războiul cu dîrzenie, și, invers, cu cît vom duce războiul cu mai multă dîrzenie, cu atît transformarea regimului politic se va desfășura cu mai mult succes. Importanța hotărîtoare în această direcție o va avea însă dîrzenia cu care se va duce războiul. În diferite domenii de activitate a gomin-danului se manifestă numeroase fenomene nesănătoase. Aceste fenomene nesănătoase, care s-au acumulat vreme de mulți ani, neliniștesc și mîhnesc adînc cercurile largi de patrioți. Dar, așa cum a și dovedit-o experiența războiului împotriva cōtropitorilor japonezi, în ultimele zece luni poporul chinez a făcut un pas atît de mare înainte, încît în trecut un asemenea pas ar fi necesitat mulți ani, așa că n-avem nici un motiv să fim pesimiști. Deși putrefacția, care s-a acumulat timp de mulți ani, a încetinît foarte puternic ritmul de creștere a forțelor populare care participă la războiul împotriva cōtropitorilor

japonezi, a constituit o piedică în calea succeselor noastre militare și a dus la pierderi inutile în război, totuși situația generală atât în China și Japonia cât și din întreaga lume nu permite poporului chinez să bată pasul pe loc. Intrucît există factori care împiedică progresul — fenomenele de putrefacție — acest progres este lent. Situația actuală se caracterizează tocmai prin aceste două particularități: existența unui progres și ritmul lent al acestui progres. A doua dintre aceste particularități nu corespunde în mod vădit cerințelor arzătoare ale războiului, și aceasta mîhnește pe patrioții din China. Noi ducem însă un război revoluționar. Or, războiul revoluționar este un fel de antidot; el nu numai că va zdrobi asaltul înverșunat al inamicului, dar va curăți și propriile noastre rînduri de tot putregaiul. Orice război drept, revoluționar constituie o mare forță, el poate să transforme multe sau să deschidă calea pentru o asemenea transformare. Războiul chino-japonez va transforma atât China cât și Japonia. Trebuie numai ca China să ducă în mod ferm războiul împotriva cotropitorilor japonezi și să aplice în mod ferm linia de orientare spre frontul unic, și atunci vechea Japonie se va transforma inevitabil într-o Japonie nouă, iar vechea Chină într-o Chînă nouă. Atît în China cât și în Japonia se va transforma totul, atît în însuși cursul războiului cât și după război. Noi procedăm just atunci cînd legăm războiul împotriva cotropitorilor japonezi de sarcinile construirii statului. Atunci cînd spunem că și Japonia va fi transformată, avem în vedere faptul că războiul agresiv dus de cîrmuitorii Japoniei le va aduce înfrîngerea și poate să provoace în Japonia o revoluție popu-

lară. Ziua victoriei revoluției populare japoneze va deveni ziua transformării Japoniei, și acest lucru e strîns legat de războiul pe care-l duce China. Această perspectivă trebuie avută în vedere.

**TEORIA SUBJUGĂRII INEVITABILE A CHINEI
ESTE GREȘITĂ, DAR TOT ATÎT DE GREȘITĂ
ESTE ȘI TEORIA VICTORIEI RAPIDE**

26. Așadar, am supus unei analize comparative particularitățile principale și opuse ale țării noastre și ale inamicului, particularități care constau în aceea că Japonia este o țară puternică, dar mică, care merge pe drumul declinului și al izolării internaționale, iar China este un stat slab, dar mare, care trece printr-o perioadă de progres și care se bucură de sprijinul internațional; am supus criticii teoria subjugării inevitabile a Chinei; am răspuns la problemele: de ce politiciile conciliatoriste îi este greu să conteze pe un succes și de ce în China este posibil progresul politic.

Adepții teoriei subjugării inevitabile a Chinei au supraapreciat o contradicție, și anume faptul că inamicul este puternic, iar noi sîntem slabi. Ei au exagerat această contradicție, o folosesc ca argument pentru rezolvarea problemei în ansamblul ei și pierd din vedere celelalte contradicții. Ei nu fac decît să afirme că inamicul este puternic, iar noi sîntem slabi, și nimic altceva. În această se manifestă unilateralitatea punctului lor de vedere. Ei au dat unei laturi a problemei amplexarea întregului, în aceasta exprimîndu-se subiectivismul lor. De aceea, dacă analizăm problema sub toate aspectele, putem constata că teoria lor este neîntemeiată și greșită. Acelora

însă care nu împărtășesc de loc teoria subjugării inevitabile a Chinei, care nu sînt pesimiști incorigibili, ci se lasă numai vremelnice cuprinși de o stare de spirit pesimistă, fiind derutați de fenomenele trecătoare și particulare din domeniul raportului de forțe dintre noi și inamic și de fenomenele de putrefacție dinăuntrul țării, — acestor oameni trebuie să le arătăm că și la baza concepțiilor lor stă unilateralitatea și subiectivismul. Este însă ușor de a îndrepta pe acești oameni pe un drum just: e suficient să le arăți greșelile, și ei le vor înțelege, deoarece sînt patrioți și greșelile lor sînt vremelnice.

27. Dar nici adepții teoriei victoriei rapide nu au dreptate. Ei sau uită cu totul că inamicul e puternic, iar noi sîntem slabi, și își îndreaptă atenția numai asupra celorlalte contradicții; sau, rupîndu-se de realitate, exagerează superioritatea Chinei și prezintă această superioritate într-o formă denaturată; sau, sub impresia fenomenelor trecătoare și particulare din domeniul raportului de forțe, consideră aceste fenomene particulare drept raportul de forțe în întregul lui — după cum se spune, din cauza frunzuliței din fața ochilor nu văd munții Taișan — și consideră că au dreptate. În general, ei nu au curajul să recunoască că inamicul este într-adevăr puternic, iar noi sîntem slabi. Adeseori ei estompează acest lucru și astfel estompează o latură a adevărului. Ei nu au curajul nici să recunoască caracterul limitat al superiorității noastre și astfel estompează încă o latură a adevărului. De aici decurg greșelile lor mari și mici. În această privință de asemenea sînt de vină subiectivismul și unilateralitatea. Acești prieteni

au intenții bune, ei sînt tot patrioți, dar, după cum se spune, au planuri mari, însă modul în care abordează problema este greșit și, dacă am acționa după rețetele lor, am ajunge într-un impas. Fapt este că, în caz cînd aprecierea situației este greșită, acțiunile întreprinse nu pot să ducă la scopul propus. Iar dacă te încapățînezi, duci și armata și patria la pieire. De aceea nici teoria victoriei rapide nu e bună de nimic, deoarece duce la aceleași rezultate ca și defetismul.

28. Negăm noi oare pericolul de subjugare care amenință China? Nu, nu-l negăm. Recunoaștem că în fața Chinei sînt două posibilități — eliberarea sau subjugarea — și între ele se dă o luptă înverșunată. Sarcina noastră este de a obține eliberarea Chinei și de a preîntîmpina subjugarea ei. Posibilitatea eliberării este determinată în linii generale de progresul Chinei, de greutatea pe care le întîmpină inamicul, precum și de ajutorul internațional pe care îl primim. În opoziție cu adepții teoriei subjugării inevitabile a Chinei, noi, abordînd problema în mod obiectiv și sub toate aspectele, recunoaștem existența simultană a celor două posibilități — posibilitatea subjugării Chinei și posibilitatea eliberării ei. Noi subliniem faptul că posibilitatea eliberării predomină, arătăm condițiile necesare pentru eliberare și depunem toate eforturile pentru a cuceri aceste condiții. Cît privește însă adepții teoriei subjugării inevitabile a Chinei, abordînd problema în mod subiectiv și unilateral, ei recunosc numai o singură posibilitate — subjugarea Chinei și neagă posibilitatea eliberării ei. E de prisos să mai spunem că ei nu pot să arate condițiile necesare pentru eliberare și nu vor depune efor-

turi pentru a cucerii aceste condiții. Recunoaștem de asemenea existența tendințelor conciliatoriste și a fenomenelor de putrefacție, dar noi mai vedem și alte tendințe, alte fenomene. Totodată noi arătăm că acestea din urmă vor învinge treptat pe cele dintii și că între unele și altele se dă o luptă înverșunată. Noi arătăm și condițiile victoriei acestor din urmă tendințe și fenomene și depunem eforturi pentru a învinge tendințele de conciliatorism și a dezrădăcina fenomenele de putrefacție. Iată de ce, în opoziție cu pesimiștii, noi nu sîntem cuprinși de sentimentul de deprimare.

29. Doar și pe noi ne-ar bucura o victorie rapidă; care dintre noi n-ar vrea ca „diavoli” japonezi să fie alungați chiar mîine dimineață? Dar noi spunem că o victorie rapidă, dacă nu există condițiile necesare pentru ea, este o pură fantezie, o ficțiune, că ea există numai în imaginație, iar nu în realitate. De aceea, apreciind în mod obiectiv și sub toate aspectele întreaga situație atît din rîndurile noastre cît și din rîndurile inamicului, noi arătăm că strategia războiului de lungă durată este singura cale spre cucerirea victoriei finale și respingem teoria neîntemeiată a victoriei rapide. Noi sîntem pentru încordarea tuturor forțelor în vederea cuceririi condițiilor necesare pentru victoria finală. Cu cît vom dispune într-o mai mare măsură de aceste condiții, cu cît vom dispune mai curînd de ele, cu atît vom avea mai multe șanse de victorie, cu atît ea va fi cucerită mai curînd. Noi considerăm că numai în felul acesta se poate reduce durata războiului și respingem teoria victoriei rapide ca fiind o vorbărie ieftină și goală.

DE CE RĂZBOIUL VA FI DE LUNGĂ DURATĂ?

30. Trec acum la analiza problemei războiului de lungă durată. Un răspuns just la întrebarea de ce războiul va fi de lungă durată putem găsi numai ținând seama de toate particularitățile principale opuse ale Chinei și ale Japoniei. De pildă, dacă am lua în considerație numai faptul că Japonia este un stat imperialist puternic, iar China o țară semicolonială, semi-feudală slabă, am fi în pericol să alunecăm pe panta teoriei subjugării inevitabile a Chinei, căci numai din faptul că în cazul de față cel slab se opune celui puternic nu rezultă cîtuși de puțin, nici din punct de vedere teoretic, nici din punct de vedere practic, că războiul va fi de lungă durată. Aceasta nu rezultă nici numai din faptul că o țară este mare, iar cealaltă este mică, că una este progresistă, iar cealaltă este reacționară, că una se bucură de un larg sprijin din afară, iar cealaltă este izolată. În viață se întîmplă ca cel mare să înghită pe cel mic, și, invers, se întîmplă ca cel mic să înghită pe cel mare. Se întîmplă ca un stat progresist sau un fenomen progresist, dacă e încă slab, să fie nimicit de un fenomen sau de un stat reacționar mare. Mărima ajutorului pe care țările beligerante îl primesc din afară reprezintă un factor important, dar totuși secundar, a cărui însemnătate este și ea determinată de particularitățile principale ale părților beligerante. Iată de ce concluzia noastră că războiul împotriva cotropitorilor japonezi va fi de lungă durată se bazează pe luarea în considerație a interacțiunii tuturor particularităților care ne caracterizează atât pe noi cît și pe inamic. Faptul că inamicul este puternic, iar noi sîntem slabi, conține în sine primejdia subjugării noastre. Dar paralel

cu aceasta inamicul își are părțile lui slabe, iar noi avantajele noastre. Prin eforturile noastre, avantajele inamicului pot fi diminuate, iar părțile lui slabe pot fi făcute să devină și mai slabe. Pe de altă parte, tot prin eforturile noastre putem să sporim avantajele noastre și să învingem părțile noastre slabe. Iată de ce sîntem în stare să repurtăm victoria finală și să evităm subjugarea, iar inamicul poate să sufere o înfrîngere definitivă și nu poate să evite prăbușirea totală a regimului său imperialist.

31. Dacă inamicul posedă numai un singur avantaj, iar toate celelalte particularități ale sale țin de domeniul laturilor lui slabe, în timp ce noi avem numai o singură latură slabă, iar toate celelalte particularități ale noastre țin de domeniul avantajelor noastre, atunci de ce nu se obține ca rezultat un echilibru de forțe, de ce raportul de forțe este acum totuși în favoarea inamicului? Este absolut limpede că nu putem aborda problema în mod atît de formal. Adevărul este că în prezent superioritatea de forțe a inamicului este încă foarte mare. Laturile slabe ale inamicului încă nu s-au accentuat și nu se pot accentua dintr-o dată în măsura care este necesară pentru a reduce la zero forța lui. Avantajele noastre încă nu s-au dezvoltat, și nici nu pot să se dezvolte dintr-o dată în măsura necesară pentru a compensa slăbiciunea noastră. Iată de ce nu s-a putut ajunge încă la un echilibru de forțe și de ce deocamdată mai există o inegalitate de forțe.

32. Inamicul este puternic, iar noi sîntem slabi; superioritatea de forțe este de partea inamicului, iar nu de partea noastră. Datorită eforturilor îndîrjite depuse de noi în războiul împotriva cotropitorilor japonezi și

în opera de consolidare a frontului unic, această situație s-a schimbat întrucîtva în favoarea noastră, dar o schimbare radicală nu s-a produs încă. De aceea, în cursul unei etape limitate a războiului, inamicul va putea repurta unele victorii, iar noi vom suferi unele înfrîngerii. Dar atît victoriile inamicului cît și înfrîngerile noastre vor avea loc numai în această etapă limitată și vor avea numai un caracter limitat. Lucrurile nu vor ajunge mai departe : inamicul nu va putea repurta o victorie deplină, iar noi nu vom suferi o înfrîngere deplină. Cum se explică aceasta ? În primul rînd, prin faptul că nici superioritatea de forțe inițială a inamicului nu avea un caracter absolut, ci unul relativ. În al doilea rînd, prin faptul că, datorită eforturilor îndîrjite depuse de noi în războiul împotriva cîmpitorilor japonezi și în consolidarea frontului unic, această superioritate a devenit și mai relativă. Să luăm situația inițială : deși inamicul era puternic, totuși ceilalți factori, care îi erau nefavorabili, îi subminau forța ; dar ei n-au subminat-o încă în măsura necesară pentru a reduce la zero superioritatea lui. În ceea ce ne privește, deși sîntem slabi, ceilalți factori, care ne sînt favorabili, compensează slăbiciunea noastră ; dar ei n-au compensat-o încă în măsura necesară pentru o schimbare a raportului de forțe în favoarea noastră. Așadar rezultă că inamicul este numai relativ puternic, iar noi numai relativ slabi, că inamicul ne este numai relativ superior ca forță, iar noi îi sîntem numai relativ inferiori. Faptul că inamicul este puternic, iar noi sîntem slabi și că superioritatea de forțe este de partea lui, iar nu de partea noastră, n-a avut un caracter absolut chiar de la început : la aceasta trebuie adăugat faptul că în cursul

războiului împotriva cotropitorilor japonezi eforturile dîrze depuse de noi în desfășurarea războiului și în consolidarea frontului unic vor face ca acest raport de forțe nefavorabil pentru noi să fie și mai relativ. Prin urmare, atît victoriile inamicului cît și înfrîngerile noastre vor avea loc numai într-o etapă limitată și vor avea numai un caracter limitat, și de aceea războiul va fi de lungă durată.

33. Dar situația continuă să se schimbe. Dacă în cursul războiului vom reuși să aplicăm o linie politică și militară justă, dacă nu vom comite greșeli principiale și vom depune maximul de eforturi, atunci, pe măsură ce războiul se va prelungi, toți factorii favorabili pentru noi și nefavorabili pentru inamic se vor accentua, raportul inițial de forțe se va schimba tot mai mult și superioritatea inamicului asupra noastră se va transforma în superioritatea noastră asupra inamicului. Dar, de la o anumită etapă, în raportul de forțe se vor produce schimbări radicale, care ne vor asigura superioritatea asupra inamicului, și aceasta va duce Japonia la înfrîngere, iar China la victorie.

34. În prezent factorul superiorității de forțe mai poate fi folosit încă într-o anumită măsură de către dușman; războiul pe care îl ducem împotriva cotropitorilor japonezi n-a subminat încă baza puterii inamicului. Factori ca lipsa de resurse umane și materiale pe care o resimte inamicul nu pot deocamdată să împiedice ofensiva lui; dimpotrivă, aceste resurse îi dau deocamdată posibilitatea să continue pînă la o anumită limită ofensiva. Factorul capabil să ascute antagonismul dintre clase în Japonia și să facă să crească împotrivirea poporului chinez, și anume caracterul reacționar și bar-

bar al războiului dus de Japonia; n-a creat nici el deocamdată o situație care să împiedice radical ofensiva inamicului. În sfârșit factorul izolării internaționale a Japoniei se află și el încă în stadiul de formare și de dezvoltare, Japonia nefiind încă redusă la o stare de completă izolare. Într-o serie de țări care declară că sînt gata să ajute China, capitaliștii care fac comerț cu armament și cu materii prime strategice, în goana lor după profit, mai furnizează deocamdată Japoniei o mare cantitate de materiale de război ⁸. Guvernele lor ⁹ nu și-au exprimat nici ele încă hotărîrea de a aplica împreună cu Uniunea Sovietică sancțiuni eficace Japoniei. Toate acestea determină ca războiul nostru împotriva cotropitorilor japonezi să nu poată fi încununat de o victorie rapidă, ca el să poată fi numai un război de lungă durată. În ceea ce privește China, deși din punct de vedere militar, economic și cultural și din punctul de vedere al organizării administrației civile, adică în domeniile în care se manifestă slăbiciunea ei, China a realizat în cursul celor zece luni de război împotriva cotropitorilor japonezi un anumit progres, totuși acest progres n-a atins nici pe departe nivelul necesar pentru a opri ofensiva inamicului și a pregăti contraofensiva noastră. În plus, în toate aceste domenii noi nu am putut să nu suferim anumite pierderi cantitative. În ceea ce privește factorii favorabili pentru noi, deși ei joacă un rol pozitiv, mai trebuie încă să depunem eforturi uriașe pentru ca ei să atingă un nivel de dezvoltare suficient pentru a opri ofensiva inamicului și a pregăti contraofensiva noastră. Astăzi înăuntrul țării n-au fost încă lichidate fenomenele de putrefacție, nu există un progres rapid, iar în afara granițelor Chinei n-au fost

învinsse forțele care acordă ajutor Japoniei, nu crește îndeajuns puterea forțelor anti-japoneze. Toate acestea de asemenea determină ca războiul să nu poată fi încununat de o victorie rapidă, ca el să poată fi numai un război de lungă durată.

CELE TREI ETAPE ALE RĂZBOIULUI DE LUNGĂ DURATĂ

35. Din moment ce războiul chino-japonez va fi de lungă durată și victoria finală va fi de partea Chinei, putem să presupunem cu deplină temei că acest război de lungă durată va trece în dezvoltarea lui concretă prin trei etape. Prima etapă va fi etapa ofensivei strategice a inamicului și a apărării noastre strategice; a doua va fi etapa consolidării strategice a inamicului și a pregătirii noastre în vederea contraofensivei; a treia va fi etapa contraofensivei noastre strategice și a retragerii strategice a inamicului. Nu putem prevedea ce situație concretă se va crea în fiecare din aceste trei etape, dar, pornind de la condițiile actuale, putem totuși indica unele tendințe fundamentale în desfășurarea războiului. Dezvoltarea realității obiective va fi extrem de bogată în evenimente și va urma o linie în zig-zag, și deși nimeni dintre noi nu este în stare să alcătuiască „horoscopul” războiului chino-japonez, totuși pentru conducerea strategică a războiului trebuie să schițăm contururile principale ale tendințelor desfășurării lui. De aceea, cu toate că aceste contururi nu pot corespunde întru totul desfășurării efective a evenimentelor viitoare — desfășurarea evenimentelor va aduce corectivele —, este totuși necesar să schițăm aceste con-

tururi în interesul unei conduceri strategice ferme și precis orientate a războiului de lungă durată.

36. Prima etapă a războiului nu s-a terminat încă. Inamicul încearcă să ocupe cele trei puncte — Kanton, Uhan și Lanciou — și să le lege printr-o singură linie de front. Pentru a atinge acest scop, inamicul va trebui să arunce în luptă cel puțin cincizeci de divizii — circa 1.500.000 de soldați —, să piardă un an și jumătate-doi ani și să cheltuiască peste zece miliarde de ieni. O pătrundere atât de adâncă a inamicului în țara noastră îi va crea greutăți extrem de mari, și este imposibil să se prevadă urmările acesteia. Cât despre încercările inamicului de a ocupa în întregime calea ferată Kanton—Hankou și autostrada Sian—Lanciou, pentru aceasta japonezii ar trebui să susțină lupte extrem de riscante și sînt puține șanse ca acest plan al lor să fie realizat în întregime. Pornind însă în planurile noastre de război de la posibilitatea ocupării de către inamic a celor trei puncte menționate și, în afară de aceste puncte, chiar și a unor regiuni, precum și de la posibilitatea ca inamicul să le lege printr-o singură linie de front, trebuie să ne pregătim în vederea unui război de lungă durată pentru a nu fi neputincioși în cazul cînd inamicul ar realiza acest plan. În prima etapă, forma principală a acțiunilor noastre de luptă vor fi acțiunile manevriere ale trupelor regulate, iar formele auxiliare — războiul de partizani și războiul de poziție.

Deși, în urma greșelilor comise de conducerea militară gomindanistă, războiul de poziție a fost pus la începutul acestei etape pe primul plan, totuși, din punctul de vedere al etapei în întregul ei, el va juca un rol auxiliar. În această etapă în China s-a format deja un

larg front unic și a fost realizată o coeziune fără precedent. Deși inamicul a recurs și va continua să recurgă la mijloace mîrșave și nerușinate pentru a determina China să capituleze și a-și realiza astfel, fără o mare cheltuire de forțe, planurile de terminare rapidă a războiului și de supunere a întregii Chine, totuși el nu a reușit în trecut, și este puțin probabil că va reuși și în viitor, să obțină un succes. În prima etapă a războiului, China a suferit pierderi considerabile, dar paralel cu aceasta ea a realizat și un progres considerabil. Acest progres va constitui principala bază pentru continuarea războiului împotriva cîmpitorilor japonezi în a doua etapă a lui. În prima etapă Uniunea Sovietică acordă deja țării noastre un mare ajutor ; în ceea ce-l privește pe inamic, moralul său a și început să scadă ; elanul ofensiv al armatei japoneze de uscat în stadiul de mijloc al acestei etape a și slăbit în comparație cu stadiul inițial, iar în ultimul stadiu el va deveni și mai slab. Există indicii care arată că inamicul începe deja să fie epuizat din punct de vedere financiar și economic, populația Japoniei și soldații ei încep să se sature de război ; desfășurarea războiului începe să provoace deprimare în rîndurile clicii militariste conducătoare, iar pesimismul în ceea ce privește perspectivele războiului crește.

37. Etapa a doua poate fi numită etapa echilibrului strategic. La sfîrșitul primei etape, ca urmare a faptului că inamicul duce lipsă de forță vie și ca urmare a împotririi noastre dîrze, dușmanul va fi nevoit să stabilească anumite puncte finale ale ofensivei sale strategice. După ce el va atinge aceste puncte, va începe etapa următoare, în care inamicul va înceta ofensiva strate-

gică și va trece la consolidarea poziției sale pe teritoriul ocupat. În etapa a doua inamicul va încerca să-și asigure stăpânirea teritoriului cucerit și, recurgînd la un mijloc de înșelare cum este organizarea de guvernamariote, va căuta să supună acest teritoriu și va jefui în fel și chip poporul chinez. Dar aci el va avea de înfruntat un înverșunat război de partizani. Profitînd de faptul că în spatele inamicului vor rămîne regiuni pe care el, din cauză că nu dispune de forțe suficiente, nu va fi în stare să le ocupe, partizanii vor desfășura pretutindeni, chiar în prima etapă, războiul de partizani și vor organiza numeroase baze de sprijin, ceea ce va crea o serioasă primejdie pentru inamic în ceea ce privește consolidarea poziției sale pe teritoriul ocupat. De aceea și în a doua etapă vor avea loc, ca și înainte, ample acțiuni militare. În ceea ce privește însă formele de desfășurare a războiului, în această privință însemnătatea esențială o va avea pentru noi războiul de partizani, iar acțiunile manevriere ale trupelor regulate vor juca un rol auxiliar.

Pînă atunci China va putea să-și formeze și să mențină o mare armată regulată, dar îi va fi greu să treacă dintr-o dată la contraofensiva strategică — în parte pentru că în marile orașe și pe principalele linii de comunicații ocupate de inamic acesta va trece la apărarea strategică, iar în parte pentru că armata chineză nu va fi încă pe deplin dotată din punct de vedere tehnic. O parte a trupelor noastre regulate se va afla în defensivă pe fronturi, iar forțele mari vor fi aruncate în spatele inamicului și folosite acolo relativ dispersat. Sprijinindu-se pe regiunile neocupate de inamic din spaatele lui, aceste trupe, în coordonare cu detașamentele

armate create de populație, vor duce pe scară largă un îndârjit război de partizani pe teritoriul ocupat, provocând prin toate mijloacele pe inamic la acțiuni manevriere și nimicindu-i forțele, așa cum se întâmplă acum în provincia Șansi. În această etapă războiul va fi un război înverșunat, și regiunile în care se vor desfășura acțiunile militare vor fi supuse unor distrugeri grele. Dacă războiul de partizani va fi dus cu pricepere și cu succes, inamicului îi va putea rămâne în total cam o treime din teritoriul ocupat de el, iar circa două treimi din acest teritoriu se va afla, ca și pînă acum, în mîinile noastre, și aceasta va constitui o serioasă înfrîngere pentru inamic și o mare victorie pentru China. Pînă la această perioadă, întregul teritoriu copleșit de inamic va fi împărțit în trei categorii de regiuni: din prima categorie vor face parte bazele de sprijin ale inamicului, din a doua — bazele de sprijin ale războiului de partizani, iar din a treia — regiunile de partizani, pentru a căror stăpînire ambele părți vor duce lupta.

Durata acestei etape va depinde de măsura în care se va schimba raportul de forțe dintre noi și inamic, precum și de schimbările care se vor produce în situația internațională. În general, noi trebuie să fim pregătiți pentru eventualitatea ca etapa a doua să fie relativ de lungă durată, iar noi să fim nevoiți să parcurgem acest drum greu. Această etapă va fi pentru China o perioadă de grele suferințe; în fața țării vor sta două probleme foarte serioase: greutatea economică și activitatea de subminare desfășurată de trădătorii națiunii. Inamicul va desfășura o activitate furibundă pentru a submina frontul unic din China, iar toate organizațiile trădătorilor națiunii aflate pe teritoriul ocupat de inamic se vor

contopi, formîndu-se un așa-zis „guvern unic“ din care vor face parte elemente din rîndurile acestor organizații. În legătură cu pierderea unor orașe mari și cu greutățile militare, elementele șovăielnice din mijlocul nostru vor începe să-și propage activ ideile lor conciliatoriste. Se vor accentua simțitor stările de spirit pesimiste. În această etapă sarcina noastră va fi să mobilizăm masele populare din întreaga țară pentru a duce în mod unanim și dirz războiul fără nici un fel de șovăieli, pentru a lărgi și a întări frontul unic și pentru a lichida orice fel de stări de spirit pesimiste și conciliatoriste; va trebui să chemăm țara la o luptă grea și să ducem o nouă politică, o politică de timp de război, pentru a putea străbate acest drum greu. În etapa a doua va trebui să chemăm întreaga țară să acorde un sprijin hotărît guvernului frontului unic, să luptăm împotriva încercărilor de sciziune, să îmbunătățim în mod sistematic instrucția noastră militară, să reorganizăm armata, să mobilizăm întregul popor și să ne pregătim de contra-ofensivă. În această etapă situația internațională va deveni și mai defavorabilă Japoniei, deși nu este exclusă posibilitatea unor trucuri în spiritul adaptării „realiste“ a lui Chamberlain la așa-zisele „fapte împlinite“. Totuși principalele forțe internaționale vor începe să acorde Chinei un ajutor mai mare. Primejdia pe care o reprezintă Japonia pentru țările de pe litoralul mărilor sudice și pentru Siberia va crește, fiind chiar posibilă izbucnirea unui nou război.

În ceea ce-l privește pe inamic, cele cîteva zeci de divizii ale lui împotmolite în China nu vor fi în stare să se smulgă de acolo. Războiul de partizani, care se va desfășura pe scară largă, și mișcarea populară anti-

japoneză vor măcina această uriașă armată japoneză. Pe de o parte, inamicul va suferi pierderi mari, iar pe de altă parte armata lui va începe să se descompună moralicește: în rândurile ei vor crește dorul de patrie, dezgust față de război și chiar stările de spirit antirăzboinice. Deși nu se poate spune că Japonia nu se va alege cu absolut nimic de pe urma jefuirii Chinei, totuși, din cauza lipsei de capitaluri și a greutăților pe care le va crea japonezilor războiul nostru de partizani, ei nu vor reuși să obțină succese rapide și mari în această direcție. Etapa a doua va fi o etapă de trecere și totodată elapa cea mai grea, dar ea va constitui în același timp un punct de cotitură în desfășurarea întregului război. Problema dacă China se va transforma într-un stat independent sau va deveni o colonie va fi rezolvată nu prin pierderea unor orașe mari în prima etapă, ci prin gradul în care întreaga națiune va depune eforturi în etapa a doua. Dacă vom duce cu perseverență războiul împotriva cotropitorilor japonezi, dacă vom întări frontul unic și vom duce cu dârzenie războiul de lungă durată, China va dobîndi în etapa a doua forțele necesare pentru ca dintr-o țară beligerantă slabă să se transforme într-una puternică. În drama în trei acte a războiului de eliberare națională a Chinei acesta va fi actul al doilea, iar apoi, cu ajutorul eforturilor întregului colectiv de actori, se va putea juca minunat un final strălucit.

38. Etapa a treia va fi etapa contraofensivei, etapa redobîndirii teritoriilor pierdute. China va redobîndi teritoriile pierdute sprijinindu-se mai ales pe forțele proprii care au fost pregătite în etapa precedentă și care vor continua să crească în etapa a treia. Dar numai forțele

ei nu vor fi suficiente. Va mai trebui să ne sprijinim și pe ajutorul forțelor internaționale și pe transformările interne din țara dușmanului. Altfel nu va fi posibil să învingem. În virtutea acestui fapt va crește însemnătatea propagandei desfășurate dincolo de hotarele Chinei și a activității diplomatice a Chinei. În această etapă nu vom mai fi în defensivă strategică, ci vom trece la contraofensiva strategică, care în realitate va avea caracterul de ofensivă strategică. Războiul nu se va mai desfășura pe liniile strategice interioare, ci va trece treptat pe liniile strategice exterioare. El se va termina numai atunci când noi vom ajunge la fluviul Ialutșian. Etapa a treia este etapa finală a războiului de lungă durată. Atunci când spunem „să ducem cu dârzenie războiul până la capăt” înseamnă că trebuie să parcurgem întreaga această etapă a drumului. În etapa a treia principala formă a acțiunilor noastre de luptă o vor constitui iarăși acțiunile manevriere ale trupelor noastre regulate. Un rol important îl va juca însă și războiul de poziție. Dacă în prima etapă, în virtutea condițiilor existente, nu putem acorda apărării pe poziții o mare însemnătate, în etapa a treia, în urma schimbărilor care se vor produce în condițiile și în sarcinile războiului, ofensiva împotriva pozițiilor fortificate ale inamicului va juca un rol destul de important. Războiul de partizani, spre deosebire de etapa a doua, în care el reprezenta principala formă a acțiunilor de luptă, va juca din nou în această etapă un rol auxiliar, coordonând pe plan strategic acțiunile sale cu acțiunile războiului de manevră și de poziție al trupelor regulate.

39. Prin urmare este evident faptul că războiul va fi de lungă durată, deci și înverșunat. Inamicul nu este

în stare să înghită China în întregime, dar poate să ocupe vreme destul de îndelungată numeroase regiuni ale ei. China nu este în stare să alunge rapid pe japonezi, dar o mare parte din teritoriul țării va rămîne, ca și pînă acum, în mîinile ei. În ultimă instanță inamicul va fi înfrînt și noi vom învinge, însă pentru aceasta va trebui să străbatem un drum greu.

40. În acest război îndelungat și crunt, poporul chinez va căpăta o călire serioasă. Diferitele partide politice care participă la război se vor căli și ele și vor fi puse la încercare. Trebuie să urmăm în mod ferm politica de front unic. Numai urmînd în mod ferm politica de front unic putem duce cu dîrzenie războiul. Numai urmînd în mod ferm politica de front unic și ducînd cu dîrzenie războiul putem obține victoria finală. În aceste condiții vom putea birui toate greutățile. Trecînd prin grelele încercări ale războiului, vom ieși pe drumul larg al victoriei. Aceasta este logica firească a războiului.

41. Schimbările în raportul de forțe dintre noi și inamic se vor produce în aceste trei etape în ordinea următoare. În prima etapă inamicul va avea superioritatea, iar noi vom fi într-o situație nefavorabilă. Dar trebuie să ținem seama de faptul că spre sfîrșitul primei etape această situație nefavorabilă pentru noi poate să sufere două feluri de schimbări în comparație cu perioada care a precedat războiul împotriva cotorpitorilor japonezi. Pe de o parte, unele schimbări vor fi în rău. Situația Chinei, la început nefavorabilă, se poate agrava în cursul primei etape ca rezultat al pierderii de teritoriu, populație, resurse economice, putere militară și valori culturale. Nu este exclus ca spre sfîrșitul primei etape aceste pierderi să atingă pro-

porții destul de însemnate, mai ales în domeniul economic. Acest lucru va fi folosit ca argument în favoarea teoriei subjugării inevitabile a Chinei și în favoarea conciliatorismului. Nu trebuie să uităm însă al doilea fel de schimbări, adică schimbările în bine, și anume: acumularea de experiență în cursul războiului, perfecționarea continuă a armatei, progresul politic, mobilizarea poporului, dezvoltarea unei noi orientări în cultură, apariția războiului de partizani, creșterea ajutorului internațional etc. Primul fel de schimbări (în rău) vor reprezenta în această etapă pierderea cantității și calității vechi, ele fiind mai ales schimbări cantitative. Al doilea fel de schimbări (în bine) vor reprezenta dobândirea unei noi cantități și calități, ele fiind mai ales schimbări calitative. Inevitabilitatea acestui al doilea fel de schimbări va constitui o dovadă care va confirma că putem să ducem cu dârzenie războiul de lungă durată și să raportăm victoria finală.

42. Două feluri de schimbări se vor produce în prima etapă și în situația inamicului. Primul fel de schimbări vor fi schimbările în rău, care își vor găsi expresia în pierderea a sute de mii de oameni, morți și răniți, în irosirea de armament și muniții, în scăderea moralului trupelor, în creșterea nemulțumirii în rândurile populației Japoniei, în restrângerea comerțului, în cheltuirea a peste zece miliarde de ieni, în condamnarea Japoniei de către opinia publică internațională etc. Schimbările de acest fel vor constitui și ele una dintre dovezile care vor confirma că putem să ducem cu dârzenie războiul de lungă durată și să raportăm victoria finală. Trebuie însă să ținem seama și de al doilea fel de schimbări în situația inamicului — schimbările în bine: el

va avea la dispoziție un teritoriu mai mare, o populație mai numeroasă, mai multe resurse materiale. Aceasta va constitui încă o dovadă care va confirma că războiul nostru împotriva cotropitorilor japonezi va fi de lungă durată și că noi nu vom putea repurta o victorie rapidă; dar acest lucru va fi folosit de unele elemente ca argument în favoarea teoriei subjugării inevitabile a Chinei și în favoarea conciliatorismului. Noi trebuie să ținem însă seama de faptul că schimbările în bine din situația inamicului au un caracter vremelnic și parțial. Inamicul nostru întruchipează imperialismul condamnat la pieire, și cotropirea teritoriului Chinei de către acesta este vremelnică. Desfășurarea impetuoasă a războiului de partizani din China va limita de fapt regiunile ocupate la o mică fișie de teritoriu. În afară de aceasta, cotropirea teritoriului Chinei de către inamic a generat noi contradicții între Japonia și celelalte state și a adâncit vechile contradicții dintre ele. Apoi, judecând după experiența celor trei provincii de est, Japonia, în decursul unei perioade relativ îndelungate, nu va face în linii generale decît să cheltuiască mijloace, fără să obțină venituri. Toate acestea laolaltă constituie o întărire în plus a argumentelor noastre cu ajutorul cărora spulberăm teoria subjugării inevitabile a Chinei și propaganda în jurul conciliatorismului și fundamentăm tezele formulate de noi cu privire la războiul de lungă durată și la victoria noastră finală.

43. În etapa a doua schimbările arătate în situația celor două părți vor continua. Nu putem prevedea desfășurarea concretă a acestor schimbări, dar, în general, situația Japoniei se va înrăutăți, iar a Chinei se va îmbunătăți¹⁰. De pildă, războiul de partizani din China

va înghiți o cantitate foarte mare din resursele militare și financiare ale Japoniei; nemulțumirea în rândurile populației Japoniei va crește și mai mult, moralul trupelor ei va scădea și mai mult, izolarea ei internațională se va accentua și mai mult. China însă va face un nou pas înainte în domeniul organizării administrației civile, al artei militare, al culturii și al mobilizării maselor populare; tot mai larg se va desfășura războiul de partizani, iar economia se va dezvolta și ea, într-o oarecare măsură, pe baza unei largi dezvoltări a micii industrii și a vastelor regiuni agricole din China inferioară; ajutorul internațional va crește treptat și va avea cu totul alt caracter decât în prezent. Nu este exclus ca etapa a doua să fie destul de îndelungată. În decursul acestei perioade se vor produce schimbări uriașe în raportul de forțe dintre noi și inamic: forțele Chinei vor crește treptat, iar forțele Japoniei vor descrește treptat. China va scăpa din situația ei nefavorabilă, iar Japonia își va pierde superioritatea. Mai întâi se va stabili un echilibru de forțe, iar apoi China și Japonia își vor schimba locurile în ceea ce privește superioritatea de forțe. Apoi China va termina în linii generale pregătirile în vederea contraofensivei strategice și va intra într-o nouă etapă — etapa contraofensivei și a alungării inamicului din țară. Trebuie să subliniem din nou că așa-numita transformare a situației nefavorabile în superioritate și terminarea pregătirilor în vederea contraofensivei presupun creșterea forțelor Chinei, creșterea greutăților Japoniei și creșterea ajutorului internațional acordat Chinei. Datorită acțiunii reunite a acestor factori, superioritatea de forțe va trece de partea Chinei

și pregătirile ei în vederea contraofensivei vor fi terminate.

44. Ca urmare a inegalității dezvoltării politice și economice a Chinei în stadiul inițial al etapei a treia, contraofensiva strategică nu se va desfășura în mod unitar și uniform, ci va avea un caracter dispartat și inegal. Intrucît în această etapă inamicul nu-și va slăbi încercările de a scinda prin toate mijloacele posibile frontul unic, sarcina realizării coeziunii interne a Chinei va căpăta o și mai mare însemnătate: sub nici un motiv nu vom putea admite ca, din cauza lipsei de înțelegere internă, contraofensiva noastră strategică să se oprească la jumătatea drumului. În această etapă situația internațională va deveni extrem de favorabilă pentru China, și China va trebui să profite de acest lucru pentru a-și cuceri eliberarea definitivă și pentru a construi un stat democrat independent, acordînd prin aceasta ajutor mișcării antifasciste din lumea întreagă.

45. Războiul chino-japonez se va desfășura în felul următor: pentru China: situație nefavorabilă — echilibru de forțe — superioritate; pentru Japonia: superioritate — echilibru de forțe — situație nefavorabilă. Pentru China: apărare — stabilizare a frontului și apoi — contraofensivă; pentru Japonia: ofensivă — întărire a poziției sale și apoi — retragere.

Aceasta este tendința inevitabilă a desfășurării acestui război.

46. Ajungem deci la următoarele răspunsuri la întrebările puse: va fi oare China subjugată? Răspuns: nu, nu va fi, victoria finală va fi de partea Chinei. Va putea oare China să învingă rapid? Răspuns: nu, nu va putea, războiul va fi de lungă durată.

Sînt oare juste aceste răspunsuri? Eu cred că sînt juste.

47. După ce vor asculta aceste concluzii, adepții teoriei subjugării inevitabile a Chinei și conciliatorii vor apărea din nou pe scenă și vor declara: pentru ca China să poată trece de la situația nefavorabilă la o stare de echilibru al forțelor, ea trebuie să ajungă să dispună de o putere militară și economică egală cu a Japoniei, iar pentru a trece de la echilibru de forțe la superioritate, ea va trebui să depășească puterea militară și economică a Japoniei; dar acest lucru este imposibil, prin urmare și concluziile arătate mai sus sînt greșite.

48. Așa raționează adepții „teoriei forței nemărginite a armelor“¹¹, teorie care reflectă o abordare mecanistă, subiectivistă și unilaterală a problemelor războiului. Noi susținem o părere diametral opusă și vedem nu numai armele, dar și oamenii. Armele constituie un factor important, dar nu hotărîtor în război. Factorul hotărîtor este omul, și nu lucrurile. Raportul de forțe este determinat nu numai de raportul dintre puterea militară și cea economică, ci și de raportul dintre resursele umane și moralul. Pentru conducerea forțelor militare și a economiei este nevoie de oameni. Dacă majoritatea covârșitoare a chinezilor, japonezilor și a populației din diferitele țări ale lumii vor deveni adepți ai războiului împotriva cotropitorilor japonezi, se va putea oare vorbi de o superioritate a puterii militare și economice pe care un mănunchi de oameni din Japonia o țin cu forța în mîinile lor? Nu, aceasta nu va fi superioritate. Și oare atunci superioritatea de forțe nu va fi de partea Chinei, care are o putere militară și economică relativ mai mică? Nu încapă nici o îndoială că, dacă China va

duce cu dîrzenie războiul împotriva cotropitorilor japonezi și va urma în mod ferm politica de front unic, puterea ei militară și economică va crește treptat. Iar puterea militară și economică a inamicului va suferi, fără îndoială, schimbări de sens contrar în urma slăbirii Japoniei în decursul unui război îndelungat și din cauza contradicțiilor ei interne și externe. Este posibil oare ca în această situație superioritatea de forțe să nu fie de partea Chinei? Dar aceasta nu este încă totul. În prezent noi nu putem încă trece în mod deschis la activul nostru puterea militară și economică a altor state, dar oare în viitor nu vom putea face acest lucru? Dacă inamicul Japoniei nu va fi numai China, dacă va veni un timp cînd un stat oarecare sau cîteva state vor folosi pe față o parte însemnată a puterii lor militare și economice pentru a respinge atacul Japoniei sau pentru a-i da o lovitură și ne vor acorda în mod deschis ajutor, oare în acest caz superioritatea de forțe de partea noastră nu va deveni și mai mare? Japonia este o țară mică; războiul pe care ea îl duce are un caracter reacționar și barbar; izolarea ei internațională se va accentua. China este un stat mare; războiul pe care ea îl poartă este un război progresist și drept; ajutorul internațional pe care îl primește va crește. Este posibil oare ca, în urma unei îndelungate dezvoltări a tuturor acestor factori, raportul de forțe să nu sufere schimbări simțitoare?

49. În ceea ce-i privește pe adepții teoriei victoriei rapide, ei nu înțeleg că războiul este o întrecere de forțe și că este absolut nerațional să întreprindem bătălii strategice hotărîtoare și să plănuim în mod prematur să începem a elibera țara atîta timp cît nu s-au produs

anumite schimbări în raportul de forțe dintre părțile beligerante. Dacă adepților teoriei victoriei rapide le va da în gând să-și pună în aplicare ideile, își vor sparge inevitabil capul de zid sau se vor îndeletnici cu o palavrageală goală pentru propria lor plăcere, fără ca măcar să se gîndească să treacă de la vorbe la fapte. În cele din urmă, pe scenă va apărea totuși un învățător — faptele, care vor fi un duș rece pentru acești palavragii. Faptele vor dovedi că acești oameni nu sînt decît niște palavragii care umblă după chilipir, care caută să cheltuiască cît mai puține forțe și să strîngă cît mai multă recoltă. Această palavrageală a existat în trecut și există și astăzi, dar deocamdată ea n-a luat o amploare prea mare. Cînd însă războiul va intra în etapa echilibrului de forțe, iar apoi în etapa contraofensivei, această palavrageală va lua, probabil, o amploare mult mai mare. Dar, paralel cu aceasta, dacă pierderile Chinei în prima etapă vor fi relativ mari și dacă etapa a doua va dura mult, teoria subjugării inevitabile a Chinei și propovăduirea conciliatorismului vor căpăta o și mai largă răspîndire. De aceea va trebui să îndreptăm focul în primul rînd împotriva teoriei subjugării inevitabile a Chinei și împotriva propovăduirii conciliatorismului, iar apoi și împotriva teoriei palavragiilor — crainici ai victoriei rapide.

50. Așadar, am stabilit că războiul va fi de lungă durată. Dar nimeni nu poate să prevadă cîți ani și cîte luni va dura. Aceasta va depinde în întregime de schimbările care se vor produce în raportul de forțe dintre noi și inamic. Cei care caută să reducă durata războiului vor putea face acest lucru numai printr-un singur mijloc: depunînd toate eforturile pentru a spori forțele

noastre și a slăbi forțele inamicului. Vorbind concret, acest lucru se poate face numai depunând eforturi pentru ca, în cursul acțiunilor de luptă, să câștigăm cât mai multe bătălii și să măcinăm cât mai multă forță vie a inamicului; depunând eforturi pentru a desfășura războiul de partizani în scopul de a reduce la minimum teritoriul ocupat de inamic; depunând eforturi pentru a întări și a lărgi frontul unic și pentru a uni forțele întregii țări în scopul de a crea o nouă armată și de a dezvolta noua industrie de război, pentru a accelera progresul politic, economic și cultural, pentru a mobiliza toate păturile populației — muncitori, țărani, cercuri de afaceri, intelectuali, pentru a descompune armatele inamicului și a atrage pe soldații lor de partea noastră, pentru a desfășura propaganda dincolo de hotarele Chinei în scopul câștigării ajutorului internațional, pentru a câștiga sprijinul poporului japonez și al tuturor națiunilor asuprite. Numai astfel se poate reduce durata războiului. Nici un fel de subterfugii nu vor ajuta aci.

PĂTRUNDEREA ÎN DIRECȚII OPUSE ÎN DISPOZITIVUL INAMICULUI

51. Putem afirma în mod hotărât că războiul nostru de lungă durată împotriva cotropitorilor japonezi va trebui să înscrie o pagină remarcabilă, glorioasă în istoria războaielor pe care le-a dus omenirea. Pătrunderea în direcții opuse în dispozitivul inamicului va constitui o particularitate foarte caracteristică a acestui război. Acest lucru este determinat de particularitățile opuse ale părților beligerante, și anume: lipsa de forță vie și spiritul barbar care caracterizează pe inamic, pose-

darea unui teritoriu vast și spiritul progresist care caracterizează China. Istoria cunoaște războaie cărora le era proprie pătrunderea în direcții opuse în dispozitivul inamicului : așa a fost, de pildă, în Rusia după Revoluția din Octombrie în cursul celor trei ani de război civil. Dar în China particularitățile acestei pătrunderi vor fi durată ei excepțională și marea ei amploare ; vor fi bătute în această privință toate recordurile cunoscute în istorie. Pătrunderea în direcții opuse în dispozitivul inamicului se caracterizează prin următoarele trăsături.

52. Liniile interioare și liniile exterioare. În ansamblu, războiul împotriva cōtropitorilor japonezi se desfășoară pe liniile interioare, dar dacă ne referim la coordonarea dintre acțiunile forțelor principale ale armatei și acțiunile detașamentelor de partizani, forțele principale ale armatei noastre acționează pe liniile interioare, iar detașamentele de partizani pe cele exterioare, în virtutea acestui fapt creîndu-se o situație sui generis : inamicul cade într-un clește. Același lucru trebuie spus și despre coordonarea dintre acțiunile diferitelor regiuni de partizani. Fiecare regiune de partizani luată aparte acționează pe liniile interioare, iar celelalte regiuni de partizani acționează față de ea pe liniile exterioare, ceea ce iarăși dă naștere la o mulțime de clești în care cade inamicul. În prima etapă a războiului, armata regulată, care desfășoară operații pe liniile strategice interioare, se retrage, iar detașamentele de partizani, care operează pe liniile strategice exterioare, desfășoară largi acțiuni ofensive în spatele inamicului ; în etapa a doua, aceste acțiuni ofensive se vor desfășura mai energetic. Datorită acestui fapt, se creează o îmbinare rar întâlnită a retragerii și a ofensivei.

53. Existența și lipsa unui spate al frontului. Forțele principale ale armatei, sprijinindu-se pe spatele principal al țării, desfășoară acțiuni de luptă pe o linie a frontului care trece prin fața hotărului teritoriului ocupat de inamic. Detașamentele de partizani desfășoară însă acțiuni de luptă în condițiile de izolare de tot restul țării și le desfășoară pe linii ale frontului care trec prin spatele inamicului. Dar fiecare regiune de partizani își are totuși și un mic spate al său, pe care se sprijină linia nestabilă a frontului. Spre deosebire de aceasta, detașamentului de partizani trimis din regiunea de partizani pentru acțiuni vremelnice în spatele inamicului dispus în această regiune îi lipsește nu numai un spate, dar și o linie a frontului. Operațiile de luptă în condițiile lipsei unui spate constituie o particularitate caracteristică a războaielor revoluționare care se desfășoară în epoca modernă în țările cu un teritoriu vast, cu o populație cu stare de spirit progresistă, cu partide politice înaintate și cu o armată înaintată. Nu avem de ce să ne temem de aceste operații, ele aduc numai folos; în această privință nu trebuie să șovăim, ele trebuie popularizate pe scară largă.

54. Încercuirile și contraîncercuirile. Dacă considerăm războiul în ansamblul lui, atunci, în virtutea faptului că inamicul desfășoară o ofensivă strategică și acționează pe liniile exterioare, iar noi ne aflăm în apărare strategică și acționăm pe liniile interioare, sîntem fără îndoială într-o încercuire strategică. Acesta este primul fel de încercuire a noastră de către inamic. Pe de altă parte, avînd de-a face cu un inamic care, acționînd pe linii strategice exterioare, înaintează asupra noastră din cîteva direcții,

noi, adoptînd linia de desfășurare de bătălii și lupte pe liniile exterioare cu forțe superioare numericește, putem încercui pe inamicul aflat în ofensivă pe una sau pe cîteva direcții. Acesta este primul fel de contraîncercuire a inamicului de către noi. Mai departe, dacă vorbim despre bazele de sprijin ale războiului de partizani dispuse în spatele inamicului, fiecare asemenea bază izolată este încercuită de inamic din cîte patru sau trei părți. Din prima categorie face parte, de pildă, regiunea Utaișan, iar din ultima — partea de nord-vest a provinciei Șansi. Acesta este al doilea fel de încercuire a noastră de către inamic. Dacă considerăm însă toate bazele războiului de partizani în legătura lor reciprocă și dacă fiecare bază de sprijin o considerăm în legătura ei cu frontul armatei regulate, constatăm că numeroase unități ale inamicului sînt încercuite de noi. De pildă, în provincia Șansi noi am și încercuit din trei părți calea ferată Datun-Puciou (dinspre est, vest și sud) și am încercuit din toate părțile orașul Taiiuan; și în provinciile Hebei și Șandun sînt multe exemple de astfel de încercuiri. Acesta este al doilea fel de contraîncercuire a inamicului de către noi. Așadar, aceste două feluri de încercuire reciprocă se aseamănă în general cu jocul „veiți“*; bătăliile și luptele pe care inamicul le duce împotriva noastră și pe care noi le ducem împotriva lui se aseamănă cu „mîncarea pionilor“, iar punctele de sprijin ale inamicului (de pildă orașul Taiiuan) și bazele de sprijin ale detașamentelor noastre de partizani (de pildă regiunea

* Vezi adnotarea 8 la lucrarea „Problemele strategiei războiului de partizani împotriva cötropitorilor japonezi“ din volumul de față.

Utaişan) amintesc de „ferestruicile“ de pe tablă. Dacă ne vom închipui jocul „veiţi“ pe scară mondială, vom descoperi şi un al treilea fel de încercuire a noastră de către inamic şi a inamicului de către noi : raportul dintre frontul agresiunii şi frontul păcii. Cu ajutorul primului front inamicul încercuieşte China, U.R.S.S., Franţa, Cehoslovacia şi alte state, iar cu ajutorul celui de-al doilea front noi realizăm o contraîncercuire a Germaniei, Japoniei şi Italiei. Dar încercuirea noastră este asemenea palmei lui Buda : ea se va transforma în cele cinci lanţuri de munţi care domină lumea şi va strivi pe noii sunucuni — agresorii fascişti — aşa încât să nu se mai poată ridica niciodată¹². Dacă am reuşi, acţionînd pe arena internaţională, să creăm în Oceanul Pacific un front anti-japonez, în care China ar fi o unitate strategică, Uniunea Sovietică şi, eventual, alte state ar constitui şi ele tot atîtea unităţi strategice, iar mişcarea populară din Japonia încă o unitate strategică, s-ar forma o uriaşă plasă din care sunucunii fascişti n-ar putea să scape nicăieri, şi atunci ar sosi ceasul pieirii inamicului. Şi, într-adevăr, ziua zdrobirii definitive a imperialismului japonez va sosi, fără îndoială, atunci cînd această plasă uriaşă va fi în linii generale creată. Aceasta nu este cituşi de puţin o glumă ; aceasta este tendinţa de neînvins a desfăşurării războiului.

55. Masive şi insuliţe. Nu este exclusă posibilitatea ca teritoriul cotoplit de inamic să constituie o parte mai mare a Chinei interioare, iar regiunile necotropite — numai o parte mai mică a ei. Aceasta este o latură a chestiunii. Dar peste tot în jumătatea mai mare a Chinei cotoplită de inamic, cu excepţia celor trei provincii de est, el va putea să ocupe efectiv

numai marile orașe, principalele linii de comunicație și unele regiuni de la șes, adică obiectivele care au o însemnătate primordială, dar care în același timp, în ceea ce privește suprafața și populația lor, ar reprezenta eventual numai o parte mai mică a teritoriului coto-pit; or, regiunile de partizani, dimpotrivă, se vor ivi pretutindeni și vor reprezenta o parte mai mare a teri-toriului coto-pit de inamic. Aceasta este o altă latură a chestiunii. Dacă însă nu ne vom limita la China inte-rioară și vom lua în considerație regiunile mongole, Sințzianul, Ținhaiul și Tibetul, suprafața Chinei neco-tropite va depăși întregul teritoriu coto-pit de inamic, inclusiv cele trei provincii de est. Aceasta este a treia latură a chestiunii. Desigur că regiunile necotropite de inamic vor avea pentru noi o foarte mare însemnătate. Va trebui să depunem eforturi mari pentru a organiza în ele nu numai administrația civilă, construcția mili-tară și economică, dar, ceea ce este foarte important, și munca culturală. Inamicul a și transformat centrele noastre culturale anterioare în regiuni înapoiate din punct de vedere cultural; noi trebuie însă să transfor-măm regiunile în trecut înapoiate din punct de vedere cultural în centre culturale. În același timp este extrem de important să organizăm viața în vastele regiuni de partizani din spatele inamicului, dezvoltându-le și pe ele din toate punctele de vedere și desfășurând în ele muncă culturală. În rezumat, putem spune că masivele rurale ale Chinei se vor transforma în ținuturi înaintate, lu-minoase, iar regiunile coto-pite de inamic, mai ales ora-șele mari, vor reprezenta vremelnice mici insulițe ale înapoierii și întinericului.

56. Așadar, războiul de lungă durată și de mari proporții împotriva cotropitorilor japonezi va deveni un război de pătrundere în direcții opuse în sensul cel mai larg al cuvîntului — pătrunderea în direcții opuse și în domeniul militar, și în domeniul administrației civile, și în domeniul economic și cel cultural; acest război va reprezenta un tablou rar întîlnit în istoria războaielor, va fi o măreață operă a poporului chinez, o glorioasă faptă de eroism care va uimi întreaga lume. Acest război va exercita o influență nu numai asupra Chinei și Japoniei, dînd un puternic impuls progresului acestor două țări, dar și asupra întregii lumi, constituind un stimulent al progresului pentru popoarele asuprite din toate țările, și în primul rînd din țări ca India. La acest război de pătrundere în direcții opuse trebuie să participe în mod conștient toți chinezii. Acestea sînt formele pe care le va îmbrăca războiul dus de poporul chinez pentru eliberarea sa, acestea sînt formele specifice ale războiului de eliberare pe care-l duce o țară semicolonială imensă în deceniul al 4-lea și al 5-lea al secolului al XX-lea.

RĂZBOI PENTRU PACE ETERNA

57. Caracterul de lungă durată al războiului pe care îl duce China împotriva cotropitorilor japonezi este indisolubil legat de sarcinile luptei pentru cucerirea păcii eterne pentru China și pentru întreaga lume. N-a existat încă în istorie o perioadă în care războiul să ne fi apropiat într-atîta de pacea eternă ca astăzi. Ca urmare a apariției claselor, istoria omenirii a fost plină în decursul mileniilor de războaie nesfîrșite. Cîte răz-

boaie a trebuit să poarte fiecare popor ! Aveau loc războaie atât în cadrul unei națiuni cât și între diferite națiuni. O dată cu apariția stadiului imperialist în dezvoltarea societății capitaliste, războaiele iau o deosebită amploare și devin deosebit de înverșunate. Primul război mondial, care a avut loc acum 20 de ani, a fost un război fără precedent în istorie, dar acesta n-a fost ultimul război. Războiul care a început acum ne apropie de ultimul război, adică de instaurarea păcii eterne pentru întreaga omenire. În prezent, o treime din omenire a și fost tirită în război. Priviți : Italia și Japonia, Abisinia și Spania, iar apoi și China. În aceste țări, care participă deja la război, populația numără aproximativ 600.000.000 de oameni, ceea ce reprezintă aproape o treime din populația întregii lumi. Particularitatea războiului actual o constituie faptul că el are un caracter neîntrerupt și ne apropie de pacea eternă.

Se pune întrebarea : de ce are acest război un caracter neîntrerupt ? După războiul dintre Italia și Abisinia a urmat războiul dintre Italia și Spania, în acest război intervenind și Germania ; apoi a urmat războiul dintre Japonia și China. Ce va urma acum ? Desigur că acum va urma un război între Hitler și marile puteri. Doar „fascismul înseamnă război“¹³. Războiul actual se va transforma într-un război mondial, nu va fi nici o întrerupere. Omenirea nu va putea evita calamitățile războiului. De ce ne apropie acest război de pacea eternă ? El s-a ivit pe baza dezvoltării crizei generale a capitalismului mondial, care a început în timpul primului război mondial. Această criză generală silește țările capitaliste să pășească pe calea unui nou război. Dar în primul rând el silește țările fasciste

să se lanseze în noi aventuri războinice. Putem prevedea că în urma acestui război capitalismul nu-și va găsi salvarea, ci va merge spre prăbușire. Acest război va avea o mai mare amploare și va fi mai înverșunat decât războiul care a avut loc acum 20 de ani. În acest război vor fi tirite inevitabil toate popoarele. Războiul va fi de foarte lungă durată, omenirea va trebui să treacă prin suferințe foarte mari. Datorită însă existenței Uniunii Sovietice și creșterii conștiinței popoarelor lumii, în cursul acestui război vor izbucni, fără îndoială, mari războaie revoluționare care vor fi îndreptate împotriva tuturor războaielor contrarevoluționare și care vor imprima acestui război universal caracterul unui război pentru o pace eternă. Chiar dacă ulterior va urma încă o perioadă de războaie, totuși epoca păcii eterne în lumea întreagă nu mai este departe. Îndată ce omenirea va nimici capitalismul, ea va intra în epoca păcii eterne și atunci războaiele nu-i vor mai fi necesare. Atunci nu va mai fi nevoie de armate, de vase de război, de avioane de luptă și de gaze toxice. Atunci omenirea nu va mai avea în vecii vecilor războaie. Războiul revoluționar care a început este o parte a acestui război pentru o pace eternă. Războiul dintre China și Japonia, a căror populație este de peste 500.000.000 de oameni, va juca un rol important în acest război pentru o pace eternă. În acest război va fi cucerită eliberarea poporului chinez. Noua Chină eliberată a viitorului este indisolubil legată de noua lume eliberată a viitorului. De aceea războiul nostru împotriva cotropitorilor japonezi are de asemenea și caracterul unui război pentru o pace eternă.

58. Toate războaiele din istorie sînt de două feluri : drepte și nedrepte. Toate războaiele progresiste sînt războaie drepte, iar toate războaiele care împiedică progresul sînt războaie nedrepte. Noi, comuniștii, luptăm împotriva tuturor războaielor nedrepte, care împiedică progresul, dar noi nu sîntem împotriva războaielor progresiste, drepte. Noi, comuniștii, nu numai că nu ne ridicăm împotriva războaielor drepte, dar luăm parte activă la aceste războaie. Noi sîntem însă împotriva războaielor nedrepte, cum a fost, de pildă, primul război mondial. În acest război ambele părți au purtat război pentru interese imperialiste, și de aceea comuniștii din lumea întreagă au luptat în mod hotărît împotriva acestui război. Calea luptei împotriva războiului este următoarea : înainte ca războiul să izbucnească trebuie să ne străduim din răsputeri să-l preîntîmpinăm, dar atunci cînd el a izbucnit trebuie să folosim orice posibilitate pentru a lupta prin război împotriva războiului, adică de a porni un război drept împotriva unui război nedrept. Războiul pe care-l duce Japonia este un război nedrept, care împiedică progresul. Popoarele din întreaga lume, inclusiv poporul japonez, trebuie să lupte, și chiar luptă, împotriva lui. În ceea ce privește China, în ea toată lumea — de la masele populare pînă la guvern, de la partidul comunist pînă la gomindan — a ridicat steagul dreptății și duce un război național-revoluționar împotriva agresiunii. Războiul nostru este un război sfînt, drept și progresist, război pentru pace — nu numai pentru pacea unei singure țări, ci pentru pace în întreaga lume, nu pentru o pace de scurtă durată, ci pentru o pace eternă. Pentru a atinge acest țel trebuie să luptăm pe viață și pe moarte, să fim gata

de orice sacrificii și să rezistăm cu dârzenie pînă la capăt, fără a înceta lupta pînă cînd țelul nu va fi atins. Chiar dacă sacrificiile vor fi mari și va fi nevoie de mult timp, în fața noastră se conturează limpede tabloul unei lumi noi, în care vor domni pacea eternă și lumina eternă.

În războiul actual noi sîntem însuflețiți de convingerea că vom cucerii tocmai o asemenea Chină nouă, o asemenea lume nouă în care vor domni pacea eternă și lumina eternă. Fasciștii și imperialiștii vor ca războaiele să dureze la nesfîrșit. În ceea ce ne privește, noi vrem să punem capăt războaielor în viitorul apropiat. Aceasta necesită eforturi foarte mari din partea majorității omenirii. Cei 450.000.000 de chinezi alcătuiesc a patra parte din omenire. Dacă prin eforturile noastre unanime vom zdrobi imperialismul japonez și vom crea o Chină nouă, liberă, egală în drepturi, aceasta va constitui, fără îndoială, o măreață contribuție la cucerirea păcii eterne în întreaga lume. Acesta nu este un vis deșert. Mersul dezvoltării social-economice în lumea întreagă ne apropie de aceasta; e nevoie numai de eforturile majorității omenirii, și peste cîteva zeci de ani țelul nostru va fi fără îndoială atins.

ACTIVITATEA CONȘTIENȚĂ ÎN RĂZBOI

59. Toate cele spuse mai sus ne explică de ce războiul va fi de lungă durată și de ce victoria finală va aparține Chinei. Pînă acum a fost vorba mai ales despre ce *constituie* și ce *nu constituie* obiectul cercetării noastre. Acum trecem la problema cum *trebuie* să acționăm și cum *nu trebuie* să acționăm. Cum să ducem

războiul de lungă durată? Cum să cucerim victoria finală? Iată întrebările la care vrem să răspundem mai jos. Pentru aceasta vom lămuri următoarele probleme: activitatea conștientă în război; războiul și politica; mobilizarea politică în războiul împotriva cotropitorilor japonezi; țelurile războiului; acțiunile ofensive în războiul de apărare, acțiunile impetuoase în războiul de lungă durată, acțiunile pe liniile exterioare în războiul dus pe liniile interioare; inițiativa, elasticitatea, planul, acțiunile manevriere ale trupelor regulate, războiul de partizani, războiul de poziție; războiul de nimicire și războiul de uzură; posibilitatea folosirii greșelilor inamicului; problema bătăliilor decisive în războiul împotriva cotropitorilor japonezi; poporul și armata — baza victoriei.

Vom începe cu problema activității conștiente.

60. Atunci cînd combatem abordarea subiectivistă a problemelor, înseamnă că luptăm împotriva concepțiilor unor oameni care nu sînt bazate pe realitatea obiectivă și nu corespund acestei realități, ci constituie o născocire sau teze false; căci dacă e să acționăm în conformitate cu aceste concepții, eșecul este inevitabil. Iată de ce trebuie să luptăm împotriva acestor concepții. Dar totul se face de către oameni: fără participarea oamenilor, nici războiul de lungă durată, nici victoria finală nu vor veni de la sine. Trebuie ca oamenii, înainte de a porni la o acțiune, să elaboreze, pe baza realității obiective, anumite idei, teze și concepții, să întocmească planuri, să traseze linia, politica, strategia și tactica, și numai atunci ei vor putea să acționeze cu succes. Ideile, tezele etc. sînt fenomene de ordin subiec-

tiv, iar faptele sau acțiunile sînt manifestări ale subiectivului în obiectiv. Ideile și acțiunile formează activitatea proprie omului. Această activitate noi o numim „activitate conștientă“, și ea constituie o trăsătură distinctivă a omului. Toate ideile bazate pe realitatea obiectivă și care corespund acestei realități sînt juste, și toate faptele sau acțiunile bazate pe idei juste sînt de asemenea juste. Noi trebuie să dezvoltăm tocmai aceste idei și acțiuni, această activitate conștientă. Războiul împotriva cotropitorilor japonezi are drept țel alungarea imperialiștilor și transformarea Chinei vechi într-o Chină nouă. Pentru a atinge acest țel trebuie să mobilizăm întregul popor chinez și să dezvoltăm în toate domeniile activitatea lui conștientă îndreptată împotriva cotropitorilor japonezi. Dacă vom sta însă cu mâinile în sân, nu ne așteaptă decît înrobirea ; nu vom mai vedea atunci nici război de lungă durată, nici victorie finală.

61. Activitatea conștientă este o trăsătură distinctivă a omului. Această trăsătură iese în evidență în timpul războiului. Desigur că deznodămîntul războiului depinde și de o serie întreagă de condiții inerente ambelor părți beligerante — condiții militare, politice, economice, geografice, precum și de caracterul războiului și de ajutorul internațional. Dar deznodămîntul războiului nu depinde numai de aceste condiții. Aceste condiții conțin numai posibilitatea cutărui sau cutărui deznodămînt al războiului. Ele în sine nu aduc nici victoria, nici înfrîngerea. Pentru hotărîrea deznodămîntului războiului mai sînt necesare și eforturi subiective, adică conducerea războiului și ducerea războiului, sau, cu alte cuvinte, activitatea conștientă în război.

62. Un conducător militar nu poate repurta victoria depășind cadrul fixat de condițiile obiective, dar el poate și trebuie să acționeze energic pentru a repurta victoria în cadrul acestor condiții. Arena activității unui conducător militar este limitată la ceea ce permit condițiile obiective, dar pe această arenă el poate să obțină multe realizări frumoase și mărețe. Pe baza materială obiectivă respectivă, comandanții noștri trebuie să desfășoare în războiul împotriva cotropitorilor japonezi forța noastră și, conducând armata, să zdrobească pe dușmanii națiunii noastre, pentru a transforma societatea noastră și țara noastră, care suferă de pe urma agresiunii și asupririi, și pentru a construi o Chină nouă liberă, egală în drepturi. Pentru aceasta ne trebuie, ne este necesară priceperea subiectivă de a conduce. Noi sîntem împotriva ca un comandant, rupîndu-se de condițiile obiective ale războiului împotriva cotropitorilor japonezi, să devină un „mînuitor de sabie“, care se repede orbește în stînga și în dreapta; noi sîntem de părere că în acest război orice comandant trebuie să devină un curajos și înțelept conducător de oști. Un astfel de conducător de oști trebuie să fie nu numai un viteaz care prin vitejia lui face pe inamic să tremure, ci, de asemenea, să fie în stare să conducă întreaga desfășurare a războiului, oricare ar fi schimbările care ar interveni și oricum ar evolua el. Un comandant nu trebuie să se scufunde în oceanul războiului, el trebuie să înoate cu pricepere și fermitate și să ajungă la țărmlul victoriei. Strategia și tactica, ca legi de conducere a războiului, reprezintă arta de a înota în oceanul războiului.

RĂZBOIUL ȘI POLITICA

63. „Războiul este continuarea politicii...” Aceasta înseamnă că războiul este politică; războiul ca atare reprezintă o acțiune cu caracter politic, și din timpurile străvechi n-a existat război care să nu aibă caracter politic. Războiul împotriva cōtropicitorilor japonezi este un război revoluționar al întregii națiuni. Victoria în acest război este indisolubil legată de țelul politic al războiului — alungarea imperialiștilor japonezi și făurirea unei Chine noi, libere și egale în drepturi; victoria este imposibilă fără înfăptuirea liniei generale care urmărește ducerea cu dîrzenie a războiului, aplicarea fermă a politicii de front unic; este imposibilă fără mobilizarea întregului popor; este imposibilă fără înfăptuirea unor principii politice ca unitatea dintre ofițeri și soldați, dintre armată și popor, descompunerea armatei inamicului etc.; este imposibilă fără înfăptuirea justă a politicii de front unic; este imposibilă fără mobilizarea culturii; este imposibilă fără eforturi îndreptate spre cîștigarea ajutorului internațional și a sprijinului poporului țării inamice. Într-un cuvînt, războiul nu poate fi nici o clipă separat de politică. Dacă în rîndurile militarilor care duc războiul împotriva cōtropicitorilor japonezi apare disprețul față de politică, dacă apare tendința de a izola războiul de politică, de a ridica războiul la rangul de absolut, acest lucru trebuie privit ca o greșeală care trebuie îndreptată.

64. Dar războiul își are specificul său. Aceasta înseamnă că războiul nu este echivalent cu politica în general. „Războiul este continuarea politicii prin alte mijloace”¹⁴. Cînd politica, atîngînd un anumit stadiu de dezvoltare, este împiedicată în dezvoltarea ei, izbuc-

nește războiul pentru a se înlătura piedicile din calea politicii. De pildă, situația de semiindependență a Chinei a constituit o piedică în calea dezvoltării politicii imperialismului japonez, și Japonia, dorind să înlătorească această piedică, a început un război de agresiune. Dar China? Asuprirea imperialistă a devenit încă de mult o piedică în calea revoluției burghezo-democratice din China. De aceea în China au avut loc în repetate rânduri războaie de eliberare, provocate de tendința de a înlătura această piedică. Acum Japonia a recurs la război pentru a bara complet calea mișcării progresive a revoluției chineze. De aceea noi sîntem siliți să ducem război împotriva cotropitorilor japonezi și sîntem plini de hotărîrea de a înlătura această piedică din calea noastră. Atunci cînd piedica este înlăturată și țelul politic este atins, războiul ia sfîrșit. Atîta timp cît piedica n-a fost complet înlăturată, războiul trebuie continuat, pentru a duce lucrurile pînă la capăt. Dacă, de pildă, s-ar găsi oameni care, înainte ca sarcinile războiului împotriva cotropitorilor japonezi să fie îndeplinite, ar încerca să ajungă la o înțelegere cu dușmanul, încercările lor tot n-ar duce la absolut nici un rezultat: chiar dacă dintr-o cauză sau alta ei ar reuși să facă acest lucru, totuși războiul ar izbucni din nou, masele largi populare n-ar accepta un astfel de deznodămînt al războiului și l-ar continua fără doar și poate pînă la atîngerea deplină a țelurilor lui politice. De aceea se poate spune că politica este un război nesîngeros, iar războiul este o politică sîngeroasă.

65. În conformitate cu specificul războiului ia naștere un întreg sistem de organizații specifice puse în slujba războiului, un întreg sistem de metode specifice

de desfășurare a războiului, un proces specific al războiului. Asemenea organizații sînt armata și tot ceea ce ține de ea; asemenea metode sînt strategia și tactica, care servesc pentru conducerea acțiunilor militare; procesul războiului reprezintă o formă specifică de activitate a oamenilor atunci cînd armatele beligerante, aplicînd o strategie și tactică avantajoasă pentru ele și dezavantajoasă pentru inamic, desfășoară o ofensivă sau se află în apărare. De aceea experiența războiului este o experiență specifică, și toți participanții la război trebuie să renunțe la deprinderile din timp de pace și să-și organizeze viața potrivit cu condițiile războiului. Numai astfel poate fi repurtată victoria.

MOBILIZAREA POLITICĂ ÎN RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI

66. Fără o largă și o profundă mobilizare politică a poporului nu este posibil să repurtăm victoria într-un război național-revoluționar atît de mare. Faptul că înainte de declanșarea războiului nu s-a făcut o mobilizare politică la lupta împotriva cotropitorilor japonezi a constituit o mare neglijență din partea Chinei, noi rămî-nînd astfel dintr-o dată în urma inamicului cu un pas. Dar și acum, după ce războiul a început, mobilizarea politică este departe de a se desfășura pretutindeni, iar de profunzimea ei nici nu se poate vorbi. Majoritatea covîrșitoare a populației află că este război datorită focului de artilerie al inamicului și bombelor aruncate de avioanele inamicului. Și aceasta e tot un fel de mobilizare, atît numai că nu o facem noi înșine, ci inamicul o face pentru noi. Cei care locuiesc în regiunile înde-

părtate și nu aud canonadele de artilerie continuă să trăiască într-o liniște netulburată. Situația trebuie schimbată, altfel nu vom repurta victoria în acest război pe viață și pe moarte. Nu trebuie să mai rămînem sub nici un motiv în urma dușmanului nici cu un singur pas; dimpotrivă, trebuie să căutăm din răspuțeri să lichidăm această rămînere în urmă : să desfășurăm din plin mobilizarea politică pentru a învinge pe inamic. De acest pas depind multe lucruri. Faptul că sîntem inferiori inamicului în privința armamentului și în alte privințe este un lucru secundar. Mobilizarea politică este însă într-adevăr un pas de importanță primordială. Dacă întregul popor va fi mobilizat, inamicului n-o să-i meargă bine, el va fi tîrît în vîltoarea nenorocirilor ; și atunci vor fi create condițiile necesare pentru lichidarea lacunelor noastre în domeniul înarmării și în celelalte domenii, vor fi create premisele necesare pentru biruirea tuturor greutăților războiului. Pentru a învinge trebuie să ducem războiul cu dîrzenie, să urmăm în mod ferm politica de front unic, să aplicăm cu perseverență linia de orientare spre un război de lungă durată. Dar toate acestea nu sînt posibile fără mobilizarea poporului. A dori victoria și a neglija mobilizarea politică este tot una cu „a înhăma calul cu coada înainte“ ; se înțelege că în asemenea condiții nu se poate vorbi de victorie.

67. Ce este deci mobilizarea politică ? În primul rînd trebuie să vorbim armatei și poporului despre țelul politic al războiului. Trebuie ca fiecare soldat, fiecare cetățean să înțeleagă pentru ce trebuie să poarte război, ce legătură are războiul cu el personal. Țelul politic al războiului împotriva cîmpitorilor japonezi este alungarea imperialiștilor japonezi și construirea unei Chine

noi, libere și egale în drepturi. Trebuie să vorbim despre acest țel întregii armate și întregului popor. Numai cu această condiție le vom putea trezi dorința fierbinte de a lupta împotriva cotropitorilor japonezi, și atunci sute de milioane de oameni, ca un singur om, vor jertfi totul pe altarul acestui război. Apoi, numai explicarea țelului războiului nu este însă de ajuns : mai trebuie să explicăm măsurile și politica îndreptate spre atingerea acestui țel. Iar aceasta înseamnă că este necesar și un program politic. În prezent a și fost elaborat „Programul împotrivirii față de Japonia și al salvării patriei“, alcătuit din 10 puncte, și „Programul împotrivirii față de Japonia și al construirii statului“. Trebuie să popularizăm aceste programe în rîndurile armatei și ale poporului, să mobilizăm întreaga armată și poporul pentru a transpune în viață aceste programe. Fără un program politic precis și concret nu este posibilă mobilizarea întregii armate și a întregului popor pentru a duce pînă la capăt războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Se pune apoi întrebarea : cum trebuie să organizăm mobilizarea ? Pentru a organiza mobilizarea trebuie să folosim cuvîntările, manifestele și apelurile, ziarele, broșurile și cărțile, teatrul și cinematograful, școala, organizațiile populare de masă și activul. Puținul care se face acum în regiunile aflate sub dominația gomin-danistă nu constituie decît o picătură în mare, și în plus metodele cu care se duce această muncă nu sînt pe gustul maselor populare : prin spiritul lor, ele sînt străine poporului. Situația trebuie schimbată radical. Și, în sfîrșit, nu ne putem mulțumi cu desfășurarea unei singure campanii. Mobilizarea politică în războiul împotriva cotropitorilor japonezi trebuie făcută în mod permanent.

Desigur că nu trebuie să repetăm la nesfârșit poporului un program politic învățat pe din afară — nimeni nu va sta să asculte o asemenea palavrageală plictisitoare. Mobilizarea politică trebuie legată de însuși mersul războiului, de viața soldaților și a poporului simplu, trebuie transformată într-o muncă permanentă. Acest lucru este de mare importanță. De el depinde în primul rînd victoria în război.

TELURILE RĂZBOIULUI

68. În acest capitol nu va fi vorba de țelurile politice ale războiului, întrucît de țelul politic al războiului împotriva cotropitorilor japonezi noi am vorbit mai sus — acest țel este alungarea imperialiștilor japonezi și construirea unei Chine noi, libere și egale în drepturi. În acest capitol vom atinge țelurile principale ale războiului ca „politică sîngeroasă“, ale războiului ca exterminare reciprocă a două armate. Războiul nu urmărește nici un fel de alte țeluri în afară de „păstrarea forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului“ (prin nimicirea forțelor inamicului se înțelege dezarmarea lui și așa-numita „lipsire a inamicului de forța de împotrivire“, iar nu completa lui exterminare fizică). În antichitate erau folosite în război lancea și scutul. Lancea servea pentru ofensivă, pentru nimicirea inamicului, iar scutul pentru apărare, pentru propria ocrotire. Pînă în zilele noastre toate armele reprezintă o dezvoltare a acestor două tipuri de arme. Avioanele de bombardament, mitralierele, tunurile cu tragere lungă, gazele toxice, toate acestea constituie o dezvoltare a lăncii, iar adăposturile, căștile de oțel, fortificațiile de beton, măștile de gaze

constituie o dezvoltare a scutului. Tancurile constituie o nouă armă, în care se îmbină și lancea, și scutul. Ofensiva este principalul mijloc de nimicire a forțelor inamicului, dar nici apărarea nu trebuie să fie nesocotită. Ofensiva se duce în scopul nimicirii nemijlocite a forțelor inamicului și în același timp în scopul păstrării forțelor proprii, întrucît, dacă nu-l nimicești pe inamic, te va nimici el pe tine. Apărarea servește în mod direct la păstrarea forțelor proprii, dar în același timp ea este un mijloc auxiliar pentru ofensivă sau un mijloc de pregătire în vederea trecerii la ofensivă. Retragerea face parte din apărare și este o continuare a apărării, în timp ce urmărirea este o continuare a ofensivei. Trebuie să arătăm că dintre țelurile războiului nimicirea forțelor inamicului este țelul principal, iar păstrarea forțelor proprii — țelul secundar, întrucît numai nimicirea în masă a forțelor inamicului poate asigura în mod efectiv păstrarea forțelor proprii. De aici rezultă că ofensiva ca mijloc principal de nimicire a forțelor inamicului joacă rolul principal, iar apărarea ca mijloc auxiliar de nimicire a forțelor inamicului și ca unul dintre mijloacele de păstrare a forțelor proprii joacă un rol secundar. Deși în practică, în război, în partea mai mare a timpului predomină apărarea, iar în partea mai mică ofensiva, totuși, dacă examinăm desfășurarea războiului în ansamblu, vedem că ofensiva rămîne mijlocul principal.

69. Cum se explică faptul că în război se propovăduiește jertfirea eroică de sine? Oare aceasta nu este în contradicție cu cerința „păstrării forțelor proprii”? Nu, nu este în contradicție. Acestea sînt contrarii, dar ele se condiționează reciproc. Războiul este o politică

sîngeroasă pentru care trebuie să plătești, și uneori un preț foarte scump. Sacrificarea temporară a unei părți a forțelor (renunțarea la păstrarea forțelor) are ca scop păstrarea tuturor forțelor și pentru totdeauna. Atunci cînd spunem că ofensiva ca mijloc menit mai ales să nimicească forțele inamicului îndeplinește în același timp și funcția păstrării forțelor proprii, pornim tocmai de la acest fapt. Teza potrivit căreia apărarea trebuie neapărat să cuprindă în același timp și ofensiva, iar nu numai apărarea în forma ei pură, este justă din aceleași motive.

70. Păstrarea forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului ca țel al războiului reprezintă însăși esența războiului și constituie baza tuturor acțiunilor de luptă. Această esență principală a războiului îl străbate în întregime, începînd cu procedeele pur tehnice și terminînd cu strategia. Țelul arătat al războiului — păstrarea forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului — constituie principiul fundamental al războiului, iar toate tezele și principiile pregătirii de luptă, ale tacticii, ale artei operative și ale strategiei sînt indisolubil legate de acest țel. Principiile ducerii luptei de infanterie glăsuiesc: „adăpostește-te și deschide focul“. Ce înseamnă aceasta? Prima este necesară pentru păstrarea forțelor proprii, a doua — pentru nimicirea forțelor inamicului. Prima a dat naștere unor metode de autoapărare ca folosirea reliefului și a obiectivelor locale, înaintarea în salturi, formațiile în ordine rărită, iar a doua — curățirii cîmpului de tragere, organizării sistemului de foc etc. În tactică se folosesc forțele de izbire, forțele de fixare și rezervele. Primele au ca scop nimicirea forțelor înamicu-

lui, următoarele — păstrarea forțelor proprii, iar ultimele se folosesc și într-un scop și într-altul în funcție de situație: fie pentru sprijinirea forțelor de izbire sau pentru urmărirea inamicului, adică pentru nimicirea forțelor inamicului, fie pentru sprijinirea forțelor de fixare sau pentru acoperire, adică pentru păstrarea forțelor proprii. Așadar, și principiile pregătirii de luptă, și legile tacticii, ale artei operative și ale strategiei, și toate procedeele tehnice, acțiunile tactice, operative și strategice sînt indisolubil legate de țelul războiului. Întregul război este subordonat acestui țel, care străbate întreaga desfășurare a războiului de la început pînă la sfîrșit.

71. Conducătorii militari, independent de gradul și de rangul lor, nu pot să conducă războiul împotriva cotropitorilor japonezi dacă nu țin seama de particularitățile principale opuse ale Chinei și Japoniei și de acest țel al războiului. Particularitățile principale opuse ale ambelor părți beligerante acționează în cursul operațiilor de luptă și iau forma unei lupte reciproce pentru păstrarea forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului. Pentru noi sarcinile războiului sînt următoarele: să ne străduim să raportăm în fiecare luptă o victorie mare sau mică, să dezarmăm în fiecare luptă o parte din forțele inamicului, să scoatem din luptă o parte din forța vie și din tehnica acestuia. Acumularea unor asemenea succese parțiale în acțiunea de nimicire a inamicului ne va aduce o mare victorie strategică, și atunci vom atinge țelul nostru politic — vom alunga definitiv pe inamic din țară, vom apăra patria și vom construi o Chină nouă.

**ACȚIUNILE OFENSIVE ÎN CADRUL RĂZBOIULUI DE APĂRARE.
ACȚIUNILE IMPETUOASE ÎN CADRUL RĂZBOIULUI
DE LUNGĂ DURATĂ ȘI ACȚIUNILE DESFĂȘURATE
PE LINIILE EXTERIOARE ÎN CADRUL RĂZBOIULUI
DUS PE LINIILE INTERIOARE**

72. Să examinăm acum linia strategică concretă în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Am mai spus că linia noastră strategică în războiul împotriva cotropitorilor japonezi este linia de orientare spre un război de lungă durată, și acest lucru este absolut just. Dar aceasta este o definiție generală, iar nu una concretă a liniei. Cum să ducem în mod concret un război de lungă durată? Să explicăm această problemă. Răspunsul nostru este următorul: în prima și în a doua etapă, adică în etapele în care inamicul se află în ofensivă, iar apoi trece la întărirea poziției sale în teritoriul ocupat, trebuie, în condițiile apărării strategice, să ducem bătălii și lupte ofensive; în condițiile orientării strategice spre un război de lungă durată — să ducem acțiuni impetuoase cu caracter operativ și tactic, iar atunci când ne aflăm pe plan strategic pe liniile interioare, să ducem bătălii și lupte pe liniile exterioare. În a treia etapă vom trece la contraofensiva strategică.

73. Ca urmare a faptului că Japonia este un stat imperialist puternic, iar noi un stat slab, semicolonial și semifeudal, Japonia duce o ofensivă strategică, iar noi ne aflăm în apărare strategică. Japonia încearcă să aplice strategia războiului de scurtă durată, iar noi trebuie să aplicăm în mod conștient strategia războiului de lungă durată. Japonia folosește armata sa de uscat, formată din câteva zeci de divizii (în prezent chiar 30 de divizii), armată foarte puternică din punctul de

vedere al capacității de luptă, precum și o parte din flota sa maritimă militară, pentru încercuirea și blocada Chinei pe uscat și pe mare, iar aviația ei militară bombardează China. În momentul de față armata ei ocupă deja un front larg de la Baotou pînă la Hanciou, flota ei maritimă militară s-a apropiat de litoralul provinciilor Fuțzian și Guandun, și deci ea duce războiul pe linii exterioare de o lungime uriașă. Noi însă ducem războiul pe liniile interioare. Toate acestea sînt rezultatul particularității că inamicul este puternic, iar noi sîntem slabi. Aceasta este o latură a situației.

74. Dar, pe de altă parte, avem în față un tablou absolut contrar. Deși Japonia este puternică, ea duce lipsă de forță vie, pe cînd China, deși este slabă, posedă un teritoriu imens, o populație numeroasă și o armată mare. De aici decurg două consecințe importante. În primul rînd, inamicul, intrînd cu o armată puțin numeroasă într-o țară mare, nu va putea să ocupe decît o parte din marile ei orașe, din căile de comunicație mai importante și din unele regiuni de șes. Prin urmare, pe teritoriul cotropit de japonezi vor rămîne regiuni întinse pe care ei nu vor fi în stare să le ocupe. Iar aceasta ne deschide un larg cîmp liber pentru desfășurarea războiului de partizani. Chiar dacă inamicul va ocupa linia Kanton — Uhan — Lanciou și regiunile învecinate cu ea, îi va fi însă greu să ocupe regiunile aflate dincolo de această linie. Și aceasta îi va da Chinei un spate principal al frontului și o bază de sprijin centrală pentru desfășurarea războiului de lungă durată și pentru repurtarea victoriei finale. În al doilea rînd, desfășurînd ofensiva cu forțe mici și avînd în față o armată numeroasă, inamicul va fi inevitabil încercuit.

Atacîndu-ne din diferite direcții, inamicul se află pe liniile strategice exterioare, iar noi pe cele interioare, inamicul duce o ofensivă strategică, iar noi ne aflăm în apărare strategică. S-ar părea că această situație este foarte dezavantajoasă pentru noi. În realitate însă în fața noastră se deschide posibilitatea să folosim două din avantajele noastre — imensitatea teritoriului și efectivul mare al armatei —, astfel că în loc să ducem un război de poziție, apărînd cu înverșunare diferite puncte, putem să aplicăm metodele elastice ale războiului de manevră, să opunem unei divizii a inamicului cîteva divizii de-ale noastre, să opunem la zece mii de ostași de-ai lui cîteva zeci de mii de ostași de-ai noștri, să atacăm pe inamic pe fiecare direcție a ofensivei lui din cîteva direcții, să încercuim prin surprindere pe inamic pe una din direcții și să-l atacăm acționînd din liniile exterioare. Așadar, inamicul, care acționează pe plan strategic pe liniile exterioare și care desfășoară o ofensivă strategică, va fi nevoit în bătălii și lupte să acționeze pe liniile interioare și să treacă la apărare. Iar trupele noastre, care acționează pe plan strategic pe liniile interioare și care se află în apărare strategică, vor acționa în bătălii și lupte pe liniile exterioare și vor trece la ofensivă. Așa vor sta lucrurile pe una din direcțiile de înaintare a inamicului și tot așa vor sta și pe toate celelalte direcții. Cele două împrejurări arătate mai sus decurg din particularitatea că inamicul este o țară mică, iar noi o țară mare.

Mai departe, deși armata inamicului este puțin numeroasă, în schimb ea este puternică (prin dotarea ei și pregătirea militară a efectivului), pe cînd armata noastră, deși numeroasă, este însă slabă (de asemenea

numai în ceea ce privește dotarea și pregătirea militară a efectivului, dar nu în sensul moralului). De aceea în bătălii și lupte trebuie nu numai să batem pe inamic prin superioritatea numerică, dând lovituri din liniile exterioare trupelor sale, care se află pe liniile interioare, dar totodată să ne orientăm spre acțiuni impetuoase. Pentru aceasta, de regulă, trebuie să batem pe inamic în marș și să ne abținem să dăm lovituri garnizoanelor și unităților lui care stau pe loc. Trebuie să concentrăm dinainte pe ascuns forțe mari de-a lungul drumurilor pe care știm că trebuie să treacă inamicul și, atunci când el se află în marș, să-l încercuim și să-l atacăm printr-o mișcare neașteptată, nelăsându-l să-și vină în fire și terminând impetuos lupta. Dacă lovitura va fi dată cu succes, inamicul sau va fi nimicit în întregime, sau va fi nimicită o parte mai mare sau mai mică a forțelor lui. Și chiar dacă vom suferi un eșec în luptă, inamicul va suferi totuși pierderi mari în răniți și morți. Așa trebuie să stea lucrurile într-o luptă, așa trebuie să stea ele și în toate celelalte lupte. Să nu avem prea multe pretenții, dar dacă am reuși măcar o dată pe lună să câștigăm o bătălie relativ mare, ca, de pildă, cea de la Pinsinguan sau de la Taierciuan, aceasta ar submina considerabil moralul inamicului, ar ridica moralul armatei noastre și ar stârni ecouri de simpatie în lumea întreagă. Astfel, adoptînd orientarea strategică spre un război de lungă durată, noi aplicăm în bătălii și lupte linia de orientare spre acțiuni impetuoase, în timp ce inamicul, care a adoptat orientarea strategică spre un război de scurtă durată, va fi nevoit să treacă, în urma numeroaselor înfrîngeri în bătălii și lupte, la un război de lungă durată.

75. Linia de orientare în acțiunile cu caracter operativ și tactic caracterizată mai sus poate fi exprimată printr-o formulă generală: „acțiuni ofensive impetuoase pe liniile exterioare“. Ea este opusă orientării noastre strategice: „război de apărare de lungă durată pe liniile interioare“, dar tocmai această linie este necesară pentru înfăptuirea acestei orientări strategice. Dacă și în acțiunile cu caracter operativ și tactic am începe să ne orientăm spre bătălii și lupte de apărare de lungă durată pe liniile interioare, cum s-a făcut, de pildă, în perioada inițială a războiului împotriva cōtropitorilor japonezi, aceasta n-ar corespunde de loc celor două împrejurări, și anume că țării mici a inamicului i se opune marea noastră țară, iar puternicei armate japoneze i se opune armata noastră slabă. În acest caz noi nu ne-am atinge niciodată țelul nostru strategic, n-am obține niciodată prelungirea războiului și am fi zdrobiți de către inamic. Iată de ce am insistat tot timpul și insistăm asupra organizării unui număr corespunzător de mari grupări de trupe de cîmp, care să depășească numeric de două, de trei și chiar de patru ori orice grupare de luptă a inamicului. Aceste grupări, urmînd linia de orientare expusă mai sus, vor lupta cu inamicul pe sectoare vaste. Această linie de orientare este valabilă nu numai pentru acțiunile armatei regulate, ci și în războiul de partizani, aici aplicarea ei fiind obligatorie. Noi o vom aplica nu numai într-o etapă oarecare a războiului, ci în decursul întregului război. În etapa contraofensivei strategice, atunci cînd dotarea noastră tehnică se va îmbunătăți simțitor și chiar atunci cînd superioritatea de forțe a inamicului va dispărea complet, continuînd să ducem cu forțe superioare acțiuni ofensive impe-

tuoase pe liniile exterioare, vom obține și mai multe posibilități decît în etapele anterioare de a lua în masă prizonieri și trofee. Să ne închipuim, de pildă, că unei divizii mecanizate a inamicului îi vom opune două, trei sau patru divizii de-ale noastre, și încă divizii mecanizate; atunci cu atît mai sigur vom putea nimici această divizie. Cîtorva atleți le este ușor să învingă pe unul singur — acesta este un adevăr elementar.

76. Dacă pe cîmpurile de luptă vom aplica în mod ferm linia de orientare spre acțiuni ofensive impetuoase pe liniile exterioare, prin aceasta vom schimba raportul de forțe în favoarea noastră nu numai pe cîmpurile de luptă, dar treptat și în întregul război. În măsură în care pe cîmpurile de luptă vom fi în ofensivă, iar inamicul în apărare, în măsură în care vom acționa cu forțe superioare pe liniile exterioare, iar inamicul, care ne va fi inferior din punct de vedere numeric, va acționa pe cele interioare, în măsură în care vom acționa impetuos, iar inamicul, deși va încerca să trăgăneze luptele în așteptarea întăririlor, nu va mai fi în stare s-o facă, în aceeași măsură el va deveni din puternic slab și își va pierde superioritatea, iar noi, dimpotrivă, din parte slabă vom deveni partea puternică și vom cîștiga superioritatea. În urma unui mare număr de asemenea bătălii victorioase se va produce o schimbare și în raportul general de forțe. Aceasta înseamnă că, repurtînd numeroase victorii pe cîmpurile de luptă în acțiuni ofensive impetuoase pe liniile exterioare, ne vom spori treptat forțele și vom slăbi pe inamic, iar aceasta nu poate să nu ducă la o schimbare în ceea ce privește raportul general de forțe și avantajele. Și atunci, folosind paralel cu aceste victorii și toate celelalte condiții

din China favorabile nouă, schimbările în situația internă a Japoniei și situația internațională favorabilă, vom putea obține un echilibru de forțe, iar apoi și superioritatea asupra inamicului. Atunci va sosi ceasul contraofensivei noastre și al alungării inamicului din țara noastră.

77. Războiul este o întrecere de forțe, dar în cursul războiului aceste forțe înseși se schimbă în comparație cu starea lor inițială. Factorul hotărîtor îl constituie aici eforturile subiective îndreptate spre repurtarea a cît mai multe victorii și comiterea a cît mai puține greșeli. Condițiile obiective asigură posibilitatea unor schimbări de felul acesta, dar realizarea acestei posibilități necesită o linie justă și eforturi subiective. În această situație rolul hotărîtor revine factorului subiectiv.

INIȚIATIVĂ, ELASTICITATE ȘI PLAN

78. Centrul de greutate al liniei de orientare spre acțiuni ofensive impetuoase cu caracter operativ și tactic pe liniile exterioare, linie pe care am expus-o mai sus, îl constituie ofensiva. Prin linii exterioare se înțelege poziția atacantului față de inamic, iar impetuoșitatea caracterizează ritmul ofensivei. Tocmai de aceea spunem: „acțiuni ofensive impetuoase pe liniile exterioare“. Aceasta este cea mai justă linie de orientare pentru desfășurarea unui război de lungă durată, cu alte cuvinte este linia de orientare spre războiul de manevră. Dar aplicarea acestei linii este de neconceput fără inițiativă, elasticitate și plan. Trecem acum la examinarea acestor trei probleme.

79. Am vorbit mai înainte de activitatea conștientă, de ce dar ne ocupăm acum de problema inițiativei? După cum am arătat mai sus, prin activitate conștientă înțelegem acțiunile conștiente și eforturile conștiente ca trăsături caracteristice care disting pe om și care ies în mod deosebit în evidență în timp de război. În ceea ce privește inițiativa, despre care este vorba acum, ea înseamnă libertate de acțiune pentru trupe, spre deosebire de situația în care trupele pierd această libertate și se află în stare de pasivitate. Pentru armată libertatea de acțiune constituie o necesitate vitală. Armata care a pierdut această libertate este în pericol de a fi zdrobită sau nimicită. Dezarmarea unui soldat este rezultatul faptului că el a pierdut libertatea de acțiune și a trecut în stare de pasivitate forțată. Înfrângerea unei armate are loc din aceeași cauză. În virtutea acestui fapt, ambele părți beligerante luptă energic pentru inițiativă și evită din răspuțeri pasivitatea. Linia de orientare propusă de noi spre desfășurarea unor acțiuni ofensive impetuoase pe liniile exterioare, precum și elasticitatea și planul care sînt necesare pentru desfășurarea acestor acțiuni ofensive, servesc, putem spune, în întregime pentru smulgerea inițiativei, necesară pentru a aduce pe inamic în stare de pasivitate și a obține păstrarea forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului. Inițiativa nu este însă posibilă fără superioritatea de forțe (iar lipsa de inițiativă este determinată de lipsa acestei superiorități) și, prin urmare, este determinată de o conducere justă (iar lipsa ei — de o conducere greșită). Paralel cu aceasta, inițiativa poate fi de asemenea cucerită și inamicul poate fi adus în stare de pasivitate, folosind dezorientarea inamicului și

recurgînd la acţiuni prin surprindere. Vom face mai jos o analiză a acestor teze.

80. Iniţiativa nu este posibilă fără superioritatea de forţe, la fel cum pasivitatea este determinată de lipsa de forţe. Superioritatea de forţe constituie baza obiectivă pentru smulgerea iniţiativei, la fel cum lipsa de forţe constituie baza pentru pierderea ei. Fireşte că prin acţiuni ofensive cu caracter strategic este posibil, într-o anumită măsură, să smulgi şi să dezvolti iniţiativa în război, dar iniţiativa în tot cursul războiului şi pe toate fronturile, adică iniţiativa absolută, n-o poţi obţine decît atunci cînd ai superioritatea absolută de forţe asupra inamicului. Intr-un pugilat un om sănătos va avea iniţiativă absolută faţă de un om grav bolnav. Dacă Japonia n-ar avea atîtea contradicţii de nebiruit, de pildă dacă ea ar putea arunca dintr-o dată în luptă o armată uriaşă de cîteva milioane de oameni — chiar de 10.000.000 —, dacă resursele ei financiare ar depăşi de mai multe ori pe cele actuale, dacă imperialismul japonez nu s-ar afla în relaţii ostile cu masele populare din ţara lui şi cu alte state, în sfîrşit, dacă prin politica ei barbară Japonia n-ar provoca împotrivirea înverşunată a poporului chinez, — atunci ea ar putea să-şi asigure superioritatea absolută de forţe şi să deţină iniţiativa absolută în tot cursul războiului şi pe toate fronturile. Istoria arată însă că această superioritate absolută de forţe se observă numai la sfîrşitul războiului sau al bătăliei, în timp ce în faza lor iniţială ea se întîlneşte rar. Un exemplu de superioritate absolută şi de lipsă absolută de forţe la sfîrşitul războiului îl poate constitui raportul de forţe care s-a creat în ajunul capitulării Germaniei în primul război

mondial, cînd țările Antantei au obținut superioritatea absolută de forțe, în timp ce Germania ducea o lipsă absolută de forțe; rezultatul a fost că Germania a suferit o înfrîngere, iar țările Antantei au repurtat victoria. Încă un exemplu: în ajunul victoriei noastre de la Taierciuan, trupele japoneze, care pe atunci erau izolate acolo, au ajuns după lupte grele să ducă o lipsă absolută de forțe, în timp ce pentru trupele noastre s-a creat o superioritate absolută de forțe. Lucrurile s-au terminat prin aceea că inamicul a suferit o înfrîngere, iar noi am repurtat victoria. Acesta este un exemplu de lipsă absolută de forțe și de superioritate absolută de forțe la sfîrșitul bătăliei.

Se întîmplă de asemenea ca războiul sau bătălia să se termine în condițiile unei superiorități relative de forțe sau ale unui echilibru de forțe; în acest caz războiul se termină printr-un compromis, iar bătălia prin stabilirea unui echilibru operativ de forțe între părțile beligerante. Dar în majoritatea cazurilor deznodămîntul războiului sau al bătăliei este determinat de superioritatea absolută sau de lipsa absolută de forțe. Toate acestea privesc perioada terminării războiului sau bătăliei, iar nu începutul lor. Se poate prevedea dinainte că, atunci cînd războiul chino-japonez se va termina definitiv, Japonia va fi înfrîntă din cauza lipsei absolute de forțe, iar China va învinge datorită superiorității absolute de forțe. În momentul de față însă superioritatea de forțe a uneia din părțile beligerante nu este absolută, ci relativă. Factori favorabili Japoniei ca: faptul că ea are o armată puternică, o economie puternică și o mașină de stat puternică, i-au asigurat superioritatea asupra Chinei, care are o armată

slabă, o economie slabă și o mașină de stat slabă, și au pregătit terenul pentru smulgerea inițiativei de către Japonia. Dar întrucît Japonia duce lipsă de trupe, de resurse economice etc., precum și datorită unei serii de alți factori nefavorabili, gradul de superioritate a Japoniei a scăzut ca rezultat al propriilor ei contradicții interne. Apoi superioritatea ei s-a micșorat și mai mult atunci cînd Japonia s-a ciocnit de factori ca: imensitatea teritoriului Chinei, populația ei uriașă, armata ei numeroasă și împotrivirea dîrză în războiul național. Astfel superioritatea Japoniei s-a dovedit a fi, în general, relativă, ea este în stare să-și dezvolte și să-și mențină inițiativa numai în anumite limite: inițiativa ei s-a dovedit a fi și ea relativă.

În ceea ce privește însă China, deși raportul de forțe care s-a creat n-a fost în favoarea ei și de aceea ea s-a aflat într-o anumită măsură în stare de pasivitate strategică, totuși în același timp ea posedă un teritoriu imens și deține superioritatea în ceea ce privește efectivul armatei și numărul populației, în ceea ce privește gradul de ură a armatei și poporului față de inamic și în ceea ce privește moralul lor. Împreună cu ceilalți factori favorabili Chinei, aceasta a făcut ca gradul de slăbiciune a Chinei, dacă e vorba de armata ei, de economia ei etc., să scadă, slăbiciunea ei pe plan strategic dovedindu-se a fi relativă. Datorită acestui fapt, a scăzut și gradul de pasivitate a Chinei, pasivitatea ei strategică dovedindu-se a fi și ea relativă. Dar întrucît orice pasivitate este dezavantajoasă, este necesar să depunem toate eforturile pentru a scăpa de ea. Pe plan militar este necesar pentru aceasta să aplicăm în mod perseverent linia de orientare spre acțiuni ofen-

sive impetuoase pe liniile exterioare și spre desfășurarea războiului de partizani în spatele inamicului. Cu alte cuvinte, trebuie ca, prin acțiunile manevriere cu caracter operativ efectuate de trupele regulate și prin războiul de partizani, să dobîndim o superioritate covârșitoare de forțe și inițiativa în numeroase bătălii. În felul acesta, dobîndind superioritatea de forțe și inițiativa în numeroase bătălii din diferitele sectoare ale frontului, noi vom reuși să obținem treptat superioritatea strategică și inițiativa strategică, ieșind astfel din starea de slăbiciune și de pasivitate strategică. Iată care este corelația dintre inițiativă și pasivitate, dintre superioritatea de forțe și slăbiciune.

81. De aici devine clară și legătura dintre inițiativă sau pasivitate, pe de o parte, și conducere, pe de altă parte. După cum s-a spus mai sus, noi putem scăpa de slăbiciunea și pasivitatea noastră strategică relativă creînd în mod artificial o superioritate de forțe și luînd inițiativa în numeroase sectoare ale frontului, pentru a smulge acolo inamicului inițiativa și superioritatea, transformînd superioritatea lui de forțe în slăbiciune, iar inițiativa lui în pasivitate. Obținînd o mulțime de asemenea succese parțiale, noi vom dobîndi superioritatea strategică și inițiativa strategică, iar inamicul se va găsi într-o situație de slăbiciune strategică și de pasivitate strategică. Posibilitatea unei asemenea cotituri depinde de o conducere justă. De ce? Pentru că inamicul, la fel ca și noi, tinde să dobîndească superioritatea și inițiativa. În acest sens războiul constituie o întrecere între capacitățile subiective ale comandamentelor celor două armate beligerante pentru crearea unei superiorități de forțe și pentru smul-

gerea inițiativei, întrecere care are loc pe o bază materială ca forțele armate, puterea financiară și altele. Din această întrecere o parte iese învingătoare, iar cealaltă învinsă. Dacă facem abstracție de condițiile materiale obiective, atunci învingător va fi neapărat acela care a exercitat o conducere justă, iar învins acela care a comis greșeli în conducerea sa. Noi recunoaștem că e cu mult mai greu să te descurci într-o chestiune cum este războiul decât în oricare alt fenomen social; în război există mai puțină certitudine, adică există mai multe așa-numite „probabilități“, dar el nu e ceva supranatural, ci reprezintă un fenomen generat de viață și care se supune anumitor legi. Iată de ce maxima lui Sun-tzî „cunoaște pe inamic și cunoaște-te pe tine însuși și vei fi de neînvincut“ rămâne un adevăr științific. În război greșelile au loc din cauză că nu-ți cunoști inamicul și nu te cunoști nici pe tine însuși; dar și specificul războiului în multe cazuri nu-ți dă posibilitate să cunoști pe deplin pe inamic și pe tine însuși, și de aci rezultă o insuficientă certitudine în ceea ce privește situația de luptă și acțiunile de luptă, rezultă greșeli și înfringeri. Dar oricare ar fi situația de luptă și acțiunile de luptă, este pe deplin posibil să cunoști trăsăturile lor generale, principale. La început, cu ajutorul acțiunilor de recunoaștere, iar apoi prin raționamente și concluzii judicioase, comandanții au deplină posibilitate să reducă numărul greșelilor și să exercite o conducere în general justă. Având în arsenalul nostru această „conducere în general justă“, vom putea să raportăm mai multe victorii, să transformăm slăbiciunea în superioritate de forțe, pasivitatea în inițiativă. Aceasta este legătura dintre inițiativă sau pasivitate, pe

de o parte, și caracterul just sau greșit al conducerii, pe de altă parte.

82. Teza potrivit căreia o conducere justă (sau greșită) poate să schimbe raportul de forțe inițial și să transforme pasivitatea în inițiativă (sau invers) devine și mai evidentă dacă studiem exemplele istorice de înfringeri pe care le-au suferit armate mari și puternice și de victorii pe care le-au repurtat armate puțin numeroase și slabe. Iar asemenea exemple sînt foarte multe în istoria Chinei și a altor țări. Ca exemple din istoria Chinei putem da: bătălia de la orașul Cenu dintre principatele Țzin și Ciu¹⁵, bătălia de la Cengao dintre principatele Ciu și Han, bătălie în care Han Șin a zdrobit trupele principatului Ciau¹⁶, lupta dintre trupele lui Van Man și trupele principatului Han de la orașul Kunian, bătălia de la trecătoarea Guandu dintre Iuan Șao și Țao Țao, lupta de la Cibi dintre împărățiile U și Vei, lupta de la Ilin dintre împărățiile U și Șu, bătălia de la râul Feișui dintre statele Țin și Țzin etc.*. Ca exemple din istoria altor țări se pot da multe bătălii ale lui Napoleon¹⁷, războiul civil din U.R.S.S. după Revoluția din Octombrie. Toate aceste exemple arată că armate mici repurtează victorii asupra unor armate mari, și armate inferioare înamicului ca forță asupra unor armate care au o superioritate de forțe. În toate cazurile enumerate se reușea mai întîi să se creeze o superioritate de forțe și să se ia inițiativa în diferite sectoare. După ce repurta o victorie, armata se îndrepta spre obiectivul următor, zdrobea for-

* Vezi adnotările 24, 25, 26, 27, 28, 29 la lucrarea „Problemele strategice ale războiului revoluționar din China” din volumul 1 al ediției de față.

19 — Mao Țze-dun, Opere vol. II.

tele inamicului pe părți și drept rezultat dobîndea superioritatea de forțe și inițiativa în război în ansamblul lui. Inamicul însă, care avea la început superioritatea de forțe și inițiativa, în urma greșelilor subiective săvîrșite în conducere și a contradicțiilor interne, dimpotrivă, pierdea chiar superioritatea foarte mare sau relativ mare de forțe și inițiativa, iar comandanții lui deveneau, după cum se spune, generali ai unei armate înfrînte, căpetenii ale unei țări căzute în robie.

De aici rezultă că raportul de forțe în război constituie, fără îndoială, o bază obiectivă, de care depinde atît inițiativa cît și pasivitatea, dar superioritatea de forțe în sine încă nu înseamnă de fapt inițiativă, iar slăbiciunea nu înseamnă pasivitate. Numai în urma luptei, în urma întrecerii dintre capacitățile subiective apare adevărata inițiativă sau pasivitate. În cursul luptei slăbiciunea poate să se transforme în superioritate de forțe, pasivitatea în inițiativă, și invers, în funcție de caracterul just sau greșit al conducerii. Faptul că în China nici una dintre dinastiile cîrmuitoare n-a putut să vină de hac armatelor revoluționare dovedește că superioritatea de forțe singură nu dă încă inițiativa și cu atît mai puțin constituie un factor decisiv în ceea ce privește victoria finală. Inițiativa și victoria pot fi smulse de către partea slabă, care se află în stare de pasivitate, din mîinile inamicului, care are superioritatea de forțe și inițiativa, dacă această parte slabă, bazîndu-se pe situația reală, folosește în mod activ pricoperea ei subiectivă spre a dobîndi condițiile necesare pentru aceasta.

83. Pierderea superiorității de forțe și a inițiativei poate fi o consecință a unor reprezentări greșite asupra

situației și a loviturilor date prin surprindere de inamic. De aici rezultă că dezorientarea sistematică a inamicului și lovirea lui prin surprindere constituie un mijloc — și încă unul foarte important — cu ajutorul căruia se asigură superioritatea asupra inamicului și se smulge inițiativa din mâinile lui. Ce trebuie să înțelegem prin reprezentări greșite ale inamicului? Un exemplu poate fi episodul cu iarba și tufișurile de pe muntele Bagunșan, care au fost luate drept soldați¹⁸. Unul dintre mijloacele de dezorientare a inamicului îl constituie așa-numitele acțiuni demonstrative.

Cînd ne bucurăm într-o asemenea măsură de simpatia maselor populare încît este exclusă posibilitatea ca inamicul să primească vreo informație, putem să folosim cu eficacitate diferitele mijloace de dezorientare a inamicului și să-l punem într-o situație grea, în care, o dată căzut, el va lua hotărîri greșite, va desfășura acțiuni greșite și drept rezultat va pierde superioritatea sa și inițiativa. Tocmai despre aceasta este vorba în sentința „În război nu disprețui nici un fel de vicleșug“.

Ce este surprinderea? Surprinderea este folosirea nepregătirii inamicului. Superioritatea de forțe fără pregătire nu este o adevărată superioritate și înseamnă tot lipsă de inițiativă. Înțelegînd acest adevăr, trupe inferioare inamicului ca forță, dar pregătite de luptă, pot adeseori să dea inamicului lovituri prin surprindere și să zdrobească pe cel de partea căruia se află superioritatea. Noi spunem că e mai bine să lovești pe inamic în marș, pentru că atunci el este luat prin surprindere, adică nepregătît. Esența acestor două metode — de a dezorienta pe inamic și de a-i da lovituri prin surprindere — constă în aceea că noi silim pe inamic

să acționeze în condiții de incertitudine, iar nouă ne asigurăm maximum de certitudine posibilă, ceea ce ne dă posibilitatea să dobîndim superioritatea și inițiativa și să repurtăm victoria. O condiție indispensabilă pentru toate acestea este buna organizare a maselor populare. De aici rezultă că este extrem de important să ridicăm întregul popor, să ridicăm pe toți cei care sînt împotriva dușmanului; să înarmăm poporul pentru a practica pe scară largă atacurile împotriva inamicului și în același timp să înlăturăm cu ajutorul populației posibilitatea ca inamicul să primească vreo informație; să camuflăm armata noastră în așa fel, încît inamicul să nu poată ști unde și cînd îi pregătește ea o lovitură; să creăm prin toate aceste mijloace o bază obiectivă pentru a-l dezorienta pe inamic și pentru a-i da lovituri prin surprindere. În trecut, în timpul războiului agrar revoluționar, Armata roșie chineză a cîștigat adeseori bătălii cu forțe mici, datorită în mare măsură faptului că se bucura de sprijinul maselor populare organizate și înarmate. De regulă, într-un război național te poți bizui pe sprijinul unor mase populare și mai largi decît într-un război agrar revoluționar. Dar în urma greșelilor comise în trecut¹⁹, masele populare din China nu sînt unite și ne este greu fără o pregătire cuvenită să ne biziim pe ajutorul lor; dimpotrivă, adeseori ele sînt folosite de inamic. Numai o mobilizare hotărîtă și largă a maselor populare ne va da resurse nepuizabile pentru satisfacerea tuturor nevoilor războiului. Aceasta, categoric, va juca un rol uriaș și în aplicarea unei astfel de metode de repurtare a victoriei asupra inamicului cum este aceea de a-l dezorienta și de a-i da lovituri prin surprindere.

Noi nu vom urma exemplul prințului Sian-gun²⁰ din principatul Sun; n-avem nevoie de cavalerismul lui prostesc. Noi trebuie să-i astupăm cât mai bine dușmanului ochii și urechile, pentru ca el să fie orb și surd. Trebuie să provocăm cât mai multă zăpăceală în rândurile comandanților lui, pentru ca ei să-și piardă complet capul, și să folosim acest lucru pentru repurtarea victoriei. Aceasta este corelația dintre existența sau lipsa inițiativei, pe de o parte, și conducere, pe de altă parte. Fără o conducere justă nu vom învinge Japonia.

84. Așadar, Japonia, în etapa ofensivei sale, deține în general inițiativa datorită puterii ei militare și greșelilor subiective pe care le-am comis în trecut și le comitem acum. Dar această inițiativă este deja slăbită parțial, pe de o parte, de o serie întreagă de particularități proprii inamicului și nefavorabile lui și de o serie de greșeli subiective comise de el în cursul războiului (greșeli despre care va fi vorba mai jos), iar pe de altă parte de existența unei serii întregi de factori favorabili nouă. Dovezi grăitoare sînt în această privință înfrîngerea pricinuită inamicului la Taierciuan și situația grea în care acesta a ajuns în provincia Șansi. Larga desfășurare a războiului de partizani în spatele inamicului va condamna garnizoanele lui de pe teritoriile ocupate la o completă pasivitate. Deși acum inamicul continuă ofensiva strategică, în care inițiativa se află în mâinile lui, o dată cu încetarea acestei ofensive el va pierde și inițiativa. Lipsa de forță vie nu-i va permite inamicului să ducă ofensiva la nesfîrșit. Aceasta este prima cauză pentru care în viitor el nu va mai putea să dețină inițiativa. A doua cauză pentru care el, atîngînd o anumită limită, va fi nevoit

să înceteze ofensiva și nu va putea să păstreze inițiativa vor fi acțiunile noastre ofensive cu caracter operativ, războiul de partizani din spatele inamicului și o serie de alte condiții. A treia cauză o constituie existența U.R.S.S. și schimbările care au avut loc în situația internațională. Din aceasta se vede că inițiativa inamicului este limitată și poate fi redusă la zero. Ulterior, dacă China va ști să urmeze în mod ferm în conducerea războiului linia de orientare spre desfășurarea de către trupele regulate a unor acțiuni ofensive cu caracter operativ și tactic și să desfășoare impetuos războiul de partizani în spatele inamicului, iar în domeniul politic să efectueze o largă mobilizare a maselor populare, atunci inițiativa strategică va trece treptat în mâinile noastre.

85. Trecem acum la problema elasticității. Ce este elasticitatea? Elasticitatea este o manifestare concretă a inițiativei în luptă, adică folosirea elastică a trupelor. Folosirea elastică a trupelor este principala sarcină a comandamentului, și de altfel o sarcină foarte grea. A purta un război, dacă facem abstracție de sarcinile organizării și educării trupelor, ale organizării și educării populației etc., înseamnă tocmai a folosi trupele în luptă, totul trebuind să fie subordonat sarcinii repurtării victoriei. Să organizezi trupele etc. este fără îndoială o sarcină grea, dar să le folosești în luptă este o sarcină și mai grea, mai ales în situația în care unul slab se opune unuia puternic. Pentru a te achita de această sarcină se cere o foarte mare pricepere subiectivă, se cere priceperea de a găsi în dezordine, în neclaritate și în incertitudine, care sînt trăsături specifice ale

războiului, ordine, claritate și certitudine. Numai aceasta permite comandamentului să dea dovadă de elasticitate.

86. Principala linie de orientare a acțiunilor de luptă pe frontul războiului împotriva cotropitorilor japonezi o constituie desfășurarea unor acțiuni ofensive impetuoase pe liniile exterioare. Această linie de orientare se înfăptuiește cu ajutorul diferitelor metode sau procedee tactice, dintre care fac parte: dispersarea și concentrarea forțelor, mișcarea pe coloane separate și loviturile date în comun, ofensiva și apărarea, lovirea și fixarea, încercuirea și învăluirea, înaintarea și retragerea. E ușor să înțelegi toate aceste procedee tactice, dar nu este ușor să le aplici și să le alternezi în mod elastic. În vederea acestui scop trebuie să ținem seama de trei momente: timpul, locul și unitățile militare. Dacă nu alegi bine timpul, locul și unitățile militare, este imposibil să repunzi victoria. De pildă, dacă în cursul ofensivei împotriva inamicului aflat în marș dai lovitura înainte de vreme, poți să te descoperi și astfel să-i dai inamicului posibilitatea să ia măsuri pentru respingerea loviturii; dacă însă dai lovitura cu întârziere, inamicul va reuși să-și revină și să se oprească, și atunci, după cum se spune, va trebui să-ți rupi dinții într-un os tare. Cele spuse se referă la alegerea timpului. Mai departe, alegi locul pentru lovitură, să zicem, în flancul stâng — vei lovi tocmai în locul vulnerabil al inamicului și vei repurta cu ușurință victoria; dar dacă alegi, să zicem, flancul drept — vei întâmpina o rezistență puternică și nu vei putea repurta victoria. Așa stau lucrurile cu alegerea locului. În sfârșit, dacă alegi pentru îndeplinirea unei sarcini oarecare o anumită unitate militară, vei repurta cu ușurință victoria, dar dacă vei lua pentru

îndeplinirea aceleiași sarcini o altă unitate, va fi greu să obții un succes. Așa stau lucrurile cu alegerea unităților militare. Dar trebuie să știi nu numai să aplici diferitele procedee tactice, ci să știi și să le alternezi: de la ofensivă să treci la apărare, iar de la apărare la ofensivă; de la înaintare să treci la retragere, iar de la retragere la înaintare; să transformi unitățile de fixare în unități de izbire, iar unitățile de izbire în unități de fixare, să folosești cînd încercuirea, cînd învăluirea etc. Alternarea cu pricepere a acestor procedee în conformitate cu starea trupelor proprii și a trupelor inamicului, cu relieful terenului la tine și la inamic, alternarea lor justă și la timp este absolut necesară pentru ca conducerea să fie elastică. Aceasta se referă atât la conducerea tactică cît și la cea operativă și strategică.

87. După o veche maximă „secretul folosirii pricepute se află în capul tău“. Tocmai acest „secret“ noi îl numim elasticitate. Ea este rodul creației unui comandant priceput. Elasticitatea nu înseamnă nechibzuință, nechibzuința trebuie condamnată. Elasticitatea înseamnă capacitatea unui comandant inteligent de a lua la timp hotărîri juste în conformitate cu situația obiectivă, sau, cum se spune, ținînd seama de timp și de situație (prin situație se înțelege situația inamicului și a trupelor proprii, relieful terenului etc.). Tocmai acesta este „secretul folosirii pricepute“. Sprijinindu-ne pe acesta, vom putea să raportăm mai multe victorii în acțiunile ofensive impetuoase desfășurate pe liniile exterioare, să schimbăm raportul de forțe în favoarea noastră, să smulgem inițiativa din mîinile inamicului, să-l batem și să-l zdrobim — și atunci victoria finală va fi a noastră.

88. Să trecem acum la plan. Din cauza incertitudinii caracteristice războiului, elaborarea unui plan în război este cu mult mai grea decât în oricare alt domeniu. Totuși „orice lucru, dacă este pregătit dinainte, va fi încununat de succes, iar dacă nu este pregătit va suferi un eșec“. Fără un plan și o pregătire prealabilă nu se poate repurta victoria în război. În război nu există o certitudine absolută, dar aceasta nu înseamnă că nu există o oarecare certitudine relativă. Situația proprie o cunoaștem relativ în mod cert, iar situația inamicului — foarte incert. Totuși există indicii după care putem să ne dăm seama și de situația inamicului; există capete de care apucînd poți să desfăci întregul ghem; există o anumită succesiune a fenomenelor care oferă material de gîndire. Toate acestea creează deci un anumit grad de certitudine relativă care poate servi ca bază obiectivă pentru ducerea războiului pe bază de plan. Dezvoltarea tehnicii moderne (telegraful, radioul, avionul, automobilul, căile ferate, vapoarele etc.) a mărit posibilitatea desfășurării acțiunilor militare pe bază de plan. Dar întrucît în război certitudinea are un caracter foarte limitat și de scurtă durată, în acțiunile militare planul nu poate fi complet și stabil. Planurile se schimbă o dată cu mersul (desfășurarea, dezvoltarea) războiului, gradul acestor schimbări depinzînd de amploarea acțiunilor militare. Planurile tactice, de pildă planurile de ofensivă și de apărare ale unităților și ale subunităților, trebuie schimbate adeseori de cîteva ori pe zi. Planurile operative, adică planurile de acțiuni ale unor mari formații militare, pot în linii generale să prevadă întregul mers al bătăliei pînă la capăt, dar se întîmplă adeseori în cursul bătăliei ca ele să fie supuse unei revi-

zuiți parțiale, iar câteodată chiar complete. Planul strategic însă este elaborat ținându-se seama de situația generală a ambelor părți beligerante, și în virtutea acestui fapt gradul de stabilitate a acesteia este mai mare; dar și acest plan este valabil numai pentru o anumită etapă strategică, iar atunci când războiul trece într-o nouă etapă, planul strategic trebuie să fie schimbat. Elaborarea și schimbarea planurilor tactice, operative și strategice de către fiecare comandant în sfera competenței lui și potrivit situației constituie veriga principală a conducerii acțiunilor militare. Tocmai în aceasta constă realizarea concretă a elasticității în acțiunile militare, adică „arta aplicării” în practică. Comandanții de toate gradele care participă în războiul împotriva coteropitorilor japonezi trebuie să acorde o atenție deosebită acestui lucru.

89. Invocînd lipsa de stabilitate a războiului, unii neagă categoric stabilitatea relativă a planurilor și a directivelor militare. Ei afirmă că aceste planuri și directive sînt „mecaniste”. Această concepție este greșită. După cum s-a spus mai sus, noi considerăm că planul sau directiva poate avea în război numai o stabilitate relativă, din cauză că în situația de luptă există numai o certitudine relativă, iar războiul decurge (se desfășoară, evoluează) foarte rapid. De aceea aceste planuri trebuie modificate la timp sau corectate potrivit schimbărilor care survin în condițiile și în desfășurarea războiului. Dacă nu vom face acest lucru, vom deveni mecaniști. Și cu toate acestea nu se poate nega stabilitatea relativă a planurilor și a directivelor militare în decursul unui anumit interval de timp. A nega acest lucru înseamnă a nega totul, a nega însuși războiul, a te

nega chiar pe tine însuși. Întrucât condițiile războiului și acțiunile militare se caracterizează printr-o stabilitate relativă, trebuie să facem ca și planurile și directivele militare determinate de această situație și de aceste acțiuni să fie relativ stabile. De pildă, din cauză că în etapa concretă actuala situație de pe frontul din China de nord și dispersarea armatei a 8-a pentru acțiuni de luptă au un caracter stabil, este absolut necesar ca în această etapă să facem să devină relativ stabilă și directiva strategică pentru armata a 8-a: „Să se ducă în linii generale un război de partizani, dar să nu se renunțe nici la acțiunile manevriere ale trupelor regulate, atunci când există condiții favorabile“. Directiva operativă este valabilă o perioadă de timp mai scurtă decât directiva strategică menționată mai sus, iar directiva tactică o perioadă de timp și mai scurtă. Dar în decursul unui anumit interval de timp fiecare dintre aceste directive este stabilă. Negarea acestui lucru are drept urmare faptul că conducătorii militari nu știu cu ce să înceapă și devin relativiști în chestiunile militare, neavînd o părere proprie fermă și plutind în voia valurilor. Doar nimeni nu neagă că o directivă sau alta aplicată în decursul unui anumit interval de timp suferă și ea schimbări, căci dacă n-ar exista aceste schimbări n-ar avea loc nici înlocuirea completă a directivei. Dar aceste schimbări pe care le suferă o directivă au limitele lor, adică au loc în cadrul îndeplinirii acestei directive în diferite acțiuni de luptă; totodată nu se schimbă esența directivei în ansamblu, adică în ea au loc numai schimbări cantitative, iar nu calitative. În intervalul de timp respectiv, esența directivei nu se schimbă de loc. Tocmai la acest lucru ne-am referit atunci când am vor-

bit despre stabilitatea relativă pentru un anumit interval de timp. Stabilitate relativă în cadrul diferitelor etape ale mersului general al războiului cu instabilitatea absolută a acestuia — iată concepția noastră despre esența planului sau a directivei militare.

90. După ce am vorbit despre linia de orientare strategică spre desfășurarea unui război de apărare de lungă durată pe liniile interioare și despre linia de desfășurare a unor acțiuni ofensive impetuoase cu caracter operativ și tactic pe liniile exterioare, după ce am vorbit despre inițiativă, elasticitate și plan, putem să rezumăm toate cele spuse în câteva cuvinte.

Războiul împotriva cōtropicitorilor japonezi trebuie dus pe baza unui plan bine determinat. Planurile militare, adică aplicarea concretă a strategiei și a tacticii noastre, trebuie să fie elastice și să țină seama de condițiile războiului. Trebuie să căutăm pretutindeni să transformăm slăbiciunea în superioritate, să transformăm pasivitatea în inițiativă, pentru a schimba raportul de forțe în favoarea noastră. Iar toate acestea laolaltă trebuie să-și găsească expresia în planul operativ și tactic — în acțiunile impetuoase ofensive pe liniile exterioare, iar în planul strategic — în ducerea unui război de apărare de lungă durată pe liniile interioare.

ACȚIUNILE MANEVRIERE ALE TRUPELOR REGULATE, RĂZBOIUL DE PARTIZANI, RĂZBOIUL DE POZIȚIE

91. Conținutul principal al războiului nostru — acțiunile ofensive impetuoase cu caracter operativ și tactic pe liniile exterioare în cursul unui război de apărare de lungă durată dus pe liniile interioare — îmbracă în

mod concret forma războiului de manevră. Războiul de manevră este o formă de desfășurare a unor acțiuni ofensive impetuoase cu caracter operativ și tactic pe liniile exterioare de către forțele formațiilor militare regulate care acționează pe fronturi întinse și câmpuri de luptă vaste. Totodată din acțiunile manevriere face parte și așa-zisa apărare mobilă, folosită în unele cazuri necesare pentru a înlesni acțiunile ofensive, precum și ofensiva împotriva pozițiilor fortificate ale inamicului și apărarea pe poziții, ambele avînd un rol auxiliar. Trăsăturile caracteristice ale războiului de manevră sînt: existența formațiilor militare regulate, superioritatea de forțe în acțiunile cu caracter operativ și tactic, caracterul ofensiv al acțiunilor și mobilitatea.

92. China are un teritoriu vast și o armată numeroasă, dar armata ei este insuficient de dotată și instruită din punct de vedere tehnic. Inamicul duce lipsă de forță vie, dar ne este superior în ceea ce privește dotarea și pregătirea de luptă a armatei. În aceste condiții trebuie fără îndoială să adoptăm ca formă principală a acțiunilor de luptă acțiunile manevriere ofensive; celelalte forme trebuie folosite ca forme auxiliare, pentru ca războiul în ansamblu să fie un război de manevră. Trebuie să luptăm împotriva orientării spre fugă, ai cărei adepți admit numai retragerea și nu admit ofensiva, și în același timp să luptăm împotriva bravurii necugetate, care admite numai ofensiva și nu admite retragerea.

93. Una din particularitățile războiului de manevră este mobilitatea lui, care nu numai că admite, dar și cere trupelor pe cîmp să facă marșuri mari atît în înaintare cît și în retragere. Dar aceasta nu are nimic comun

cu fuga în stilul lui Han Fu-tziui²¹. O cerință principală a războiului este nimicirea forțelor inamicului, iar alta — păstrarea forțelor proprii. Păstrarea forțelor proprii are ca scop nimicirea forțelor inamicului, iar nimicirea forțelor inamicului este mijlocul cel mai eficace pentru păstrarea forțelor proprii. De aceea războiul de manevră nu se reduce nicidecum numai la manevră — la fuga în spatele frontului fără nici un fel de înaintare —, așa cum declară, încercînd să se justifice, Han Fu-tziui și compania, deoarece o asemenea „manevrare“ este în contradicție cu caracterul fundamental — ofensiv — al războiului de manevră. Printr-o asemenea „manevrare“ poți pierde întregul teritoriu al Chinei, oricît ar fi el de întins.

94. Există însă și o altă extremă care trebuie condamnată — bravura necugetată care admite numai ofensiva și nu admite retragerea. Sîntem pentru un război de manevră al cărui conținut în bătălii și în lupte este desfășurarea de acțiuni ofensive impetuoase pe liniile exterioare; acest război include ca mijloace auxiliare și războiul de poziție, și apărarea mobilă, și retragerea. Fără toate acestea nu se poate duce un război de manevră în înțelesul deplin al cuvîntului. Bravura necugetată poate fi considerată drept miopie militară; izvorul ei este de cele mai multe ori teama de a pierde teritoriul. Acești „bravi“ nu înțeleg că una dintre particularitățile războiului de manevră este mobilitatea lui, care nu numai că admite, dar și cere trupelor de cîmp să facă marșuri mari în înaintare și în retragere. Atunci cînd urmărim scopuri active, dorind să punem pe inamic în condiții nefavorabile pentru el și favorabile pentru noi, se cere adeseori ca inamicul să se

afle în mișcare și ca noi să avem o serie întreagă de avantaje, de pildă : relieful favorabil al terenului, o astfel de dispunere a inamicului care să permită să i se dea lovitură ; o stare de spirit binevoitoare a populației care să excludă posibilitatea ca inamicul să primească informații ; oboseala inamicului, caracterul neașteptat al loviturii noastre etc. Așadar se cere ca inamicul să înainteze, chiar dacă aceasta implică pierderea vremelnică a unei părți din teritoriul nostru ; de acest lucru nu trebuie să ne pară rău, întrucât pierderea vremelnică și parțială a teritoriului constituie plata pentru păstrarea și eliberarea întregului nostru pământ pentru totdeauna. Atunci cînd ne propunem scopuri pasive — în toate cazurile cînd ne aflăm într-o situație nefavorabilă care amenință foarte serios păstrarea forțelor noastre — trebuie să ne retragem de asemenea fără șovăială, pentru ca să păstrăm forțele și, alegînd momentul oportun, să dăm din nou o lovitură dușmanului. Acest adevăr nu-l pot înțelege în nici un chip „cei care fac acte de bravură necugetată“ ; aflîndu-se într-o situație vădit nefavorabilă, ei continuă să lupte pentru fiecare oraș, pentru fiecare palmă de teritoriu, iar ca rezultat nu numai că pierd orașele și teritoriul, dar nu pot să păstreze nici forțele proprii. Noi am fost întotdeauna pentru „atragerea inamicului în adînc“ tocmai pentru că în cursul apărării strategice aceasta este într-adevăr cel mai eficient mijloc de acțiune a unei armate slabe împotriva uneia puternice.

95. Dintre toate formele acțiunilor de luptă în războiul împotriva cîmpitorilor japonezi, forma principală o constituie acțiunile manevriere ale trupelor regulate, iar următoarea ca importanță — acțiunile de partizani.

Atunci cînd spunem că în război, în ansamblul lui, acțiunile manevriere ale trupelor regulate constituie factorul principal, iar acțiunile partizanilor un factor auxiliar, avem în vedere faptul că soarta războiului o hotărâște mai ales armata regulată, și în primul rînd acțiunile ei manevriere, deoarece detașamentele de partizani nu pot să-și asume rolul principal în hotărîrea soartei războiului. Dar totodată aceasta nu înseamnă că acțiunile partizanilor nu joacă un rol strategic important în războiul împotriva cîmpitorilor japonezi. Importanța strategică a acțiunilor de partizani în acest război în ansamblul lui este numai cu foarte puțin mai prejos față de importanța acțiunilor manevriere ale trupelor regulate, deoarece fără sprijinul forțelor de partizani inamicul nu poate fi învins. De aici rezultă că în fața noastră se pune sarcina strategică a transformării războiului de partizani în acțiuni manevriere ale unor trupe regulate. În cursul războiului de lungă durată și înverșunat, acțiunile partizanilor nu vor rămîne pe loc, ci se vor ridica pînă la nivelul acțiunilor manevriere ale trupelor regulate. Așadar acțiunile de partizani au un dublu rol strategic : pe de o parte, ele contribuie la succesul acțiunilor armatei regulate, iar pe de altă parte ele însele capătă tot mai mult caracterul unor acțiuni ale trupelor regulate. Dacă ținem seama de faptul că acțiunile de partizani în războiul împotriva cîmpitorilor japonezi vor avea o amploare și o durată fără precedent, cu atît mai puțin poate fi subapreciat rolul lor strategic. În virtutea celor spuse, în războiul de partizani din China se ridică nu numai probleme tactice, ci și probleme de strategie specifice. Articolul meu „Problemele strategiei războiului de partizani împo-

triva cotropitorilor japonezi" este consacrat acestei teme.

Am spus mai înainte că dintre toate formele acțiunilor de luptă în cele trei etape strategice ale războiului împotriva cotropitorilor japonezi, forma principală în prima etapă o constituie acțiunile manevriere ale trupelor regulate, iar războiul de partizani și războiul de poziție joacă un rol auxiliar; în etapa a doua războiul de partizani va deveni forma principală, iar acțiunile manevriere ale trupelor regulate și războiul de poziție — forme auxiliare; în etapa a treia acțiunile manevriere ale trupelor regulate vor deveni din nou forma principală, iar războiul de poziție și războiul de partizani — forme auxiliare. În etapa a treia însă acțiunile manevriere vor fi duse nu numai de forțele trupelor regulate care au acționat inițial: o parte, și probabil o parte destul de considerabilă și de importantă, a operațiilor manevriere o vor lua asupra lor detașamentele de partizani, care pînă atunci se vor ridica la nivelul trupelor regulate. Studiarea acestor trei etape arată că acțiunile de partizani în războiul Chinei împotriva cotropitorilor japonezi nu sînt nicidecum numai un factor accesoriu; dimpotrivă, ele sînt menite să joace în acest război un rol foarte mare, fără precedent în istoria mondială a războaielor. De aceea este absolut necesar ca, din cele cîteva milioane de oameni la cît se ridică efectivul trupelor regulate care formează armata noastră, să luăm cel puțin cîteva sute de mii, să-i dispersăm pe întregul teritoriu cotropit de inamic, să ridicăm la luptă detașamente înarmate ale populației locale și să ducem cu sprijinul lor războiul de partizani. Trupele destinate pentru acest scop trebuie să-și asume în

mod conștient această sarcină sfântă. Ele nu trebuie să considere că aceasta scade din demnitatea lor, că ele nu vor reuși să devină dintr-o dată eroi naționali din cauză că vor avea posibilități mai mici de a duce lupte de mari proporții. Astfel de concepții sînt greșite. Războiul de partizani nu aduce succese atît de rapide și o glorie atît de răsunătoare ca războiul dus de trupele regulate, dar, după cum se spune, „forța calului se cunoaște la drum lung, iar inima omului în slujbă îndelungată“. În cursul unor lupte îndelungate și înverșunate, războiul de partizani își va arăta marea sa forță; acest război este de o foarte mare importanță. În plus, armata regulată, dispersîndu-și forțele, va duce un război de partizani, iar concentrîndu-le va putea din nou să ducă un război de manevră. Așa și procedează armata a 8-a. Directiva călăuzitoare în acțiunile armatei a 8-a este următoarea: „Să ducă în linii generale un război de partizani, dar să nu renunțe nici la acțiunile manevriere ale trupelor regulate atunci cînd există condiții favorabile“. Această directivă este absolut justă, iar punctul de vedere al acelor care obiectează împotriva ei este greșit.

96. Războiul de poziție — atît cel de apărare cît și cel ofensiv — nu este în general posibil pentru China, dată fiind starea actuală a tehnicii ei. Și în aceasta își găsește expresia slăbiciunea noastră. În afară de aceasta, profitînd de vastele întinderi ale Chinei, inamicul va ocoli construcțiile noastre de apărare. De aceea noi nu avem posibilitatea să folosim războiul de poziție nu numai ca formă principală, dar nici măcar ca o formă cît de cît importantă a acțiunilor de luptă. Dar în prima și în cea de-a doua etapă a războiului, folosirea par-

țială, în cadrul războiului de manevră, a metodelor războiului de poziție, ca mijloc auxiliar în desfășurarea operațiilor, este pe deplin posibilă și necesară. Așa-numita apărare mobilă cu caracter de semiposiție, folosită pentru a istovi pe inamic și pentru a câștiga timp prin rezistența opusă consecvent pe o serie de aliniamente, constituie cu atât mai mult o parte necesară a războiului de manevră. China trebuie să-și înzestreze intens armata cu tehnica nouă, pentru ca în etapa contraofensivei strategice să fie în stare să se achite în întregime de sarcinile ofensivei împotriva pozițiilor fortificate ale inamicului. Fără îndoială că în etapa contraofensivei strategice importanța războiului de poziție va crește, deoarece în această perioadă inamicul va trece la o apărare îndirjită a pozițiilor sale, și fără o ofensivă puternică împotriva lor, coordonată cu acțiuni manevriere, nu vom fi în stare să redobândim teritoriile pierdute. Dar, cu toate acestea, în etapa a treia va trebui totuși să căutăm în mod energic ca acțiunile manevriere să rămână principala formă de ducere a războiului. Războiul de poziție, în forma pe care a luat-o el în Europa occidentală la începutul etapei finale a primului război mondial, încătușa în mare măsură arta conducerii și mobilitatea trupelor. Atunci însă când acțiunile militare se desfășoară într-o țară atât de vastă cum este China, care, în plus, va rămîne un timp relativ îndelungat o țară înapoiată din punct de vedere tehnic, va trebui oricum ca „războiul să fie scos din tranșee”. Chiar în etapa a treia, în care nivelul de înzestrare tehnică a Chinei va crește, cu greu vom reuși să depășim în această privință pe inamic. Prin urmare, vom fi nevoiți să depunem eforturi pentru desfășurarea la maxi-

num a acțiunilor manevriere; în caz contrar nu vom vedea victoria finală. Așadar, în războiul pe care China îl duce împotriva cōtropitorilor japonezi, războiul de poziție nu va fi forma principală; forma principală o vor constitui acțiunile manevriere ale trupelor regulate, un rol important jucîndu-l războiul de partizani. În cadrul acestor forme ale războiului, arta conducerii și mobilitatea trupelor pot căpăta un cîmp pe deplin liber, și aceasta va fi o fericire în nefericirea noastră!

RĂZBOIUL DE UZURĂ ȘI RĂZBOIUL DE NIMICIRE

97. După cum s-a arătat mai sus, esența războiului, adică țelul războiului ca atare, constă în păstrarea forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului. Pentru atingerea acestui scop există trei forme de acțiuni militare: acțiunile manevriere ale trupelor regulate, războiul de poziție și războiul de partizani. Gradul de eficacitate al acestor forme în cursul folosirii lor diferă, din care cauză se obișnuiește să se împartă războaiele în așa-zise războaie de uzură și războaie de nimicire.

98. Noi putem spune, în primul rînd, că războiul împotriva cōtropitorilor japonezi este un război de uzură și în același timp un război de nimicire. De ce? Factorul forța inamicului continuă încă să acționeze, superioritatea strategică și inițiativa îi aparțin ca și pînă acum; prin unmare, fără bătălii și lupte de nimicire nu este posibil să reducem la zero în mod rapid și eficace factorul forță, să subminăm superioritatea inamicului și să-i smulgem inițiativa. Factorul slăbiciunea noastră continuă și el să existe: nu ne-am debarasat încă de slăbiciunea și pasivitatea strategică. Dacă vrem să cîști-

găm timp, să îmbunătățim condițiile interne și internaționale și să schimbăm situația nefavorabilă în care ne aflăm acum, trebuie și noi să dăm bătălii și lupte de nimicire. De aceea acțiunile operative de nimicire constituie un mijloc de uzare strategică a inamicului, și în acest sens acțiunile de nimicire reprezintă acțiuni de uzură. Principalul mijloc care dă Chinei posibilitatea de a duce un război de durată este uzarea inamicului prin nimicirea forțelor lui.

99. Dar, paralel cu aceasta, pentru uzarea strategică a inamicului este necesar să dăm și bătălii de uzură. În general acțiunile manevriere îndeplinesc sarcinile nimicirii, războiul de poziție are ca scop uzarea inamicului, iar războiul de partizani îndeplinește în același timp atât sarcini de uzură cât și sarcini de nimicire. Aceste trei forme de acțiuni militare diferă între ele. În acest sens acțiunile de nimicire nu constituie același lucru cu acțiunile de uzură. Acțiunile cu caracter operativ cu scop de uzură constituie un mijloc auxiliar, dar în același timp necesar pentru ducerea unui război de lungă durată.

100. Atât din punct de vedere teoretic cât și din punct de vedere al necesității practice, pentru a-și atinge scopul strategic — uzarea serioasă a forțelor inamicului — China trebuie să folosească în etapa apărării o proprietate a acțiunilor manevriere ale trupelor regulate care constă în faptul că ele îndeplinesc în special sarcina nimicirii forțelor inamicului, o proprietate a războiului de poziție — război care are o însemnătate auxiliară — care constă în faptul că el îndeplinește în special sarcina uzării inamicului, și, în sfârșit, o proprietate a războiului de partizani care constă în faptul că el îndeplinește în același timp sarcinile nimicirii par-

țiale și sarcinile uzării parțiale a forțelor inamicului. În etapa echilibrului trebuie să continuăm să folosim proprietățile menționate ale războiului de partizani și ale acțiunilor manevriere ale trupelor regulate în vederea unei uzări și mai mari a inamicului. Toate acestea trebuie să urmărească prelungirea războiului și, schimbând treptat raportul de forțe în favoarea noastră, să pregătească condițiile pentru trecerea la contraofensivă. În timpul contraofensivei strategice trebuie să continuăm să uzăm pe inamic, nimicindu-i forțele, pentru a alunga definitiv pe cotropitori.

101. Dar experiența celor zece luni de război a arătat că în multe bătălii, chiar în majoritatea lor, acțiunile manevriere ale trupelor regulate s-au transformat de fapt în acțiuni de uzură și că în unele regiuni funcțiunile de nimicire a dușmanului, pe care trebuie să le îndeplinească războiul de partizani, nu sînt încă îndeplinite în măsura cuvenită. Latura pozitivă a situației constă în aceea că noi l-am uzat totuși pe inamic într-o anumită măsură; acest lucru este important pentru ducerea unui război de durată și pentru repurtarea victoriei finale, așa că sîngele nostru n-a curs în zadar. Laturile negative constau, în primul rînd, în aceea că noi nu l-am uzat îndeajuns pe inamic, în al doilea rînd în aceea că pierderile noastre au depășit totuși trofeeile noastre. Deși trebuie să recunoaștem că pentru această situație au existat cauze obiective — deosebirea dintre inamic și noi în ceea ce privește gradul de dotare tehnică și nivelul pregătirii de luptă a efectivului —, totuși atît din punct de vedere teoretic cît și din punct de vedere practic trebuie să recomandăm insistent trupelor regulate ca, atunci cînd există condiții favorabile, să

ducă cu îndârjire războiul de nimicire. Deși în cursul îndeplinirii numeroaselor sarcini concrete, cum sînt acțiunile diversioniste și dezorganizarea spatelui frontului, detașamentele de partizani trebuie să se limiteze la lupte de uzură, totuși trebuie să le recomandăm — și ele singure trebuie să caute, în toate bătăliile și luptele în care există condiții favorabile pentru aceasta — să nimicească forțele inamicului, cu scopul de a obține o cît mai mare uzare a forțelor lui și o cît mai mare completare a rezervelor noastre.

102. Ceea ce noi numim „linii exterioare“, „împetuo-zitate“ și „ofensivă“ în expresia: „linia de orientare spre desfășurarea unor acțiuni ofensive împetuoase în liniile exterioare“, și ceea ce numim noi „manevră“ în formula „război de manevră“ constau, din punctul de vedere al formei luptei, mai ales în aplicarea tacticii încercuirilor și învăluirilor și de aceea necesită concentrarea unor forțe superioare. Prin urmare concentrarea forțelor și aplicarea tacticii încercuirilor și învăluirilor constituie condițiile necesare ale ducerii războiului de manevră, adică ale ducerii unor acțiuni ofensive împetuoase pe liniile exterioare. Dar toate acestea au ca scop nimicirea forțelor inamicului.

103. Ceea ce dă forță armatei japoneze nu este numai înarmarea ei, ci și pregătirea efectivului ei, buna ei organizare, încrederea ei în sine, generată de faptul că în războaiele anterioare ea nu a cunoscut înfrîngeri, devotamentul ei fanatic față de împărat și de divinități, mîndria arogantă, disprețul față de chinezi etc. Toate aceste trăsături sînt rezultatul educației samuraice, făcută de clica militaristă japoneză în decurs de mulți ani, și rezultatul obiceiurilor naționale ale Japoniei.

Aceasta este cauza principală pentru care trupele noastre pricinuiesc japonezilor mai multe pierderi în morți și răniți decât în prizonieri. În trecut mulți nu au ținut seamă în suficientă măsură de acest lucru. Pentru a submina aceste principii ale armatei japoneze se cere mult timp. Trebuie înainte de toate să ținem seama în mod serios de aceste particularități ale armatei japoneze și să ducem cu răbdare și sistematic în această direcție o muncă multilaterală : muncă politică, propagandă internaționalistă, muncă în rândurile poporului japonez. În război însă trebuie să folosim acțiunile de nimicire, care constituie și ele una dintre metodele noastre de activitate în această direcție. Pesimiștii se pot referi la punctele tari, menționate mai sus, ale armatei japoneze pentru a strecura teoria subjugării inevitabile a Chinei, iar specialiștii militari care sînt pentru o linie pasivă să se ridice pe același temei împotriva acțiunilor de nimicire. În ceea ce ne privește însă, noi, dimpotrivă, considerăm că toți acești factori ai forței armatei japoneze pot fi subminați, și acest proces a și început. Metoda de subminare este în primul rînd munca politică în rîndurile soldaților japonezi ; nu trebuie să ne batem joc de mîndria lor arogantă, ci să ne transpunem în situația lor și să îndrumăm această mîndrie pe făgașul cuvenit. Prin comportare mărinimoasă față de prizonieri trebuie să ajutăm pe soldații japonezi să înțeleagă caracterul antipopular, agresiv al războiului pe care îl duc cîrmuitorii Japoniei ; pe de altă parte, trebuie să le arătăm fermitatea moralului, abnegația și vitejia în luptă a armatei chineze și a poporului chinez, cu alte cuvinte trebuie să le dăm lovituri zdrobitoare în luptele de nimicire.

După cum arată experiența celor zece luni de război, nimicirea forțelor inamicului este posibilă. O dovadă în acest sens sînt bătăliile de la Pinsinguan și Taierciuan. În urma acestor bătălii, moralul trupelor japoneze a și început să se clatine, soldații nu înțeleg țelurile războiului; atunci cînd sînt încercuiți de trupele chineze și de poporul chinez, ei dau dovadă de mult mai puțin curaj în atacuri decît soldații chinezi etc. Toate aceste condiții obiective, care favorizează acțiunile noastre de nimicire, se vor dezvolta tot mai mult pe măsură ce războiul se va prelungi. Faptul că acțiunile noastre de nimicire stîrbesc orgoliul inamicului înseamnă că aceste acțiuni vor constitui, la rîndul lor, una dintre condițiile scurtării duratei războiului și ale eliberării cît mai rapide a soldaților japonezi și a întregului popor japonez. Pisica se împrietenește numai cu o pisică, și nu se întîmplă ca pisica să se împrietenească cu un șoarece.

104. Totodată trebuie să recunoaștem că în prezent noi sîntem inferiori inamicului ca dotare tehnică și nivel de pregătire a efectivului. De aceea în multe cazuri — mai ales în regiunile de șes — ne este greu să realizăm nimicirea maximă a forței vii a inamicului, de pildă luînd prizoniere toate sau cea mai mare parte a trupelor lui care participă la luptă. Cerințele exagerate formulate în acest spirit de adepții teoriei victoriei rapide sînt și ele nejuste. O cerință justă în războiul împotriva cotropitorilor japonezi trebuie să fie aceea de a duce pe cît posibil un război de nimicire. În toate cazurile favorabile trebuie să se creeze în fiecare luptă o superioritate de forțe și să se folosească tactica încercuirilor și învăluirilor; dacă inamicul nu poate fi complet încercuit, să fie încercuită chiar și numai o singură

unitate a lui ; dacă nu poate fi luată prizonieră unitatea încercuită în întregul ei, să fie luată chiar și numai o parte din forțele încercuite; dacă nu pot fi luate prizoniere o parte o forțelor lui, să fie scoși din luptă cît mai mulți soldați din această unitate încercuită. În toate cazurile însă cînd situația nu este favorabilă pentru acțiunile de nimicire, trebuie desfășurate acțiuni de uzură. În acțiunile de nimicire trebuie aplicat principiul concentrării forțelor, iar în acțiunile de uzură principiul dispersării forțelor. În ceea ce privește conducerea operațiilor, în acțiunile de nimicire trebuie aplicat principiul centralizării conducerii, iar în acțiunile de uzură principiul descentralizării. Acestea sînt principiile de bază pentru desfășurarea acțiunilor de luptă pe cîmpurile războiului împotriva cotorpitorilor japonezi.

POSSIBILITATEA FOLOSIRII GREȘELILOR INAMICULUI

105. Posibilitatea de a repurta victorii asupra inamicului ne-o dă chiar propriul lui comandament. Din timpurile cele mai vechi n-au existat încă conducători de oști care să nu fi făcut greșeli ; și inamicul poate comite greșeli, după cum și nouă înșine ne este greu să le evităm, și, prin urmare, există posibilitatea de a folosi greșelile inamicului.

Din punctul de vedere al strategiei și al artei operative, inamicul a și comis în cursul celor zece luni de război de cotorpire o serie întreagă de greșeli. Dintre ele vom menționa pe cele cinci mai mari. Prima constă în faptul că inamicul își sporește lent forțele. Aceasta se întîmplă din cauză că inamicul subapreciază forțele Chinei, precum și din cauză că duce lipsă de forță vie.

Inamicul ne-a tratat întotdeauna cu dispreț, și după cucerirea, fără multă trudă, a celor patru provincii de nord-est a ocupat partea de est a provinciei Hebei și partea de nord a provinciei Ceahar. Aceasta poate fi considerată drept recunoașterea lui strategică. Din ea inamicul a tras concluzia: China este ceva complet lipsit de rezistență, ca o grămadă de nisip. Pe acest temei el a socotit că zdrobirea Chinei nu comportă nici o greutate, a elaborat planul unui așa-zis război-„fulger“, a pus în acțiune forțe neînsemnate și a încercat să ne ia „prin intimidare“. Inamicul nu s-a așteptat cîtuși de puțin ca în cele zece luni de război să se înfăptuiască în China o unire atît de mare și ca împotrivirea noastră să capete o asemenea forță. El a uitat cu desăvîrșire că China a intrat într-o perioadă de progres, că în ea există acum un partid înaintat, o armată înaintată și un popor care merge pe calea progresului. Cînd inamicul s-a lovit de greutăți, el a început să-și sporească treptat forțele, mărind în cîteva etape efectivul armatei de la zece divizii și ceva la treizeci de divizii. Dacă el va voi să înainteze și mai adînc pe teritoriul Chinei, nu va putea să nu recurgă la o nouă sporire a forțelor sale. Dar întrucît Japonia are o poziție ostilă față de Uniunea Sovietică și întrucît rezervele ei umane și baza ei financiară sînt limitate, există o limită în ceea ce privește numărul trupelor pe care Japonia le poate arunca în luptă, după cum există o limită în ceea ce privește înaintarea ei. A doua greșală constă în lipsa unei lovituri principale precis conturate. Înainte de bătălia de la Taierciuan forțele inamicului erau repartizate, în general, în mod egal între China centrală și China de nord. Aceeași repartizare egală exista și în fiecare din aceste două părți ale

Chinei. De pildă, în China de nord forțele japoneze erau repartizate în mod egal între cele trei căi ferate — Tianțzin-Pukou, Beipin-Hankou și Datun-Puciou; pe fiecare dintre aceste căi ferate o parte din forța vie era scoasă din luptă, iar o parte era dislocată ca garnizoane pe teritoriul ocupat, așa că japonezilor nu le mai rămăneau soldați pentru a continua ofensiva. După înfrângerea de la Taierciuan ei au ținut seama de această lecție și și-au concentrat forțele principale pe direcția Siuiciou. Prin urmare această greșală poate fi considerată temporar îndreptată. A treia greșală: nu a fost asigurată coordonarea strategică. În sînul fiecărei dintre aceste două grupări — din China centrală și din China de nord — a existat în general o oarecare coordonare, dar coordonarea între aceste grupări înseși lipsea cu desăvîrșire: atunci cînd în sectorul de sud al căii ferate Tianțzin-Pukou se dădeau luptele de la Siaobenpu, în sectorul de nord al acestei căi ferate japonezii nu desfășurau nici un fel de activitate; la fel și atunci cînd în sectorul de nord se dădeau luptele de la Taierciuan, japonezii în sectorul de sud al căii ferate nici nu se mișcau. După ce au fost bătuți zdravăn și aici și acolo și a venit în inspecție ministrul de război al Japoniei, iar șeful marelui stat-major japonez, care sosise în grabă în China, a preluat conducerea, putem considera că pentru un timp s-a stabilit un oarecare contact. În rîndurile moșierilor, ale burgheziei și ale militariștilor japonezi există contradicții foarte serioase, care se adîncesc tot mai mult, una dintre manifestările concrete ale acestor contradicții fiind lipsa de coordonare a acțiunilor între diferitele fronturi din China. A patra greșală o constituie faptul că au fost neglijate momentele favorabile din

punct de vedere strategic. Acest lucru s-a manifestat cel mai clar în faptul că, după ocuparea Nankinului și Tai-iuanului, japonezii s-au oprit — mai ales din cauză că nu aveau forță vie suficientă, nu aveau trupe pentru o urmărire strategică. A cincea greșeală constă în faptul că, deși ei au efectuat multe încercuiri, arareori au reușit să nimicească trupele încercuite. Înainte de bătălia de la Taierciuan, în operațiile de la Șanghai, Nankin, Sanciou, Baodin, Nankou, Sinkou și Linfîn au existat multe unități chineze înfrînte, dar puține luate prizoniere. În aceasta și-a găsit expresia neîndemînarea comandamentului japonez.

Cele cinci greșeli enumerate — sporirea lentă a forțelor, lipsa coordonării strategice, lipsa unei lovituri principale precis conturate, nefolosirea momentelor favorabile și numărul neînsemnat al trupelor nimicite în cursul unui mare număr de încercuiri — constituie o dovadă că în perioada anterioară bătăliei de la Taierciuan comandamentul japonez era slab. Deși după bătălia de la Taierciuan în conducerea trupelor japoneze au fost aduse unele corective, cu toate acestea, din cauza unor factori ca lipsa de forță vie și contradicțiile interne din Japonia, comandamentul japonez va comite inevitabil și pe viitor greșeli și, salvînd situația într-un loc, el va eșua în altul. De pildă, concentrarea forțelor la Siuiciou a creat o mare breșă pe teritoriul Chinei de nord ocupat de japonezi, și aceasta ne-a dat posibilitatea să desfășurăm fără piedici acțiunile de partizani.

Toate cele spuse se referă la greșelile comise chiar de inamic, iar nu la cele care-i sînt impuse de noi. Dar noi putem să impunem în mod conștient inamicului multe acțiuni greșite, adică prin măsuri judicioase și

eficace și cu sprijinul maselor populare organizate să-l dezorientăm pe inamic și să-l silim să acționeze așa cum vrem noi. De pildă, putem să folosim acțiunile demonstrative, despre a căror posibilitate am vorbit mai sus. Toate acestea arată că unele posibilități de a repurta victorii le putem găsi chiar în acțiunile comandamentului inamicului. Dar noi nu trebuie să considerăm această posibilitate ca o bază importantă pentru planurile noastre strategice. Dimpotrivă, e mai bine ca planurile noastre să se bazeze pe presupunerea că inamicul va comite un minim de greșeli, — așa va fi mai sigur.

Apoi, așa cum noi putem folosi greșelile inamicului, acesta din urmă poate folosi greșelile noastre. De aceea sarcina comandamentului nostru constă și în aceea de a comite cât mai puține greșeli pe care ar putea să le folosească inamicul. Dar, greșeli ale comandamentului inamic au și existat; asemenea greșeli vor exista și în viitor, ele pot fi create și prin eforturile noastre — și ele pot fi toate folosite în interesul nostru. Conducătorii războiului împotriva cotropitorilor japonezi trebuie să se străduiască a folosi aceste greșeli. În conducerea strategică și operativă a inamicului există multe lucruri care nu sînt bune de nimic, dar în domeniul conducerii luptei, adică în ceea ce privește conducerea tactică a acțiunilor de luptă ale unităților și subunităților, el are multe lucruri pe care noi trebuie să le învățăm.

PROBLEMA BĂTĂLIILOR DECISIVE ÎN RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI

106. Bătăliile decisive în războiul împotriva cotropitorilor japonezi pot fi împărțite în trei categorii: în primul rînd bătălii și lupte decisive de al căror succes

sîntem siguri, — ele trebuie duse în mod ferm; în al doilea rînd, bătălii și lupte decisive de al căror succes nu sîntem siguri, — de la ele trebuie să ne eschivăm; și, în sfîrșit, în al treilea rînd, bătăliile strategice decisive în care se pune în joc soarta țării, — ele trebuie categoric evitate. Și în această problemă se manifestă de asemenea deosebirea dintre războiul împotriva cotropitorilor japonezi și multe alte războaie. În prima și în a doua etapă a războiului, cînd inamicul este puternic, iar noi sîntem slabi, el caută ca noi să ne concentrăm forțele principale și să dăm o bătălie decisivă cu el; noi însă, dimpotrivă, trebuie să alegem condițiile favorabile pentru noi, și numai în cazul cînd sîntem siguri de succes, concentrînd forțe superioare, să dăm bătălii și lupte decisive cu inamicul. Un exemplu în această privință îl pot constitui bătăliile de la Pinsinguan, Taierciuan și o serie întregă de alte bătălii. În condiții nefavorabile, cînd lipsește siguranța succesului, trebuie să ne eschivăm de la bătălii decisive; un exemplu în această privință îl constituie directiva după care ne-am călăuzit în bătălia de la Ciande și într-o serie de alte cazuri. O bătălie strategică decisivă, în care s-ar pune în joc soarta țării, trebuie însă categoric evitată, așa cum s-a procedat, de pildă, recent prin evacuarea Siucioului. În felul acesta noi am dejucat planul inamicului, care conta pe un război de scurtă durată, obligîndu-l să ducă cu noi un război de durată. Această linie nu poate fi realizată într-o țară cu un teritoriu mic; ea este greu de aplicat și într-o țară prea înapoiată din punct de vedere politic. Dar China este o țară mare, care trece printr-o perioadă de progres, și ea poate face față acestei sarcini. Dacă vom evita o bătălie strategică decisivă, deși în felul

acesta vom pierde o parte oarecare din teritoriul nostru, însă, după cum se spune, „pădure să fie, și vor fi și lemne de foc“ : ne va mai rămîne un vast teritoriu pentru manevrare, și vom putea să așteptăm, contribuind în timpul acesta la progresul țării noastre, la creșterea ajutorului internațional și la destrămarea internă în lagărul inamicului. Acesta este cel mai bun plan de ducere a războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Adepții zeloși ai teoriei victoriei rapide, nefiind în stare să străbată calea spinoasă a războiului de lungă durată, năzuiesc spre o victorie rapidă, și e suficient ca situația să se schimbe cît de cît în bine, pentru ca ei să și înceapă să ție despre necesitatea unei bătălii strategice decisive. Dacă ar fi să urmăim sfaturile lor, am aduce mari prejudicii cauzei războiului împotriva cotropitorilor japonezi, războiul de durată ar lua sfîrșit și noi am face jocul inamicului. Acesta ar fi într-adevăr cel mai prost plan de ducere a războiului !

Renunțarea la bătălia decisivă implică părăsirea teritoriului ; în această privință nu începe nici o îndoială. În cazurile cînd nu se poate evita acest lucru (și numai în aceste cazuri), teritoriul trebuie părăsit fără șovăire. Din moment ce s-a creat o asemenea situație, e inutil să regreti acest teritoriu. Politica „cîștigării timpului pe seama teritoriului“ este o politică justă. Se știe din istorie că Rusia, retrăgîndu-se fără șovăire în scopul de a evita o bătălie decisivă, l-a învins pe Napoleon, a cărui glorie răsuna pe atunci în întreaga lume²². În prezent China trebuie să procedeze la fel.

107. Dar nu trebuie să ne temem oare că vom fi blamați pentru „neîmpotrivire“ ? Nu, nu trebuie să ne temem. Dacă nu am lupta de loc, dacă am căuta să

ajungem la o înțelegere cu inamicul, aceasta ar însemna o neîmpotrivire care nu numai că ar merita să fie blamată, dar ar fi și absolut inadmisibilă. Pe cînd a duce cu dirzenie războiul împotriva cotropitorilor japonezi, evitînd cursele pe care le întinde dușmanul și neexpunînd forțele principale ale armatei noastre unei lovituri care s-ar răsfrînge asupra întregii desfășurări ulterioare a războiului, într-un cuvînt, a nu permite subjugarea țării — este absolut necesar. Orice îndoieli în această privință constituie o manifestare a miopiei în problemele războiului și în ultimă instanță duc neapărat în lagărul partizanilor teoriei subjugării inevitabile a Chinei. Noi am criticat la timpul cuvenit bravura necugetată care admite numai ofensiva și nu admite retragerea, căci dacă această „bravură“ ar deveni o epidemie generală am pierde posibilitatea de a continua războiul și în ultimă instanță aceasta ar atrage asupra Chinei primejdia subjugării.

108. Noi sîntem pentru acțiuni decisive atunci cînd există condiții favorabile pentru ele, — fie că este vorba de lupte izolate sau de bătălii mai mult sau mai puțin importante. În aceste cazuri pasivitatea este absolut inadmisibilă. Numai în aceste bătălii decisive se poate obține nimicirea sau uzarea inamicului, și aceste bătălii trebuie să le accepte, fără șovăire, fiecare participant la războiul împotriva cotropitorilor japonezi. În asemenea situații e nevoie de sacrificii parțiale însemnate; iar acela care consideră că trebuie evitate orice sacrificii este un laș, suferă de japonofobie, împotriva căreia trebuie să luptăm în mod hotărît. Executarea unor dezertori ca Li Fu-in și Han Fu-țziui este o măsură justă de pedepsire. A propovădui vitejia, îndrăzneala, jertfirea eroică

de sine în război în condițiile existenței unui plan just de acțiuni de luptă este absolut necesar : fără acestea nu sînt posibile nici războiul de durată, nici victoria finală. Noi am și înfierat cu asprime așa-numita „orientare spre fugă“, care admite numai retragerea și nu admite ofensiva, și ne-am pronunțat pentru o disciplină severă tocmai pentru că un inamic puternic poate fi învins numai în urma unei bătălii decisive, desfășurată pe baza unui plan just și dusă în mod eroic. Cît privește însă „orientarea spre fugă“, ea acordă un sprijin direct teoriei subjugării inevitabile a Chinei.

109. Nu există oare o contradicție fățișă în faptul că la început noi dăm o luptă eroică, iar apoi părăsim teritoriul ? Nu se varsă oare în zadar sînge în aceste lupte eroice ? Asemenea întrebări sînt cu totul absurde. Nu mîncăm oare în zadar dacă apoi eliminăm ? Nu ne culcăm oare în zadar dacă apoi ne sculăm ? Oare se poate pune problema în felul acesta ? Cred că nu se poate. Unii spun : dacă mîncăm, să mîncăm pe satureate ; dacă dormim, să dormim pînă o răsări soarele ; dacă luptăm eroic, să luptăm pînă la riul Ialuțian. Aceasta este o ineptie formalistă subiectivistă ; în viața reală lucrurile se petrec altfel. Pentru cine nu e limpede că luptele singeroase se duc pentru a cîștiga timp și pentru a pregăti contraofensiva și că, deși sîntem nevoiți să părăsim o parte oarecare din teritoriu, în schimb cîștigăm timp, ne atingem scopul — nimicim și epuizăm forțele inamicului, cîștigăm experiență în ducerea războiului, ridicăm masele populare care încă nu participă la luptă, facem să crească greutatea noastră specifică pe arena internațională ? Oare în cazul acesta sîngele se varsă în zadar ? Nicidecum. Teritoriul îl părăsim pentru a păstra

forțele armatei și pentru a păstra însuși teritoriul, căci, dacă nu am părăsi o parte din teritoriu atunci când condițiile sînt nefavorabile și ne-am angaja în mod necugetat într-o bătălie decisivă fără a avea siguranța în ceea ce privește succesul, urmarea ar fi că, pierzînd armata, am pierde inevitabil și întregul teritoriu, și atunci cu atît mai puțin ar mai putea fi vorba de redobîndirea teritoriului pierdut. Capitalistul trebuie să aibă capital pentru afaceri, iar dînd un faliment total el încetează de a mai fi capitalist; jucătorul pentru a juca are nevoie de bani, iar dacă va miza toți banii pe o carte și norocul îl va părăsi, el nu va mai avea cu ce să continue jocul. Viața se scurge șerpuiind, în zig-zag, iar nicidecum neted și drept. Acest lucru e valabil și pentru război, și numai formalistii nu pot înțelege acest adevăr.

110. Cred că cele spuse mai sus sînt valabile și pentru bătălia decisivă în etapa contraofensivei strategice. Deși în această etapă inamicul va fi partea slabă, iar noi vom avea superioritatea, totuși principiul „să dăm bătălii decisive atunci cînd există aceste condiții favorabile și să ne eschivăm de la ele atunci cînd nu există aceste condiții” va rămîne valabil pînă în clipa în care vom ajunge la rîul Ialuzian. În felul acesta vom putea să păstrăm întotdeauna inițiativa; trebuie să ignorăm complet orice provocări ale dușmanului și ațîțări din afară, să nu le acordăm nici o atenție, să nu ne lăsăm cu nici un chip influențați de ele. Numai conducătorii militari care vor da dovadă de o asemenea stăpînire de sine în războiul împotriva cotropitorilor japonezi pot fi considerați conducători de oști îndrăzneți și perspicace. Acest adevăr nu este înțeles de oamenii care se aprind,

ca praful de pușcă, de la o singură scînteie. În prima etapă noi ne aflăm într-o oarecare măsură în stare de pasivitate strategică, dar, cu toate acestea, în toate bătăliile trebuie să smulgem inițiativa din mîinile inamicului. Și de acum înainte, în orice etapă, trebuie de asemenea să avem întotdeauna inițiativa în mîinile noastre. Noi sîntem pentru un război de lungă durată, pentru victoria finală și împotriva jucătorilor pătimiși care mizează în chip necugetat totul pe o carte

ARMATA ȘI POPORUL — BAZA VICTORIEI

111. Avînd în fața lor China revoluționară, imperialiștii japonezi nu-și vor slăbi cîtuși de puțin ofensiva și asuprirea: acest lucru e determinat de însăși esența imperialismului japonez. Dacă China nu va opune rezistență, Japonia va ocupa dintr-o dată, fără o singură împușcătură, cu ușurință întreaga țară. Un exemplu în această privință îl constituie pierderea celor patru provincii de nord-est. Dacă China va opune rezistență, Japonia va încerca să înăbușe această rezistență și nu va conțeni cu încercările pînă cînd nu va vedea că nu este în stare să înfrîngă rezistența Chinei. Aceasta este o lege absolută. Poftele de cotropire ale moșierilor japonezi și ale burgheziei japoneze sînt foarte mari. Propunîndu-și ca scop o ofensivă în sud — împotriva Arhipelagului malaez, și în nord — împotriva Siberiei, ei au lovit mai întîi în China, pentru a face o breșă în centru. Toți cei care cred că Japonia se va mulțumi să ocupe China de nord și regiunea provinciilor Tziansu și Cețzian, iar apoi se va opri, nu înțeleg de loc că Japonia imperialistă, care a intrat într-o nouă etapă de dezvoltare și care se

află în pragul pieirii, nu mai este vechea Japonie. Iar atunci cînd afirmăm că există o limită în ceea ce privește numărul de trupe pe care Japonia le poate arunca în luptă și o limită în ceea ce privește înaintarea ei, avem în vedere, în primul rînd, faptul că, pregătindu-se pentru o ofensivă în alte direcții și pentru apărarea împotriva celorlalți inamici ai ei, Japonia, cu forțele de care dispune, nu poate trimite în China decît un anumit număr de trupe și trebuie să-și limiteze înaintarea la posibilitățile ei; în al doilea rînd, avem în vedere faptul că China și-a dovedit succesele pe calea progresului și capacitatea sa de a opune o rezistență îndîrjită, și nu ne putem închipui ca Japonia să desfășoare o ofensivă inversunată, iar China să nu aibă forțele necesare pentru rezistență. Japonia nu va putea să ocupe întreaga Chină, dar în toate regiunile în care inamicul va fi în stare să pătrundă, el nu-și va cruța forțele pentru a înăbuși rezistența Chinei; inamicul nu-și va înceta presiunea decît atunci cînd imperialismul japonez, în virtutea condițiilor interne și internaționale, nu se va lovi direct de criza care-l va duce la pieire.

Politica internă a Japoniei poate să evolueze numai pe una din următoarele două căi: sau clasele cîrmuitoare se vor prăbuși în curînd, puterea va trece în mîinile poporului și urmarea va fi încetarea războiului — dar deocamdată o asemenea posibilitate nu există —, sau moșierii și burghezia se vor fasciza tot mai mult pe zi ce trece și vor continua războiul pînă la pieirea lor; aceasta și este calea pe care merge acum Japonia. O a treia cale nu există. Toți cei care nutresc speranța că cercurile moderate ale burgheziei japoneze vor lua atitudine și vor face să înceteze războiul se lasă legați de

iluzii deșarte. Cercurile capitaliste moderate din Japonia au și devenit prizoniere ale moșierilor și ale magnatilor financiari japonezi. Aceasta este situația politică reală existentă de mulți ani în Japonia. Începînd războiul împotriva Chinei, Japonia va încerca în mod inevitabil, dacă China nu-i va da în război o lovitură de grație și dacă ea va mai păstra destule forțe, să înceapă o ofensivă împotriva țărilor de pe litoralul mărilor sudice sau împotriva Siberiei, sau chiar, eventual, în ambele aceste direcții. Indată ce în Europa va izbucni un război, Japonia va trece la înlăptuirea acestor planuri, deoarece poftelile nesățioase ale cîrmuitorilor Japoniei au crescut extraordinar de mult. De sigur că există și o altă posibilitate: sub influența puterii Uniunii Sovietice și a slăbirii considerabile a Japoniei în războiul cu China, Japonia va trebui să renunțe la planul său inițial — dezlănțuirea unei ofensive împotriva Siberiei — și să ia în această privință o poziție complet defensivă. Dar ivirea unei asemenea situații nu va slăbi ofensiva Japoniei împotriva Chinei; dimpotrivă, ea va duce la intensificarea acestei ofensive, deoarece atunci Japoniei îi va rămîne doar o singură cale — înghițirea celui slab. În acest caz sarcinile ducerii hotărîte a războiului împotriva cîmpitorilor japonezi, sarcinile consolidării frontului național unic și ale aplicării unei linii ferme de orientare spre un război de lungă durată vor deveni și mai complexe, și atunci cea mai mică slăbire a eforturilor noastre va deveni și mai inadmisibilă.

112. Într-o astfel de situație, condiția principală a victoriei Chinei asupra Japoniei este unirea întregii țări și un progres multilateral, de o sută de ori mai mare ca pînă acum. China trece printr-o perioadă de progres și

a și reușit să făurească o unire fără precedent, dar acest progres și această unire sînt astăzi încă foarte insuficiente. Japonia a reușit să ocupe un teritoriu atît de vast pentru că de partea Japoniei este forța, de partea Chinei slăbiciunea; această slăbiciune este o consecință directă a greșelilor de tot felul care s-au acumulat în decurs de o sută de ani și mai ales în ultimul deceniu și care au ținut China în loc, nepermițîndu-i să depășească nivelul ei actual de dezvoltare. În prezent noi nu putem să învingem un dușman atît de puternic ca Japonia fără a depune eforturi îndelungate și serioase. Sarcinile pentru a căror îndeplinire trebuie să depunem aceste eforturi sînt foarte numeroase. Aici voi vorbi numai despre două sarcini mai importante: să obținem un progres în opera de organizare a armatei și un progres în opera de mobilizare a poporului.

113. Reînnoirea armatei nu este posibilă fără modernizarea ei, fără ridicarea nivelului ei de dotare tehnică. Fără aceasta nu va fi posibil să alungăm pe inamic dincolo de riul Ialulțian. În folosirea trupelor însă trebuie să aplicăm o strategie și o tactică avansată, elastică, fără de care de asemenea nu e posibil să repurtăm victoria. Dar baza armatei sînt soldații. Fără a insufla trupelor un spirit politic progresist, fără a duce în vederea acestui scop o muncă politică progresistă, nu putem realiza o adevărată unitate între ofițeri și soldați, nu putem trezi în ei un mare entuziasm în lupta împotriva cîmpitorilor japonezi și, prin urmare, nu putem așeza întreaga noastră tehnică și tactică pe o bază pe care să se manifeste cel mai bine eficacitatea inerentă lor. Atunci cînd afirmăm că, cu toată superioritatea tehnică a armatei japoneze, ea va fi totuși în

cele din urmă neapărat înfrintă, avem în vedere, pe lângă pierderile pe care le provocăm inamicului prin acțiunile noastre de nimicire și de uzură, și faptul că sub loviturile noastre moralul armatei inamice va începe în cele din urmă să se clatine și că armele acestei armate nu se află în mână de nădejde. Or, la noi situația este inversă: ofițerii și soldații au țeluri politice comune în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Așadar avem o bază pentru munca politică în întreaga armată care luptă împotriva cotropitorilor japonezi. În armată trebuie înfăptuită o anumită democratizare. În primul rând trebuie înlăturate rînduielile feudale — bătaia și înjurăturile — și să se obțină ca ofițerii și soldații să împartă unul cu altul în viața de toate zilele toate bucuriile și necazurile. Pe această cale va fi realizată unitatea între ofițeri și soldați. Atunci capacitatea de luptă a armatei va crește imens, și noi nu vom mai avea de ce să ne temem că nu vom rezista în acest război cumplit și de lungă durată.

114. Rădăcinile care alimentează marile forțe ale războiului sînt adînc înfipte în masele populare. Japonia a îndrăznit să-și bată joc de noi în primul rînd pentru că masele poporului chinez nu sînt organizate. E suficient să ne debarasăm de această lipsă, și atunci, în fața poporului chinez de multe milioane care se va ridica, cotropitorii japonezi se vor afla în aceeași situație ca un bivoli sălbatic în fața unui zid de foc: e destul să strigi la el, și de spaimă se va arunca în foc și va arde. China are nevoie de un torent neîntreput de completări pentru armată; practica absurdă a recrutării soldaților prin „prinderea cu arcanul” și prin „cumpărare”²³, care există acum pe alocuri, trebuie interzisă

imediat și înlocuită printr-o largă și vie agitație politică ; atunci va fi ușor, la nevoie, să fie înrolați în armată milioane de oameni. În cursul războiului de eliberare noi trecem prin mari greutăți financiare, dar e suficient să mobilizăm masele populare pentru ca și finanțele să înceteze de a mai fi pentru noi o problemă. Nu se poate ca un stat care posedă un teritoriu atât de vast și o populație atât de numeroasă să sufere din cauza secăturii vistieriei. Armata trebuie să se unească laolaltă cu poporul, pentru ca poporul să vadă în ea armata sa. Această armată va fi de neînvins și n-o vor putea birui nici chiar cîteva puteri imperialiste de felul Japoniei.

115. Mulți cred că raporturile dintre ofițeri și soldați, dintre armată și popor n-au putut fi puse la punct pînă acum din cauză că s-au folosit metode greșite : eu am spus întotdeauna că ceea ce importă în această chestiune este poziția fundamentală (linia fundamentală de orientare). Or, o linie de orientare justă este respectul față de soldat, respectul față de popor. Din această linie de orientare decurge și politica respectivă, și metodele, și formele. Dacă însă ne abatem de la această linie de orientare, atunci și politica, și metodele, și formele vor fi în mod inevitabil greșite, și atunci nu vom reuși să punem la punct nici raporturile dintre ofițeri și soldați, dintre armată și popor. Cele trei principii fundamentale ale muncii politice în armată sînt următoarele : în primul rînd unitatea dintre ofițeri și soldați, în al doilea rînd unitatea dintre armată și popor, și în al treilea rînd descompunerea armatei inamicului. Pentru a înfăptui cu succes aceste principii trebuie să pornim de la o linie de orientare justă, și anume de la respectul față

de soldat, de la respectul față de popor și de la respectul față de demnitatea umană a prizonierilor care au depus armele. Cei care consideră că ceea ce importă în această chestiune nu este linia fundamentală de orientare, ci problemele de ordin pur tehnic, greșesc, și ei trebuie corecțați.

116. În momentul de față, cînd apărarea Uhanului și a celorlalte centre a devenit o chestiune atît de urgentă, una din sarcinile noastre cele mai importante este de a face ca activitatea armatei și poporului să se desfășoare din plin în vederea sprijinirii războiului. Nu încape nici o îndoială că sarcina apărării Uhanului și a celorlalte centre trebuie să fie pusă și îndeplinită cum se cuvine. Dar în ultimă instanță problema dacă vom reuși să apărăm aceste centre va fi rezolvată nu de dorința subiectivă, ci de condițiile concrete; una dintre cele mai importante condiții concrete este mobilizarea politică a întregii armate și a întregului popor la o luptă plină de abnegație. Dacă nu vom depune eforturi pentru a crea toate condițiile necesare în vederea acestui lucru și chiar în cazul cînd va lipsi fie și numai una dintre aceste condiții, lucrurile se vor termina inevitabil la fel cum s-au terminat la Nankin și în celelalte localități pe care le-am pierdut. Unde va fi Madridul chinez? El va fi acolo unde vor fi create aceleași condiții ca la Madrid. În trecut n-am avut nici un Madrid, iar acum trebuie să creăm cîteva. Dar posibilitatea acestui lucru va depinde în întregime de condiții. Iar dintre aceste condiții principala este o largă mobilizare politică a întregii armate și a întregului popor.

117. În întreaga muncă trebuie să urmărim cu fermitate linia generală a întăririi frontului național antija-

ponez unic, fiindcă numai această linie asigură posibilitatea de a duce cu dîrzenie războiul împotriva cotropitorilor japonezi și de a înfăptui orientarea spre războiul de durată, posibilitatea de a obține pretutindeni o îmbunătățire radicală a raporturilor dintre ofițeri și soldați, dintre armată și popor, posibilitatea ca activitatea armatei și a poporului să se desfășoare din plin în opera de apărare a tuturor teritoriilor pe care nu le-am pierdut încă și de redobîndire a celor pierdute, și, în sfîrșit, posibilitatea de a cuceri victoria finală.

118. Mobilizarea politică a armatei și a poporului este un lucru într-adevăr extrem de important. Noi revenim mereu cu insistență asupra acestei probleme pentru că fără a o rezolva este într-adevăr imposibil să învingem. Pentru victorie sînt necesare, fără îndoială, și o serie întregă de alte condiții, dar rezolvarea acestei probleme este temelia temeliilor victoriei. Frontul național antijaponez unic este frontul unic al întregii armate și al întregului popor, și nicidecum un front unic numai al comitetelor de partid și al membrilor cîtorva partide și grupuri oarecare. Ţelul principal pentru care se creează frontul național antijaponez unic este mobilizarea întregii armate și a întregului popor pentru a participa la acest front.

ÎNCHEIERE

119. Care sînt deci concluziile? Concluziile sînt următoarele: „În ce condiții va putea China să învingă și să nimicească forțele imperialismului japonez? Sînt necesare trei condiții: în primul rînd, crearea unui front antijaponez unic în China; în al doilea rînd, crearea

unui front anti-japonez unic internațional; în al treilea rând, avântul mișcării revoluționare a poporului japonez și al popoarelor din coloniile japoneze. Pentru poporul chinez, principala dintre aceste trei condiții este marea unire a poporului chinez însuși“.

„Cît va dura acest război? Aceasta va depinde de forța frontului anti-japonez unic din China, precum și de mulți alți factori hotărîtori din China și din Japonia“. „Dacă însă toate aceste condiții nu vor surveni în scurt timp, războiul va trebui să continue, însă rezultatele lui vor fi aceleași: Japonia va fi înfrîntă, iar China va ieși învingătoare, numai că în acest caz sacrificiile vor fi mai mari și va trebui să trecem printr-o perioadă de suferințe grele“. „Linia noastră strategică trebuie să fie aceea de a folosi forțele noastre principale în operații pe fronturi foarte întinse și nestabile“. „Pentru a obține victoria, armata chineză trebuie să ducă în gradul cel mai înalt un război de manevră pe un vast teatru de acțiuni militare“.

„Paralel cu folosirea în războiul de manevră a trupelor instruite, trebuie organizate numeroase detașamente de partizani formate din țărani“. „În cursul războiului... dotarea tehnică a armatei chineze se va îmbunătăți treptat. De aceea, în ultima perioadă a războiului, China va putea să treacă la desfășurarea acțiunilor militare cu metodele războiului de poziție și să atace pozițiile întărite ale japonezilor de pe teritoriul ocupat de ei. Așadar, în urma uzării îndelungate a Japoniei în războiul împotriva Chinei, economia Japoniei va da faliment, iar moralul soldaților japonezi va fi frînt în nenumăratele lupte istovitoare. În ceea ce privește însă China, în cursul războiului împotriva cotropitorilor japo-

nezi forțele ei potențiale vor răzbate tot mai mult la suprafață și masele revoluționare se vor revărsa într-un șuvoi neîntrerupt și puternic în rîndurile armatei spre a lupta pentru libertate. Folosind toți acești factori în îmbinare cu alți factori, vom putea să dăm, pe teritoriul ocupat de Japonia, o lovitură nimicitoare fortificațiilor și bazelor ei de sprijin și să alungăm armata agresorilor japonezi din China". (Din convorbirea cu E. Snow din iulie 1936.)

„Situația politică din China a intrat din acest moment într-o nouă etapă... Sarcina centrală în noua etapă este de a mobiliza toate forțele pentru a repurta victoria în acest război". „Cheia victoriei în războiul împotriva cotropitorilor japonezi o constituie acum transformarea războiului început într-un război general, al întregii națiuni. Numai într-un astfel de război general, al întregii națiuni vom putea obține victoria finală". „Din cauza lipsurilor serioase care există în prezent în desfășurarea războiului împotriva cotropitorilor japonezi, vor putea avea loc în desfășurarea ulterioară a acestui război numeroase insuccese militare, retrageri, sciziuni, trădări înăuntrul țării, înțelegeri vremelnice și parțiale cu dușmanul. De aceea trebuie să ținem seama că acest război va fi un război greu și de lungă durată. Sintem însă încredințați că, datorită eforturilor partidului nostru și ale întregului popor, războiul început împotriva cotropitorilor japonezi va continua și se va desfășura în amploare, măturînd toate piedicile din calea sa". (Din „Hotărîrea cu privire la situația actuală și la sarcinile partidului", adoptată de Comitetul Central al Partidului Comunist Chinez în august 1937.)

Acestea sînt concluziile. Adepților teoriei subjugații

inevitabile a Chinei, inamicul li se pare a fi supranatural de puternic, în timp ce China li se pare infimă ca un firicel de iarbă. Adepții teoriei victoriei rapide, dimpotrivă, consideră pe inamic un firicel infim de iarbă, iar China supranatural de puternică. Și unii și alții greșesc. Părerea noastră diferă radical și de a unora și de a altora: războiul împotriva cotropitorilor japonezi va fi un război de lungă durată și victoria finală va aparține Chinei — iată concluzia noastră.

120. Cu aceasta îmi închei prelegerile. În momentul de față, când se desfășoară marele război împotriva cotropitorilor japonezi, foarte mulți vor să generalizeze experiența existentă pentru a o folosi în vederea repurtării victoriei depline. Eu am atins aici numai în liniile cele mai generale experiența celor zece luni care s-au scurs; dacă vreți, aceasta poate fi considerată ca o caricatură generalizare. Problemele atinse de mine merită atenția generală și o largă discuție. Eu nu am făcut decât o analiză generală a acestor probleme și sper că voi, tovarăși, vă veți ocupa cu studierea și discutarea lor și veți veni cu îndreptările și completările voastre.

ADNOTĂRI

- ¹ Teoria subjugării inevitabile a Chinei exprima concepțiile gomindanului. Gomindanul nu voia să opună rezistență cotropitorilor japonezi și ulterior a început s-o opună numai sub presiune. După evenimentele de la Lugoujiao, gruparea lui Cien Kai-și, călcându-și pe inimă, a acceptat să participe la rezistența împotriva Japoniei, și atunci purtătorii teoriei subjugării inevitabile a Chinei au devenit vanțzinvești, care intenționau să capituleze în fața Japoniei și ulterior chiar au capitulat. Dar teoria subjugării inevitabile a Chinei a avut circulație nu numai în gomindan; influența ei s-a manifestat și în rin-

durile unor păături mijlocii ale societății și chiar în rîndurile unei părți a oamenilor muncii înapoiți. Aceasta se explică prin faptul că guvernul gomindanist era putred pînă în măduva oaselor și suferea în război înfrîngere după înfrîngere, în timp ce armata japoneză înainta fără oprire, ajungînd chiar în primul an de război pînă la Uhan; toate acestea au dat naștere unei stări de spirit profund pesimiste în rîndurile unei părți înapoiate a populației.

- 2 Aceste concepții au existat în rîndurile Partidului Comunist Chinez. În prima jumătate a primului an de război împotriva cotropitorilor japonezi a existat în partid tendința de a subaprecia forțele inamicului; oamenii considerau că Japonia nu va rezista la nici o lovitură. Ei nu porneau nicidecum de la considerația că forțele trupelor și ale maselor populare organizate, conduse de partidul comunist, sînt foarte mari; dimpotrivă, ei știau că pe atunci aceste forțe erau încă neînsemnate; ei porneau de la faptul că gomindanul acceptase să participe la rezistența împotriva cotropitorilor japonezi și, după cum li se părea, posedea mari forțe, care împreună cu forțele partidului comunist puteau să zdrobească cu succes pe cotropitorii japonezi. Ei vedeau numai o latură a chestiunii — participarea vremelnică a gomindanului la rezistența împotriva cotropitorilor, dar uitau cealaltă latură — reacționarismul și putreziciunea gomindanului; de aici a și rezultat o apreciere atît de greșită a situației.
- 3 Acesta era punctul de vedere al lui Cian Kai-și și compania. Fiind silit să ducă războiul împotriva cotropitorilor japonezi, gomindanul ciankaisist, neavînd încredere în propriile forțe și cu atît mai puțin în forțele poporului, și-a pus toate speranțele în primirea rapidă a unui ajutor din afară.
- 4 Taierciuan se află în partea de sud a provinciei Șandun. În martie 1938 a avut loc în regiunea Taierciuan o luptă între armata chineză și armata agresorilor japonezi. Armatei japoneze, care număra 70.000—80.000 de oameni, i se opunea o armată chineză de 400.000 de oameni, și datorită acestui fapt China a raportat victoria.

- ⁵ Acest punct de vedere a fost formulat într-unul din articolele de fond ale ziarului „Dagunbao“, care pe atunci era organul clicii gomindaniste a „Științelor politice“. Adepții acestui punct de vedere își puneau speranțele într-un concurs fericit de împrejurări și socoteau că cu ajutorul citorva victorii de felul celei de la Taierciuan trupele japoneze vor putea fi oprite, și prin aceasta se va putea evita mobilizarea forțelor poporului pentru un război de lungă durată, o asemenea mobilizare constituind o primejdie pentru securitatea clasei lor. Intregul gomindan era pătruns pe atunci de aceste stări de spirit, legate de speranța într-un concurs fericit de împrejurări.
- ⁶ Este vorba de mișcarea pentru reforme, care a luat naștere în 1898. Această mișcare reprezenta interesele unei părți a burgheziei liberale și a moșierilor luminați; în fruntea ei se aflau Kan Iu-vei, Lian Ti-ciao, Tan Si-tun și alții, ea fiind sprijinită de împăratul Guan Siu; dar mișcării îi lipsea baza de masă. Iuan Și-kai, care dispunea pe atunci de forțe militare, a denunțat împărătesei Ti-Si, care se afla în fruntea clicii reacționare, planurile secrete ale adepților reformelor. Ti-Si a pus din nou mâna pe putere, l-a privat de libertate pe împăratul Guan-Siu și l-a executat pe Tan Si-tun împreună cu alți cinci lideri ai mișcării. Așa s-a sfârșit în chip tragic această mișcare.
- ⁷ La 16 ianuarie 1938 cabinetul japonez a publicat o declarație în care proclama linia de orientare spre înrobirea Chinei cu ajutorul forței armate; în același timp cabinetul japonez ducea față de guvernul gomindanist o politică de presiune, căutând să-l convingă să capituleze și declarând că, dacă guvernul gomindanist „va continua să fie inspiratorul războiului anti-japonez“, guvernul japonez va crea și va sprijini în China o nouă putere-marionetă și va înceta să considere guvernul gomindanist ca parte în tratativele ulterioare.
- ⁸ Este vorba în special de Statele Unite ale Americii.
- ⁹ Este vorba de guvernele țărilor imperialiste — Anglia, S.U.A. și Franța.

- ¹⁰ Posibilitatea prevăzută aici de tovarășul Mao Tze-dun a unei schimbări în bine a situației Chinei în etapa de echilibru al forțelor în războiul împotriva cotropitorilor japonezi s-a realizat în întregime în regiunile eliberate, aflate sub conducerea Partidului Comunist Chinez. În regiunile aflate însă sub dominația gomindanistă, din cauză că clica cîrmuitoare în frunte cu Cian Kai-și avea o atitudine pasivă față de lupta împotriva cotropitorilor japonezi și lupta activ împotriva comuniștilor, împotriva poporului, situația nu numai că nu s-a îmbunătățit, ci, dimpotrivă, s-a înrăutățit. Acest lucru a provocat însă protestul maselor largi populare și o creștere a conștiinței lor. (Analiza acestor fapte este făcută în lucrarea tovarășului Mao Tze-dun „Despre guvernul de coaliție“.)
- ¹¹ Adepții „teoriei forței nemărginite a armelor“ considerau că, întrucît China este inferioară Japoniei din punct de vedere al înarmării, ea va suferi neapărat o înfrîngere în război. Această concepție era împărtășită de toate căpeteniile clicii reacționare din gomindan (inclusiv de Cian Kai-și).
- ¹² Buda (Sakia-Muni) este întemeietorul religiei budiste. Sun U-kun, eroul unui roman chinezesc fantastic din secolul al XVI-lea, intitulat „Si iu tzi“ („Călătorie în apus“), era o mai-muță care avea facultatea ca, dîndu-se peste cap, să se transpore la distanța de 108.000 de li; cînd însă Sun U-kun a căzut în palma lui Buda, oricît s-a dat peste cap, n-a putut să scape din ea. Ba mai mult, Buda a întors mîna cu palma în jos și l-a acoperit pe Sun U-kun. Degetele lui Buda s-au transformat în cinci lanțuri de munți legați între ei, care l-au ținut pe Sun U-kun de pămînt.
- ¹³ În august 1935, la Congresul al VII-lea al Internaționalei Comuniste, tovarășul Dimitrov a spus: „... *fascismul înseamnă șovinism, nestăvilit și război de cotropire*“ (G. Dimitrov, „În luptă pentru un front unic împotriva fascismului și a războiului“, Editura partidului a C.C. al P.C. (b) al U.R.S.S., 1937, pag. 9. — *Nota Red.*). În 1937 tovarășul Dimitrov a publicat un articol intitulat: „Fascismul înseamnă război“ („Internaționala Comunistă“ nr 8 august 1937. — *Nota Red.*).

- ¹⁴ Vezi V. I. Lenin, „Socialismul și războiul“, capitolul I (Opere, vol. 21, ed. P.M.R. 1952, pag. 298. — *Nota Trad.*) și „Falimentul Internaționalei a II-a“, capitolul III (Opere, vol. 21, ed. P.M.R. 1952, pag. 193—194. — *Nota Trad.*).
- ¹⁵ Cenpu este o localitate situată în actualul județ Pusian din provincia Piniuan. În anul 632 î.e.n. a avut loc aici o mare bătălie între trupele principatelor Țzin și Ciu. La începutul războiului armata principatului Ciu era superioară ca forțe. Armata principatului Țzin s-a retras cu 90 de li și, ținând flancul drept și cel stîng ca puncte slabe ale armatei principatului Ciu, a dat în aceste puncte lovituri puternice, în urma cărora armata principatului Ciu a suferit o grea înfrîngere.
- ¹⁶ În anul 204 î.e.n. trupele statului Han, în frunte cu conducătorul de oști Han Sin, au dat o bătălie cu armata lui Ciao Se în localitatea Țzinsin. Armata lui Ciao Se, care număra aproximativ 200.000 de oameni, întrecea de cîteva ori numericește trupele statului lui Han. Han Sin și-a dispus trupele în așa fel încît în spatele lor să se afle riul, și armata lui a luptat cu dîrzenie; în același timp el a trimis trupe pentru a da o lovitură prin surprindere în spatele slab apărat al armatei lui Ciao Se. Ca urmare, sub loviturile primite de pe front și din spate, armata lui Ciao Se a suferit o grea înfrîngere.
- ¹⁷ La sfîrșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea, Napoleon a purtat războaie cu Anglia, Prusia, Austria, Rusia și cu multe alte state din Europa. În numeroase campanii, armata lui Napoleon, care era inferioară ca efectiv armatelor dușmanilor lui, a reușit totuși victorii.
- ¹⁸ În anul 383 e.n. Fu Țzian, cîrmuitorul statului Țin, subapreciind forțele armatei statului Țzin, a pornit o campanie și a atacat statul Țzin. Armata statului Țzin a pricinuit o înfrîngere avangărzii armatei statului Țin pe riul Loțzian, în actualul județ Șouian din provincia Anhuei, iar apoi a continuat ofensiva pe uscat și pe apă. Fu Țzian s-a urcat pe zidul orașului Șouian și s-a uitat în partea unde se afla inamicul. El a văzut că armata statului Țzin era așezată într-o perfectă ordine de bătaie. Apoi, cînd s-a uitat spre muntele Bagunsan, ierburile

și tufișurile de pe munte i s-au părut că sînt soldați; socotind că în fața lui se află un inamic puternic, el s-a speriat strașnic. (Vezi și adnotarea 29 la lucrarea „Problemele strategice ale războiului revoluționar din China” din volumul 1 al ediției de față.)

¹⁹ Este vorba de faptul că Cian Kai-și, Van Tzin-vei și acoliții lor au trădat în 1927 primul front național democrat unic dintre gomindan și partidul comunist și au dus timp de zece ani un război antipopular, ceea ce a lipsit poporul chinez de posibilitatea de a se organiza pe scară largă. Răspunderea pentru aceasta o poartă clica reacționară din gomindan în frunte cu Cian Kai-și.

²⁰ Sian-gun era cirmuitorul principatului Sun în epoca Ciunțiu din secolul al VII-lea î.e.n. În anul 638 î.e.n. principatul Sun a purtat război cu puternicul principat Ciu. Trupele principatului Sun erau deja așezate în ordine de bătaie cînd armata principatului Ciu încă mai trecea peste riul care-i despărțea pe adversari. Unul dintre demnitarii lui Sian-gun, știind că principatul Ciu avea trupe multe, iar principatul Sun puține, a propus să se folosească momentul și să se atace trupele principatului Ciu cît timp ele n-au terminat de trecut riul. Dar Sian-gun a răspuns: „Nu se poate, deoarece un bărbat nobil nu atacă un om atunci cînd acesta se găsește într-o situație grea”. Cînd trupele principatului Ciu au trecut riul, dar încă nu se așezaseră în ordine de bătaie demnitarul principelui a propus din nou lui Sian-gun să atace armata principatului Ciu. Sian-gun a răspuns: „Nu se poate, deoarece un bărbat nobil nu atacă trupele care nu sînt gata de luptă”. Numai atunci cînd trupele principatului Ciu erau complet gata de luptă, Sian-gun a dat ordinul de atac. Rezultatul a fost că principatul Sun a suferit o grea înfrîngere, Sian-gun însuși fiind rănit. (Vezi cronică „Țzociuan”, al 22-lea an de cirmuire a lui Sian-gun.)

²¹ În 1937 armata agresorilor japonezi, ocupînd Beipinul și Tianțzinul, a pornit spre sud de-a lungul căii ferate Tianțzin-Pukou și a început ofensiva împotriva provinciei Șandun. Militaristul gomindanist Han Fu-țziui, care a stăpînit mulți ani în provincia Șandun, a fugit în provincia Henan fără să dea lupta.

- ²² În 1812 Napoleon a atacat Rusia cu o armată de 500.000 de oameni. Armata rusă a părăsit Moscova, a condamnat armata lui Napoleon la foamete, frig și la tot felul de privațiuni, a tăiat comunicațiile în spatele cotorpitorilor și i-a pus în situația disperată de trupe încercuite, astfel încît Napoleon a fost nevoit să-și retragă armata. Folosind momentul, armata rusă a trecut la contraofensivă și numai douăzeci și ceva de mii de soldați din întreaga armată a lui Napoleon au reușit să fugă.
- ²³ Gomindanul își completa armata în felul următor : erau trimise în toate părțile trupe și poliție, care prindeau oamenii și-i trimiteau cu forța în armată. Pe cei prinși în felul acesta îi legau cu frînghii ca pe criminali. Cei care aveau bani mituiau pe funcționarii gomindaniști și puneau pe alții, în schimbul unei sume de bani, în locul lor.

LOCUL PARTIDULUI COMUNIST CHINEZ ÎN RĂZBOIUL NAȚIONAL *

(Octombrie 1938)

* Această lucrare reprezintă raportul prezentat de tovarășul Mao Țze-dun la plenara a șasea a celui de-al 6-lea Comitet Central al Partidului Comunist Chinez. Insemnătatea acestei plenare a fost foarte mare: la plenară a fost aprobată și confirmată linia Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, în frunte cu tovarășul Mao Țze-dun.

CHINEZ

Tovarășul Mao Tze-dun a pus în raportul său problema locului pe care-l ocupă Partidul Comunist Chinez în războiul național, pentru ca toți membrii de partid să înțeleagă clar uriașa sarcină istorică ce revenea partidului nostru în conducerea războiului împotriva cotropitorilor japonezi și să pornească în mod serios la îndeplinirea ei. Plenara a aprobat linia de orientare spre aplicarea fermă a politicii de front anti-japonez unic, arătând în același timp că frontul unic presupune și unire, și luptă, și că formula „totul prin frontul unic” nu corespunde situației din China. Prin aceasta plenara a condamnat greșelile oportuniste săvârșite în problema frontului unic. Acestei laturi a chestiunii tovarășul Mao Tze-dun i-a consacrat în cuvîntul său de încheiere un capitol intitulat „Problema menținerii caracterului independent și de sine stătător în cadrul frontului unic”. Paralel cu aceasta plenara a subliniat importanța excepțională a activității partidului pe linia organizării luptei armate a poporului împotriva cotropitorilor japonezi, a stabilit că sectorul principal al muncii partidului trebuie să-l constituie munca în regiunile frontului și în spatele inamicului, condamnînd concepțiile greșite ale acelora care-și puneau toate speranțele în ceea ce privește victoria asupra bandiților japonezi în trupele gomindaniste, iar soarta poporului o încredinșau mișcării legale existente în condițiile dominației reacțiunii gomindaniste. Acestei laturi a chestiunii tovarășul Mao Tze-dun i-a consacrat în cuvîntul său de încheiere un capitol intitulat „Războiul și problemele strategiei”.

Tovarăși! În fața noastră se deschide un viitor luminos. Trebuie să raportăm victoria asupra imperialismului japonez, trebuie să construim o Chină nouă, și noi vom putea face fără îndoială acest lucru. Dar pentru a ajunge la acest viitor luminos trebuie să străbatem un drum greu. Partidul comunist și întregul popor chinez, care luptă pentru viitorul luminos al Chinei, trebuie să ducă o luptă sistematică împotriva bandiților japonezi; aceștia pot fi învinși numai într-un război de lungă durată. Noi am vorbit mult despre acest război, atingând diferitele laturi ale chestiunii; am generalizat experiența acumulată în cursul războiului împotriva cuceritorilor japonezi; am făcut și o apreciere asupra situației actuale; am formulat și sarcinile imediate care stau în fața întregii națiuni; am lămurit și de ce, pentru a susține un război de lungă durată, trebuie să ne sprijinim pe frontul național anti-japonez unic, care trebuie să dureze vreme îndelungată; am explicat de asemenea cum poate fi realizat acest lucru; și, în sfârșit, am analizat situația internațională. Ce probleme mai rămân deci? Mai rămâne, tovarăși, încă o problemă — problema locului pe care-l ocupă Partidul Comunist Chinez în războiul național, adică problema cum trebuie să-și înțeleagă comuniștii rolul, să-și

întărească forțele și să-și strângă rîndurile pentru a fi în stare să conducă acest război și să ajungă la victorie, iar nu la înfrîngere.

PATRIOTISM ȘI INTERNAȚIONALISM

Poate oare un comunist, ca internaționalist, să fie în același timp și patriot? Noi considerăm nu numai că poate, dar și că trebuie. Conținutul concret al patriotismului este determinat de condițiile istorice. Există „patriotismul” agresorilor japonezi și al lui Hitler, și există patriotismul nostru. Comuniștii trebuie să se ridice cu hotărîre împotriva așa-zisului „patriotism” al agresorilor japonezi și al lui Hitler. Comuniștii japonezi și germani sînt defecți în războaiele pe care le duc țările lor; este atît în interesul poporului japonez cît și în interesul celui german de a se contribui prin toate mijloacele ca războaiele duse de agresorii japonezi și de Hitler să se termine printr-o înfrîngere; cu cît mai deplină va fi această înfrîngere, cu atît va fi mai bine. Tocmai așa trebuie să procedeze comuniștii din Japonia și Germania și tocmai așa procedează, deoarece războaiele duse de agresorii japonezi și de Hitler sînt nefaste nu numai pentru celelalte popoare ale lumii, ci și pentru popoarele din propriile lor țări. Alta este situația în China. China este o victimă a agresiunii. De aceea comuniștii chinezi trebuie să îmbine patriotismul cu internaționalismul. Noi sîntem internaționaliști și în același timp sîntem patrioți; lozinca noastră este să luptăm pentru patrie, împotriva agresorului. Pentru noi defetismul este o crimă; a lupta pentru victorie în răz-

boiul împotriva cotropitorilor japonezi este prima noastră datorie, deoarece numai ducînd război pentru apărarea patriei putem să zdrobim pe agresori și să obținem eliberarea națională, și numai eliberarea întregii națiuni poate duce la eliberarea proletariatului și a întregului popor muncitor. Victoria Chinei, zdrobirea imperialiștilor care au întreprins agresiunea în China, va constitui un ajutor și pentru popoarele din celelalte țări. De aceea patriotismul în războiul de eliberare națională înseamnă îndeplinirea în practică a internaționalismului. Iată de ce fiecare comunist trebuie să dea dovadă de maximum de combativitate, să meargă cu curaj și hotărîre pe cîmpul de luptă în războiul de eliberare națională și să-și îndrepte arma împotriva cotropitorilor japonezi. Iată de ce partidul nostru a lansat imediat după evenimentele din 18 septembrie 1931 lozincă : să răspundem agresiunii japoneze printr-un război de autoapărare națională. După aceea partidul nostru o propus să se creeze un front național anti-japonez unic, a dat ordin Armatei roșii să se reorganizeze în Armata național-revoluționară anti-japoneză și să plece pe pozițiile înaintate, a cerut membrilor săi să meargă în prima linie a războiului împotriva cotropitorilor japonezi și să apere patria pînă la ultima picătură de sînge. Toate aceste acțiuni patriotice sînt juste, ele reprezintă îndeplinirea internaționalismului în China și nu sînt cîtuși de puțin în contradicție cu internaționalismul. Numai oamenii ignoranți din punct de vedere politic sau oamenii care urmăresc scopurile lor particulare pot să flecărească că acțiunile noastre n-ar fi juste, că noi am fi renunțat la internaționalism.

ROLUL DE AVANGARDĂ AL COMUNIȘTILOR ÎN RĂZBOIUL NAȚIONAL

Din cele spuse mai sus rezultă că comuniștii trebuie să dea dovadă în războiul național de o înaltă combativitate, și această combativitate trebuie să se manifeste în mod concret în toate domeniile; cu alte cuvinte, comuniștii trebuie să joace în toate privințele un rol de avangardă și să constituie un exemplu. Noi ducem acest război în condiții grele. Aceste condiții grele constituie o urmare a faptului că masele largi populare nu dau încă destul dovadă de conștiință națională, nu sînt încă destul de pătrunse de sentimentul demnității lor naționale și de încredere în forțele lor; că în majoritatea lor masele poporului nu sînt organizate; că țara noastră este slabă sub raport militar, posedă o economie înapoiată și nu are un sistem democratic de administrare; că în țară există fenomene de descompunere și stări de spirit pesimiste; că frontul unic nu e bine încheiat, nu e puternic etc.

De aceea comuniștii trebuie să-și asume în mod conștient sarcina importantă de a uni întregul popor în vederea înlăturării fenomenelor nesănătoase de orice fel. Aici rolul de avangardă și exemplul comuniștilor au o însemnătate excepțională. În armata a 8-a și în Noua armată a 4-a comuniștii trebuie să fie exemplu de vitejie în luptă, de executare întocmai a ordinelor, de disciplină, de desfășurare a muncii politice, de coeziune internă și de unitate. În relațiile cu partidele și armatele prietene, comuniștii trebuie să aplice în mod ferm linia unirii în războiul împotriva cotropitorilor japonezi, să înfăptuiască fără abatere programul frontului unic

și să constituie astfel un exemplu în ceea ce privește îndeplinirea sarcinilor puse de război. Cuvîntul lor trebuie să fie una cu fapta; ei nu trebuie să dea dovadă de în-gîmfare, trebuie să pună de acord în mod cinstit și sincer problemele cu partidele și armatele prietene, să colaboreze strîns cu ele și astfel să dea exemplu de relații juste între diferitele partide care fac parte din frontul unic. Un comunist care lucrează în organele puterii trebuie să fie un exemplu de cinste în muncă, să nu îngăduie favoritism în alegerea oamenilor, să muncească mai mult decît alții, să primească o răsplată mai mică decît alții. Muncind în rîndurile mase-lor populare, un comunist nu trebuie să se comporte ca un șef, ci ca un prieten al maselor, trebuie să fie un învățător permanent al lor, iar nu un politician birocrat. Un comunist nu trebuie să pună nicăieri și niciodată interesele personale pe primul plan, ci trebuie să le subordoneze intereselor națiunii, intereselor maselor populare. De aceea cupiditatea, pasivitatea, eschivarea de la muncă, corupția, descompunerea, goana după glorie personală etc. merită cel mai profund dispreț. Demne de respect sînt numai slujirea plină de abnegație a intereselor obștești, combativitatea și rîvna, îndeplini-rea dezinteresată a îndatoririlor și munca conștiincioasă, perseverentă. Un comunist trebuie să colaboreze strîns cu toate elementele progresiste din afara partidului, depunînd toate eforturile pentru unirea întregului popor chinez în vederea înlăturării fenomenelor nesănătoase de orice fel. Trebuie să înțelegem că comuniștii formează numai o mică parte a poporului și că în afara partidului mai există cercuri largi de oameni progresiști și activi

cu care noi trebuie să lucrăm mînă în mînă. Este absolut greșit să consideri că numai tu ești bun, iar toți ceilalți nu sînt buni de nimic. Comuniștii nu trebuie să desconsidere, să disprețuiască pe oamenii înapoiți, ci trebuie să se apropie de ei, să întărească legătura cu ei, să-i convingă și să-i însuflețească să meargă înainte. Asupra celor care au comis greșeli în muncă — cu excepția doar a oamenilor incorigibili — un comunist trebuie să exercite o înrîurire nu prin înlăturarea acestora, ci prin convingere, pentru ca acești oameni să-și poată înțelege greșelile și să le îndrepte. În muncă comuniștii trebuie să fie exemplul de operativitate și clarviziune, deoarece numai operativitatea poate asigura îndeplinirea sarcinii trasate și numai clarviziunea ne ajută să nu pierdem direcția în înaintarea noastră. De aceea comuniștii trebuie să fie exemplul și în învățătură: ei trebuie să învețe masele zi de zi și să învețe zi de zi de la ele. Numai învățînd de la mase, învățînd din ceea ce se petrece în jurul tău, învățînd de la partidele prietene și de la armatele prietene și aprofundînd ceea ce ai învățat, poți să devii operativ și să înveți să privești departe în viitor. Într-un război de lungă durată și în condiții grele, numai comuniștii, împreună cu partidele și armatele prietene și cu toate elementele progresiste ale poporului, depunînd toate eforturile pentru a-și face datoria — aceea de a fi avangardă și exemplu —, pot mobiliza toate forțele vii ale națiunii la lupta pentru biruirea greutăților, pentru victoria asupra dușmanului și pentru construirea Chinei noi.

SĂ UNIM ÎNTREAGA NAȚIUNE ȘI SĂ LUPTĂM ÎMPOTRIVA AGENTURII DUȘMANE DIN RÎNDURILE EI

Pentru a birui greutățile, pentru a repurta victoria asupra dușmanului și a construi o Chină nouă, există numai o singură cale — întărirea și lărgirea frontului național anti-japonez unic și mobilizarea forțelor vii ale națiunii. Dar în rîndurile frontului nostru național unic există o agentură dușmană, care duce o activitate de subminare. Aceștia sînt trădătorii națiunii, troțkiștii și elementele pro-japoneze. Comuniștii trebuie să fie totdeauna cu ochii în patru față de acești provocatori, să demaște cu faptele în mînă crimele lor și să pună în gardă poporul împotriva lor.

Comuniștii trebuie să-și mărească vigilența politică față de agentura dușmană din rîndurile națiunii. Comuniștii trebuie să înțeleagă că lărgirea și întărirea frontului național unic nu sînt posibile fără demascarea și lichidarea agenturii dușmane. Ar fi complet greșit să ținem minte numai o latură a chestiunii și s-o uităm pe cealaltă.

SĂ LĂRGIM RÎNDURILE PARTIDULUI ȘI SĂ NU LĂSĂM AGENTURA DUȘMANĂ SĂ PĂTRUNDĂ ÎN RÎNDURILE LUI

Pentru a birui greutățile, pentru a repurta victoria asupra dușmanului și a construi o Chină nouă, partidul comunist trebuie să-și lărgască organizațiile, trebuie să deschidă porțile maselor largi ale muncitorilor, țăranilor și tineretului activ care au o stare de spirit cu adevărat revoluționară, cred în principiile partidului, sprijină politica partidului, sînt gata să se supună disci-

plinei de partid și să muncească cu rîvnă. Aceasta va face din partidul nostru un mare partid de masă. Inchistarea sectaristă în această direcție este inadmisibilă. Totodată este absolut necesar să dăm dovadă de vigilență pentru a nu permite agenturii dușmane să pătrundă în rîndurile partidului nostru. Organele de spionaj ale imperialiștilor japonezi încearcă în permanență să submineze partidul nostru, încearcă să folosească pe trădătorii de patrie camuflați, pe troțkiști, elementele projaponeze, oamenii descompuși și pe speculanții politici care pătrund în rîndurile partidului nostru sub masca de activiști. Nu putem nici o clipă să slăbim vigilența noastră, să slăbim măsurile de precauție față de acești oameni.

Nu putem închide porțile partidului de teamă să nu pătrundă în rîndurile lui agentura dușmană. Să lărgim cu curaj rîndurile partidului nostru — iată linia noastră de orientare. Dar lărgind cu curaj rîndurile partidului nu trebuie să dăm dovadă de nepăsare, să dăm posibilitate agenturii dușmane și speculanților politici să pătrundă în rîndurile lui. Dacă ținem minte numai o singură latură a chestiunii și o uităm pe cealaltă, putem face greșeli. „Să lărgim cu curaj rîndurile partidului nostru, dar să nu admitem în rîndurile lui nici un ticălos” — numai această linie este justă.

SĂ DUCEM ÎN MOD FERM POLITICA DE FRONT UNIC ȘI SĂ APĂRĂM ÎN MOD FERM INDEPENDENȚA PARTIDULUI

Numai ducînd în mod ferm politica de front național unic putem să biruim greutățile, să învingem pe dușman și să construim o Chină nouă. În această privință

nu încapă nici o îndoială. Totodată însă este necesar ca fiecare partid care face parte din frontul unic să-și păstreze independența lui ideologică, politică și organizatorică; acest lucru este valabil deopotrivă și pentru gomindan, și pentru partidul comunist, și pentru toate celelalte partide. Principiul puterii populare — unul dintre cele trei principii populare — înseamnă, dacă vorbim despre partide, că între ele se admite o alianță, dar în același timp se admite existența independentă a fiecăruia dintre ele. A vorbi numai de unitate și a nega independența înseamnă a renunța la principiul puterii populare, iar acest lucru nu-l poate accepta nu numai partidul nostru comunist, dar nici un alt partid sau grup. Incontestabil că în cadrul frontului unic independența poate fi numai relativă, iar nu absolută; dacă am considera-o absolută, aceasta ar putea zădărnici linia generală de orientare spre unirea împotriva dușmanului extern. Dar această independență relativă nu poate fi nicidecum redusă la zero; și sub raport ideologic, și sub raport politic, și sub raport organizatoric fiecare partid trebuie să se bucure de o independență relativă, adică de dreptul la o libertate relativă. Dacă însă această libertate relativă ar fi știrbită de cineva sau dacă înseși partidele ar renunța la ea, aceasta ar putea de asemenea zădărnici linia generală de orientare spre unirea împotriva dușmanului extern. Fiecare comunist și fiecare membru al partidelor prietene trebuie să înțeleagă acest lucru.

Aceeași legătură există și între lupta de clasă și cea națională. În timpul războiului împotriva cotropitorilor japonezi, totul trebuie să fie subordonat intereselor războiului. Acesta este un principiu absolut. De aceea

interesele luptei de clasă trebuie să fie subordonate intereselor războiului și nu pot fi în contradicție cu acestea. Dar existența claselor și a luptei de clasă este un fapt. Unii neagă acest fapt, neagă existența luptei de clasă, dar acest lucru este greșit. Teoriile care încearcă să nege existența luptei de clasă sînt absolut greșite. Noi nu negăm lupta de clasă, ci o reglementăm. Politica de ajutor reciproc și de concesi reciproc promovată de noi poate fi aplicată nu numai în relațiile dintre partide, dar și în relațiile dintre clase. În scopul unirii în vederea luptei împotriva cotropitorilor japonezi, trebuie să ducem politica convenită de reglementare a relațiilor dintre clase. Pe de o parte, nu trebuie să admitem ca masele largi de oameni ai muncii să fie lipsite de orice drepturi politice și să fie absolut neasigurate din punct de vedere material, iar pe de altă parte trebuie să ținem seama și de interesele cercurilor avute. Tocmai o asemenea politică va corespunde cerinței unirii în vederea luptei împotriva dușmanului extern. A ține seama numai de interesele unei părți și a nu ține seama de interesele celeilalte înseamnă a aduce prejudicii luptei împotriva cotropitorilor japonezi.

**SĂ ȚINEM SEAMA DE INTERESELE ÎNTREGULUI,
SĂ ȚINEM SEAMA DE MAJORITATE,
SĂ MUNCIM ÎMPREUNĂ CU ALIAȚII**

Conducînd masele populare în lupta împotriva dușmanului, comuniștii trebuie să țină seama de interesele întregului, să țină seama de majoritate și să muncească împreună cu aliații. Comuniștii trebuie să înțeleagă adevărul că interesul părții trebuie să fie subordonat intereselor întregului. Dacă un considerent oa-

recare este acceptabil din punctul de vedere al părții, dar nu este acceptabil din punctul de vedere al întregului, partea trebuie să se supună întregului. Și dacă, invers, un considerent oarecare nu este acceptabil din punctul de vedere al părții, dar în schimb este acceptabil din punctul de vedere al întregului, și în acest caz partea trebuie să se supună întregului. Tocmai aceasta înseamnă să ții seama de interesele întregului.

Comuniștii nu trebuie să se rupă niciodată de majoritatea poporului, nu trebuie s-o ia înainte fără să țină seama de starea majorității și să ducă după ei numai o minoritate înaintată. Este necesar să ne îngrijim de stabilirea unor legături strânse între elementele înaintate și masele largi populare. Tocmai aceasta înseamnă să ții seama de majoritate.

Pretutindeni unde există partide sau grupuri democratice și militanți democrați gata să colaboreze cu noi, comuniștii trebuie să se sfătuiască cu ei și să lucreze împreună cu ei. Ar fi greșit să acționăm în toate numai după cum credem noi de cuviință, fără a ține cîtuși de puțin seama de aliați.

Un bun comunist trebuie să știe să țină seama de interesele întregului, să știe să țină seama de majoritate, să știe să lucreze împreună cu aliații. În această privință am avut în trecut lipsuri esențiale, și trebuie să căutăm să le îndreptăm.

POLITICA DE CADRE

Partidul Comunist Chinez este un partid care conduce o măreață luptă revoluționară, acționînd în nîndurile unui popor de multe milioane. Fără numeroase cadre conducătoare care să posede înalte calități prac-

tice și morale, el nu va putea să îndeplinească sarcina sa istorică. În decurs de 17 ani partidul nostru a format multe cadre conducătoare. În munca militară, politică, culturală, de partid și de masă avem deja cadrele noastre, o bază a noastră. Aceasta este mândria partidului nostru și mândria întregului popor chinez. Dar această bază încă nu e suficientă pentru a asigura un sprijin puternic mărețului edificiu al luptei noastre. Pentru aceasta este necesar să formăm pe scară largă cadre noi. Mărețta luptă a poporului chinez a promovat și continuă să promoveze un activ numeros. Datoria noastră este să-l organizăm, să-l formăm, să-l păstrăm și să-l folosim cu pricepere. După ce linia politică a fost trasată, factorul hotărîtor devin cadrele¹. De aceea formarea sistematică a numeroase cadre noi este o sarcină a noastră de luptă.

Trebuie să ne îngrijim nu numai de cadrele partidului, ci și de cadrele fără partid. Și în afara partidului există mulți oameni capabili, și comuniștii nu pot să-i lase în afara câmpului lor vizual. Fiecare comunist este dator să lase la o parte orice îngîmfare și să muncească cu pricepere cu cei fără partid, să-i ajute în mod sincer, să aibă o atitudine plină de căldură, tovărășească față de ei, să îndrumeze activitatea lor spre cauza măreță a războiului împotriva cotorpitorilor japonezi și a construirii statului.

Trebuie să știm să apreciem oamenii. Calitatea cutărui sau cutărui lucrător trebuie judecată nu după o singură perioadă oarecare a activității sale, nu după fapte izolate, ci după întregul său trecut, după întreaga sa muncă. Aceasta este principala metodă de apreciere a cadrelor.

Trebuie să știm să folosim cadrele. Îndatoririle unui conducător se rezumă în linii generale la două sarcini: să dea idei și să folosească în mod just cadrele. Toate planurile, rezoluțiile, directivele, indicațiile etc. intră în noțiunea de „a da idei“. Dar pentru a transpune în fapt o idee oarecare trebuie să unim cadrele și să le punem în mișcare, iar aceasta intră în noțiunea de „a folosi cadrele“. În istoria poporului nostru au existat de multă vreme două linii diametral opuse în ceea ce privește folosirea cadrelor: „numirea numai pe bază de calități personale“ și „numirea numai pe bază de rudenie“. Prima linie este linia oamenilor cinstiți, cea de-a doua a oamenilor necinstiți. Pentru partidul comunist criteriul în politica de cadre trebuie să fie capacitatea de a aplica fără abatere linia partidului, supunerea față de disciplina de partid, legătura strânsă cu masele, capacitatea de a desfășura o muncă de sine stătătoare, combativitatea în muncă și dezinteresarea. Tocmai aceasta este linia „numirii numai pe bază de calități personale“. O politică de cadre cu totul opusă a dus în trecut Cian Go-tao — politica „numirii numai pe bază de rudenie“. El s-a înconjurat de oamenii săi, și-a înjghebat un grupuleț, și în cele din urmă a trădat partidul și a trecut la dușman. Aceasta este o lecție foarte instructivă. Comitetul Central și activiștii cu munci de conducere de toate gradele trebuie să țină seama de lecția istorică a trădării lui Cian Go-tao și a celor de teapa lui și să aplice în mod ferm în politica de cadre linia de atitudine justă și dreaptă față de oameni, să lupte împotriva atitudinii nejuste și nedrepte, întărind astfel unitatea și coeziunea partidului.

Trebuie să avem grijă de cadre. A avea grijă de cadre înseamnă, în primul rând, să îndrumezi activitatea lor, cu alte cuvinte să le dai posibilitatea să manifeste inițiativă în muncă, să nu se teamă să-și asume răspunderea și, paralel cu aceasta, să le dai la timpul oportun indicații, pentru ca ele să-și desfășoare capacitățile lor creatoare călăuzindu-se după linia politică a partidului. Aceasta înseamnă, în al doilea rând, să ridici nivelul cadrelor, cu alte cuvinte să le dai posibilitatea să învețe, să le educi, să ridici pregătirea lor teoretică și priceperea de a munci. În al treilea rând, să controlezi munca cadrelor, să le ajuți să generalizeze experiența muncii lor, să-și sporească succesele și să-și îndrepte greșelile. Dacă dăm unui om o însărcinare, dar nu controlăm îndeplinirea acestei însărcinări și ne aducem aminte de ea numai după ce a fost comisă o greșală serioasă, această practică nu corespunde cerinței de a avea grijă de cadre. În al patrulea rând, față de cei care au săvârșit greșeli trebuie, de regulă, să aplicăm metoda convingerii, ajutându-i să îndrepte aceste greșeli. Trebuie să recurgem la sancțiuni severe pe linie de partid numai față de cei care au săvârșit greșeli grave și nu acceptă indicațiile cu privire la îndreptarea lor. Și în această direcție este necesar să dăm dovadă de răbdare; ar fi nejust să lipim cu ușurință eticheta de „oportunist“ și să aplicăm cu ușurință metoda „luptei desfășurate“. În al cincilea rând, trebuie să avem grijă de nevoile cadrelor. Atunci când omul este bolnav sau are alte greutatea de ordin material sau familial, trebuie să-i dăm tot ajutorul posibil. În felul acesta trebuie să avem grijă de cadre.

DISCIPLINA DE PARTID

În legătură cu gravele încălcări ale disciplinei de partid pe care le-a săvârșit Cian Go-tao, trebuie să amintim din nou cerințele fundamentale ale disciplinei de partid: 1) supunerea membrului de partid față de organizația de partid; 2) supunerea minorității față de majoritate; 3) supunerea instanțelor inferioare față de cele superioare; 4) supunerea întregului partid față de Comitetul Central. Cel care încalcă aceste cerințe ale disciplinei de partid subminează unitatea partidului. Experiența arată că unele încălcări ale disciplinei de partid se explică prin neînțelegerea a ceea ce este disciplina de partid. Unii dintre cei care au încălcat-o în mod conștient și premeditat, ca, de pildă, Cian Go-tao, au speculat această ignoranță a unei serii de membri de partid. De aceea este necesar să desfășurăm în rândurile membrilor de partid o muncă de educare în problema disciplinei de partid, pentru ca toți membrii de partid, pe de o parte, să respecte ei înșiși în mod conștient disciplina, iar pe de alte parte, în scopul de a evita repetarea cazului Cian Go-tao, să poată controla și pe conducătorii de partid, pentru care respectarea disciplinei de partid este de asemenea obligatorie.

Pentru a îndruma relațiile interne de partid pe făgașul just, este necesar, în completarea celor patru cerințe fundamentale ale disciplinei de partid menționate mai sus, să fie elaborate legi mai amănunțite care să reglementeze viața internă de partid și prin aceasta să se asigure abordarea unitară a acestor probleme de către organele conducătoare de partid de toate gradele.

DEMOCRAȚIA INTERNĂ DE PARTID

În marea luptă care se desfășoară, Partidul Comunist Chinez va putea învinge numai în cazul când toate organele conducătoare de partid, membrii lui de rând și activiștii cu munci de conducere vor desfășura o intensă activitate. Această intensă activitate trebuie să-și găsească expresia concretă în activitatea creatoare a organelor de conducere, a activiștilor cu munci de conducere și a tuturor membrilor de partid, în manifestarea simțului lor de răspundere și a operativității lor în muncă, în punerea cu curaj și cu pricepere a problemelor, în exprimarea părerilor lor, în criticarea lipsurilor, precum și în controlul asupra muncii organelor superioare și a activiștilor cu munci de conducere — control bazat pe o atitudine plină de grijă față de oameni. Altminteri, ceea ce numim noi activitate va rămâne o vorbă goală. Desfășurarea acestei activități depinde însă de democratizarea vieții interne de partid. Fără democrație internă de partid nu se poate desfășura o activitate. Formarea a numeroase cadre pricepute este de asemenea posibilă numai în condițiile existenței democrației interne de partid. În țara noastră predomină în relațiile dintre oameni caracterul patriarhal propriu micii producții; în plus, noi nu avem încă o democrație pe scara întregului stat; aceste împrejurări se reflectă și în partidul nostru sub forma insuficienței democratizării a vieții interne de partid. Această situație împiedică deplina desfășurare a activității întregului partid. Dar ea se manifestă și în insuficiența desfășurare a democrației în cadrul frontului

unic și în cadrul mișcării de masă. De aceea este necesar să desfășurăm în partid o muncă de educare în problemele democrației interne de partid, pentru ca membrii de partid să înțeleagă ce este democrația, ce legătură există între democrație și centralism și cum se înlăpătuiește centralismul democratic. Numai pe această cale este posibil, pe de o parte, să se desfășoare cu adevărat democrația internă de partid, iar pe de altă parte să se evite democratizarea excesivă, să nu se alunece pe calea dezmățului liberal, care subminează disciplina.

Organizațiile de partid din unitățile noastre militare trebuie și ele să lărgască în măsura necesară democrația internă de partid, pentru a intensifica activitatea membrilor de partid și a mări capacitatea de luptă a armatei. Dar în organizațiile de partid din armată democrația internă de partid trebuie să fie mai puțin largă decât în organizațiile de partid locale. Atât în organizațiile de partid din armată cât și în cele locale, democrația internă de partid trebuie să servească la întărirea disciplinei de partid și la sporirea capacității de luptă a partidului, și nu invers.

Lărgirea democrației interne de partid trebuie privită ca un pas necesar în opera de întărire a partidului și de lărgire a rîndurilor lui, ca o armă importantă, cu ajutorul căreia, folosind-o în măreța luptă, partidul va trăi o viață intensă, se va achita cu ușurință de sarcinile sale, va acumula noi forțe și va rezista unei încercări atât de grele cum este actualul război.

PARTIDUL NOSTRU A CRESCUT ȘI S-A ÎNTĂRIT ÎN LUPTA PE DOUĂ FRONTURI

În decurs de 17 ani partidul nostru a învățat în general să folosească arma marxist-leninistă a luptei ideologice pentru ducerea luptei pe două fronturi împotriva concepțiilor greșite din partid: pe de o parte împotriva oportunismului de dreapta, pe de altă parte împotriva oportunismului „de stînga”.

Pînă la plenara a cincea a celui de-al 6-lea Comitet Central², partidul nostru a luptat împotriva oportunismului de dreapta al lui Cen Du-siu și împotriva oportunismului „de stînga” al tov. Li Li-san. Victoriile raportate în această luptă pe două fronturi au permis partidului să pășească cu mult înainte. După plenara a cincea a Comitetului Central au existat încă două cazuri cînd în sînul partidului a avut loc o luptă de însemnătate istorică: este vorba de lupta care s-a desfășurat la consfătuirea de la Țzun* și de lupta care s-a dat în legătură cu excluderea din partid a lui Cian Go-tao.

Datorită faptului că consfătuirea de la Țzun a îndreptat serioasele greșeli principiale cu caracter oportunist „de stînga” săvîrșite în cursul luptei împotriva celei de-a cincea „campanii” gomindaniste, ea a unit partidul și Armata roșie, iar Comitetul Central al partidului și forțele principale ale Armatei roșii au avut posibilitatea să termine în mod victorios Marele marș, să treacă pe pozițiile înaintate ale războiului împotriva cotropitorilor japonezi și să ducă o nouă politică —

* Vezi adnotarea 5 la lucrarea „Problemele strategice ale războiului revoluționar din China” din volumul 1 al ediției de față.

politica frontului național anti-japonez unic. Datorită faptului că consfăturile de la Basi³ și de la Ianan⁴ au condamnat oportunismul de dreapta al lui Cian Go-tao (zdrobirea liniei lui Cian Go-tao a început la consfătuirea de la Basi și a fost terminată la consfătuirea de la Ianan), toate unitățile Armatei roșii s-au unit, iar partidul, cimentându-se și mai puternic, a dus o luptă eroică împotriva cotropitorilor japonezi. Cele două feluri de greșeli oportuniste menționate s-au ivit în cursul războiului civil revoluționar. Particularitatea lor constă în aceea că erau greșeli legate de război.

Ce învățăminte am tras din această luptă internă de partid dusă pe două fronturi? Aceste învățăminte sînt următoarele: 1. Serioasele greșeli principiale care s-au ivit în urma neînțelegerii particularităților războiului revoluționar din China și care s-au manifestat în cursul luptei împotriva celei de-a cincea „campanii” gomindaniste au fost expresia nerăbdării stîngiste care nu ține seamă nici de condițiile subiective, nici de cele obiective. Această deviere aduce prejudicii extrem de mari atît ducerii războiului revoluționar cît și oricărei alte mișcări revoluționare. 2. Oportunismul lui Cian Go-tao era oportunismul de dreapta în războiul revoluționar și constituia prin conținutul său o îmbinare a liniei de orientare a lui Cian Go-tao spre retragere, a devierii lui militariste și a comportării lui antipartinice. Numai în urma biruirii acestui oportunism masele largi de lucrători cu munci de conducere și de membri de partid de rînd din cadrul celui de-al 4-lea front al Armatei roșii, oameni înzestrați cu minunate calități și care au străbătut un drum lung de luptă eroică, au putut fi salvate de sub dominația oportunismului lui Cian Go-tao

și readuse la linia justă a Comitetului Central. 3. În cursul uriașei munci organizatorice desfășurate de noi în timpul celor 10 ani de război agrar revoluționar, am obținut mari succese atât în domeniul construcției militare și al administrației civile cât și în domeniul muncii de masă și al construcției de partid. Dacă n-am fi îmbinat această muncă organizatorică cu acțiunile eroice de luptă de pe fronturi, n-am fi putut să rezistăm în lupta crâncenă care se ducea pe atunci împotriva lui Cian Kai-și. Dar în ultima perioadă a războiului agrar revoluționar au fost comise serioase greșeli principiale în politica de cadre și în problemele organizatorice. Aceste greșeli și-au găsit expresia în sectarism, în abuzul în ceea ce privește aplicarea de sancțiuni disciplinare și în exagerările comise în cursul luptei ideologice. Acesta era rezultatul rămășițelor încă nelichidate ale liniei lili-saniste, precum și al greșelilor politice principiale din acel timp. Toate aceste greșeli au fost și ele îndreptate la consfătuirea de la Tzun, ceea ce a și permis partidului să revină la calea cea justă în politica de cadre și la principiile organizatorice juste. Cât privește linia lui Cian Go-tao în problemele organizatorice, ea a însemnat o totală îndepărtare de la toate principiile partidului comunist și o subminare a disciplinei de partid; începînd cu activitatea fracționistă, Cian Go-tao a ajuns pînă acolo încît a început să se ridice împotriva partidului, împotriva Comitetului său Central, împotriva internaționalei Comuniste. Comitetul Central a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a îndrepta greșelile criminale ale liniei lui Cian Go-tao și comportarea lui antipartinică și a încercat să-l salveze și pe el însuși. Cum însă Cian Go-tao nu numai că a refu-

zat cu încăpăținare să-și îndrepte greșelile și s-a comportat în mod fățarnic, dar, mai mult, a și trădat ulterior partidul și s-a aruncat în brațele gomindanului, partidul a fost nevoit să acționeze în mod hotărât și l-a exclus din rîndurile sale. Această măsură a fost aprobată nu numai de către întregul partid, dar și de către toți cei care sînt devotați cauzei eliberării naționale. Internaționala Comunistă a și confirmat această măsură și a stabilit că Cian Go-tao este un dezerter și un trădător.

Toate aceste învățăminte și toate succesele noastre sînt premise necesare pentru continua cimentare a partidului, pentru întărirea unității lui ideologice, politice și organizatorice, precum și pentru ducerea victorioasă a războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Partidul nostru a crescut și s-a întărit în lupta pe două fronturi.

LUPTA ULTERIOARĂ PE DOUĂ FRONTURI

În desfășurarea ulterioară a războiului împotriva cotropitorilor japonezi, lupta împotriva pesimismului în domeniul politicii, ca manifestare a oportunismului de dreapta, va fi o chestiune de importanță primordială. În același timp însă trebuie, ca și pînă acum, să nu slăbim atenția nici față de lupta împotriva nerăbdării stîngiste. În ceea ce privește problema frontului unic și a organizațiilor de partid și de masă, aici trebuie să continuăm lupta împotriva închistării sectariste „de stînga“, pentru a înfăptui colaborarea cu toate partidele și grupurile care sînt pentru războiul împotriva cotropitorilor japonezi, și să lărgim rîndurile partidului și ale organizațiilor de masă. În același timp însă nu

trebuie să slăbim atenția nici față de lupta împotriva tendinței oportuniste de dreapta, care își găsește expresia în tendința spre colaborare și lărgire necondiționată. Slăbirea atenției față de această luptă ar putea împiedica colaborarea și lărgirea și ar amenința cu transformarea colaborării într-o colaborare capitulardă, iar a lărgirii — într-o lărgire lipsită de principii.

Atunci cînd ducem lupta ideologică pe două fronturi trebuie ca în fiecare caz concret să avem o atitudine diferențiată față de oameni. O atitudine subiectivistă este absolut inadmisibilă. Nu se mai poate continua cu practica prostească din trecut — „lipirea de etichete” în mod arbitrar.

Atunci cînd luptăm împotriva devierilor, trebuie să acordăm o mare atenție luptei împotriva fățărniciei, deoarece fățărnicia este deosebit de primejdioasă prin aceea că ea se poate transforma în activitate fracționistă. O dovadă în această privință este cazul Cian Go-tao. Să te supui în mod formal, iar în fond să te opui, în vorbe să aprobi, iar în suflet să respingi, în față să spui lucruri plăcute, în spate să comiți josnicii — iată cum se manifestă fățărnicia. Disciplina de partid poate fi întărită numai sporind vigilența activiștilor cu munci de conducere și a membrilor de partid de rînd împotriva manifestărilor de fățărnicie.

ÎNVĂȚĂMÎNTUL

În general vorbind, toți comuniștii care au un nivel corespunzător de pregătire trebuie să studieze teoria lui Marx—Engels—Lenin—Stalin, să studieze istoria poporului nostru, să studieze starea și tendințele de

dezvoltare ale mișcării noastre actuale. Paralel cu aceasta, prin intermediul lor trebuie organizat învățămîntul comuniștilor, al căror nivel cultural este relativ scăzut. Trebuie să subliniem îndeosebi că toți activiștii de partid cu munci de conducere trebuie să se ocupe intens de studiu și în mod deosebit de intens membrii Comitetului Central și cadrele de conducere superioare. Partidul, care conduce o mare mișcare revoluționară, nu poate repurta victoria fără a cunoaște teoria revoluționară, fără a cunoaște istoria, fără a înțelege profund mișcarea practică.

Teoria lui Marx—Engels—Lenin—Stalin este valabilă pentru întreaga lume. Dar această teorie nu poate fi privită ca o dogmă, ci trebuie privită ca o călăuză în acțiune. Nu putem reduce studiul marxism-leninismului la învățarea pe din afară a unor formule goale; el trebuie studiat ca o știință a revoluției. Trebuie nu numai să înțelegi concluziile privitoare la legile generale trase de Marx, Engels, Lenin și Stalin pe baza studierii sub toate aspectele a vieții reale și a experienței revoluționare, ci și să-ți însușești modul lor de abordare, metoda lor de analizare și de rezolvare a problemelor. În prezent pregătirea marxist-leninistă a partidului nostru a progresat întrucîtva în comparație cu trecutul, dar ea n-a cuprins încă nici pe departe întregul partid, iar nivelul acestei pregătiri nu este de loc ridicat. Nouă ne revine misiunea de a păși în fruntea unui mare popor de multe milioane într-o luptă mare, fără precedent în istorie. De aceea studierea temeinică a teoriei marxist-leniniste de către toți membrii de partid constituie pentru noi o sarcină arzătoare, pe care o vom

putea îndeplini numai dacă vom depune eforturi serioase pentru aceasta.

Sper că, după prezenta plenară a Comitetului Central, în întregul partid se va desfășura o întrecere în învățătură, și vom vedea cine a învățat într-adevăr ceva, cine are cunoștințe mai multe, ale cui cunoștințe sînt mai profunde.

În ceea ce privește asigurarea partidului nostru cu cadre capabile să conducă principalele sectoare de muncă, se poate spune că dacă în rîndurile partidului s-ar găsi 100—200 de comuniști care să posede cunoștințe sistematice și nu fragmentare în domeniul teoriei marxist-leniniste, pe care să și-o fi însușit temeinic și nu scolastic, acest lucru ar spori în mare măsură capacitatea de luptă a partidului nostru și ar grăbi victoria noastră asupra imperialismului japonez.

O altă sarcină a învățămîntului nostru este aceea de a studia moștenirea noastră istorică și de a o generaliza în mod critic, folosind pentru aceasta metoda marxistă. Poporul nostru are o istorie multimilenară și particularitățile sale, el a creat o mulțime de valori. În însușirea tuturor acestor valori nu sîntem deocamdată decît niște elevi de școală elementară. China modernă este produsul întregii dezvoltări trecute a Chinei. Noi sîntem adepții abordării marxiste a istoriei, nu putem face abstracție de trecutul nostru istoric. Trebuie să generalizăm întregul nostru trecut — de la Confucius pînă la Sun Iat-sen —, trebuie să intrăm în posesia acestor valori. Aceasta va constitui un mare sprijin pentru conducerea marii mișcări actuale. Comuniștii sînt adepții învățăturii internaționale — ai marxismului, dar noi nu vom putea transpune în viață marxis-

mul decît ținînd seama de particularitățile concrete ale țării noastre și prin intermediul unei anumite forme naționale. Marea forță a marxism-leninismului constă tocmai în faptul că el este indisolubil legat de practica revoluționară concretă a fiecărei țări. Pentru Partidul Comunist Chinez aceasta înseamnă că trebuie să învețe să aplice teoria marxist-leninistă la condițiile concrete ale Chinei. Dacă comuniștii, care constituie o parte din marele popor chinez, care din carnea acestui popor, vor trata marxismul fără să țină seama de particularitățile Chinei, acesta va fi un marxism abstract, golit de conținut. De aceea sarcina pe care întregul partid trebuie s-o înțeleagă și s-o îndeplinească fără întârziere este de a aplica marxismul la condițiile concrete ale Chinei, pentru ca în toate manifestările lui el să reflecte neapărat specificul chinez, cu alte cuvinte de a învăța să aplice marxismul în conformitate cu particularitățile Chinei. Trebuie să terminăm cu șabloanele⁵ străine și să ne ocupăm mai puțin cu perorații goale și abstracte. Trebuie să dăm dogmatismul la arhivă și să ne însușim stilul chinezesc și maniera chinezească vie și proaspătă, care desfată urechea și încîntă ochiul poporului chinez. Ruperea conținutului internațional de forma națională este inerentă oamenilor care nu înțeleg nimic din internaționalism. În ceea ce ne privește, noi sîntem pentru o strînsă îmbinare a acestor două elemente. În această problemă avem greșeli serioase, pe care trebuie să le lichidăm în mod hotărît.

În ce constau particularitățile mișcării noastre actuale? Care sînt legile ei? Cum să conducem această mișcare? Toate acestea sînt probleme de ordin practic. Pînă astăzi nu cunoaștem încă în mod deplin imperia-

lismul japonez, nu cunoaștem încă în mod deplin nici China. Mișcarea noastră se află într-un proces de dezvoltare, în fața noastră se află noul, iar noul se naște neconținut. A studia această mișcare sub toate aspectele, a o studia în dezvoltare este o sarcină importantă, căreia trebuie să-i acordăm în permanență o mare atenție. Cine refuză să studieze toate acestea în mod temeinic și minuțios, acela nu e marxist.

Dușmanul învățămîntului este mulțumirea de sine. Pentru a studia ceva cum trebuie e necesar mai întîi de toate să te dezbari de mulțumirea de sine. Se spune „învăță tu singur fără ca vreodată să te sature, învață pe alții fără să știi vreodată ce-i oboseala” — iată cum trebuie să procedăm.

UNITATEA ȘI VICTORIA

Unitatea lăuntrică a Partidului Comunist Chinez constituie principala condiție a unirii întregului popor în vederea repurtării victoriei în războiul împotriva cotropitorilor japonezi și a construirii Chinei noi. Partidul Comunist Chinez, călit în cei 17 ani de luptă, a învățat în mare măsură să înfăptuiască unitatea rîndurilor sale și a devenit mult mai experimentat. Aceasta ne permite să devenim acel nucleu puternic al poporului chinez care va asigura repurtarea victoriei în războiul împotriva cotropitorilor japonezi și construirea Chinei noi. Tovarăși, vom atinge fără îndoială acest țel — trebuie numai să ne unim!

ADNOTĂRI

- ¹ În ianuarie 1934, în raportul de activitate prezentat la Congresul al XVII-lea al P. C. (b) al U.R.S.S., I. V. Stalin a spus: „...după ce linia politică justă a fost dată, munca organizatorică hotărăște totul, — inclusiv soarta liniei politice însăși, înfăptuirea sau prăbușirea ei“ (*I. Stalin, Opere*, vol. 13, ed. P.M.R. 1952, pag. 385. — *Nota Trad.*). În acest raport I. V. Stalin a pus problema „alegerii juste a oamenilor“ (*I. Stalin, Opere*, vol. 13, ed. P.M.R. 1952, pag. 385. — *Nota Trad.*). În mai 1935, în cuvântarea rostită în palatul Kremlinului în fața absolvenților Academiei Armatei Roșii, I. V. Stalin a lansat și a explicat lozinca „cadrele hotărăsc totul“ (*I. Stalin: „Problemele leninismului“*, Editura pentru literatură politică, 1952, ediția a III-a, pag. 511. — *Nota Trad.*). Vezi și raportul de activitate prezentat de I. V. Stalin la Congresul al XVIII-lea al P. C. (b) al U.R.S.S. în martie 1939. În acest raport I. V. Stalin a arătat: „După ce a fost elaborată o linie politică justă, verificată în practică, cadrele partidului devin forța hotărâtoare a conducerii de partid și de stat“ (*I. Stalin: „Problemele leninismului“*, Editura pentru literatură politică, 1952, ediția a III-a, pag. 608. — *Nota Trad.*).
- ² Este vorba de perioada dintre consfătuirea extraordinară a Biroului Politic al celui de-al 5-lea Comitet Central al Partidului Comunist Chinez din august 1927 și a 5-a plenară a celui de-al 6-lea Comitet Central al Partidului Comunist Chinez din ianuarie 1934.
- ³ Este vorba de consfătuirea Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez care a avut loc în august 1935 la Basi. (Basi se află la hotarul dintre partea de nord-vest a provinciei Siciuan și partea de sud-est a provinciei Gansu, la nord-vest de centrul județean Sunpan din provincia Siciuan.) În timpul acela Cian Go-tao, care se afla în fruntea unei părți a forțelor Armatei roșii, a rupt-o cu Comitetul Central al partidului, nu s-a supus dispozițiilor Comitetului Central și a încercat chiar să se răfuiască cu conducerea Comitetului Central. La consfătuirea de la Basi, Comitetul Central

a hotărît să părăsească această regiune primejdioasă și a condus în regiunile de nord ale provinciei Șensi unitățile Armatei roșii care rămăseseră credincioase. Cian Go-tao, în fruntea unităților Armatei roșii pe care le înșelase, s-a îndreptat spre sud, în regiunea Tianțiuian — Lușan — Marele și Micul Țzinciuan — Aba, și, instituind acolo un „comitet central“ al său, a pus la cale o rebeliune fățișă împotriva partidului.

- ⁴ Este vorba de consfătuirea lărgită a Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez care a avut loc în aprilie 1937 la Ianan. Încă înainte de consfătuire, masa principală a cadrelor de conducere și a ostașilor din unitățile Armatei roșii aflate sub comanda lui Cian Go-tao, înțelegînd că Cian Go-tao îi înșală, au pornit spre nord, îndreptîndu-se spre Regiunea de graniță Șensi—Gansu. O parte însă din aceste forțe, tot din cauza conducerii greșite, s-a întors de la jumătatea drumului spre vest, în regiunea Ganciou — Lianciou — Suciou, și acolo mai bine de jumătate au fost nimicite de către inamic. Puținii supraviețuitori au ajuns apoi în provincia Sințzian, iar ulterior au trecut în Regiunea de graniță Șensi — Gansu. Cealaltă parte, care nu s-a întors spre vest, a ajuns și mai înainte în Regiunea de graniță Șensi—Gansu și a făcut acolo joncțiunea cu Armata roșie din Regiunea centrală. Cian Go-tao a ajuns și el în nordul provinciei Șensi și a luat parte la această consfătuire de la Ianan. Consfătuirea a făcut o apreciere multilaterală asupra concepțiilor oportuniste ale lui Cian Go-tao și asupra acțiunilor lui antipartinice. Cian Go-tao s-a supus formal acestor hotărîri, în fapt însă el se pregătea să trădeze în mod definitiv partidul.

- ⁵ Vezi lucrarea „Împotriva schemelor-șablon în partid“ din volumul 4 al ediției de față.

**PROBLEMA MENȚINERII
CARACTERULUI INDEPENDENT
ȘI DE SINE STĂTĂTOR
ÎN CADRUL FRONTULUI UNIC ***

(5 noiembrie 1938)

** Această lucrare constituie o parte din cuvîntul de încheiere rostit de tovarășul Mao Tze-dun la plenara a șasea a celui de-al 6-lea Comitet Central al Partidului Comunist Chinez. Problema menținerii caracterului independent și de sine stătător în cadrul frontului unic era una dintre cele mai acute probleme legate de problemele frontului anti-japonez unic, problemă în care se iviseră pe atunci divergențe între*

tovarășul Mao Tze-dun și tovarășul Cen Șao-iu. În esență, aceasta era problema rolului conducător al clasei muncitoare în cadrul frontului unic. Tovarășul Mao Tze-dun a rezumat pe scurt aceste divergențe în raportul său din decembrie 1947 („Situația actuală și sarcinile noastre“): „În perioada războiului împotriva cotropitorilor japonezi, partidul nostru a luptat împotriva concepțiilor capitularde de acest fel (este vorba de concepțiile capitularde ale lui Cen Du-siu din perioada primului război civil revoluționar. — Nota comisiei de redactare), adică împotriva concepțiilor acestora care erau de acord să facă concesii politicii antipopulare a gomindanului, aveau mai multă încredere în gomindan decât în masele populare, nu se hotărârau să desfășoare cu curaj lupta maselor, nu se hotărârau să lărgească regiunile eliberate și să sporească efectivul armatelor populare pe teritoriile cotate de japonezi, dădeau gomindanului dreptul de a conduce războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Partidul nostru a dus o luptă hotărâtă împotriva acestor concepții putrede, care erau în contradicție cu marxism-leninismul și care reflectau neputința exponenților lor, a promovat cu hotărîre linia politică de «desfășurare a forțelor progresiste, de cîștigare a forțelor intermediare și de izolare a elementelor reacționare», a extins considerabil regiunile eliberate și a sporit efectivul Armatei populare de eliberare. În felul acesta, noi nu numai că am asigurat partidului nostru posibilitatea de a repurta victorii asupra imperialiștilor japonezi în perioada agresiunii lor, dar i-am asigurat și posibilitatea ca în perioada de după capitularea Japoniei, atunci cînd Cian Kai-și a dezlănțuit războiul contrarevoluționar, să treacă cu succes și fără pierderi pe calea războiului popular revoluționar împotriva războiului contrarevoluționar al lui Cian Kai-și și să obțină în cel mai scurt timp victorii mari. Toți membrii de partid trebuie să țină bine minte această lecție istorică“.

AJUTORUL ȘI CONCEESIILE TREBUIE SĂ FIE ACTIVE, IAR NU PASIVE

Pentru o colaborare îndelungată e necesar ca toate partidele și grupurile care fac parte din frontul unic să-și acorde ajutor reciproc și să-și facă concesiile reciproce, dar atât ajutorul cât și concesiile trebuie să fie active, iar nu pasive. Noi trebuie să întărim și să lărgim partidul nostru și armata noastră și în același timp să contribuim la întărirea și lărgirea partidelor prietene și a armatelor prietene. Poporul trebuie să obțină din partea guvernului satisfacerea revendicărilor sale economice și politice și în același timp să acorde pe toate căile ajutor guvernului în interesul luptei împotriva cotropitorilor japonezi; muncitorii trebuie să obțină din partea fabricanților îmbunătățirea condițiilor lor materiale și în același timp să muncească activ în interesul luptei împotriva cotropitorilor japonezi; moșierii trebuie să reducă arenda și dobînda; în același timp țăranii trebuie să plătească arenda și dobînda. Toate acestea sînt necesare pentru a lupta uniți împotriva dușmanului extern. Acestea sînt principiile, aceasta este linia de orientare în ceea ce privește ajutorul reciproc, linie activă, iar nu pasivă, nu unilaterală. Același lucru este valabil și în ceea ce privește concesiile reciproce. Nu trebuie să ne subminăm unii pe alții, nu

trebuie să creăm celulele noastre secrete în organele de partid și guvernamentale și în armata celeilalte părți. În ceea ce ne privește, în interesul luptei împotriva cotropitorilor japonezi, noi nu creăm celulele noastre secrete în sânul gomindanului, în organele sale guvernamentale și în armata sa, pentru a nu provoca neliniște în rândurile gomindanului. Tocmai aceasta înseamnă: „abținându-te de la anumite acțiuni, capeți posibilitatea de a acționa“¹. Dacă noi n-am fi reorganizat Armata roșie, n-am fi schimbat regimul în regiunile roșii, n-am fi renunțat la politica rășcoalelor, n-am avea acum un război împotriva cotropitorilor japonezi pe scara întregului stat. Cedînd în prima privință, am cîștigat în a doua, adică prin măsuri pasive am atins un țel activ. A proceda în mod leninist înseamnă: „mai întîi să te retragi, apoi să-ți iei avînt și să faci un salt și mai mare înainte“². Din punctul de vedere al marxism-leninismului nu este admisibil să privim concesiile ca pe un act pur pasiv. Au existat concesiile și pur pasive, de pildă teoria Internaționalei a II-a cu privire la colaborarea dintre muncă și capital³. În această privință Internaționala a II-a a mers atît de departe cu concesiile, încît a sacrificat și clasa, și revoluția. În China, mai întîi Cen Du-siu, iar apoi Cian Go-tao s-au dovedit a fi capitularzi. Trebuie să luptăm din toate puterile împotriva tendințelor capitularde. Noi considerăm concesiile, retragerea pe poziții fortificate, apărarea, oprirea — fie față de aliat, fie față de inamic — drept o parte a politicii revoluționare în ansamblu, drept o verigă necesară a liniei generale a revoluției, drept sinuozități ale drumului. Într-un cuvînt, acestea sînt concesiile active.

UNITATEA DINTRE LUPTA NAȚIONALĂ ȘI LUPTA DE CLASĂ

Să sprijine un război de lungă durată printr-o colaborare de lungă durată, adică să subordoneze lupta de clasă intereselor actualei lupte naționale împotriva cotropitorilor japonezi, — iată principiul fundamental al frontului unic. Înfăptuind acest principiu, este necesar să se mențină independența partidelor și a claselor, să se mențină caracterul lor independent și de sine stătător în cadrul frontului unic, să nu se sacrifice drepturile inalienabile ale partidelor și ale claselor de dragul colaborării și al unității, ci, dimpotrivă, să se apere în anumite limite drepturile partidelor și ale claselor. Numai aceasta va fi în interesul colaborării, numai aceasta se numește colaborare. În caz contrar, în loc de colaborare vom avea confuzie și frontul unic va fi inevitabil sacrificat. În perioada luptei naționale, lupta de clasă îmbracă forma de luptă națională — în această formă manifestându-se unitatea dintre ele. Pe de o parte, revendicările politice și economice ale claselor într-o asemenea perioadă istorică trebuie să fie subordonate condiției menținerii colaborării. Pe de altă parte, toate revendicările formulate în cursul luptei de clasă trebuie să pornească de la nevoile luptei naționale (ale luptei împotriva cotropitorilor japonezi). În felul acesta, unitatea și independența înăuntrul frontului unic, lupta națională și lupta de clasă capătă o singură orientare.

LOZINCA „TOTUL TREBUIE SĂ SE REALIZEZE PRIN FRONTUL UNIC“ ESTE GREȘITĂ

Gomindanul ca partid de guvernământ nu este de acord pînă acum să dea frontului unic forme organizatorice. Tovarășul Liu Șao-ți a remarcat pe bună dreptate că, dacă lozincă „Totul trebuie să se realizeze prin frontul unic“ înseamnă că totul trebuie să se realizeze prin Cian Kai-și și prin Ian Si-șan, o să rezulte pur și simplu o subordonare unilaterală, și nicidecum ceea ce se numește „a realiza prin frontul unic“. În spatele frontului inamicului nu există posibilitatea de „a realiza totul prin frontul unic“, acolo nu ne rămîne altceva decît să acționăm în mod de sine stătător și independent, bazîndu-ne pe ceea ce a fost deja rezolvat de gomindan (ca, de pildă, „Programul împotrivirii față de Japonia și al construirii statului“), sau să acționăm cu de la sine putere, conștient pe eventualul asentiment al gomindanului, — cum se spune „mai întîi să tai capul, iar apoi să raportezi“. Dacă măsuri ca numirea împuterniciților administrativi proprii sau trimiteră de trupe în Șandun ar fi fost în prealabil „realizate prin“, cu siguranță că ele n-ar fi fost îndeplinite. Se spune că Partidul Comunist Francez a lansat o asemenea lozincă, dar aceasta se explica, după toate probabilitățile, prin faptul că în Franța, existînd un comitet unit al tuturor partidelor, partidul socialist, neținînd seama de programul stabilit de comun acord, a continuat să acționeze în felul său. De aceea partidul comunist a trebuit să lanseze această lozincă pentru a îngrădi acțiunile partidului socialist, iar nicidecum pentru a-și lega singur mîinile.

În China situația este de așa natură, încît gomindanul a lipsit toate partidele de egalitatea în drepturi și caută să le impună conducerea sa, cerîndu-le să se supună ordinelor sale. Dacă, lansînd o asemenea lozincă, am cere gomindanului ca totul să se facă cu asentimentul nostru, acest lucru ar fi irealizabil și ridicol. Dacă pentru „tot“ ceea ce intenționăm să facem trebuie să căpătăm în prealabil asentimentul gomindanului, cum trebuie să procedăm atunci cînd el nu-și dă asentimentul? Doar gomindanul caută să limiteze creșterea noastră, și, lansînd lozinka menționată, noi n-am fi făcut altceva decît să ne legăm de mîini și de picioare; prin urmare această lozincă nu poate fi lansată în nici un chip.

În momentul de față pentru unele acțiuni trebuie să obținem în prealabil asentimentul gomindanului — cum s-a întîmplat, de pildă, atunci cînd cele trei divizii ale armatei a 8-a au fost transformate în trei corpuri și li s-au dat numerele corespunzătoare. Aceasta se numește „mai întîi să raportezi, iar apoi să tai capul“. În unele cazuri gomindanul trebuie pus în fața unui fapt împlinit, iar apoi să i se comunice — de pildă că am sporit armata noastră pînă la peste 200.000 de oameni. Aceasta se numește: „mai întîi să tai capul, iar apoi să raportezi“. În unele cazuri însă, cum s-a întîmplat, de pildă, cu prilejul convocării consiliilor consultative din regiunile de graniță, trebuie „să tai capul“, dar deocamdată să nu „raportezi“, avînd în vedere că în momentul de față nu se poate obține asentimentul cu privire la acest lucru. Iar în unele cazuri nu trebuie deocamdată nici „să tai capul“, nici „să

raportezi“; mă refer la măsurile a căror înfăptuire ar complica situația generală din țară. Într-un cuvânt, trebuie neapărat să menținem frontul unic, dar totodată nu trebuie în nici un caz să ne legăm de mâini și de picioare; iată de ce nu trebuie lansată lozinca „Totul trebuie să se realizeze prin frontul unic“. Dacă lozinca „Să subordonăm totul frontului unic“ este înțeleasă în sensul de „a subordona totul“ lui Cian Kai-și și lui Ian Si-șan, va fi și aceasta o greșeală. Linia noastră de orientare este menținerea caracterului independent și de sine stătător în cadrul frontului unic, adică unitate și în același timp independență.

ADNOTĂRI

- ¹ Din cartea „Mîn-tzi“, în care se spune: „Numai abținându-se de la anumite acțiuni, oamenii capătă posibilitatea de a acționa“.
- ² V. I. Lenin, Cuvintare rostită la plenara Sovietului din Moscova la 20 noiembrie 1922 (Opere, vol. 33, pag. 399. — *Nota Red.*).
- ³ Teoria colaborării între muncă și capital este o teorie reacționară propovăduită în țările capitaliste de Internaționala a II-a, care era pentru o colaborare între proletariat și burghezie și împotriva răsturnării pe cale revoluționară a dominației capitaliste și împotriva instaurării dictaturii proletariatului.

RĂZBOIUL ȘI PROBLEMELE STRATEGIEI *

(6 noiembrie 1938)

* *Lucrarea de față reprezintă o parte din cuvîntul de încheiere rostit de tovarășul Mao Tze-dun la plenara a șasea a celui de-al 6-lea Comitet Central al Partidului Comunist Chinez. În două din lucrările sale, „Problemele strategiei războiului de partizani împotriva cîmpitorilor japonezi” și „Despre războiul de lungă durată”, tovarășul Mao Tze-dun a rezolvat*

și problema rolului conducător al partidului în războiul împotriva cotropitorilor japonezi. Tovarășii care comiseseră greșeli oportuniste de dreapta negau necesitatea menținerii caracterului independent și de sine stătător al partidului nostru în cadrul frontului unic; de aceea ei puneau la îndoială și linia partidului în problemele războiului și ale strategiei și se opuneau acestei linii. Pentru a lichida acest oportunism de dreapta din partid și a ajuta tuturor membrilor de partid să înțeleagă și mai bine rolul predominant al problemelor războiului și strategiei în întreg ansamblul problemelor revoluției din China, precum și pentru a mobiliza întregul partid să ducă cum trebuie munca în domeniul militar, tovarășul Mao Tze-dun a revenit din nou asupra acestei probleme la plenara a șasea a Comitetului Central al partidului, a elucidat-o în mod strălucit pe baza experienței istorice a luptei politice din China și în același timp a analizat felul în care se desfășoară munca militară, precum și schimbările concrete care au survenit în linia strategică a partidului. Datorită acestui lucru, a fost asigurată unitatea întregului partid atât în ceea ce privește directivele călăuzitoare cât și activitatea practică.

1. PARTICULARITĂȚILE CHINEI ȘI RĂZBOIUL REVOLUȚIONAR

Sarcina centrală a revoluției și forma ei cea mai înaltă o constituie cucerirea puterii pe calea armelor, adică rezolvarea problemei prin război. Acest principiu revoluționar al marxism-leninismului este valabil pretutindeni; el este absolut valabil atât pentru China cât și pentru celelalte state.

Dacă însă principiul rămîne unul și același, în condiții diferite el este înlăptuit în mod diferit de către partidul proletariatului, potrivit cu condițiile. În statele capitaliste, fără a vorbi de perioadele în care există acolo fascism și au loc războaie, condițiile sînt următoarele: în interiorul țării nu mai există feudalism, ci o orînduire burghezo-democrată; în ceea ce privește relațiile externe, aceste țări nu îndură asupra națională, ci, dimpotrivă, ele însele asupra altele națiuni. Potrivit cu aceste condiții, sarcina partidelor proletare din statele capitaliste este ca, pe calea unei lupte legale îndelungate, să educe pe muncitori, să acumuleze forțe și să se pregătească pentru răsturnarea definitivă a capitalismului. În aceste state se desfășoară o luptă legală îndelungată, se folosește tribuna parlamentară, au loc greve economice și politice, se organizează sindicate și se duce muncă de educație în rîndurile muncitorilor. Acolo formele de organizare sînt legale, iar

formele de luptă sînt nesîngeroase (nemilitare). În problemele războiului, politica partidului comunist dintr-o asemenea țară este de a lupta împotriva participării propriiei țări la războaiele imperialiste; în cazul în care cînd izbucnește un asemenea război, partidul tinde în politica sa spre înfrîngerea guvernului reacționar al propriiei țări. Partidul comunist are nevoie numai de război civil în pregătire¹. Atîta timp în care cît burghezia nu se va dovedi a fi cu desăvîrșire falimentară, atîta timp cît majoritatea proletariatului nu va fi pătrunsă de hotărîrea de a începe insurecția armată și de a duce războiul civil, atîta timp cît masele țărănimii nu vor începe să ajute de bună voie proletariatul, insurecția armată și războiul civil nu pot începe. Atunci în care cînd insurecția și războiul încep, în primul rînd sînt cucerite orașele, și numai după aceea se duce ofensiva pentru cucerirea satului, iar nu invers. Așa au acționat partidele comuniste din țările capitaliste; același lucru l-a confirmat și experiența Revoluției din Octombrie din Rusia.

Altfel stau lucrurile în China. Particularitatea Chinei constă în faptul că ea nu este un stat democrat independent, ci un stat semicolonial, semifeudal, în care nu există un regim democratic, ci asuprire feudală, și care în relațiile externe nu are independență națională, ci îndură asuprirea imperialismului. De aceea în China nu există un parlament care să poată fi folosit, muncitorii nu au dreptul, stabilit prin lege, de a se organiza și de a face greve. Aici sarcina partidului comunist nu este, în linii generale, aceea de a păși, printr-o luptă legală îndelungată, spre insurecție și

război și de a cuceri întâi orașele, iar apoi satele. El trebuie să acționeze altfel.

Atâta timp cât imperialiștii nu au săvârșit o agresiune armată împotriva Chinei pentru Partidul Comunist Chinez problema se pune în felul următor: ori un război civil în alianță cu burghezia împotriva militariștilor (lachei ai imperialismului), cum s-a întâmplat în perioada 1924—1927 în timpul războaielor din provincia Guandun² și al Campaniei din nord, ori un război civil în alianță cu țărănimia și mica burghezie de la orașe împotriva moșierilor și a burgheziei com-pradore (tot lachei ai imperialismului), cum s-a întâmplat în timpul războiului agrar revoluționar în perioada 1927—1936. Iar în timpul agresiunii armate a imperialiștilor — război de eliberare națională împotriva dușmanului din exterior în alianță cu toate clasele și păturile sociale din țară care se ridică împotriva agresorilor din afară, un exemplu în această privință fiind actualul război împotriva cotropitorilor japonezi.

În toate acestea se manifestă deosebirea dintre China și statele capitaliste. În China forma principală de luptă este războiul, iar forma principală de organizare — armata. Toate celelalte forme, ca, de pildă, organizarea maselor populare, lupta maselor populare etc., au o însemnătate extrem de mare, ele toate sînt absolut necesare și nu trebuie să fie cîtuși de puțin desconsiderate, dar ele toate sînt subordonate intereselor războiului. Înainte ca războiul să înceapă, toate organizațiile și toate formele de luptă servesc scopului pregătirii în vederea războiului, așa cum s-a întâmplat, de pildă, în perioada dintre „mișcarea de la 4 mai“ (1919) și „mișcarea de la 30 mai“ (1925). După

începerea războiului toate organizațiile și toate formele de luptă au contribuit în mod direct sau indirect la ducerea războiului, așa cum s-a întâmplat, de pildă, în perioada Campaniei din nord, cînd toate organizațiile și toate formele de luptă din spatele armatei revoluționare au contribuit în mod direct la ducerea războiului, iar în regiunile aflate sub stăpînirea militaristilor beiani — în mod indirect, sau, de pildă, în perioada războiului agrar revoluționar, cînd în regiunile roșii toate organizațiile și toate formele de luptă au contribuit în mod direct la ducerea războiului, iar în afara regiunilor roșii — în mod indirect. Și, în sfîrșit, acum, în perioada războiului împotriva cotropitorilor japonezi, toate organizațiile și toate formele de luptă din spatele armatei chineze și din regiunile ocupate de inamic contribuie la fel, în mod indirect sau direct, la ducerea războiului.

„În China revoluția armată luptă împotriva contrarevoluției armate. Aceasta este una din particularitățile și unul din avantajele revoluției chineze“³. Această teză enunțată de I. V. Stalin este absolut justă. Ea este justă și în ceea ce privește Campania din nord, și în ceea ce privește războiul agrar revoluționar, și în ceea ce privește actualul război împotriva cotropitorilor japonezi. Toate aceste războaie sînt războaie revoluționare îndreptate împotriva contrarevoluției, iar forța principală care participă la aceste războaie este poporul revoluționar. Deosebirea constă numai în faptul că ele sînt sau războaie civile, sau războaie naționale; sau războaie conduse de partidul comunist în mod independent, sau războaie conduse de gomindan și de partidul comunist laolaltă. Desigur că

aceasta este o deosebire esențială. În ea își găsește expresia faptul că forțele care duc războiul sînt, în ceea ce privește compoziția lor, mai restrînse sau mai largi (alianța dintre muncitori și țărani sau alianța dintre muncitori, țărani și burghezie), că dușmanul este sau intern, sau extern (război împotriva dușmanului intern, sau război împotriva dușmanului extern, războiul împotriva dușmanului intern fiind, la rîndul său, sau un război împotriva militariștilor beiani, sau un război împotriva gomindanului) și, în sfîrșit, faptul că în diferite etape ale dezvoltării istorice războaiele revoluționare din China au avut un conținut diferit. Toate acestea reprezintă însă lupta revoluției armate împotriva contrarevoluției armate, toate acestea sînt războaie revoluționare, în aceasta găsindu-și expresia particularitățile și avantajele revoluției chineze. Războiul revoluționar constituie „una din particularitățile și unul din avantajele revoluției chineze”, — această teză corespunde pe deplin situației din China. Sarcina principală a partidului proletariatului chinez, sarcină pe care partidul a avut-o în față aproape chiar de la începutul existenței sale, era de a strînge un număr cît mai mare de aliați și de a organiza lupta armată, ridicîndu-se, în funcție de împrejurări, cînd împotriva contrarevoluției armate interne, cînd împotriva celei externe, pentru eliberarea națională și socială. Fără luptă armată proletariatul și partidul comunist din China n-ar fi putut ocupa locul ce li se cuvine, n-ar fi putut îndeplini nici una dintre sarcinile revoluționare.

În decursul celor 5—6 ani care s-au scurs de la întemeierea partidului nostru în 1921 pînă la participarea lui la Campania din nord în 1926, partidul nos-

tru n-a înțeles îndeajuns această teză. Pe atunci încă nu se înțelegea însemnătatea extrem de mare a luptei armate în China, nu exista o preocupare serioasă în direcția pregătirii războiului și a organizării armatei, nu se acorda o atenție serioasă studierii strategiei și tacticii militare. În perioada Campaniei din nord se ignora marea însemnătate a cîștigării armatei, întreaga atenție fiind concentrată în mod unilateral asupra mișcării de masă, ceea ce a făcut ca, de îndată ce gomin-danul a pășit pe calea reacțiunii, întreaga mișcare de masă să fie zdrobită. După 1927 mulți tovarăși au continuat vreme îndelungată să pună, ca și înainte, ca sarcină centrală în fața partidului pregătirea de insurecții la orașe și desfășurarea muncii în regiunile albe⁴. O cotitură radicală în această problemă s-a produs la o serie de tovarăși în 1931, după victoria în lupta împotriva celei de-a treia „campanii” a inamicului. Dar pe atunci nu se produsese încă cotitura în întregul partid, și unii tovarăși continuau, ca și înainte, să nu raționeze așa cum raționăm noi acum.

Experiența arată că problemele care se ridică în China nu pot fi rezolvate fără luptă armată. Înțelegerea acestui fapt va fi foarte folositoare pentru ducerea mai departe cu succes a războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Faptul concret al luptei armate a întregului popor împotriva cotropitorilor japonezi va învăța partidul să înțeleagă și mai bine însemnătatea acestei teze. Fiecare membru de partid trebuie să fie gata în orice moment să-și ia pușca și să plece pe front. Hotărînd că sectorul principal al muncii de partid este munca în regiunile de front și în spatele dușmanului, plenara de față a dat încă o dată o linie

de orientare absolut clară în această privință. Asemenea unui medicament prescris în mod just, aceasta trebuie să aibă un efect binefăcător asupra unor membri de partid care duc cu plăcere muncă organizatorică de partid, muncesc cu plăcere în mișcarea de masă, dar nu vor să studieze războiul și să ia parte la el, precum și asupra conducătorilor unor instituții de învățământ care nu încurajează plecarea tineretului studios pe front etc. Pe cea mai mare parte a teritoriului Chinei munca organizatorică a partidului și activitatea lui în rîndurile maselor este direct legată de lupta armată; aici nu există și nu poate exista muncă de partid și mișcare de masă izolate, rupte de lupta armată. Dar chiar și în spatele frontului relativ îndepărtat de regiunile de front (cum sînt provinciile Iunnan, Guiciou, Siciuan) și în regiunile aflate sub controlul dușmanului (cum sînt Beipinul, Tianțzinul, Nankinul, Șanghaiul) munca organizatorică a partidului și activitatea lui în rîndurile maselor sînt de asemenea îndreptate spre sprijinirea războiului, pot și trebuie să fie subordonate numai cerințelor frontului. Într-un cuvînt, întregul partid trebuie să-și concentreze atenția asupra războiului, să-și însușească arta militară, să se pregătească să lupte.

2. ISTORIA MILITARĂ A GOMINDANULUI

Ar fi folositor pentru noi să aruncăm o privire asupra istoriei gomindanului și să vedem cîtă atenție a acordat războiului acest partid.

Din clipa în care a creat o mică organizație revoluționară, Sun Iat-sen a înfăptuit cîteva insurecții armate

împotriva dinastiei manciuriene Ţin⁵. Perioada existenței organizației „Tunmînhuei“⁶ a fost și mai bogată în insurecții armate, și, în sfârșit, în revoluția din 1911 dinastia Ţin a fost răsturnată prin forța armelor. În perioada existenței organizației „Ciunhua ghemindan“ au fost organizate: acțiunea armată împotriva lui Iuan Şi-kai⁷, apoi campania desfășurată de flota maritimă militară împotriva Sudului⁸, Campania din nord de la Guilin⁹, a fost înființată academia militară din Vampu¹⁰. Aceasta a fost activitatea lui Sun Iat-sen pe tărîm militar.

Luînd locul lui Sun Iat-sen, Cian Kai-şi a inaugurat o perioadă în care chestiunile militare au început să joace un rol predominant în viața gomindanului. Pentru Cian Kai-şi armata este viața lui; împreună cu armata el a trecut prin perioada Campaniei din nord, prin perioada războiului civil și perioada începutului războiului împotriva cotropitorilor japonezi. În ultimii zece ani Cian Kai-şi a luptat tot timpul împotriva revoluției. În vederea luptei împotriva revoluției el a creat uriașa „armată a guvernului central“. „Ai armată — ai puterea“, „războiul hotărăște totul“ — aceste adevăruri el și le-a însușit în mod temeinic. În această privință noi trebuie să învățăm de la el. În această privință atît Sun Iat-sen cît și Cian Kai-şi sînt dascălii noștri.

După revoluția din 1911 toți militaristii au ținut întotdeauna la armată ca la propria lor viață; ei au respectat întotdeauna adevărul: „ai armată — ai puterea“.

Tan Ian-kai¹¹ a fost un demnitar inteligent; nu o dată a ocupat el posturi de conducere în provincia Hunan și nu o dată a pierdut aceste posturi, dar nicio-

dată n-a vrut să fie un simplu guvernator civil; el a căutat să fie guvernator militar, iar civil numai în mod accesoriu. Ulterior, devenind președintele guvernului național la început la Kanton, iar apoi la Uhan, el a ocupat în mod accesoriu funcția de comandant al corpului 2. În China sînt mulți asemenea militariști care înțeleg această particularitate a Chinei.

China cunoaște și partide care nu au căutat să-și aibă armata lor; printre acestea unul dintre cele mai de seamă a fost „Partidul progresist”¹². Dar și acest partid a înțeles că posturile de stat nu pot fi obținute decît cu sprijinul vreunui militarist, și și-a găsit protectori în Iuan Și-kai, Duan Tî-jui¹³ și Cian Kai-și (grupul „Științelor politice”¹⁴, care s-a alăturat acestuia din urmă, este o fărîmă din „Partidul progresist”).

Cele cîteva partide mici ivite de curînd, ca, de pildă, Partidul junilor chinezi¹⁵ și altele, nu au armate, și tocmai de aceea nu le reușește nimic.

În celelalte state partidele burgheze nu au nevoie să dispună fiecare în mod direct de trupe. Altă situație este în China: ca urmare a fărîmîțării ei feudale, puterea o obțin grupurile sau partidele moșierilor sau ale burgheziei care au arme, iar cea mai mare putere o obține acela care are arme mai multe. Acționînd în aceste condiții, partidul proletariatului trebuie să înțeleagă bine care este esența situației.

Comuniștii nu urmăresc ca armata să aparțină unor persoane (ei nu trebuie în nici un caz să urmărească acest lucru, nu trebuie să-l imite pe Cian Go-tao), ci ei trebuie să lupte ca armata să aparțină partidului nostru, ca armata să aparțină poporului. În prezent, în cursul războiului de eliberare națională, comuniștii

trebuie să lupte ca armata să aparțină națiunii. Se înțelege că boala copilăriei în problema cui să aparțină armata nu va duce la nimic bun. Poporului muncitor, care timp de milenii a fost victima înșelăciunii și intimidării din partea claselor cîrmuitoare reacționare, nu-i este ușor să înțeleagă cit de important este pentru el să aibă arma în mînă. Asuprirea imperialismului japonez și războiul dus de întregul popor împotriva cîmpitorilor japonezi au împins poporul muncitor în arena războiului, și comuniștii, pe deplin conștienți de răspunderea lor, trebuie să devină conducătorii acestui război. Fiecare comunist trebuie să-și însușească adevărul că „arma dă puterea“. Principiul nostru este: partidul comandă arma; este absolut inadmisibil ca arma să comande partidului. Dar, în același timp, dispunînd de armă, se pot într-adevăr crea organizații de partid, și armata a 8-a a creat în nordul Chinei o puternică organizație de partid. Pot de asemenea, să fie create cadre, să fie create școli, să fie creată o cultură, o mișcare de masă. Tot ceea ce există la Ianan a fost creat cu ajutorul armei; cu ajutorul armei se obține totul. Din punctul de vedere al teoriei marxiste a statului, armata constituie o foarte importantă parte componentă a aparatului puterii de stat. Cine vrea să cucerească puterea de stat și s-o păstreze în mîinile sale trebuie să aibă o armată puternică. Unii ne ironizează, numindu-ne adepți ai „teoriei atotputerniciei războiului“. Da, noi sîntem adepți ai teoriei atotputerniciei războiului revoluționar. Aceasta nu e rău, aceasta e bine, aceasta e în spiritul marxismului. Cu ajutorul armelor comuniștii ruși au cucerit puterea sovietică socialistă; noi vrem să întemeiem o republică

democratică. Experiența luptei de clasă în epoca imperialismului arată că clasa muncitoare și masele celor ce muncesc pot să învingă burghezia înarmată și pe moșieri numai cu ajutorul armelor; în acest sens putem spune că lumea poate fi transformată numai cu ajutorul armelor. Noi sintem pentru desființarea războiului, noi nu avem nevoie de război, dar războiul nu poate fi desființat decît prin război. Dacă vrei să nu mai existe arme, pune mîna pe armă.

3. ISTORIA MILITARĂ A PARTIDULUI COMUNIST CHINEZ

Deși timp de trei-patru ani, din 1921 (anul întemeierii Partidului Comunist Chinez) pînă în 1924 (primul congres pe întreaga Chină al gomindanului), partidul nostru nu a înțeles importanța pregătirii directe în vederea războiului și a organizării armatei, deși din 1924 pînă în 1927 și chiar o oarecare perioadă după aceea el tot n-a înțeles îndeajuns acest lucru, totuși, din momentul în care partidul a luat parte în 1924 la organizarea și activitatea academiei militare din Vampu, el a intrat într-o nouă etapă, începînd să înțeleagă importanța chestiunilor militare. Acordînd ajutor gomindanului în ducerea războiului în Guandun și în Campania din nord, partidul a luat în mîinile sale o parte din armată¹⁶. Înfrîngerea revoluției a fost o lecție amară pentru partid, care, după ce a organizat insurtecția din Nancian, Răscoala recoltei de toamnă și Răscoala din Kanton, a intrat într-o nouă perioadă, perioada creării Armatei roșii. Aceasta a fost o perioadă extrem de importantă în istoria partidului nostru: toc-

mai atunci a înțeles partidul pînă la capăt întreaga însemnătate a armatei. Dacă în acea perioadă n-ar fi existat Armata roșie și dacă ea n-ar fi luptat, cu alte cuvinte dacă partidul comunist ar fi urmat linia lichidatoristă a lui Cen Du-siu, războiul actual împotriva cotropitorilor japonezi ar fi fost de neconceput și cu atît mai de neconceput ar fi fost să susținem un război de lungă durată.

Consfătuirea extraordinară a Biroului Politic al Comitetului Central din 7 august 1927 a început lupta împotriva oportunismului de dreapta în politică, și acest lucru a permis partidului să facă un mare pas înainte. În ianuarie 1931 plenara a patra a celui de-al 6-lea Comitet Central s-a ridicat formal împotriva oportunismului „de stînga” în politică, dar în fapt a repetat greșelile oportunismului „de stînga”. Conținutul și rolul istoric al acestor două consfătuiri sînt diferite, dar nici una din aceste două consfătuiri nu a atins în mod serios problemele războiului și ale strategiei. Aceasta constituia o reflectare a faptului că pe atunci centrul de greutate al muncii de partid nu fusese încă deplasat în domeniul problemelor războiului.

În 1933, după ce Comitetul Central al Partidului s-a mutat în regiunile roșii, situația s-a schimbat radical; în problema războiului însă (precum și în toate celelalte probleme foarte importante) au fost din nou comise greșeli cu caracter principial, care au adus mari prejudicii războiului revoluționar¹⁷. La consfătuirea de la Tzun din 1935 lupta s-a dus mai ales împotriva oportunismului în ducerea războiului, problema războiului fiind pusă pe primul plan; aceasta era o reflectare a stării de război. În prezent putem afirma cu

certitudine că în cei 17 ani de luptă Partidul Comunist Chinez a făurit nu numai o linie politică marxistă fermă, ci și o linie militară marxistă fermă. Noi am învățat nu numai să aplicăm marxismul în rezolvarea problemelor politice, dar am învățat să-l aplicăm și în rezolvarea problemelor războiului; am creat nu numai cadre puternice, capabile să conducă partidul și statul, dar și cadre puternice capabile să conducă armata. Acestea sînt florile revoluției, crescute pe pămîntul stropit din belșug cu sîngele fierbinte al multor eroi căzuți; aceasta nu este numai mîndria Partidului Comunist Chinez și a poporului chinez, ci și a partidelor comuniste și a popoarelor din lumea întreagă. În lume există deocamdată numai trei armate conduse de partidele comuniste — armata Uniunii Sovietice, a Chinei și a Spaniei; ele aparțin proletariatului și poporului muncitor. Partidele comuniste din celelalte țări nu au încă experiență militară, și de aceea aceste armate și experiența militară a acestor trei partide au o valoare deosebită.

Sporirea efectivului și întărirea armatei a 8-a, a Noii armate a 4-a și a tuturor detașamentelor de partizani, conduse de partidul nostru, au o importanță extrem de mare pentru ducerea victorioasă a actualului război împotriva cîmpitorilor japonezi. Pornind de la această premisă, partidul trebuie să trimită pe front un număr suficient dintre cei mai buni membri și activiști ai săi cu munci de conducere. Totul pentru victoria pe front! Sarcinile organizatorice trebuie să fie subordonate sarcinilor politice.

4. COTITURILE FĂCUTE ÎN STRATEGIA MILITARĂ A PARTIDULUI ÎN CURSUL RĂZBOIULUI CIVIL ȘI AL RĂZBOIULUI NAȚIONAL

Problema cotiturilor făcute în strategia militară a partidului nostru merită să fie studiată în mod amănunțit. Vom examina separat pe cele în legătură cu războiul civil și pe cele în legătură cu războiul național.

Mersul războiului civil poate fi în general împărțit în două perioade strategice. În prima perioadă locul principal l-a ocupat războiul de partizani, în cea de-a doua războiul „regulat”. Dar așa-numitul război „regulat” era un război de tip chinezesc: caracterul lui „regulat” se vădea numai în desfășurarea acțiunilor manevriere cu forțe concentrate, precum și într-o anumită centralizare și într-un anumit plan în ceea ce privește conducerea trupelor și organizarea lor; în rest însă acțiunile militare păstrau, ca și înainte, un caracter de acțiuni de partizani, adică reprezentau o formă inferioară de acțiuni, ele neputând fi puse pe același plan cu operațiile armatelor străine; ele se deosebeau întrucâtva și de acțiunile armatei gomindaniste. De aceea acest război „regulat” era într-un anumit sens un război de partizani, ridicat doar la un nivel mai înalt.

Examinînd desfășurarea războiului împotriva coteritorilor japonezi din punctul de vedere al sarcinilor militare ale partidului nostru, acest război poate fi și el împărțit în general în două perioade strategice: prima (care cuprinde două etape — defensivă strategică și echilibrul strategic), în care locul principal îl ocupă războiul de partizani, și a doua (etapa contraofensivei

strategice), în care locul principal îl va ocupa războiul „regulat”. Dar acțiunile de partizani din prima perioadă a războiului împotriva cōtropitorilor japonezi se deosebesc considerabil prin conținutul lor de acțiunile de partizani din prima perioadă a războiului civil, întrucît acum, pentru desfășurarea acțiunilor de partizani, este folosită în mod dispersat armata a 8-a, care are (într-o oarecare măsură) caracterul unei armate regulate. Acțiunile pe care trupele regulate le vor desfășura în a doua perioadă a războiului împotriva cōtropitorilor japonezi se vor deosebi și ele de acțiunile desfășurate de trupele regulate în a doua perioadă a războiului civil. Pornim aici de la presupunerea că, după dotarea armatei cu armament de tip nou, atît trupele înseși cît și acțiunile lor vor suferi mari schimbări. În acest caz trupele vor atinge un înalt grad de centralizare și de organizare, acțiunile lor vor avea în mare măsură un caracter regulat, pierzînd într-o măsură considerabilă caracterul lor partizanist, va avea loc o trecere de la formele inferioare la forme superioare. Tipul de război chinezesc va fi înlocuit prin tipul de război obișnuit pentru celelalte țări. Aceasta se va întîmpla în etapa contraofensivei strategice.

Așadar, în decursul celor patru perioade strategice din desfășurarea celor două războaie — războiul civil și războiul împotriva cōtropitorilor japonezi — avem trei cōtituri în strategia noastră. Prima a fost trecerea de la acțiunile de partizani desfășurate în cadrul războiului civil la acțiuni „regulate”; a doua — trecerea de la acțiunile „regulate” desfășurate în cadrul războiului civil la acțiunile de partizani în războiul împotriva cōtropitorilor japonezi; a treia va fi trecerea de

la acțiunile de partizani în cadrul războiului împotriva cotropitorilor japonezi la operații „regulate“.

În cursul primei dintre aceste trei cotituri ne-am lovit de foarte mari greutăți. Sarcina era aci dublă : pe de o parte trebuia să luptăm împotriva devierii de dreapta — patriotismul local și partizanismul —, care se manifestau în cramponarea de acțiunile de partizani, în refuzul de a trece la operații regulate. Această deviere a fost generată de faptul că cadrele cu munci de conducere subapreciau schimbările survenite în starea forțelor inamicului și în propriile lor sarcini. Dacă vorbim de Regiunea roșie centrală, aici s-a reușit să se facă treptat o cotitură numai în urma desfășurării unei munci de educație, care a necesitat eforturi mari. Pe de altă parte, a trebuit să luptăm și împotriva devierii „de stînga“, care se manifesta în tendința spre o centralizare excesivă și în aventurism, în forțarea excesivă a trecerii la „regularitate“. Această deviere a fost generată de faptul că o parte din cadrele cu munci de conducere supraestimau schimbările survenite în starea forțelor inamicului, își propuneau sarcini prea mari și, neținînd seama de situația reală, adoptau în mod mecanic experiența celorlalte țări. Din cauza acestei devieri, Regiunea roșie centrală a suferit timp de trei ani (pînă la consfătuirea de la Tzun) pierderi uriașe, situația fiind îndreptată numai în urma acestor lecții sîngeroase. Îndreptarea situației a fost meritul consfătuirii de la Tzun¹⁸.

A doua cotitură a avut loc în toamna anului 1937 (după evenimentele de la Lugouțiao), între cele două războaie diferite prin caracterul lor. Astăzi avem un alt inamic — imperialismul japonez, iar ca aliat —

gomindanul, fostul nostru inamic (care, ca și înainte, are față de noi o atitudine dușmănoasă); cimpul de luptă îl formează vastele întinderi ale Chinei de nord (deocamdată aceasta mai constituie frontul nostru, care însă poate curînd să devină pentru mult timp spatele dușmanului). Cotitura pe care am făcut-o în strategia noastră în această situație specială este de o importanță excepțională. În această situație specială era necesar să ne reorganizăm armata, în trecut regulată, după principiile războiului de partizani (în sensul folosirii ei dispersate, și nicidecum în sensul formeii de organizare și al disciplinei ei) și să trecem de la războiul de manevră al trupelor regulate, cu metodele lui, la războiul de partizani, întrucît numai acesta corespundea stării forțelor inamicului și sarcinilor noastre. În aparență însă această cotitură părea o cotitură înapoi, și în legătură cu aceasta ne puteam aștepta la greutăți foarte mari. Putea să apară atît o deviere în direcția subaprecierii inamicului cît și japonofobia, în rîndurile gomindanului existînd și una, și alta. Atunci cînd gomindanul a trecut de la războiul civil la războiul național, el a suferit multe pierderi inutile, mai ales din cauza subaprecierii forțelor inamicului, precum și din cauza japonofobiei existente alături de aceasta (de pildă Han Fu-țziui și Liu Ci¹⁹). Noi, însă, dimpotrivă, am înfăptuit această cotitură în mod destul de reușit, și nu numai că nu am avut insuccese, dar am și repurtat victorii mari. Acest lucru se datorește faptului că cea mai mare parte a cadrelor noastre și-au însușit și au aplicat la timp directivele călăuzitoare juste ale Comitetului Central și au apreciat în mod elastic situația, — deși între Comitetul Central și o

parte dintre cadrele de conducere din armată au existat în această privință dispute serioase. Această cotitură are o importanță extrem de mare pentru ducerea cu dârzenie, pentru larga desfășurare și terminarea victorioasă a întregului război împotriva cotropitorilor japonezi și pentru viitorul Partidului Comunist Chinez. Vom înțelege acest lucru dacă ne vom gândi la rolul istoric pe care îl are războiul de partizani împotriva cotropitorilor japonezi în opera de eliberare națională a Chinei. Prin amploarea sa excepțională și prin durata sa, războiul de partizani dus de China împotriva cotropitorilor japonezi va fi un război fără precedent nu numai în Orient, dar, probabil, și în istoria întregii omeniri.

În ceea ce privește a treia cotitură — trecerea de la acțiunile de partizani desfășurate în cadrul războiului împotriva cotropitorilor japonezi la acțiuni „regulate“, aceasta este o chestiune de viitor, o chestiune legată de desfășurarea ulterioară a războiului, și întrucât atunci se va crea o nouă situație și se vor ivi noi greutăți, să nu vorbim acum despre aceasta.

5. ROLUL STRATEGIC AL ACȚIUNILOR DE PARTIZANI ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI

În războiul împotriva cotropitorilor japonezi în ansamblul lui, acțiunile armatei regulate joacă rolul principal, iar cele de partizani un rol auxiliar, deoarece deznodământul final al acestui război poate fi hotărât numai de acțiunile armatei regulate. Pe scara întregii țări, dintre cele trei etape strategice ale războiului împotriva cotropitorilor japonezi (apărarea,

echilibrul de forțe, contraofensiva), în prima și în a treia etapă acțiunile armatei regulate joacă și vor juca rolul principal, iar acțiunile de partizani numai un rol auxiliar. În etapa a doua — din cauză că inamicul va începe să-și consolideze poziția pe teritoriul copleșit, iar noi ne vom pregăti de contraofensivă, dar încă nu vom putea s-o realizăm — acțiunile de partizani vor deveni forma principală, iar acțiunile armatei regulate o formă auxiliară. Dar aceasta se va întâmpla numai într-una din cele trei etape ale războiului, deși această etapă va fi, eventual, cea mai lungă. De aceea în ansamblul războiului acțiunile armatei regulate vor juca rolul principal, iar acțiunile de partizani un rol auxiliar. Fără a înțelege acest lucru, fără a vedea limpede că acțiunile armatei regulate constituie cheia deznodământului final al războiului, fără a acorda destulă atenție construirii armatei regulate, precum și studierii acțiunilor armatei regulate și conducerii lor, nu vom putea repurta victoria asupra copleșitorilor japonezi. Aceasta este prima teză.

Dar acțiunile de partizani au un important rol strategic în decursul întregului război. Dacă nu vor exista acțiuni de partizani, dacă nu se va acorda atenție organizării detașamentelor de partizani, armatei de partizani, precum și studierii acțiunilor de partizani și conducerii lor, nu va fi de asemenea cu puțință să repurăm victoria asupra copleșitorilor japonezi. Aceasta se explică prin faptul că cea mai mare parte a Chinei va deveni spate al inamicului; dacă nu vom duce un foarte larg și înverșunat război de partizani și vom permite inamicului să se instaleze solid pe teritoriul copleșit de el, fără ca inamicul să fie cîtuși de puțin îngrijorat

în privința spatelui său, atunci forțele noastre principale de pe front vor suferi inevitabil pierderi mari, ofensiva inamicului va deveni inevitabil și mai înverșunată, va fi greu să ajungem la un echilibru de forțe și rezistența ulterioară împotriva cotropitorilor japonezi ar putea fi subminată; și chiar dacă nu se va întâmpla acest lucru, se pot ivi oricum diferite fenomene nefavorabile: forțele pregătite de noi în vederea contraofensivei să nu fie suficiente, în timpul contraofensivei să nu primim sprijin din spatele inamicului, inamicul să-și compenseze pierderile și cheltuielile etc. Dacă, în cazul când se vor ivi asemenea fenomene, nu le vom lichida prin desfășurarea la timp a unui larg și înverșunat război de partizani, nu va fi cu puțință să raportăm victoria asupra cotropitorilor japonezi. De aceea, deși acțiunile de partizani joacă în tot cursul războiului un rol auxiliar, ele au de fapt o foarte mare însemnătate strategică, și a nu acorda importanță acțiunilor de partizani în războiul împotriva cotropitorilor japonezi ar fi, fără îndoială, o greșeală dintre cele mai grosolane. Aceasta este a doua teză.

Pentru a putea duce un război de partizani e suficientă o singură condiție, și anume ca țara să aibă un vast teritoriu; de aceea războaiele de partizani s-au dus și în vechime. Dar ducerea cu dârzenie a unui război de partizani este posibilă numai sub conducerea partidului comunist. De aceea războaiele de partizani din vechime s-au terminat întotdeauna printr-o înfrângere. Un război de partizani victorios este însă posibil numai într-un mare stat modern în care există un partid comunist, de pildă în state ca U.R.S.S. în perioada războiului civil sau ca China. În războiul împotriva cotropi-

torilor japonezi — din punctul de vedere al condițiilor momentului de față și al condițiilor generale — este necesară și indicată o diviziune a muncii, în ce privește ducerea războiului, între gomindan și partidul comunist, în sensul ca gomindanul să ia asupra sa ducerea războiului cu forțele armatei regulate pe front, iar partidul comunist — acțiunile de partizani din spatele inamicului; acest lucru este necesar pentru ambele părți, tocmai aceasta înseamnă coordonarea acțiunilor și ajutorul reciproc.

De aici se vede clar cât de importantă și de necesară este linia strategică militară adoptată de partidul nostru — linia trecerii de la acțiunile „regulate” din a doua perioadă a războiului civil la acțiunile de partizani din prima perioadă a războiului împotriva cotropitorilor japonezi. Acțiunile de partizani ne dau o serie de avantaje, care se rezumă la următoarele:

- 1) ele duc la reducerea teritoriului cotoptit de inamic; 2) duc la lărgirea bazelor de sprijin ale armatei noastre; 3) în etapa apărării contribuie la operațiile de pe front, stînjening înaintarea inamicului; 4) în etapa echilibrului ne permit să menținem ferm bazele de sprijin din spatele dușmanului, înlesnind trupelor regulate care luptă pe front punerea lor în ordine; 5) în etapa contraofensivei contribuie la operațiile de pe front și la redobîndirea teritoriului pierdut; 6) ne dau posibilitate să sporim în modul cel mai rapid și mai eficace efectivul armatei noastre; 7) contribuie la sporirea considerabilă a organizațiilor partidului comunist, permițînd să se creeze cîte o celulă în fiecare sat; 8) asigură o foarte largă desfășurare a mișcării de masă și posibilitatea pentru întreaga populație din spatele

inamicului să se organizeze, cu excepția populației din punctele lui de sprijin; 9) permit crearea de organe ale puterii democratice anti-japoneze pe un teritoriu foarte vast; 10) permit să se desfășoare pe o scară foarte largă munca culturală-educativă, care este subordonată sarcinilor luptei împotriva cotropitorilor japonezi; 11) duc la îmbunătățirea condițiilor de trai ale poporului pe un teritoriu foarte vast; 12) creează cele mai prielnice condiții pentru descompunerea trupelor inamicului; 13) exercită o influență extrem de largă și de îndelungată asupra stării de spirit a întregului popor și contribuie la creșterea spiritului de luptă al întregii armate a Chinei; 14) contribuie în cea mai largă măsură la progresul armatelor prietene și al partidelor prietene; 15) atunci când inamicul este puternic și noi sîntem slabi, ne permit să reducem la minimum pierderile noastre și să repurtăm un număr cît mai mare de victorii; 16) atunci când inamicul are trupe puține și noi avem un număr mare de trupe, ne permit să pricinuiim inamicului maximum de pierderi și să reducem la minimum succesele lui; 17) contribuie la formarea în modul cel mai rapid și mai eficace a numeroase cadre de conducere; 18) creează cele mai prielnice condiții pentru rezolvarea problemelor aprovizionării.

Intr-o luptă îndelungată detașamentele de partizani și războiul de partizani nu trebuie să rămînă în forma lor inițială. Ele trebuie să se dezvolte, trecînd la o treaptă superioară, transformîndu-se treptat într-o armată regulată și într-un război „regulat”. Această posibilitate este neîndoielnică. În cursul războiului de

partizani vom acumula forțele care vor face să devenim unul dintre factorii hotărâtori ai zdrobirii imperia-
lismului japonez.

6. SĂ ACORDĂM ATENȚIE STUDIERII PROBLEMELOR MILITARE

Toate problemele din pricina cărora se ciocnesc două armate se rezolvă pe câmpul de luptă, și soarta Chinei — existența sau pieirea ei — depinde de dezvoltămîntul războiului. De aceea studierea teoriei militare, studierea strategiei și tacticii, studierea muncii politice în armată este pentru noi o sarcină imediată. Deși noi n-am studiat îndeajuns tactica, totuși, în decurs de zece ani, tovarășii care se ocupă cu munca pe tărîm militar au dobîndit mari succese, și astăzi dispunem de multe elemente noi elaborate pe baza condițiilor din China; o lacună în acest domeniu este lipsa generalizării. De studierea problemelor strategiei și a problemelor teoretice ale războiului se ocupă încă și acum un număr foarte mic de oameni. În studierea problemelor muncii politice am obținut rezultate excelente: prin bogăția experienței, prin numărul și calitatea noilor inițiative ocupăm primul loc în lume după Uniunea Sovietică, lipsa noastră este însă insuficienta generalizare și sistematizare a acestei experiențe. În lumina nevoilor întregului partid și ale întregii țări, popularizarea cunoștințelor militare devine o sarcină urgentă. De acum înainte trebuie să acordăm tuturor acestor lucruri atenția cuvenită, în centrul tuturor lucrurilor trebuind să stea războiul și problemele strategiei. Consider necesar să facem să crească interesul

tuturor membrilor de partid față de teoria militară și să cerem partidului să acorde o serioasă atenție studiului chestiunilor militare.

ADNOTĂRI

¹ Vezi V. I. Lenin, „Războiul și social-democrația din Rusia“, „Conferința secțiunilor din străinătate ale P.M.S.D.R.“, „Despre înfrângerea propriului guvern în războiul imperialist“, „Infrângerea Rusiei și criza revoluționară“ (V. I. Lenin, Opere, vol. 21, ed. P.M.R. 1952. — *Nota Trad.*). Aceste lucrări au fost scrise de Lenin în perioada 1914—1915 în legătură cu războiul imperialist care se ducea în acel timp. Vezi și „Cursul scurt de istorie a Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice“, cap. VI, paragraful 3: „Teoria și tactica partidului bolșevic în chestiunile războiului, păcii și revoluției“.

² În 1924 Sun Iat-sen, în alianță cu partidul comunist și cu muncitorii și țăranii revoluționari, a zdrobit „cețele negustorești“ — detașamente înarmate ale compradorilor, tuhaoilor și leșenilor, care, unindu-se cu imperialiștii englezi, desfășurau o activitate contrarevoluționară în Kanton. La începutul anului 1925, armata revoluționară, în cadrul căreia gomindanul și partidul comunist colaborau între ele, a pornit din Kanton într-o campanie spre est, provocând cu sprijinul țăranilor o înfrângere trupelor militaristului Cen Tziun-min, apoi s-a întors la Kanton și a nimicit forțele militaristilor din Iunnan și Guansi care se instalaseră acolo. În toamna aceleiași an această armată revoluționară a întreprins o a doua campanie spre est și a zdrobit definitiv armata lui Cen Tziun-min. În aceste campanii, membrii partidului comunist și membrii uniunii comuniste a tineretului au luptat eroic în primele linii. În urma operațiilor provincia Guandun a fost unificată și astfel a fost creată baza pentru organizarea Campaniei din nord.

³ I. V. Stalin, „Despre perspectivele revoluției din China“ (Opere, vol. 8, ed. P.M.R. 1950, pag. 386. — *Nota Trad.*).

- ⁴ Vezi „Hotărîrea cu privire la unele probleme ale istoriei partidului nostru”, partea a 4-a, în volumul 4 al ediției de față.
- ⁵ În 1894 Sun Iat-sen a creat la Honolulu o mică organizație revoluționară, pe care a denumit-o „Sinciunhuei” („Asociația pentru renașterea Chinei”). După înfrîngerea guvernului dinastiei manciuriene Țin în războiul chino-japonez din 1895, Sun Iat-sen, bazîndu-se pe „asociațiile” secrete care existau pe atunci în rîndurile poporului, a organizat pe teritoriul provinciei Guandun două insurecții armate împotriva guvernului manciurian: la Kanton în 1895 și la Hueiciou în 1900.
- ⁶ În 1905 asociația „Sinciunhuei” s-a unit cu alte două organizații antimanciuriene — „Huasinhuei” („Asociația pentru reînnoirea Chinei”) și „Guanfuhuei” („Asociația pentru refacerea Chinei”). În urma fuzionării a luat ființă „Tunminhuei” („Liga unită” — organizație a frontului unit al burgheziei, al micii burghezii și al unei părți dintre șensii care se ridicaseră împotriva guvernului manciurian), care a elaborat un program al revoluției burgheze cu următoarele revendicări: „Alungarea asupritorilor străini (adică a dinastiei manciuriene Țin), renașterea Chinei, instaurarea republicii, egalizarea drepturilor asupra pămîntului”. În perioada existenței asociației „Tunminhuei”, Sun Iat-sen, care atrăsese de partea sa asociațiile secrete și o parte a Noii armate a dinastiei Țin, a organizat o serie de insurecții armate împotriva guvernului manciurian. Cele mai importante dintre ele au fost: insurecția din 1906 din județele Pinsian, Liuiian, Lilin; insurecțiile din 1907 din regiunea Ciaociou—Huangan, din Ținciou și Cennanguan; insurecția din 1908 din Hekou, provincia Iunnan, și insurecțiile din 1911 de la Kanton și Ucian.
- ⁷ În 1912 liga „Tunminhuei” a fost transformată în gomindan și a recurs la un compromis cu militaristul beian Iuan Și-kai, care domina pe atunci în nord. Cînd în 1913 trupele lui Iuan Și-kai au înaintat spre sud pentru a înăbuși forțele apărute în provinciile Țziansi, Anhuei și Guandun în urma revoluției din 1911, Sun Iat-sen a organizat rezistența armată împotriva acestor trupe, dar a fost în scurt timp zdrobit. În 1914, ținînd seama de trista experiență a politicii greșite a compromisurilor,

Sun Iat-sen a organizat la Tokio un nou partid, căruia i-a dat denumirea de „Ciunhua ghemindan“ („Partidul revoluționar chinez“), pentru a arăta că el se deosebește de gomindan. În realitate însă noul partid era o asociație a reprezentanților politici ai unei părți a micii burghezii și ai unei părți a burgheziei naționale, care a luat ființă în vederea luptei împotriva lui Iuan Și-kai. Sprijinindu-se pe această asociație, Sun Iat-sen a organizat în 1914 o mică insurecție la Șanghai. În 1915, când Iuan Și-kai s-a proclamat împărat, trupele de sub comanda lui Tai E și a altor militanți care aveau o atitudine ostilă față de Iuan Și-kai au pornit din provincia Iunnan într-o campanie împotriva lui Iuan Și-kai. Sun Iat-sen a fost unul dintre animatorii și participanții activi la lupta armată împotriva lui Iuan Și-kai.

- 8 In 1917 Sun Iat-sen a venit de la Șanghai la Kanton, în fruntea unei părți a flotei maritime militare aflate sub influența sa. Folosind provincia Guandun ca bază de sprijin și intrând în alianță cu militariștii din sud-vest, care luptau în perioada aceea împotriva militaristului beian Duan Ti-jui, el a organizat un guvern militar care s-a ridicat împotriva lui Duan Ti-jui.
- 9 In 1921 Sun Iat-sen a pregătit în orașul Guilin Campania din nord, dar în urma trădării subalternului său Cen Tizun-min, care a căzut la înțelegere cu militariștii beiani, eforturile sale s-au dovedit zadarnice.
- 10 In 1924, după reorganizarea gomindanului, Sun Iat-sen, cu concursul Partidului Comunist Chinez și al Uniunii Sovietice, a înființat pe insula Vampu, în apropiere de Kanton, o școală militară, cunoscută sub denumirea de academia militară din Vampu. Până la lovitură de stat contrarevoluționară a lui Cian Kai-și din 1927, activitatea acestei academii s-a bazat pe principiul colaborării dintre gomindan și partidul comunist. Comuniștii Ciu En-lai, E Tzian-in, Iun Dai-in, Siao Ciu-niui și mulți alții au ocupat în diverse perioade posturi de răspundere în această academie. Printre cursanți erau și numeroși comuniști și membri ai Uniunii tineretului socialist (care ulterior a devenit Uniunea tineretului comunist). Ei formau baza revoluționară a academiei,

- 11 Tan Ian-kai — originar din Hunan, membru al academiei imperiale Han Lin sub dinastia manciuriană Ţin. Inițial a militat pentru instaurarea unei monarhii constituționale, iar apoi s-a alăturat revoluției din 1911 (revoluția de la Sinhai). Trecerea lui ulterioară în lagărul gomindanului se explică prin contradicțiile dintre moșierii locali din Hunan și militariștii beiani.
- 12 „Partidul progresist“ („Ţzinbudan“) a fost organizat în primele ani de existență a Republicii chineze de un grup de persoane în frunte cu Lian Ţi-ciao și cu sprijinul lui Iuan Și-kai.
- 13 Duan Ţi-jui — vechi acolit al lui Iuan Și-kai, șeful grupării anhueze din clica militariștilor beiani. După moartea lui Iuan Și-kai, el a pus în repetate rânduri mâna pe putere în guvernul de la Pekin.
- 14 Grupul „Științelor politice“ era o grupare politică de extremă dreaptă, creată în 1916 de către o parte a membrilor „Partidului progresist“ și ai gomindanului. În goana lor după posturi de stat, liderii acestui grup oscilau între militariștii din sud și cei din nord. În anii 1926—1927, în perioada Campaniei din nord, o parte dintre membrii grupului „Științelor politice“, ca, de pildă, politicienii projaponezi de teapa lui Huan Fu, Cian Ţiun și Ian Iun-tai, au căzut la înțelegere cu Cian Kai-și, și, folosind experiența lor în domeniul activității politice reacționare, l-au ajutat să instaureze o putere contrarevoluționară.
- 15 Despre așa-numitul Partid al junilor chinezi, sau Uniunea tineretului naționalist din China, vezi adnotarea 1 la lucrarea „Despre clasele societății chineze“ din volumul 1 al ediției de față.
- 16 Aici este vorba în special de un regiment independent, în fruntea căruia s-a aflat, în perioada Campaniei din nord, generalul comunist E Tin. Vezi adnotarea 14 la lucrarea „Lupta din Ţzinganșan“ din volumul 1 al ediției de față.
- 17 Vezi lucrarea „Problemele strategice ale războiului revoluționar din China“ din volumul 1 al ediției de față și „Hotărârea cu privire la unele probleme ale istoriei partidului nostru“, partea a 4-a, din volumul 4.

- ¹⁸ Vezi „Hotărîrea cu privire la unele probleme ale istoriei partidului nostru“, partea a 3-a, din volumul 4 al ediției de față.
- ¹⁹ Han Fu-tziui — militarist gomindanist care a cirmuit provincia Șandun. Militaristul Liu Ci, care făcea parte din clica lui Cian Kai-și, a cirmuit provincia Henan, iar după începere războiului împotriva cotropitorilor japonezi a fost însărcinat cu apărarea regiunii Baodin din provincia Hebei. În momentul ofensivei cotropitorilor japonezi, ambii acești militariști au fugit, neprimind lupta.

CU PRIVIRE LA CONTRADICȚIE *

(August 1937)

* Această lucrare filozofică a fost scrisă de tovarășul Mao Tze-dun după lucrarea „Cu privire la practică” și cu același scop, și anume pentru lichidarea serioaselor greșeli de ordin dogmatic care au avut loc pe atunci în partid; el a ținut o lecție pe această temă la Universitatea militară-politică anti-japoneză din Ianan. La includerea acestei lucrări în culegerea de Opere alese ale lui Mao Tze-dun, autorul a făcut completări, prescurtări și îndreptări parțiale.

CU PRIVIRE LA CONTRADICȚIE
(1955)

Lucrarea „Cu privire la contradicție“, publicată în volumul de față, aparține — după ordinea scrierii — perioadei cuprinse în volumul 1, în care va fi de altfel inclusă în edițiile ulterioare.

*Comisia Comitetului Central al
Partidului Comunist Chinez pentru
editarea operelor alese ale lui Mao
Tze-dun.*

* Aceasta lucrare prezintă o serie de probleme
care au fost discutate în cadrul
unor sesiuni de lucru ale
Comitetului Central al
Partidului Comunist Chinez
în luna octombrie a anului
1955. În aceste sesiuni
au fost discutate unele
probleme legate de
înțelegerea și aplicarea
teoriei contradicțiilor
în procesul de construcție
socialistă.

Legea contradicției, inerentă lucrurilor, fenomenelor, sau legea unității contrariilor, este legea fundamentală a dialecticii materialiste. Lenin spune: „Dialectica, în sensul propriu al cuvîntului, este studiul contradicției *în însăși esența obiectelor...*“¹. Această lege Lenin o numește adeseori esența dialecticii sau nucleul dialecticii². De aceea, atunci cînd studiem această lege, nu putem să nu atingem un cerc larg de probleme, nu putem să nu atingem numeroase probleme filozofice. Dacă vom ajunge să ne orientăm în aceste probleme, vom înțelege înseși bazele dialecticii materialiste. Aceste probleme sînt: problema celor două concepții despre lume, a universalității contradicției, a caracterului specific al contradicției, a contradicției principale și a laturii principale a contradicției, a identității și luptei contrariilor, a locului antagonismului în șirul contradicțiilor.

Critica idealismului școlii lui Deborin, critică desfășurată în ultimii ani de către filozofii sovietici, a stîrnit la noi un mare interes. Idealismul lui Deborin a exercitat o influență extrem de dăunătoare asupra unora dintre membrii Partidului Comunist Chinez, și trebuie să spunem că concepțiile dogmatice din partidul nostru sînt legate de metodologia acestei școli. De aceea scopul principal al muncii noastre de studiere a filozofiei trebuie să fie în prezent lichidarea concepțiilor dogmatice.

1. CELE DOUĂ CONCEPȚII DESPRE LUME

În istoria cunoașterii umane există din vremuri străvechi două concepții despre legile de dezvoltare a lumii : una — metafizică, alta — dialectică ; ele formează două concepții despre lume opuse una alteia. Lenin spune : „Cele două concepții fundamentale (sau cele două concepții posibile ?, sau cele două concepții care se observă în istorie ?) despre dezvoltare (evoluție) sînt : dezvoltarea ca micșonare și mărire, ca repetare, și dezvoltarea ca unitate a contrariilor (dedublarea unicului în contrarii care se exclud reciproc și corelația dintre ele)“³. Lenin vorbește aici tocmai despre aceste două concepții diferite despre lume.

În cursul unei foarte îndelungate perioade istorice, atît în China cît și în Europa modul de gîndire metafizic a fost inerent concepției idealiste despre lume și a dominat în mințile oamenilor. În Europa, în perioada inițială a existenței capitalismului, și materialismul a fost metafizic.

În urma faptului că în dezvoltarea lor social-economică o serie întreagă de state europene au intrat în faza capitalismului foarte dezvoltat, că forțele de producție, lupta de clasă și știința au atins un nivel de dezvoltare fără precedent în istorie, iar proletariatul industrial a devenit o măreață forță motrice a istoriei, — a apărut concepția materialist-dialectică marxistă despre lume. Atunci în lagărul burgheziei, pe lîngă idealismul reacționar fățiș, cu desăvîrșire necamuflet, a apărut evoluționismul vulgar, care s-a ridicat împotriva dialecticii materialiste.

Metafizica, sau evoluționismul vulgar, privește toate lucrurile din lume ca fiind izolate, în stare de repaus,

— le privește în mod unilateral. Adepții acestei concepții despre lume consideră că toate lucrurile și fenomenele din lume, formele și categoriile lor sînt pe veci izolate unele de altele și nu se schimbă niciodată. Chiar dacă ei admit schimbări, le admit numai ca mărire sau micșorare cantitativă și ca deplasare mecanică. În același timp, cauzele acestei mărimi sau micșorări și deplasări stau nu în lucrurile și fenomenele înseși, ci în afara lor, adică în acțiunea unor fapte externe. Metafizicienii consideră că diferitele lucruri și fenomene din lume și însușirile lor rămîn neschimbate de la începutul existenței lor, iar schimbările lor ulterioare nu sînt decît mărimi sau micșorări cantitative. Metafizicienii consideră că un lucru poate numai să se reproducă la infinit, dar nu poate să se transforme într-un alt lucru, într-un lucru deosebit. După părerea metafizicienilor, exploatarea capitalistă, concurența capitalistă, psihologia individualistă a societății capitaliste — toate acestea pot fi găsite și în societatea antică sclavagistă, ba mai mult, ele pot fi găsite chiar și în societatea primitivă, și vor exista veșnic și neschimbat. Vorbind despre cauzele dezvoltării societății, metafizicienii explică această dezvoltare prin condiții exterioare societății: mediul geografic, clima etc. Ei încearcă pur și simplu să găsească cauzele dezvoltării în afara lucrurilor și fenomenelor înseși, negînd acea teză a dialecticii materialiste care spune că dezvoltarea este provocată de contradicțiile interne, inerente lucrurilor și fenomenelor înseși. De aceea ei nu sînt în stare să explice diversitatea calitativă a obiectelor și fenomenelor și trecerea de la o calitate la alta. În Europa acest mod de gîndire și-a găsit expresia — în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea — în materialismul

mecanist, iar la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea — în evoluționismul vulgar. În China, însă, modul de gîndire metafizic, care și-a găsit expresia în cuvintele „cerul este neschimbat, neschimbat este și dao“⁴, a fost vreme îndelungată susținut de clasa feudală dominantă pe de-a-ntregul putredă. Materialismul mecanist și evoluționismul vulgar, importate din Europa în ultimul secol, erau susținute de burghezie.

În opoziție cu concepția metafizică despre lume, concepția materialist-dialectică despre lume cere ca atunci cînd studiem dezvoltarea lucrurilor și a fenomenelor să pornim de la conținutul lor intern, de la legătura în care se află un lucru cu altele, adică să privim dezvoltarea lucrurilor și fenomenelor ca o automișcare a lor internă, necesară, fiecare lucru (fenomen) în mișcarea lui fiind legat reciproc și în acțiune reciprocă cu celelalte lucruri și fenomene care îl înconjoară. Cauza fundamentală a dezvoltării lucrurilor se află nu în afara lucrurilor, ci înăuntrul lor, în natura internă contradictorie, inerentă lucrurilor înseși. Oricărui lucru și fenomen îi sînt inerente contradicții interne. Ele sînt acelea care dau naștere mișcării și dezvoltării lucrurilor. Contradicțiile interne, inerente lucrurilor și fenomenelor, constituie cauza fundamentală a dezvoltării lor, în timp ce legătura reciprocă și interacțiunea dintre un lucru sau fenomen și celelalte lucruri sau fenomene reprezintă cauze secundare. Așadar, dialectica materialistă a respins în mod hotărît teoria metafizică a cauzei exterioare sau a impulsului exterior, preconizată de adepții materialismului mecanist și ai evoluționismului vulgar. Este cu desăvîrșire limpede că cauzele pur exterioare sînt capabile să provoace numai o mișcare mecanică a

lucrurilor, adică o schimbare a volumului și a cantității. dar ele nu pot explica de ce lucrurilor și fenomenelor le sînt inerente o infinită diversitate calitativă și trecerea de la o calitate la alta. În realitate, chiar și mișcarea mecanică, provocată de un impuls exterior, se realizează tot prin contradicțiile interne ale lucrurilor. În lumea vegetală și animală creșterea simplă și dezvoltarea cantitativă sînt și ele provocate mai ales de contradicții interne. La fel și dezvoltarea societății este determinată mai ales nu de cauze exterioare, ci de cauze interioare.

Multe state care se află în condiții geografice și climatice aproape identice se deosebesc în mod simțitor unele de altele prin nivelul dezvoltării lor și se dezvoltă extrem de inegal. Chiar și în cadrul aceluiași stat, care n-a suferit nici un fel de schimbări geografice și climatice, au loc uriașe schimbări sociale. Rusia imperialistă s-a transformat în Uniunea Sovietică socialistă, iar Japonia feudală închisă a devenit o Japonie imperialistă, deși geografia și clima acestor țări nu s-au schimbat. În China, unde vreme îndelungată a dominat orînduirea feudală, s-au produs în ultimul secol schimbări colosale, iar acum au loc schimbări în direcția creării unei Chine dezrobite, libere, noi, în timp ce geografia și clima Chinei nu s-au schimbat de loc. Este adevărat că geografia și clima întregului glob pămîntesc și a diferitelor lui părți se schimbă și ele, dar, în comparație cu schimbările care au loc în societate, aceste schimbări sînt cu totul neînsemnate: pentru primele unitatea de timp în decursul căreia se produc schimbări vizibile o constituie zecile și sutele de milenii, în timp ce pentru ultimele unitatea de timp o constituie mileniile, secolele, deceniile și chiar cîțiva ani sau cîteva luni (într-o peri-

oadă de revoluție). Din punctul de vedere al dialecticii materialiste, schimbările în natură sînt determinate mai ales de dezvoltarea contradicțiilor ei interne, iar schimbările în societate sînt determinate mai ales de dezvoltarea contradicțiilor dinăuntru societății, adică a contradicției dintre forțele de producție și relațiile de producție, a contradicțiilor dintre clase, a contradicțiilor dintre nou și vechi. Dezvoltarea acestor contradicții face ca societatea să progreseze, duce la înlocuirea vechii societăți printr-una nouă.

Exclue oare dialectica marxistă cauzele exterioare? Nu, nu exclude. Dialectica materialistă consideră că cauzele exterioare constituie condiția schimbărilor, iar cauzele interioare — baza schimbărilor, cauzele exterioare acționînd prin cele interioare. Oul, primind o cantitate corespunzătoare de căldură, se transformă într-un pui, dar căldura nu poate transforma o piatră într-un pui, pentru că baza lor este diferită. Influența pe care diferitele popoare o exercită unele asupra altora există în mod permanent. În epoca capitalismului, dar mai ales în epoca imperialismului și a revoluțiilor proletare, influența și înfrîurirea reciprocă politică, economică și culturală a diferitelor state sînt imense. Revoluția Socialistă din Octombrie a deschis o nouă eră nu numai în istoria Rusiei, dar și în istoria întregii lumi. Ea a exercitat o influență asupra schimbărilor interne din diferite țări și la fel, dar cu o vigoare deosebită, a exercitat o influență asupra schimbărilor interne din China. Dar aceste schimbări atît în diferite alte țări cît și în China s-au produs în virtutea legilor interne din înseși aceste țări și din China însăși. În lupta dintre două armate victoria și înfrîngerea sînt determinate de cauze interioare. Victoria este rezultatul

tăriei armatei sau al felului just cum a fost comandată; înfrîngerea este determinată de slăbiciunea armatei sau de greșelile săvîrșite de comandament; cauzele exterioare acționează prin cele interioare. În 1927, înfrîngerea pe care burghezia a pricinuit-o în China proletariatului a fost determinată de existența oportunismului în rîndurile proletariatului chinez însuși (în rîndurile Partidului Comunist Chinez). Cînd am pus capăt oportunismului, revoluția chineză a luat din nou avînt. Apoi revoluția chineză a suferit iarăși serios sub loviturile dîșmanului — de data aceasta în urma apariției unor tendințe aventuriste în rîndurile partidului nostru. Cînd însă am pus capăt aventurismului, cauza noastră a luat din nou avînt. Prin urmare, pentru a duce revoluția la victorie, partidul trebuie să se sprijine pe justetea liniei sale politice și pe trăinicia organizării sale.

Concepția dialectică despre lume a luat naștere atît în China cît și în Europa încă în antichitate. Dar dialectica anticilor avea un caracter spontan, primitiv: în virtutea condițiilor sociale și istorice din acel timp, ea nu putea încă să ia o formă finită. Din această cauză ea n-a putut să explice lumea sub toate aspectele și ulterior locul ei a fost luat de metafizică. Vestitul filozof german Hegel, care a trăit la sfîrșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea, a adus o foarte importantă contribuție la dialectică, dar dialectica lui era idealistă. Numai după ce marii conducători ai mișcării proletare Marx și Engels au sintetizat rezultatele pozitive obținute de omenire în cursul dezvoltării cunoașterii, în special după ce au preluat în mod critic elementele raționale ale dialecticii lui Hegel și au creat marea teorie a materialismului dialectic și a materia-

lismului istoric, s-a produs o mare revoluție în istoria cunoașterii umane. Ulterior, această măreață teorie a fost dezvoltată de Lenin și Stalin. De îndată ce această teorie a pătruns în China, ea a provocat aici dintr-o dată foarte mari schimbări în mintea oamenilor.

Concepția dialectică despre lume îi învață, în primul rând, pe oameni să studieze și să analizeze cu pricepere mișcarea contradicțiilor în diferitele lucruri și fenomene și, pe baza acestei analize, să stabilească metodele de rezolvare a contradicțiilor. De aceea înțelegerea concretă a legii contradicției, inerente lucrurilor, este pentru noi extrem de importantă.

2. UNIVERSALITATEA CONTRADICȚIEI

Pentru comoditatea expunerii, mă voi opri la început asupra universalității contradicției, iar apoi asupra caracterului ei specific. După descoperirea concepției materialist-dialectice despre lume de către marii întemeietori ai marxismului, Marx și Engels, și de către continuatorii operei lor, Lenin și Stalin, dialectica materialistă a fost aplicată cu foarte mare succes în multe domenii de cercetare a istoriei omenirii și a istoriei naturii, în multe domenii de transformare a societății și de transformare a naturii (de pildă, în U.R.S.S.). Universalitatea contradicției este recunoscută acum de foarte mulți, și de aceea nu este cazul să spunem multe pentru elucidarea acestei probleme; cît privește însă problema caracterului specific al contradicției, mulți tovarăși, în special dogmaticii, încă nu o pricep. Ei nu înțeleg că în contradicții generalul există în particular. Ei nu înțeleg de asemenea ce mare însemnătate are pentru conduce-

rea de către noi a practicii revoluționare studierea a ceea ce este specific în contradicții, a ceea ce este inerent lucrurilor și fenomenelor concrete din timpul nostru. De aceea problema a ceea ce este specific în contradicții necesită un studiu serios și trebuie să se acorde suficient spațiu examinării ei. Iată de ce, cercetînd legea contradicției, inerente lucrurilor și fenomenelor, noi vom analiza la început problema universalității contradicției, după aceea vom analiza în mod amănunțit problema caracterului specific al contradicției, iar apoi ne vom întoarce din nou la problema universalității.

Problema caracterului universal sau absolut al contradicției are două aspecte: în primul rînd, contradicțiile există în procesele de dezvoltare a tuturor lucrurilor și fenomenelor, în al doilea rînd, în procesul de dezvoltare a fiecărui lucru și a fiecărui fenomen mișcarea contradicțiilor există de la început și pînă la sfîrșit.

Engels spune: „Mișcarea însăși e o contradicție...”⁵. Definiția leninistă a legii unității contrariilor spune că ea este „...recunoașterea (dezvăluirea) tendințelor contradictorii, *care se exclud reciproc*, a tendințelor contrarii din *t o a t e* fenomenele și procesele naturii (*inclusiv* cele ale spiritului și societății)”⁶.

Sînt juste oare aceste teze? Da, sînt juste. Interdependența și lupta contrariilor, care sînt inerente oricărui fenomen, determină viața tuturor lucrurilor și fenomenelor, duc înainte dezvoltarea tuturor lucrurilor și fenomenelor. Nu există lucru care să nu conțină o contradicție. Dacă n-ar exista contradicții, n-ar exista dezvoltarea universului.

Contradicția constituie baza formelor simple ale miș-

cării (de pildă, mișcarea mecanică) și cu atât mai mult baza formelor complexe ale mișcării.

Engels a explicat în felul următor universalitatea contradicției: „Dacă pînă și simpla deplasare mecanică conține o contradicție, cu atât mai mult o vor conține formele superioare de mișcare a materiei și în mod cu totul special viața organică și dezvoltarea ei. ...viața constă înainte de toate în faptul că o ființă este în fiecare clipă aceeași și totuși alta. Viața este și ea deci o contradicție existentă în lucruri și în procese, contradicție care se naște și se rezolvă continuu; și de îndată ce încetează contradicția, încetează și viața, survine moartea. Am văzut de asemenea că nici în domeniul gîndirii nu putem evita contradicțiile și că de exemplu contradicția dintre puterea de cunoaștere omenească, nelimitată în sine, și existența sa reală în oameni, care de fapt sînt toți limitați în exterior și care au toți o putere de cunoaștere limitată, se rezolvă în succesiunea generațiilor, infinită pentru noi cel puțin din punct de vedere practic, se rezolvă în progresul infinit. ...una din bazele principale ale matematicii superioare este contradicția... Dar și în matematica inferioară mișună contradicțiile“⁷.

Și Lenin explica în același fel universalitatea contradicției:

- „În matematică + și —. Diferențial și integral.
- „ mecanică, acțiune și reacțiune.
- „ fizică, electricitate pozitivă și negativă.
- „ chimie, asocierea și disocierea atomilor.
- „ știința socială, lupta de clasă“⁸.

În război ofensiva și apărarea, înaintarea și retragerea, victoria și înfrîngerea — toate acestea sînt feno-

mene reciproc contradictorii. Fără o latură nu există nici cealaltă. Lupta și legătura reciprocă dintre aceste două laturi, formează un singur tot — războiul —, constituie motorul dezvoltării războiului, hotărâsc dez-nodămîntul războiului.

Orice divergență în noțiunile omenești trebuie privită ca o reflectare a unor contradicții obiective. Contradicțiile obiective, reflectîndu-se în gîndirea subiectivă, formează mișcarea contradictorie a noțiunilor, constituie motorul dezvoltării gîndirii omenești, rezolvă neconținut problemele care se ridică în fața gîndirii omenești.

Contrapunerea și lupta diferitelor opinii în partid apar în permanență, și aceasta constituie reflectarea în partid a contradicțiilor de clasă existente în societate și a contradicțiilor dintre nou și vechi. Dacă în partid nu există contradicții și luptă de opinii în cursul căreia contradicțiile sînt învinse, viața partidului încetează.

Așadar, am stabilit că pretutindeni, în toate procesele, există contradicții, atît în formele simple cît și în formele complexe ale mișcării, atît în lumea obiectivă cît și în conștiința omenească. Dar există oare contradicția în stadiul inițial al fiecărui proces? Este oare procesul de dezvoltare a fiecărui lucru și fenomen contradictoriu de la început pînă la sfîrșit?

După cum reiese din articolele în care filozofii sovietici critică școala lui Deborin, această școală susține punctul de vedere după care contradicția apare nu chiar la începutul procesului, ci numai într-un anumit stadiu al dezvoltării lui. Prin urmare, înainte de aceasta, dezvoltarea procesului are loc sub acțiunea unor cauze exterioare, iar nu a celor interioare. Astfel, Deborin aluneacă spre teoria metafizică a impulsului exterior, spre

mecanism. Cercelind din acest punct de vedere problemele concrete, deboriniștii ajungeau la concluzia că, în condițiile sovietice, între chiaburi și masele țărănești există numai deosebiri, dar nu există contradicții, și erau întru totul de acord cu punctul de vedere buharinist. Cercetind revoluția franceză, ei considerau că, înainte de revoluție, în starea a treia, care era alcătuită din muncitori, țărani și burghezi, existau de asemenea numai deosebiri, dar nu existau contradicții. Acest punct de vedere al școlii lui Deborin este antimarxist. Deboriniștii nu înțelegeau că orice deosebire conține deja o contradicție, că deosebirea este contradicție. Chiar de la primele începuturi ale apariției burgheziei și proletarietului a luat naștere contradicția dintre muncă și capital; atît doar că ea nu se ascuțise încă. Între muncitori și țărani, chiar și în condițiile sociale din Uniunea Sovietică, există o deosebire. Deosebirea dintre ei este o contradicție care însă nu se poate ascuți și nu poate deveni un antagonism, nu poate lua forma luptei de clasă, nu este echivalentă cu contradicția dintre muncă și capital; muncitorii și țăranii au făurit în cursul construcției socialiste o alianță trainică, și în procesul dezvoltării de la socialism la comunism contradicția arătată se rezolvă treptat. Aici se poate vorbi numai de deosebiri în ce privește caracterul contradicțiilor, iar nu de prezența sau de lipsa contradicțiilor. Contradicția este universală, absolută, ea există în toate procesele de dezvoltare a lucrurilor și fenomenelor și străbate toate procesele de la început pînă la sfîrșit.

Ce înseamnă apariția unui nou proces? Înseamnă că vechea unitate și contrariile care o formează cedează locul unei noi unități și unor noi contrarii care o for-

mează, și atunci apare un nou proces, care ia locul vechiului proces. Vechiul proces se încheie, noul proces ia naștere. Noul proces, care conține noi contradicții, începe istoria dezvoltării contradicțiilor sale.

Lenin arată că Marx în „Capitalul” a dat un exemplu de analiză a mișcării contradicțiilor, care străbat întregul proces de dezvoltare a lucrului, a fenomenului de la început și pînă la sfîrșit. Aceasta este metoda care trebuie aplicată la studierea procesului de dezvoltare a oricărui fenomen. Și Lenin însuși aplica în mod just această metodă, care străbate toate lucrările lui.

„În «Capitalul», Marx face la început analiza celui mai simplu, mai obișnuit, mai fundamental, mai curent, mai frecvent *raport* întîlnit de miliarde de ori, din societatea burgheză (bazată pe producția de mărfuri) : schimbul de mărfuri. Analiza descoperă în acest extrem de simplu fenomen (în această „celulă” a societății burgheze) *toate* contradicțiile (respectiv embrionul *tuturor* contradicțiilor) societății contemporane. Expunerea ulterioară ne arată dezvoltarea (și creșterea și mișcarea) acestor contradicții și a acestei societăți în Σ părților ei distincte, de la începutul ei pînă la sfîrșitul ei”.

După aceasta, Lenin arată : „Aceeși trebuie să fie și metoda de expunere (respectiv de studiere) a dialecticii în general...”⁹.

Comuniștii chinezi trebuie să-și însușească această metodă ; numai atunci ei vor putea să analizeze în mod just istoria și situația actuală a revoluției chineze și să stabilească perspectivele ei.

3. CARACTERUL SPECIFIC AL CONTRADICȚIEI

După cum am spus mai sus, caracterul universal și absolut al contradicției constă în faptul că contradicțiile sînt prezente în procesul de dezvoltare a tuturor fenomenelor și străbat procesul de dezvoltare a fiecărui fenomen de la început pînă la sfîrșit.

Acum să ne oprim asupra a ceea ce este specific și relativ în contradicții.

Această problemă trebuie examinată pe cîteva planuri.

În primul rînd, contradicțiile diferitelor forme de mișcare a materiei au un caracter specific. Cunoașterea materiei de către om este cunoașterea formelor de mișcare a materiei, deoarece în lume nu există nimic în afară de materia în mișcare, iar mișcarea materiei la întotdeauna forme determinate. Avînd de-a face cu fiecare formă de mișcare în parte, trebuie să avem în vedere ceea ce ea are comun cu diferite alte forme de mișcare. Dar și mai important este — și aceasta constituie baza cunoașterii lucrurilor de către noi — să ținem seama de elementul specific, care este propriu fiecărei forme de mișcare, adică să ținem seama de deosebirea calitativă dintre ea și celelalte forme de mișcare. Numai în felul acesta putem deosebi un fenomen de altul. Orice formă de mișcare conține contradicțiile sale specifice, care formează esența specifică a fenomenului, esență care îl deosebește de celelalte fenomene. Aceasta este cauza interioară sau baza infinitei diversități a lucrurilor și fenomenelor existente în lume. În natură există o mulțime de forme de mișcare: mișcarea mecanică, sunetul, lumina, căldura, electricitatea, descompunerea, combinarea etc. Toate aceste forme de mișcare a materiei există în interdependență, dar prin esența lor ele se deo-

sebesc unele de altele. Esența specifică a fiecărei forme de mișcare a materiei este determinată de contradicțiile specifice inerente numai ei. Această situație există nu numai în natură: ea există în egală măsură și în fenomenele sociale și în fenomenele ideologice. Fiecare formă socială, fiecare formă de conștiință conține contradicțiile sale specifice și își are esența sa specifică.

Delimitarea sferelor în știință se bazează tocmai pe contradicțiile specifice pe care le conțin obiectele cercetării științifice. Tocmai cercetarea unor contradicții determinate, inerente numai unei sfere determinate de fenomene, constituie obiectul uneia sau alteia dintre științe. De pildă, plus și minus în matematică, acțiune și reacțiune în mecanică, electricitate negativă și electricitate pozitivă în fizică, descompunere și combinare în chimie, forțele de producție și relațiile de producție, clasele și lupta dintre clase în științele sociale, ofensiva și apărarea în știința militară, idealismul și materialismul, metafizica și dialectica în filozofie etc., — toate acestea formează obiectele de cercetare ale unor științe diferite tocmai în virtutea existenței unor contradicții specifice și a unei esențe specifice. Se înțelege că, fără a cunoaște ceea ce este general în contradicții, nu este posibil să descoperim cauzele generale sau bazele generale ale mișcării, ale dezvoltării fenomenelor. Dar fără a cerceta ceea ce este specific în contradicții nu este posibil să determinăm esența specifică, care deosebește un fenomen de celelalte, nu este posibil să scoatem la iveală cauzele specifice sau bazele specifice ale mișcării, ale dezvoltării fenomenelor, nu este posibil să deosebim fenomenele, nu este posibil să delimităm domeniile cercetării științifice.

Dacă luăm ordinea mișcării cunoașterii omenești, ea întotdeauna se lărgeste treptat de la cunoașterea singularului și specificului la cunoașterea a ceea ce este general. Oamenii cunosc întotdeauna, în primul rînd, esența specifică a multor fenomene diferite și numai după aceea pot trece la generalizare, pot cunoaște esența generală a fenomenelor. Numai după ce ai cunoscut o esență generală oarecare, călăuzindu-te după această cunoaștere generală și cercetînd ulterior diferite lucruri concrete care n-au fost încă cercetate sau n-au fost cercetate profund și găsind esența lor specifică, poți completa, îmbogăți și dezvolta cunoașterea acelei esențe generale, împiedicînd astfel ca această cunoaștere a esenței generale să se transforme în ceva împietrit și lipsit de viață. Acestea sînt cele două etape ale procesului cunoașterii: prima de la specific la general, a doua de la general la specific. Dezvoltarea cunoașterii omenești reprezintă întotdeauna o mișcare în spirală, fiecare ciclu ridicînd cunoașterea pe o treaptă mai înaltă și adîncind-o neconținut (dacă se respectă cu strictețe metoda științifică). Greșeala dogmaticilor noștri în această problemă constă în faptul că, pe de o parte, ei nu înțeleg că, numai cercetînd ceea ce este specific în contradicție și cunoscînd esența specifică a diferitelor lucruri, putem cunoaște în toată amploarea ceea ce este general în contradicție, putem cunoaște pe deplin esența generală a lucrurilor; iar pe de altă parte, în faptul că nu înțeleg că, după ce am cunoscut esența generală a lucrurilor, noi trebuie să continuăm cercetarea lucrurilor concrete care nu sînt încă profund studiate sau sînt lucruri nou apărute. Dogmaticii noștri sînt niște oameni nepăsători, care resping orice muncă laborioasă de cercetare a lucrurilor con-

crete, privesc adevărurile generale ca pe ceva căzut din cer, le transformă în ceva inaccesibil, în formule pur abstracte, neagă cu desăvârșire și răstoarnă cu capul în jos ordinea normală a cunoașterii adevărului de către oameni. Ei nu înțeleg de asemenea legătura reciprocă dintre cele două etape ale cunoașterii: de la specific la general și de la general la specific. Ei nu înțeleg de loc teoria marxistă a cunoașterii.

Trebuie să cercetăm nu numai contradicțiile specifice ale fiecărui sistem mare de forme de mișcare a materiei și esența determinată de aceste contradicții, dar și contradicțiile specifice ale fiecăreia din aceste forme de mișcare a materiei în fiecare etapă a îndelungatei sale căi de dezvoltare și esența fiecăreia dintre forme. Toate formele de mișcare în fiecare proces de dezvoltare real, iar nu imaginar, sînt calitativ diferite, și în munca noastră de cercetare trebuie să acordăm o atenție deosebită acestui moment; cu aceasta chiar trebuie să începem.

Contradicțiile calitativ diferite pot fi rezolvate numai prin metode calitativ diferite. De pildă, contradicția dintre proletariat și burghezie se rezolvă prin metoda revoluției socialiste. Contradicția dintre masele populare și orînduirea feudală se rezolvă prin metoda revoluției democratice. Contradicția dintre colonii și imperialism se rezolvă prin metoda războiului național-revoluționar. Contradicția dintre clasa muncitoare și țărănime în societatea socialistă se rezolvă prin metoda colectivizării și a mecanizării agriculturii. Contradicțiile din sînul partidului comunist se rezolvă prin metoda criticii și autocriticii. Contradicțiile dintre societate și natură se rezolvă prin metoda dezvoltării forțelor de producție. Pro-

cesul se schimbă, vechiul proces și vechile contradicții se lichidează, iau naștere un nou proces și noi contradicții și, corespunzător, se schimbă și metodele de rezolvare a contradicțiilor. Contradicțiile rezolvate de revoluția din februarie și de Revoluția din Octombrie din Rusia, la fel ca și metodele folosite în amândouă aceste revoluții pentru rezolvarea contradicțiilor, au fost fundamentale deosebite. Rezolvarea diferitelor contradicții prin metode diferite constituie un principiu pe care marxist-leniniștii trebuie să-l respecte cu strictețe. Dogmaticii însă nu respectă acest principiu, ei nu înțeleg deosebiriile dintre condițiile în care au loc diferitele revoluții, nu înțeleg, deci, că diferitele contradicții trebuie să fie rezolvate prin metode diferite, ei impun pretutindeni o schemă șablon, pe care o consideră ca nefiind supusă schimbării; iar aceasta nu poate decât să ducă revoluția la insuccese sau să strice cu desăvîrșire treaba, care pînă acum mergea bine.

Pentru a scoate la iveală trăsăturile specifice ale contradicțiilor din procesul de dezvoltare a unui fenomen oarecare în totalitatea lor și în legătura lor reciprocă, adică pentru a scoate la iveală esența procesului de dezvoltare a fenomenului, trebuie să scoatem la iveală trăsăturile specifice ale tuturor laturilor contradicțiilor pe care le conține acest proces, în caz contrar va fi imposibil să scoatem la iveală esența procesului; și acestui lucru trebuie să-i acordăm o mare atenție în munca noastră de cercetare.

Procesul de dezvoltare a fiecărui fenomen important conține un șir întreg de contradicții. De pildă, în procesul revoluției burghezo-democratice din China există contradicția dintre diferitele clase asuprite ale societății

chineze și imperialism, contradicția dintre masele populare și orînduirea feudală, contradicția dintre proletariat și burghezie, contradicția dintre țărănime și mica burghezie orășenească, pe de o parte, și burghezie, pe de altă parte, contradicțiile dintre diferitele clici dominante reacționare etc., — situația aici este extrem de complexă. Și nu numai că toate aceste contradicții își au caracterul lor specific și nu pot fi puse pe același plan, dar și ambele laturi ale fiecărei contradicții au și ele particularitățile lor, și nu pot fi nici ele tratate în mod identic. Noi, revoluționarii chinezi, trebuie să înțelegem caracterul specific al contradicțiilor nu numai în totalitatea lor, adică în legătura lor reciprocă, dar să și cercetăm toate laturile diferite ale contradicțiilor, deoarece numai așa putem înțelege totalitatea lor. A înțelege ambele laturi ale contradicției înseamnă a înțelege poziția deosebită ocupată de fiecare din laturi, a înțelege în ce forme concrete intră ele în relații de intercon condiționare și de opoziție, care sînt metodele concrete de luptă folosite de fiecare din laturi în legătura lor reciprocă și în opoziția lor, precum și după ruperea legăturii reciproce. Studiarea acestor probleme este foarte importantă. Tocmai acest lucru l-a avut în vedere Lenin atunci cînd a spus că analiza concretă a situației concrete constituie însăși esența, sufletul viu al marxismului¹⁰. Dogmaticii noștri calcă indicațiile lui Lenin, nu-și frămîntă niciodată creierii cu analiza unui fenomen oarecare, iar articolele și cuvîntările lor reprezintă invariabil repetări goale, abstracte ale unor scheme șablon și dau naștere în partidul nostru unui stil cît se poate de detestabil.

Atunci cînd cercetăm o problemă, oricare ar fi ea, sînt inadmisibile subiectivismul, unilateralitatea și super-

ficialitatea. Subiectivismul este nepriceperea de a aborda o problemă în mod obiectiv, adică de a o aborda din punct de vedere materialist, lucru despre care am mai vorbit în lucrarea „Cu privire la practică”. Unilateralitatea se manifestă în nepriceperea de a examina problemele sub toate aspectele, în înțelegerea numai a unuia dintre contrarii : de pildă, cînd oamenii înțeleg numai China, dar nu înțeleg Japonia, înțeleg numai partidul comunist, dar nu înțeleg gomindanul, înțeleg numai proletariatul, dar nu înțeleg burghezia, înțeleg numai țărănimea, dar nu înțeleg moșierimea, se orientează numai într-o situație favorabilă, dar nu se orientează într-o situație grea, înțeleg numai trecutul, dar nu înțeleg viitorul, înțeleg numai ceea ce este izolat, dar nu înțeleg totalitatea, înțeleg numai lipsurile, dar nu înțeleg realizările, înțeleg numai pe reclamant, dar nu înțeleg pe pîrit, înțeleg numai activitatea revoluționară ilegală, dar nu înțeleg activitatea revoluționară legală etc., — într-un cuvînt nu înțeleg particularitățile diferitelor laturi ale contradicțiilor. Iată ce înseamnă a aborda problema în mod unilateral sau a nu vedea întregul din cauza parțialului, a nu vedea pădurea din cauza copacilor. Procedînd în acest fel, nu se poate găsi o metodă de rezolvare a contradicțiilor, nu este posibil să se realizeze sarcinile revoluționare, nu se poate îndeplini munca încredințată, nu se poate desfășura în mod just lupta de opinii în partid. Sun-țzî¹¹, analizînd problemele războiului, a spus : „Cunoaște pe inamic și cunoaște-te pe tine însuși, și vei fi de neînvins”. El vorbea despre cele două părți beligerante. Vei Cien, care a trăit în epoca Tan, a spus : „De-i vei asculta pe toți, vei afla adevărul ; de vei da crezare unuia, nu vei ști nimic”¹², și el înțe-

legea caracterul defectuos al abordării unilaterale a problemelor. Dar tovarășii noștri adeseori abordează problemele în mod unilateral, și din această cauză de multe ori cad în situații dificile. Sun Țzian, eroul romanului „Șuihuciuian”¹³, a atacat de trei ori localitatea Ciuțziaciuan, dar din cauza necunoașterii situației și a metodei greșite de acțiune a fost înfrânt de două ori. Când însă a schimbat metoda de acțiune și, începînd prin a se informa asupra situației, a aflat sistemul labirintelor, a destrămat alianța dintre localitățile Lițziaciuan, Huțziaciuan și Ciuțziaciuan, a organizat o pîndă în lagărul adversarului și a folosit o metodă asemănătoare cu aceea a calului troian, despre care povestește o legendă străină, — cel de-al treilea atac al său a fost încununat de succes. Romanul „Șuihuciuian” conține o serie întreagă de exemple de folosire a dialecticii materialiste, printre care triplul atac împotriva localității Ciuțziaciuan este unul dintre cele mai bune. Lenin spune: „Pentru a cunoaște într-adevăr un obiect, trebuie să cuprindem, să studiem toate laturile sale, toate legăturile și «mijlocirile». Noi nu vom realiza niciodată pe deplin acest lucru, dar cerința multilateralității ne ferește de greșeli și anchilozare”¹⁴. Noi trebuie să ținem minte cuvintele lui.

Superficialitatea constă în aceea că oamenii nu țin seama nici de particularitățile contradicției în ansamblul ei, nici de particularitățile diferitelor laturi ale ei, neagă necesitatea unei pătrunderi adînci în esența lucrurilor și a unei studieri migăloase a particularităților contradicției, observă lucrurile de undeva de departe, înregistrează foarte aproximativ trăsăturile generale ale contradicției și încearcă îndată s-o rezolve (răspund la întrebări, tranșează controverse, duc o muncă oarecare,

conduc operații militare). Acest mod de a proceda atrage întotdeauna după sine consecințe triste.

Cauza pentru care tovarășii noștri care suferă de dogmatism și empirism fac greșeli rezidă în modul lor subiectivist, unilateral și superficial de a aborda lucrurile. Unilateralitatea și superficialitatea sînt tot subiectivism. Intrucît toate lucrurile care există în mod obiectiv sînt în realitate legate între ele și au legi interne, iar oamenii, în loc să oglindească în mod just acest lucru, examinează fenomenele într-un mod unilateral sau superficial, nu cunosc legătura reciprocă dintre ele și legile lor interne, — modul în care oamenii aceștia abordează lucrurile este subiectivist.

Trebuie să studiem nu numai particularitățile mișcării contradicțiilor în procesul general de dezvoltare a fenomenelor — în legătura lor reciprocă și luînd în considerație poziția fiecăreia din laturi ; diferitele etape ale acestui proces de dezvoltare își au propriile lor particularități, pe care de asemenea nu trebuie să le scăpăm din vedere.

Contradicția principală din procesul de dezvoltare a fenomenului și esența procesului, care este determinată de această contradicție principală, nu dispar înainte de încheierea procesului, dar situația în diferitele etape ale îndelungatului proces de dezvoltare a fenomenelor este adeseori diferită. Aceasta se întîmplă din cauză că, deși caracterul contradicției principale din procesul de dezvoltare a fenomenului și esența acestui proces nu se schimbă, totuși în diferitele etape ale îndelungatului proces de dezvoltare contradicția principală ia forme tot mai ascuțite. Totodată, din întreaga serie de contradicții mari și mici care sînt determinate de contradicția principală sau se află sub influența ei, unele se ascut, altele se

rezolvă sau se atenuează vremelnic sau parțial, iar altele apar din nou. Tocmai de aceea apar în proces diferite etape. Cine nu ia în seamă etapele procesului de dezvoltare a fenomenului nu este în stare să rezolve în modul cuvenit contradicțiile inerente acestui fenomen.

De pildă, atunci când capitalismul din epoca liberei concurențe s-a transformat în imperialism, natura celor două clase antagoniste — proletariatul și burghezia —, precum și esența burgheză a societății respective nu s-au schimbat de loc, dar contradicțiile dintre aceste două clase s-au ascuțit, au apărut contradicții între capitalul monopolist și capitalul nemonopolist, s-au ascuțit contradicțiile dintre metropole și colonii, s-au manifestat într-un mod deosebit de ascuțit contradicțiile dintre țările capitaliste, adică contradicțiile provocate de dezvoltarea inegală a diferitelor țări. Așa a apărut stadiul deosebit al capitalismului — stadiul imperialismului. Leninismul a devenit marxismul epocii imperialismului și a revoluției proletare tocmai pentru că Lenin și Stalin au dat acestor contradicții o explicație justă și au elaborat teoria și tactica justă a revoluției proletare, care este menită să le rezolve.

Dacă luăm procesul revoluției burghezo-democratice din China, care a început cu revoluția din 1911, vedem că și aici există câteva etape specifice. În special, perioada revoluției când în fruntea ei se afla burghezia și perioada când în fruntea revoluției a pășit proletariatul reprezintă două etape istorice cu totul diferite. Conducerea proletariatului a schimbat din rădăcini înfațișarea revoluției, a dus la o regrupare a forțelor de clasă, la o largă desfășurare a revoluției țărănești, a imprimat revoluției, îndreptată împotriva imperialismului și feu-

dalismului, un caracter consecvent, a creat posibilitatea transformării revoluției democratice în revoluție socialistă etc. Toate acestea erau imposibile în perioada revoluției cînd conducerea ei se afla în mîna burgheziei. Deși caracterul contradicției principale a întregului proces, adică caracterul acestui proces ca revoluție democratică antiimperialistă și anti-feudală (cealaltă latură a acestei contradicții: caracterul semicolonial și semifeudal al țării), nu s-a schimbat de loc, totuși în decursul acestei perioade îndelungate s-au petrecut astfel de evenimente mari ca: înfrîngerea revoluției din 1911 și instaurarea dominației militaristilor din nord, crearea primului front național unic și revoluția din 1924-1927, ruperea frontului unic și trecerea burgheziei în lagărul contrarevoluției, războaiele intestinale dintre noii militariști, războiul agrar revoluționar, crearea celui de-al doilea front național unic și războiul împotriva cîmpitorilor japonezi. Cu alte cuvinte, în decurs de douăzeci și ceva de ani au fost parcurse cîteva etape de dezvoltare, care s-au caracterizat prin aceea că unele contradicții se ascuțeau (de pildă războiul agrar revoluționar și invazia japoneză în cele patru provincii de nord-est ale Chinei), alte contradicții se rezolvau vremelnic în mod parțial, (de pildă lichidarea militaristilor din nord, confiscarea de către noi a pămînturilor moșierești), iar altele apăreau din nou (de pildă lupta dintre noii militariști, ocuparea de către moșieri a vechilor lor pămînturi, după ce noi am pierdut bazele revoluționare din China de sud) etc.

Atunci cînd studiem caracterul specific al contradicțiilor din diferitele etape ale procesului de dezvoltare a unui fenomen, trebuie nu numai să le examinăm în legă-

tura lor reciprocă și în totalitatea lor, dar și să le tratăm ținând seama de fiecare din laturile contradicțiilor în fiecare etapă de dezvoltare.

Să luăm, de pildă, gomindanul și partidul comunist: în măsura în care gomindanul (o latură) înfăptuia în perioada primului front unic cele trei principii politice fundamentale ale lui Sun Iat-sen — alianța cu Rusia sovietică, alianța cu partidul comunist și sprijinirea muncitorilor și țăranilor —, el era revoluționar, viabil și personifica alianța dintre diferitele clase în revoluția democratică. După 1927 gomindanul s-a transformat în contrariul său direct, într-un bloc reacționar al moșierilor și al marii burghezii. După evenimentele de la Sian din decembrie 1936 a început din nou în gomindan o cotitură în direcția încetării războiului civil și a unei alianțe cu partidul comunist în vederea luptei comune împotriva imperialismului japonez. Acestea sînt particularitățile gomindanului în cele trei etape. Apariția acestor particularități a fost determinată, firește, de o serie de cauze. Cît privește însă Partidul Comunist Chinez (cealaltă latură), apoi în perioada primului front unic el era încă tînăr și, deși a luptat eroic în fruntea revoluției din 1924-1927, a dat însă dovadă de lipsă de maturitate în înțelegerea caracterului, sarcinilor și metodelor revoluției. Tocmai de aceea cendusiismul, care a apărut în ultima perioadă a acestei revoluții, a avut posibilitatea să-și joace rolul său și a dus revoluția la înfringere. După 1927 partidul comunist a luptat eroic în fruntea războiului agrar revoluționar, a creat o armată revoluționară și baze revoluționare, dar a comis greșeli cu caracter aventurist, din care cauză armata și bazele au avut de suferit foarte serios. După 1935 par-

tidul comunist a lichidat aceste greșeli, a trecut în fruntea noului front anti-japonez unic și în prezent se desfășoară marea luptă. În actuala etapă partidul comunist este un partid care a trecut prin încercările a două revoluții și care posedă o bogată experiență. Acestea sînt particularitățile Partidului Comunist Chinez în cele trei etape. Apariția acestor particularități a fost și ea determinată de o serie de cauze. Fără a studia aceste particularități, nu putem înțelege particularitățile relațiilor reciproce dintre gomindan și partidul comunist în diferitele etape de dezvoltare: crearea frontului unic, ruperea frontului unic și din nou crearea frontului unic.

Dar, pentru a studia toate particularitățile ambelor partide, este necesar să abordăm această problemă încă și mai profund, — să studiem baza de clasă a ambelor partide și contradicțiile care au apărut pe această bază în diferite perioade între fiecare din aceste partide și celelalte părți. De pildă, gomindanul, în perioada primei alianțe cu partidul comunist, era, pe de o parte, în contradicție cu imperialismul străin, din care cauză el se ridica împotriva imperialismului, iar pe de altă parte, în contradicție cu masele populare dinăuntrul țării: în vorbe el făgăduia maselor muncitoare o mulțime de binefaceri, dar în fapt le-a dat infim de puțin sau nu le-a dat absolut nimic. Dar, în perioada în care gomindanul ducea război împotriva comuniștilor, el a luptat în alianță cu imperialismul și feudalismul împotriva maselor populare, a lichidat dintr-o trăsătură de condei toate drepturile cucerite de masele populare în revoluție, ascuțind astfel contradicția dintre el și masele populare. Acum, în perioada luptei împotriva cotropitorilor japonezi, datorită existenței contradicțiilor dintre gomindan

și imperialismul japonez, gomindanul, pe de o parte, este interesat în alianța cu partidul comunist, dar, pe de altă parte, nu-și slăbește cituși de puțin lupta și represiunile împotriva partidului comunist și a poporului chinez. Partidul comunist, însă, a mers și merge neconținut împreună cu masele populare în lupta împotriva imperialismului și feudalismului. Dar în perioada actuală a luptei împotriva cotropitorilor japonezi, dat fiind că gomindanul s-a pronunțat pentru rezistența împotriva cotropitorilor japonezi, partidul comunist a început să ducă o politică moderată față de gomindan și față de forțele feudale din țară. În virtutea tuturor acestor împrejurări, între cele două partide când se încheie o alianță, când se încinge o luptă, și chiar în perioadele de alianță se creează o situație complexă, când există simultan și alianță și luptă. Fără a studia particularitățile acestor laturi opuse, noi nu vom putea înțelege nu numai relațiile dintre fiecare din aceste două partide și celelalte părți, dar nici relațiile dintre aceste partide înseși.

De aici rezultă că atunci când studiem particularitățile oricăror contradicții — contradicțiile din diferitele forme de mișcare a materiei, contradicțiile din formele de mișcare în cadrul diferitelor procese de dezvoltare, diferitele laturi ale contradicțiilor în cutare sau cutare procese de dezvoltare, contradicțiile din procesele de dezvoltare în diferitele etape ale acestor procese, precum și diferitele laturi ale contradicțiilor în diferitele etape de dezvoltare —, atunci când studiem toate aceste particularități ale contradicțiilor, nu sînt admisibile aprecierile subiectiviste; aici este necesară o analiză concretă. Fără analiză concretă nu putem cunoaște nici un fel de

particularități ale contradicțiilor. Trebuie să ținem minte întotdeauna cuvintele lui Lenin: analiza concretă a situației concrete.

În domeniul acestei analize concrete, Marx și Engels au fost primii care ne-au dat modele minunate.

Cînd Marx și Engels au aplicat legea contradicției, inherentă fenomenelor, la studiul procesului social-istoric, ei au văzut contradicția dintre forțele de producție și relațiile de producție, contradicția dintre clasa exploatatorilor și clasa exploatatilor, precum și — generată de aceste contradicții — contradicția dintre baza economică și suprastructura politică, ideologică etc. Ei au văzut că aceste contradicții vor provoca inevitabil, în diferitele societăți împărțite în clase, revoluții sociale diferite prin caracterul lor.

Cînd Marx a aplicat această lege la studiul structurii economice a societății capitaliste, el a văzut că contradicția fundamentală a acestei societăți este contradicția dintre caracterul social al producției și forma privată a însușirii. Această contradicție se manifestă în contradicția dintre caracterul organizat al producției în diferite întreprinderi și caracterul neorganizat al producției în întreaga societate. În relațiile de clasă, această contradicție se manifestă în contradicția dintre clasa capitaliștilor și clasa proletarilor.

Din cauza mării diversități de fenomene și a caracterului nelimitat al dezvoltării, ceea ce într-un caz este general poate într-un alt caz determinat să devină particular. Și invers, ceea ce într-un caz determinat este particular poate într-un alt caz determinat să devină general. Contradicția dintre caracterul social al producției și proprietatea privată asupra mijloacelor de producție, con-

tradicție inerentă orînduirii capitaliste, este o contradicție generală pentru toate țările unde există și se dezvoltă capitalismul. Pentru capitalism această contradicție are un caracter general. Dar această contradicție — proprie capitalismului — reprezintă un fenomen inerent unei etape istorice determinate în dezvoltarea societății împărțite în clase în general și, din punctul de vedere al contradicției dintre forțele de producție și relațiile de producție în societatea împărțită în clase în general, această contradicție este o contradicție specifică. Dar, scoțînd la iveală caracterul specific al tuturor contradicțiilor societății capitaliste, Marx implicit a dezvăluit și mai adînc, și mai deplin, și mai multilateral caracterul general al contradicției dintre forțele de producție și relațiile de producție în societatea împărțită în clase.

Din cauză că particularul este legat de general, din cauză că fiecărui fenomen îi este inerent nu numai ceea ce este particular în contradicție, dar și ceea ce este general în ea, generalul există în particular. De aceea, atunci cînd studiem un anumit fenomen, trebuie să scoatem la iveală ambele aceste laturi și legătura lor reciprocă, să scoatem la iveală elementul particular și elementul general, care sînt inerente acelui fenomen, și legătura reciprocă dintre ele, să scoatem la iveală legătura reciprocă dintre acel fenomen și multe alte fenomene din afara lui. În celebra sa lucrare „Despre bazele leninismului”, Stalin, explicînd rădăcinile istorice ale leninismului, analizează situația internațională în care a luat naștere leninismul, analizează contradicțiile capitalismului, care în condițiile imperialismului au ajuns la ultima limită, arată cum aceste contradicții au dus la aceea că revoluția proletară a devenit o problemă a

practicii nemijlocite și s-au creat condițiile favorabile pentru un asalt direct împotriva capitalismului; mai mult, el analizează cauzele pentru care Rusia a devenit leagănul leninismului, de ce Rusia țaristă era atunci punctul unde se înnodau toate contradicțiile imperialismului și de ce tocmai proletariatul rus a putut să devină avangarda proletariatului revoluționar internațional.

Așadar, Stalin, analizînd acel element general care există în contradicțiile proprii imperialismului, a arătat că leninismul este marxismul epocii imperialismului și a revoluției proletare; analizînd acel element specific din aceste contradicții generale care era propriu imperialismului Rusiei țariste, el a explicat de ce tocmai Rusia a devenit patria teoriei și tacticii revoluției proletare; trebuie spus că acest element specific cuprindea în el și ceea ce era general în contradicțiile respective. Această analiză stalinistă este pentru noi un model de cunoaștere a specificului și a generalului în contradicții și a legăturii reciproce dintre unul și celălalt.

Marx și Engels, precum și Lenin și Stalin, vorbind despre aplicarea dialecticii la studiul fenomenelor obiective, au arătat întotdeauna că nu sînt admisibile nici un fel de aprecieri subiective, că este necesar ca, pornind de la condițiile concrete, inerente mișcării realității obiective, să descoperim în aceste fenomene contradicțiile concrete, să studiem situația concretă a laturilor contradicției și legătura reciprocă concretă a contrariilor. Dogmaticii noștri suferă neconținut eșecuri tocmai din cauză că le lipsește această metodă. Trebuie să tragem învățăminte din falimentul dogmaticilor și să ne însușim metoda științifică, deoarece altă metodă de cercetare nu există.

Raportul dintre caracterul general și caracterul specific al contradicției este raportul dintre ceea ce este general și ceea ce este singular. Universalitatea constă în existența contradicțiilor în toate procesele, în faptul că contradicțiile străbat toate procesele de la început pînă la sfîrșit: contradictorii sînt și mișcarea, și obiectul, și procesul, și gîndirea. A nega contradicția în fenomene înseamnă a nega totul. Aceasta este o lege universală, valabilă pentru toate timpurile și pentru toate țările, fără nici o excepție. De aceea contradicția este generală, absolută. Dar acest element general există prin ceea ce este singular, fără singular neputînd exista ceea ce este general. Poate oare să existe ceea ce este general dacă se exclude tot ceea ce este singular? Singularul apare în virtutea faptului că fiecărei contradicții îi sînt inerente particularități proprii. Tot ceea ce este singular este condiționat, vremelnic și deci relativ.

Această teză despre ceea ce este general și ceea ce este singular, despre absolut și relativ constituie chintesența problemei contradicțiilor, inerente fenomenelor; neînțelegerea acestei teze echivalează cu renunțarea la dialectică.

4. CONTRADICȚIA PRINCIPALĂ ȘI LATURA PRINCIPALĂ A CONTRADICȚIEI

În problema caracterului specific al contradicțiilor există încă două momente, care trebuie să fie examinate aparte, și anume: contradicția principală și latura principală a contradicției.

În fiecare proces complex de dezvoltare a fenomenelor există un șir întreg de contradicții, printre care se

află întotdeauna o contradicție principală; existența și dezvoltarea ei determină existența și dezvoltarea celorlalte contradicții și exercită o influență asupra lor.

De pildă, în societatea capitalistă cele două forțe antagoniste — proletariatul și burghezia — formează contradicția principală. Celelalte contradicții însă, ca, de pildă, contradicția dintre rămășițele clasei feudalilor și burghezie, contradicția dintre țăranii mici proprietari și burghezie, contradicția dintre proletariat și țăranii mici proprietari, contradicția dintre burghezia nemonopolistă și burghezia monopolistă, contradicția dintre democrația burgheză și fascism, contradicțiile dintre țările capitaliste, contradicțiile dintre imperialism și colonii și celelalte contradicții, sînt toate determinate de această contradicție principală și se află sub influența ei.

În țările semicoloniale, ca, de pildă, în China, relațiile dintre contradicția principală și contradicțiile neprincipale prezintă un tablou complex.

În cazul unui război de agresiune al imperialiștilor împotriva unei astfel de țări, diferitele clase ale acesteia, cu excepția unui mic mănunchi de trădători ai națiunii, pot să se unească vremelnic pentru a duce un război național împotriva imperialismului. În acest caz contradicția dintre imperialism și țara respectivă devine contradicția principală, iar toate contradicțiile dintre diferitele clase dinăuntrul acestei țări (inclusiv contradicția principală — contradicția dintre orînduirea feudală și masele populare) trec vremelnic pe planul al doilea și ocupă o situație subordonată. Această situație a fost caracteristică pentru războiul opiumului din 1840 din China, pentru războiul chino-japonez din 1894, pentru

războiul pe care l-au dus „boxerii“ în 1900, și este caracteristică pentru actualul război chino-japonez.

Intr-o altă situație, însă, contradicțiile își schimbă locurile. Când imperialismul nu recurge la asuprire prin forța armată, ci folosește metode de asuprire mai moderate — presiunea în domeniul politic, economic, cultural, precum și în celelalte domenii —, clasa dominantă a țării semicoloniale poate să capituleze în fața imperialismului, și atunci între ele ia naștere o alianță în vederea asupririi în comun a maselor populare. În acest caz masele populare recurg adesea la război civil ca formă de luptă împotriva blocului imperialiștilor și al clasei feudalilor, iar imperialismul, fără a recurge la acțiuni directe, folosește adeseori căi indirecte pentru a sprijini forțele reacționare ale țării semicoloniale în ceea ce privește asuprirea poporului. În aceste cazuri contradicțiile interne se ascut în mod deosebit. Această situație a fost caracteristică pentru războiul revoluționar din 1911, pentru războiul revoluționar din 1924-1927 și pentru războiul agrar revoluționar de zece ani de după 1927 din China. O situație analogă se observă și în cazul războaielor interne dintre diferitele clici cîrmuitoare reacționare din semicolonii, de pildă în războaiele dintre militariștii din China.

Cînd însă războiul revoluționar din țară ia astfel de proporții încît începe să amenințe însăși existența imperialismului și a agenturii lui — reacțiunea internă —, imperialismul, încercînd să-și mențină dominația, recurge adeseori, pe lîngă mijloacele arătate, și la alte mijloace: fie provocarea unei sciziuni în lagărul revoluției, fie invazia directă întreprinsă de forțe armate străine pentru a veni în ajutorul reacțiunii interne. În

aceste cazuri între imperialismul străin și reacțiunea internă din țară, care se grupează în mod absolut deschis la un pol, și masele populare, care stau la celălalt pol, ia naștere o contradicție principală, care determină sau influențează dezvoltarea celorlalte contradicții. Un exemplu de intervenție armată de acest fel este ajutorul acordat de diferitele țări capitaliste după Revoluția din Octombrie reacționarilor din Rusia. Un exemplu de scindare a frontului revoluționar este trădarea lui Cian Kai-și în 1927.

În orice caz este absolut neîndoielnic că în fiecare din diferitele etape de dezvoltare a procesului există numai o singură contradicție principală, care joacă rolul principal.

De aici rezultă că în orice proces, dacă acesta conține multe contradicții, există întotdeauna o contradicție principală, care joacă rolul principal, hotărâtor, în timp ce celelalte contradicții au o situație secundară și subordonată. Prin urmare, la studierea oricărui proces, dacă acesta este un proces complex, care conține mai mult de două contradicții, trebuie să căutăm să descoperim contradicția principală. După ce stabilim această contradicție principală este ușor să rezolvăm toate problemele. Aceasta este metoda pe care ne-a arătat-o Marx atunci când a studiat societatea capitalistă. Aceași metodă ne-o arată Lenin și Stalin atunci când cercetează imperialismul și criza generală a capitalismului, atunci când cercetează economia Uniunii Sovietice. Mii și mii de oameni de știință și practicieni nu înțeleg această metodă; urmarea este că ei orbecăiesc prin întuneric, nu pot găsi veriga centrală și de aceea nu pot găsi nici metoda de rezolvare a contradicțiilor.

Am spus mai sus că nu putem pune pe același plan toate contradicțiile existente într-un proces, că trebuie să delimităm în ele contradicția principală de contradicțiile secundare, cel mai important lucru fiind să sezișăm contradicția principală. Dar putem oare pune pe același plan ambele laturi ale diferitelor contradicții, fie că este vorba de contradicția principală, fie că este vorba de o contradicție secundară? Nu, nici asta nu putem. Laturile oricărei contradicții se dezvoltă totdeauna în mod inegal. Cîteodată se pare că între ele există un echilibru, dar aceasta este numai o situație vremenică și relativă; situația fundamentală o constituie dezvoltarea inegală. Dintre cele două laturi ale contradicției, una este neapărat principală, iar cealaltă secundară. Latura principală este aceea care joacă în contradicție rolul principal. Caracterul lucrurilor și fenomenelor este în linii generale determinat de latura principală a contradicției, care are o situație dominantă.

Dar această situație a laturilor contradicției nu rămîne neschimbată — latura principală și latura neprincipală a contradicției se transformă una în cealaltă și corespunzător se schimbă și caracterul fenomenelor. Dacă într-un anumit proces sau într-o anumită etapă de dezvoltare a contradicției latura ei principală este A, iar latura neprincipală — B, apoi într-o altă etapă de dezvoltare sau într-un alt proces de dezvoltare situația laturilor se schimbă reciproc — se schimbă în funcție de gradul de schimbare a raportului de forțe dintre ambele laturi antagoniste ale contradicției din procesul de dezvoltare a fenomenului.

Noi spunem adeseori că „noul vine să ia locul vechiului“. Înlocuirea vechiului prin nou este o lege

generală și de nebiruit a universului. Transformarea unui fenomen în altul printr-un salt, care se produce sub diferite forme potrivit caracterului fenomenului însuși și condițiilor în care el se află, — este tocmai procesul de înlocuire a vechiului prin nou. Orice fenomen conține o contradicție între nou și vechi, contradicție care dă naștere unei lupte multiforme și complexe. În urma acestei lupte, noul crește și se ridică la rolul de element predominant; vechiul însă descrește și intră în faza de dispariție; iar de îndată ce noul învinge vechiul, vechiul fenomen cu calitatea lui se transformă într-un fenomen nou, cu propria lui calitate nouă. De aici rezultă că calitatea lucrurilor sau fenomenelor este determinată în linii generale de latura principală a contradicției, latură care ocupă o situație dominantă. Când latura principală a contradicției, care ocupă o situație dominantă, suferă o schimbare, se schimbă corespunzător și calitatea fenomenului.

Capitalismul, care în societatea veche, feudală, ocupa o situație subordonată, devine în societatea capitalistă forța dominantă; corespunzător se schimbă și caracterul societății — din societate feudală ea se transformă în societate capitalistă. Feudalismul, însă, în societatea nouă, capitalistă, se transformă din forță dominantă, în trecut, în forță subordonată, iar apoi piere treptat. Așa s-a întâmplat, de pildă, în Anglia și în Franța. O dată cu dezvoltarea forțelor de producție burgheză se transformă dintr-o clasă nouă, care a avut un rol progresist, într-o clasă veche, care are un rol reacționar, și în cele din urmă este răsturnată de proletariat și se transformă într-o clasă expropriată și lipsită de putere. Această clasă va pieri și ea cu timpul.

Proletariatul, care numericeste întrece cu mult burghezia și care crește o dată cu burghezia, dar se află sub dominația ei, reprezintă o forță nouă; ocupînd la început o situație dependentă de burghezie, el crește treptat, se întărește și se transformă într-o clasă independentă, care joacă rolul conducător în istorie, o clasă care în cele din urmă vine la putere și devine dominantă. O dată cu aceasta, caracterul societății se schimbă — din societate veche, capitalistă, ea se transformă în societate nouă, socialistă. Aceasta este calea pe care a și străbătut-o Uniunea Sovietică și pe care vor merge inevitabil toate celelalte țări.

Cît privește China, în procesul contradictoriu al transformării ei într-o semicolonie, situația dominantă o ocupă imperialismul. Imperialismul asuprește poporul chinez, iar China, dintr-o țară independentă, s-a transformat într-o semicolonie. Dar situația se va schimba inevitabil: în condițiile luptei, forțele care au crescut în rîndurile poporului chinez sub conducerea proletariatului vor transforma inevitabil China dintr-o semicolonie într-un stat independent, iar imperialismul va fi răsturnat. Vechea Chină se va transforma inevitabil într-o Chină nouă.

Transformarea Chinei vechi într-una nouă cuprinde în sine și o schimbare în situația forțelor vechi, feudale, și a forțelor noi, populare. Clasa veche, feudalo-moșierească, va fi răsturnată; ea se va transforma dintr-o clasă dominantă într-o clasă subordonată și va pieri și ea treptat. Poporul, însă, sub conducerea proletariatului, se va transforma din subordonat în dominant. O dată cu aceasta, caracterul societății chineze se va schimba, adică societatea veche, semicolonială, semi-

feudală, se va transforma într-o societate nouă, democratică.

Transformări de felul acesta au mai avut loc în trecut. Dinastia manciuriană, care a stăpinit în China aproape 300 de ani, a fost răsturnată în timpul revoluției din 1911, și „Tunmînhuei“-ul revoluționar, condus de Sun Iat-sen, a cucerit la un moment dat victoria. În războiul revoluționar din 1924—1927, forțele revoluționare unite ale gomindanului și ale partidului comunist au devenit în sudul Chinei din slabe puternice și au reușit victorii în Campania din nord, iar militariștii din nord, altădată de temut, au fost răsturnați. În 1927, sub loviturile primite din partea reacțiunii gomindaniste, forțele populare conduse de partidul comunist s-au împușinat simțitor, dar, după ce și-au curățit rîndurile de oportunism, au crescut iarăși și s-au întărit treptat. Pe teritoriul bazelor revoluționare, conduse de partidul comunist, țărani din supuși s-au transformat în stăpînitori, iar moșierii au suferit o transformare inversă. Astfel în lume are loc în permanență înlocuirea vechiului prin nou, se săvîrșește în permanență lichidarea vechiului și apariția noului, pieirea vechiului și nașterea noului sau dispariția vechiului și dezvoltarea noului.

Uneori în lupta revoluționară greutățile precumpănesc asupra condițiilor favorabile; în acest caz greutățile constituie latura principală, iar condițiile favorabile — latura secundară a contradicției. Dar prin eforturile revoluționarilor se reușește treptat să se învingă greutățile, să se creeze o situație nouă, favorabilă, și atunci situația nefavorabilă cedează locul situației favorabile. Așa s-a întîmplat după înfrîngerea revoluției din China în 1927, așa s-a întîmplat și cu Armata roșie a

Chinei în timpul Marelui marș. Și în actualul război chino-japonez China se află din nou într-o situație grea, dar noi putem s-o schimbăm, să obținem o schimbare radicală în situația părții chineze și a celei japoneze. În condiții inverse, o situație favorabilă se poate transforma într-o situație nefavorabilă dacă revoluționarii comit greșeli. Victoria reputată în revoluția din 1924—1927 s-a transformat într-o înfrângere. În 1934 au fost pierdute în întregime bazele revoluționare create după 1927 într-o serie de provincii din China de sud.

La fel stau lucrurile și cu contradicția care există în mișcarea de la necunoaștere la cunoaștere în cazul însușirii științelor. La început, când abia începem studiul marxismului, există o contradicție între necunoașterea sau cunoașterea limitată de către noi a marxismului și cunoașterea marxismului. Dar, studiind în mod sîrguincios, putem obține transformarea necunoașterii în cunoaștere, transformarea cunoștințelor slabe în cunoștințe temeinice, transformarea nepriceperii de a aplica marxismul într-o liberă aplicare a lui.

Unii cred că există contradicții la care această regulă nu se aplică de loc; de pildă, dacă în contradicția dintre forțele de producție și relațiile de producție latura principală o constituie forțele de producție, dacă în contradicția dintre teorie și practică latura principală o constituie practica, iar în contradicția dintre baza economică și suprastructură latura principală o constituie baza economică, apoi situația laturilor, chipurile, nu se schimbă reciproc. Aceasta este o concepție proprie materialismului mecanist, iar nu materialismului dialectic. Firește, forțele de producție, practica și baza economică joacă în genere rolul principal, hotărîtor, iar cine nu

recunoaște acest lucru nu este materialist. Dar trebuie de asemenea să recunoaștem că în anumite condiții și relațiile de producție, teoria și suprastructura, la rîndul lor, joacă rolul principal, hotărîtor. Cînd fără schimbarea relațiilor de producție forțele de producție nu se pot dezvolta mai departe, schimbarea relațiilor de producție începe să joace rolul principal, hotărîtor. Cînd, folosind cuvintele lui Lenin, „fără teorie revoluționară nu poate să existe nici mișcare revoluționară”¹⁵, crearea și răspîndirea teoriei revoluționare începe să joace rolul principal, hotărîtor. Cînd trebuie să îndeplinim o muncă oarecare (indiferent care), dar pentru aceasta nu există o orientare precisă, o metodă, un plan sau o directivă precisă, atunci elaborarea orientării, metodei, planului sau directivei devine lucrul principal, hotărîtor. Cînd suprastructura politică, culturală etc. împiedică dezvoltarea bazei economice, transformările politice și culturale devin lucrul principal, hotărîtor. Păcătuiesc oare aceste teze împotriva marxismului? Nu, nu păcătuiesc. Pentru că noi considerăm că în mersul general al dezvoltării istorice, principiul material determină principiul spiritual, existența socială determină conștiința socială, dar în același timp noi recunoaștem, și trebuie să recunoaștem, că la rîndul lor principiul spiritual acționează asupra celui material, conștiința socială acționează asupra existenței sociale, suprastructura acționează asupra bazei economice. Prin aceasta noi nu păcătuim împotriva materialismului, ci, respingînd materialismul mecanist, apărăm materialismul dialectic.

A renunța, atunci cînd studiem problema caracterului specific al contradicțiilor, la examinarea unor probleme ca : contradicția principală și contradicțiile neprin-

cipale într-un proces dat și latura principală și cea neprincipală în contradicție, adică a renunța la cercetarea acestor deosebiri care există în contradicții, înseamnă a cădea în abstracții și a nu fi în stare să înțelegem în mod concret ce se întâmplă cu contradicțiile, înseamnă, deci, și a nu fi în stare să găsim metoda justă de rezolvare a contradicțiilor. Aceste deosebiri care au loc în contradicții, aceste trăsături specifice ale lor se explică prin dezvoltarea inegală a laturilor contradicției. În lume nimic nu se dezvoltă în mod absolut egal, și noi trebuie să luptăm împotriva teoriei dezvoltării egale, sau teoriei echilibrului. Totodată, forța noului, care vine să ia locul vechiului, se manifestă tocmai în dezvoltarea inegală a laturilor contradicției și în schimbările pe care le suferă latura principală și cea neprincipală a contradicției în procesul de dezvoltare. Studiarea diferitelor stări de inegalitate în dezvoltarea contradicțiilor, studiarea contradicției principale și a contradicțiilor neprincipale, a laturii principale și a celei neprincipale în contradicție constituie una dintre metodele importante prin care un partid revoluționar își stabilește strategia și tactica sa politică și militară, și trebuie să fie obiectul atenției încordate a tuturor comunistilor.

5. IDENTITATEA ȘI LUPTA CONTRARIILOR

După ce am clarificat problema caracterului general și a caracterului specific al contradicției, trebuie să trecem la studiul problemei identității și luptei contrariilor.

Identitatea, unitatea, coincidența, întrepătrunderea, interdependența (sau intercondiționarea), legătura reciprocă sau interacțiunea — toți aceștia sînt termeni dife-

riți pentru una și aceeași noțiune, care se reduce la două teze :

1) fiecare din cele două laturi ale oricărei contradicții în procesul de dezvoltare a fenomenelor presupune existența celeilalte laturi, opuse ei, ambele laturi coexistînd în unic ;

2) în anumite condiții fiecare din cele două laturi opuse se transformă în contrariul ei.

Aceasta se și numește identitate.

Lenin spune : „*Dialectica* este învățătura despre felul cum pot fi și cum sînt (cum devin) *identice contrariile*, — în ce condiții ele sînt identice, transformîndu-se unul în celălalt, — de ce mintea omului nu trebuie să considere aceste contrarii ca lucruri lipsite de viață, pietrificate, ci ca lucruri vii, condiționate, mobile, care se transformă unul în celălalt“¹⁶.

Care este sensul acestor cuvinte ale lui Lenin ?

În toate procesele și întotdeauna contrariile se exclud reciproc, luptă reciproc, se contrapun reciproc. Și procesele de dezvoltare a tuturor fenomenelor din lume și gîndirea omului conțin laturi contradictorii de acest fel ; excepții nu există aici. Într-un proces simplu există numai o singură pereche de contrarii, dar în procesele complexe există mai multe perechi. Aceste perechi de contrarii, la rîndul lor, intră în contradicție între ele. Așa este natura tuturor fenomenelor lumii obiective și ale gîndirii omenești, așa ia naștere mișcarea lor.

Rezultă că contrariile sînt extrem de neidentice, că ele sînt departe de a forma o unitate ; de ce vorbim atunci despre identitatea sau unitatea lor ?

Fapt este că laturile contradictorii nu pot exista izolate una de cealaltă. Dacă lipsește una din cele două

laturi opuse, contradictorii, dispar condițiile de existență și pentru cealaltă latură. Gândiți-vă : poate oare să existe în mod izolat vreunul din fenomenele contrare unul altuia sau vreuna din noțiunile contrare ca semnificație, care iau naștere în conștiința omului ? Fără viață nu există moarte ; fără moarte nu există viață. Fără sus nu există jos ; fără jos nu există sus. Fără nenorocire nu există fericire ; fără fericire nu există nenorocire. Fără ușor nu există greu ; fără greu nu există ușor. Fără moșier nu există arendaș ; fără arendaș nu există moșier. Fără burghezie nu există proletariat ; fără proletariat nu există burghezie. Fără asupraire națională imperialistă nu există colonii și semicolonii ; fără colonii și semicolonii nu există asupraire națională imperialistă. Așa stau lucrurile cu toate contrariile. În anumite condiții, ele, pe de o parte, se contrapun unul altuia, iar pe de altă parte sînt legate reciproc, se întrepătrund, depind unele de altele. Aceasta se și numește identitate. Tuturor laturilor contradictorii le este proprie în anumite condiții neidentitatea, de aceea ele se și numesc contrarii. Dar totodată între ele există și identitate, și de aceea ele sînt legate reciproc. Tocmai la aceasta se referă cuvintele lui Lenin că dialectica studiază „cum pot fi și cum sînt (cum devin) *identice contrariile*...”. Cum pot fi ? Apoi în virtutea faptului că existența lor este condiționată reciproc. Aceasta este prima semnificație a noțiunii „identitate”.

Dar este oare suficient să spunem că existența ambelor laturi ale contradicției este condiționată reciproc, că între ele există identitate și că de aceea ele coexistă în unitate ? Nu, nu este suficient. Chestiunea nu se mărginește numai la faptul că ambele laturi ale contradic-

ției se condiționează reciproc: și mai important este faptul că contrariile se transformă unul în celălalt. Aceasta înseamnă că în anumite condiții fiecare din cele două laturi contrare, inerente fenomenului, se transformă în contrariul ei, trece în situația pe care o ocupă latura opusă ei. Aceasta este cea de-a doua semnificație a noțiunii „identitatea contrariilor“.

Dar de ce există și aici identitate? Priviți: prin revoluție proletariatul se transformă din clasă subordonată în clasă dominantă, iar burghezia, care a dominat pînă atunci, se transformă în clasă subordonată, trece în situația pe care o ocupa antipodul ei. În Uniunea Sovietică acest lucru s-a și întîmplat, și așa se va întîmpla în întreaga lume. Se pune întrebarea: dar cum s-ar putea produce asemenea schimbări, dacă între aceste contrarii n-ar exista în anumite condiții legătură și identitate?

Gomindanul, care într-o anumită etapă din istoria Chinei a jucat un oarecare rol pozitiv, din cauza naturii de clasă inerente lui și a făgăduielilor imperialismului (acestea sînt condițiile) a trecut după 1927 pe calea contrarevoluției, iar datorită ascuțirii contradicțiilor chino-japoneze și a politicii de front unic duse de partidul comunist (acestea sînt condițiile) a fost nevoit să se pronunțe pentru rezistență împotriva Japoniei. Între contrarii, care se transformă unul în celălalt, există o anumită identitate.

În aceasta constă și va consta procesul revoluției agrare pe care noi o înfăptuim: clasa moșierilor, care stăpînește pămîntul, se transformă într-o clasă lipsită de pămînt, iar țăranii lipsiți de pămînt devin mici proprietari care au primit pămînt. Prezența și lipsa, dobîn-

direa și pierderea sînt în anumite condiții legate reciproc, între ele există o identitate. În condițiile socialismului, proprietatea privată a țăranilor se va transforma, la rîndul ei, în proprietate obștească în cadrul agriculturii socialiste; acest lucru s-a și întîmplat în Uniunea Sovietică și se va întîmpla în întreaga lume. Între proprietatea privată și proprietatea obștească există o punte, care duce de la un țărm la celălalt; în filozofie aceasta se numește identitate, transformare reciprocă, interpătrundere.

Întărirea dictaturii proletariatului sau a dictaturii poporului înseamnă pregătirea condițiilor pentru lichidarea acestei dictaturi și pentru trecerea pe o treaptă superioară, cînd statul ca atare dispare. Crearea și dezvoltarea partidului comunist înseamnă pregătirea condițiilor pentru dispariția partidului comunist și a tuturor partidelor politice în general. Crearea armatei revoluționare, condusă de partidul comunist, și ducerea războiului revoluționar înseamnă pregătirea condițiilor pentru a se pune pentru totdeauna capăt războiului. Acestea sînt o serie întreagă de contrarii, care în același timp se condiționează reciproc.

Se știe că războiul și pacea sînt fenomene care se transformă unul în celălalt. Războiul se transformă în pace; de pildă, primul război mondial s-a transformat în pacea de după război; războiul civil din China a încetat acum, și în țară a fost instaurată pacea. Pacea se transformă în război; de pildă, în 1927, colaborarea dintre gomindan și partidul comunist s-a transformat în război; este posibil ca și actuala situație internațională pașnică să se transforme într-un al doilea război mondial. De ce se întîmplă aceasta? Pentru că în socie-

tatea împărțită în clase, asemenea fenomene contradictorii ca războiul și pacea sînt în anumite condiții legate reciproc.

Toate contrariile se află în legătură reciprocă, și nu numai că în anumite condiții ele coexistă în unic, dar în alte condiții determinate ele se transformă unul în celălalt — aceasta este semnificația noțiunii „identitatea contrariilor“ în accepția ei deplină. Tocmai despre aceasta spune Lenin: „... Cum pot fi și cum sînt (cum devin) *identice contrariile*, — în ce condiții ele sînt identice, transformîndu-se unul în celălalt...“.

„...De ce mintea omului nu trebuie să considere aceste contrarii ca lucruri lipsite de viață, pietrificate, ci ca lucruri vii, condiționate, mobile, care se transformă unul în celălalt?“ Pentru că așa sînt într-adevăr lucrurile și fenomenele existente în mod obiectiv. Unitatea sau identitatea laturilor contradictorii ale unui fenomen care există în mod obiectiv nu este niciodată lipsită de viață, pietrificată, ci este vie, condiționată, mobilă, vremelnică, relativă; toate contrariile în anumite condiții se transformă unul în celălalt; și reflec-tarea acestei situații în gîndirea omenească constituie concepția materialist-dialectică marxistă despre lume. Numai clasele dominante reacționare de astăzi și din trecut, precum și metafizica aflată în slujba lor consideră contrariile nu ca lucruri vii, condiționate, mobile, care se transformă unul în celălalt, ci ca lucruri lipsite de viață și pietrificate, propagînd pretutindeni această concepție greșită și inducînd în eroare masele populare în scopul prelungirii propriei lor dominații. Comuniștii au sarcina să demaște ideile greșite ale reacționarilor

și metafizicienilor, să propage dialectica inerentă fenomenelor, să ajute la transformarea unui fenomen în altul — în numele realizării țelurilor revoluționare.

Cînd spunem că în anumite condiții există o identitate a contrariilor, avem în vedere faptul că aceste contrarii sînt reale, concrete și că transformarea unuia din ele în celălalt este și ea reală și concretă. Dacă luăm diferitele transformări care se întîlnesc în mituri, ca, de pildă, în mitul din cartea „Șan hai țzin“¹⁷, în care se povestește cum Cua Fu a alergat după soare, sau în mitul din cartea „Huainan-țzi“, care descrie cum eroul I¹⁸ a ucis cu arcul nouă sori, sau despre cele 72 de transformări ale lui Sun U-cun din cartea „Si iu țzi“¹⁹ și despre transformarea spiritelor și vulpilor în oameni din cartea „Liao Ciai ci i“²⁰ etc., — apoi transformările reciproce ale contrariilor în aceste mituri sînt niște transformări naive, fantastice, rodul imaginației subiective a oamenilor, sugerat de transformările a nenumărate și variate contrarii reale; ele nu sînt cîtuși de puțin schimbări reale, care s-au produs cu niște contrarii concrete. Marx a spus: „Orice mitologie învinge și domină și modelează forțele naturii în imaginație și prin imaginație: dispare deci o dată cu dominația reală asupra lor“²¹. Deși aceste povestiri despre nenumărate transformări, care figurează în mituri (și în basme), pot procura oamenilor plăcere, întrucît ele descriu cum oamenii înving forțele naturii, și în plus cele mai bune dintre ele au „un farmec veșnic“ (*Marx*), totuși miturile au fost create nu pe baza unor situații concrete, determinate, care izvorăsc din unitatea și lupta contrariilor, și de aceea ele nu constituie o oglindire științifică a realității. Aceasta înseamnă că laturile care

formează în mituri sau în basme contradicții n-au posedat o unitate reală; această unitate este numai imaginară. Dialectica marxistă oglindește însă în mod științific unitatea existentă în transformările reale.

De ce oul poate să se transforme într-un pui, în timp ce piatra nu se poate transforma într-un pui? De ce între război și pace există o legătură reciprocă, în timp ce între război și piatră nu există o asemenea legătură reciprocă? De ce omul poate să nască numai un om, iar nu altceva? Nu este vorba aici de altceva decât de faptul că unitatea contrărilor este posibilă numai în anumite condiții necesare. Fără anumite condiții necesare, nu poate exista nici un fel de unitate.

De ce revoluția burghezo-democratică din februarie 1917 din Rusia s-a transformat direct în Revoluția socialistă proletară din Octombrie, în timp ce revoluția burgheză din Franța nu s-a transformat direct în revoluție socialistă și Comuna din Paris din 1871 a suferit în cele din urmă o înfrângere? De ce Mongolia și Asia centrală, cu felul lor de trai nomad, trec direct la socialism? De ce revoluția chineză poate să evite calea capitalistă și să treacă direct la socialism, să nu meargă pe vechea cale istorică a țărilor occidentale, să nu parcurgă etapa dictaturii burgheze? Toate acestea nu se explică altfel decât prin condițiile concrete ale fiecărei perioade date. Dacă în procesul de dezvoltare a fenomenului s-au cōpt deja anumite condiții necesare, atunci iau naștere anumite contrarii, iar aceste contrarii (o pereche sau mai multe) se condiționează reciproc și se transformă unul în celălalt. Altfel toate acestea ar fi cu neputință.

Așa stau lucrurile cu problema identității. Dar ce

este lupta ? Care este corelația dintre identitate și luptă ?

Lenin spune : „Unitatea (coincidența, identitatea, acțiunea echivalentă) a contrariilor este condiționată, vremelnică, trecătoare, relativă. Lupta dintre contrarii, care se exclud reciproc, este absolută, cum absolută este dezvoltarea, mișcarea“²².

Despre ce vorbește aici Lenin ?

Despre faptul că toate procesele au un început și un sfârșit, că ele toate se transformă în contrariile lor. Constanța tuturor proceselor este relativă, în timp ce variabilitatea, care se exprimă prin transformarea unui proces în altul, este absolută.

Oricărui fenomen în mișcarea lui îi sînt proprii două stări : starea de repaus relativ și starea de schimbare absolută. Aceste două stări sînt determinate de lupta reciprocă dintre cele două principii contrare pe care le conține însuși fenomenul. Cînd fenomenul în mișcarea lui se află în prima stare, el suferă numai schimbări cantitative, iar nu calitative, și aceasta se manifestă într-un repaus aparent. Cînd însă fenomenul în mișcarea lui se află în cea de-a doua stare, datorită faptului că în timpul cît el se afla în prima stare schimbările cantitative atinseseră un anumit punct culminant, în el se produce o dezmembrare a unicului, apare o schimbare calitativă, și aceasta se manifestă în schimbări vădite. Unitatea, coeziunea, alianța, armonia, stabilitatea, echilibrul, stăgnarea, repausul, constanța, uniformitatea, condensarea, atracția etc., pe care le observăm în viața de toate zilele, toate acestea sînt manifestări ale lucrurilor aflate în stare de schimbare cantitativă, în timp ce dezmembrarea unicului și tulburarea stării de coeziune, alianță, armonie, stabilitate, echilibru, stag-

nare, repaus, constanță, uniformitate, condensare, atracție și trecerea lor în starea contrară reprezintă manifestări ale lucrurilor aflate în stare de schimbare calitativă, schimbare care se produce cu prilejul transformării unui proces în altul. Lucrurile, fenomenele trec neconținut din prima stare în cea de-a doua; totodată lupta contrariilor există în ambele stări, iar rezolvarea contradicției se săvârșește prin a doua stare. Iată de ce unitatea contrariilor este condiționată, vremelnică, relativă, în timp ce lupta contrariilor, care se exclude reciproc, este absolută.

Am spus mai sus că între contrarii există o identitate, și de aceea ele pot coexista în unic și se pot transforma unul în celălalt; totul este în funcție de condiții, adică în anumite condiții contrariile pot ajunge la unitate și se pot transforma unul în celălalt; fără aceste condiții determinate nu este posibilă formarea contrariilor, nu este posibilă coexistența lor și nu este posibilă transformarea unuia în celălalt. Unitatea contrariilor ia naștere numai în anumite condiții, și de aceea unitatea este condiționată, relativă. În același timp noi spunem că lupta contrariilor străbate întregul proces de la început până la sfârșit și duce la transformarea unui proces în altul; lupta contrariilor există pretutindeni, fără excepție, și de aceea ea este necondiționată, absolută.

Îmbinarea unității condiționate și relative cu lupta necondiționată și absolută formează mișcarea contradictorie a tuturor fenomenelor.

Noi, chinezii, spunem adesea: „Sînt contrare, dar se generează reciproc”²³. Aceasta înseamnă că între contrarii există o identitate. Aceste cuvinte conțin dialectică, ele contrazic metafizica. „Sînt contrare” înseamnă că

contrariile se exclud unul pe altul sau luptă unul împotriva celuilalt; „se generează reciproc“ înseamnă că în anumite condiții contrariile sînt legate între ele și ajung la unitate. Totodată în sînul unității se desfășoară o luptă, și fără luptă nu există unitate.

În unitate există luptă, în specific — universalul, în singular — ceea ce este general; folosind cuvintele lui Lenin, „...în relativ există absolutul“²⁴.

6. LOCUL ANTAGONISMULUI ÎN ȘIRUL CONTRADICȚIILOR

Atunci cînd cercetăm problemele luptei contrariilor, se pune întrebarea: ce este antagonismul? La această întrebare răspundem: antagonismul este una din formele luptei contrariilor, dar nu forma ei universală.

Istoria omenirii cunoaște antagonismul dintre clase, care este o manifestare specifică a luptei contrariilor. Dacă vorbim despre contradicția dintre clasa exploatatorilor și clasa exploatărilor, apoi atît în societatea sclavagistă cît și în cea feudală și în cea capitalistă ambele aceste clase opuse coexistă timp îndelungat în cadrul aceleiași societăți. Ele duc o luptă între ele; dar numai atunci cînd dezvoltarea contradicției dintre ele atinge un anumit stadiu, lupta aceasta ia forma unui antagonism fățiș, care în procesul dezvoltării sale se transformă în revoluție. La fel are loc în societatea împărțită în clase trecerea de la pace la război.

Intr-o bombă — înainte de explodarea ei — contrariile, în virtutea anumitor condiții, coexistă vremelnic în unic. Și numai la apariția unor condiții noi (aprinderea) se produce explozia. O situație analogă există și în toate fenomenele naturii, în care, în ultimă instanță,

rezolvarea vechii contradicții și nașterea alteia noi are loc sub formă de ciocnire deschisă. Este extrem de important să ne însușim această teză. Ea ne ajută să înțelegem că în societatea împărțită în clase revoluțiile și războaiele revoluționare sînt inevitabile, că fără aceasta nu este posibil să se facă un salt în dezvoltarea societății, nu este posibilă răsturnarea clasei dominante reacționare, pentru ca poporul să ia puterea în mîinile sale. Comuniștii trebuie să demaște propaganda mincinoasă a reacționarilor, care afirmă că revoluția socială nu este necesară și nu este posibilă; comuniștii trebuie să urmeze ferm teoria marxist-leninistă a revoluției sociale, ajutînd poporul să înțeleagă că revoluția socială nu numai că este absolut necesară, dar este și pe deplin posibilă; istoria întregii omeniri și victoria repurtată în Uniunea Sovietică confirmă acest adevăr științific.

Dar noi trebuie să studiem în mod concret diferitele manifestări ale luptei contrariilor, fără a proceda la o aplicare nepotrivită a formulei sus-citate la toate fenomenele. Contradicțiile și lupta sînt universale, absolute, dar metodele de rezolvare a contradicțiilor, adică formele luptei, diferă în virtutea caracterului diferit al contradicțiilor; unele contradicții au caracterul unui antagonism fățiș, altele nu. Potrivit cu dezvoltarea concretă a fenomenelor, unele contradicții care la început sînt neantagoniste devin antagoniste, iar unele contradicții care la început sînt antagoniste devin neantagoniste.

În condițiile societății împărțite în clase, contradicțiile dintre concepțiile juste și concepțiile greșite din rîndurile partidului comunist, așa cum s-a spus mai sus, constituie reflectarea în partid a contradicțiilor de

clasă din societate. În perioada inițială sau în unele probleme aceste contradicții nu se manifestă întotdeauna dintr-o dată ca antagoniste. Dar o dată cu dezvoltarea luptei de clasă, aceste contradicții pot deveni antagoniste. Istoria P.C. (b) al U.R.S.S. ne-a arătat că în perioada inițială contradicțiile dintre concepțiile juste ale lui Lenin și Stalin și concepțiile greșite ale lui Troțki, Buharin și ceilalți nu se manifestaseră încă într-o formă antagonistă, dar ulterior ele au devenit antagoniste. Imprejurări analoge au existat și în istoria Partidului Comunist Chinez. Contradicțiile dintre concepțiile juste ale multor tovarăși din partidul nostru și concepțiile greșite ale lui Cen Du-siu, Cian Go-tao și alții nu s-au manifestat nici ele în perioada inițială într-o formă antagonistă, dar ulterior ele au devenit antagoniste. În prezent contradicțiile dintre concepțiile juste și concepțiile greșite din sînul partidului nostru nu se manifestă într-o formă antagonistă, și dacă tovarășii care au comis greșeli vor putea să le îndrepte, aceste contradicții nu vor deveni antagoniste. De aceea partidul, pe de o parte, trebuie să ducă o luptă aspră împotriva concepțiilor greșite, dar pe de altă parte trebuie să dea tovarășilor care au comis greșeli posibilitatea deplină să-și dea seama de ele. În această situație o luptă excesiv de aspră este, firește, cu totul neindicată. Dacă însă persoanele care au comis greșeli vor stărui în greșelile lor și le vor agrava, aceste contradicții pot deveni antagoniste.

Contradicțiile economice dintre oraș și sat în societatea capitalistă (unde orașul, controlat de burghezie, jefuiește fără cruțare satul) și în regiunile în care domină gomindanul (unde orașul, controlat de imperia-

lismul străin și de marea burghezie compradoră din China, jefuiește în mod barbar satul) sînt extrem de antagoniste. Dar în Țara socialismului și pe teritoriul bazelor noastre revoluționare aceste contradicții antagoniste au devenit neantagoniste, și ele vor dispărea în societatea comunistă.

Lenin spune : „Antagonismul și contradicția nu sînt nicidecum unul și același lucru. Primul va dispărea, cea de-a doua va rămîne în socialism“²⁵. Aceasta înseamnă că antagonismul nu este decît una din formele luptei contrariilor, dar nu forma ei universală ; și de aceea acest termen nu poate fi aplicat pretutindeni fără discernămint.

7. ÎNCHEIERE

Acum putem să facem o scurtă sintetizare. Legea contradicției, inerente lucrurilor, fenomenelor, adică legea unității contrariilor, este legea fundamentală a naturii și societății și, prin urmare, legea fundamentală a gîndirii. Ea este diametral opusă concepției metafizice despre lume. Descoperirea ei a constituit o măreață revoluție în istoria cunoașterii. Din punctul de vedere al materialismului dialectic, contradicțiile există în toate procesele care au loc în fenomenele obiective și în gîndirea subiectivă, contradicțiile străbat toate procesele de la început pînă la sfîrșit — în aceasta constă caracterul universal și absolut al contradicțiilor. Fenomenele contradictorii și fiecare din laturile contradicției își au particularitățile lor — în aceasta constă caracterul specific și relativ al contradicțiilor. În anumite condiții contrariilor le este inerentă identitatea, fapt datorită căruia este posibilă coexistența lor în unic, precum și

transformarea lor în contrariul lor. Și în aceasta de asemenea constă caracterul specific și relativ al contradicțiilor. Dar lupta contrariilor este neîntreruptă, ea continuă atît în timpul coexistenței contrariilor, cît și în timpul transformării unuia în celălalt, manifestîndu-se într-un mod deosebit de vizibil în timpul transformării unui contrariu în celălalt — și în aceasta iarăși constă caracterul universal și absolut al contradicțiilor. Atunci cînd studiem caracterul specific și relativ al contradicțiilor, trebuie să avem în vedere deosebirea dintre contradicția principală și contradicțiile neprincipale, dintre latura principală și latura neprincipală a contradicției. Cînd studiem caracterul general al contradicțiilor și lupta contrariilor, trebuie să avem în vedere deosebirile dintre multiplele forme ale luptei contrariilor, în caz contrar greșelile sînt inevitabile.

Dacă în urma studiului vom înțelege cum trebuie tezele fundamentale expuse mai sus, vom putea să zdrobim concepțiile dogmatice, care sînt în contradicție cu principiile fundamentale ale marxism-leninismului și aduc prejudicii cauzei revoluționare; atunci vom putea să ajutăm pe tovarășii care au experiență să și-o sistematizeze, s-o ridice la o înălțime principială și să evite repetarea greșelilor empirismului. Aceasta este scurta concluzie care decurge din cercetarea de către noi a legii contradicției.

ADNOTĂRI

- ¹ V. I. Lenin, „Conspectul cărții lui Hegel «Prelegeri despre istoria filozofiei»“, vol. I, Școala eleată (Caiete filozofice, Moscova, 1947, pag. 237. — *Nota Red.*).
- ² Vezi V. I. Lenin, „În jurul problemei dialecticii“: „Dedublarea unicului și cunoașterea părților contradictorii ale lui (vezi

citatul din Philon despre Heraclit la începutul părții a III-a [«Despre cunoaștere»] a cărții lui Lassalle despre Heraclit) constituie *esența* (una din «esențele», una din particularitățile sau din trăsăturile principale, dacă nu chiar principala particularitate sau trăsătură) a dialecticii" (Caiete filozofice, Moscova, 1947, pag. 327. — *Nota Red.*). Vezi și V. I. Lenin, „Conspectul cărții lui Hegel «Știința logicii»": „Pe scurt, dialectica poate fi definită ca teorie a unității contrariilor. Prin aceasta este seziat nucleul dialecticii, dar aceasta necesită explicații, necesită o dezvoltare" (Caiete filozofice, Moscova, 1947, pag. 194. — *Nota Red.*).

³ V. I. Lenin, „In jurul problemei dialecticii" (Caiete filozofice, Moscova, 1947, pag. 327-328. — *Nota Red.*).

⁴ In epoca Han, cunoscutul reprezentant al școlii confucianiste Dun Ciun-șu (179—104 î.e.n) a spus împăratului U-di: „Dao vine de la cer. Cerul este neschimbat, neschimbat este și dao". Cuvîntul „dao" era larg întrebuințat de filozofii din China antică. El înseamnă „cale", „principiu", precum și „lege", „necesitate".

⁵ F. Engels, „Anti-Dühring", Secțiunea întâi. Filozofia, XII. Dialectica. Cantitate și calitate (Moscova, 1951, pag. 113 [vezi și F. Engels, „Anti-Dühring", ed. P.M.R. 1952, ediția a II-a, pag. 141. — *Nota Trad.*] — *Nota Red.*).

⁶ V. I. Lenin, „In jurul problemei dialecticii" (Caiete filozofice, Moscova, 1947, pag. 327. — *Nota Red.*).

⁷ F. Engels, „Anti-Dühring", Secțiunea întâi. Filozofia, XII. Dialectica. Cantitate și calitate (Moscova, 1951, pag. 114 [vezi și F. Engels, „Anti-Dühring", ed. P.M.R. 1952, ediția a II-a, pag. 142-143. — *Nota Trad.*] — *Nota Red.*).

⁸ V. I. Lenin, „In jurul problemei dialecticii" (Caiete filozofice, Moscova, 1947, pag. 327. — *Nota Red.*).

⁹ V. I. Lenin, „In jurul problemei dialecticii" (Caiete filozofice, Moscova, 1947, pag. 328. — *Nota Red.*).

- ¹⁰ Vezi V. I. Lenin: „Comunismul“. În acest articol, V. I. Lenin, criticînd pe Béla Kun, care era membru al Partidului Comunist din Ungaria, iar ulterior a fost demascît ca trădător al cauzei clasei muncitoare, scria că Béla Kun ocolește „ceea ce constituie înșăși esența, sufletul viu al marxismului: analiza concretă a situației concrete“ (Opere, vol. 31, pag. 143. — *Nota Red.*).
- ¹¹ Sun-țzi (sau Sun U) (era numit și Sun U-țzi) — renumit șef militar și teoretician militar chinez din secolul al V-lea î.e.n., autorul tratatului „Sun-țzi“, care se compune din 13 capitole. Acest citat este luat din capitolul al treilea al cărții „Sun-țzi“ — „Pregătirea ofensivei“.
- ¹² Vei Cien (580—643 e. n.) — om politic și istoric, care a trăit în prima perioadă a epocii Tan. Acest citat este luat din volumul 192 al letopisețului „Țîcii tunțzian“.
- ¹³ „Șuihuciuian“ — una din cele mai mari opere literare din secolul al XIV-lea, creată la sfîrșitul domniei dinastiei Iuan și începutul domniei dinastiei Min. Autorul acestui roman este considerat, de obicei, Și Nai-an. Romanul descrie războiul țărănesc din ultimii ani ai dinastiei nordice Sun. Sun Țzian este eroul principal al romanului. Localitatea Ciutziaciuan se afla nu departe de Lianșanbo, bază a răzbeiului țărănesc. Stăpînul acestui sat era marele moșier-despot Ciu Ciao-fîn.
- ¹⁴ V. I. Lenin, „Încă o dată despre syndicate, despre momentul actual și despre greșelile lui Troțki și Buharin“ (Opere, vol. 32, pag. 72 [vezi și Lenin și Stalin, Despre construcția de partid, vol. II, Editura pentru literatură politică, 1953, pag. 224. — *Nota Trad.*. — *Nota Red.*).
- ¹⁵ V. I. Lenin, „Ce-i de făcut?“ (Opere, vol. 5, pag. 341 [vezi și V. I. Lenin, Opere alese în două volume, vol. I, Editura pentru literatură politică, 1954, ediția a II-a, pag. 153. — *Nota Trad.*. — *Nota Red.*).
- ¹⁶ V. I. Lenin, „Conspectul cărții lui Hegel «Știința logicii»“ (Caiete filozofice, Moscova, 1947, pag. 83. — *Nota Red.*).

- 17 „Șan hai țzin“ — operă din epoca Ciango (secolele IV—III î.e.n.). Cua Fu este o ființă divină descrisă în cartea „Șan hai țzin“. În această carte se spune: „Cua Fu alerga după soare. Pe drum i se făcu sete și bău apă din două riuri — Huanhe și Veihe. Apele acestor riuri nu i-au ajuns și el s-a repezit spre nord ca să bea acolo din Marea cea mare. Dar înainte de a ajunge acolo, el muri de sete la jumătatea drumului. Toiagul rămas de la el s-a prefăcut într-o pădure“ (secțiunea „Hai vai bei țzin“).
- 18 I — eroul unei străvechi legende chineze. În vestitul mit în care se povestește cum eroul I a tras cu arcul în sori se vorbește despre precizia cu care el trăgea cu arcul. În cartea „Huai-nan-țzi“, scrisă de Liu An (reprezentant al aristocrației din epoca Han — secolul al II-lea î.e.n.), se spune: „În timpul lui Iao răsăreau în același timp zece sori; au fost pîrjolate toate grînele, au pierit toate plantele și poporul nu avea cu ce să se hrănească. Fiare de pradă, iuți de picior și cu cap de dragon, care mănîncă oameni, monștri cu dinții lungi, monștri care stîrnesc focul și revărsări de ape, păsări-uragane, care dărîmă locuințele, porci mistreți de proporții uriașe, uriași șerpi veninoși aduceau nenorociri poporului. Iao a poruncit lui I să ucidă cei zece sori de pe cer, precum și monștrii de pe pămînt... Tot poporul jubila“.
- Scriitorul Van I din epoca Han-ului de răsărit (secolul al II-lea e.n.), în adnotările la versurile poetului antic Țiui Iuan „Tianven“, scrie și el: „În timpul lui Iao răsăreau în același timp zece sori; au fost pîrjolate toate plantele. Iao a poruncit lui I să ucidă cei zece sori. El a ucis nouă sori, iar un soare a rămas“.
- 19 „Si iu țzi“ — roman fantastic, scris în secolul al XVI-lea e.n. Eroul principal al romanului — Sun U-cun — este o maimuță-vrăjitor. Ea știa secretul a 72 de transformări și putea să se transforme, după cum voia, în fiară, pasăre, pește, gîză, iarbă, copac, în diferite obiecte, în om și în altele.
- 20 „Liao Ciai ci i“ — culegere de basme, întocmită de Pu Sun-lin în epoca dinastiei Țin (secolul al XVII-lea) pe baza unor legende populare adunate de el. Culegerea conține 431 de

povestiri, în cea mai mare parte despre minunile săvârșite de pustnici ascunși și de vulpi șirete.

²¹ K. Marx, „Contribuții la critica economiei politice“ (Moscova, 1949, pag. 255 [vezi și Karl Marx, „Contribuții la critica economiei politice“, E.S.P.L.P. 1954, pag. 238. — *Nota Trad.*] — *Nota Red.*).

²² V. I. Lenin, „În jurul problemei dialecticii“ (Caiete filozofice, Moscova, 1947, pag. 328. — *Nota Red.*).

²³ Această frază se întâlnește pentru întâia oară în letopisețul „Tian han șu“ (vol. XXX, secțiunea „I ven ci“), întocmit de cunoscutul istoric chinez Ban Gu din secolul I e.n. Ulterior ea a căpătat o largă circulație. În textul lui Ban Gu se spun următoarele: „Din cele zece școli ale filozofilor numai nouă merită atenție. Ele toate au luat naștere într-o perioadă când puterea suveranului legitim intrase în declin, iar cîrmuitoarii locali au început să se bată între ei, fiecare din ei apucîndu-se să cîrmuiască în felul său. În aceste împrejurări au apărut una după alta numeroase școli, și fiecare din ele, formulînd teze proprii, proslăvea ceea ce considera ea că este just. Fiecare propovăduia intens învățătura sa, străduindu-se ca aceasta să fie adoptată de vreun cîrmuitor local. Concepțiile lor, cu toată deosebirea dintre ele, asemenea focului și apei, se nimiceau reciproc și se generau una pe alta. Mîla și sentimentul datoriei, respectul și prietenia sînt contrare, dar se generează reciproc“.

²⁴ V. I. Lenin, „În jurul problemei dialecticii“ (Caiete filozofice, Moscova, 1947, pag. 328. — *Nota Red.*).

²⁵ V. I. Lenin, „Observații la cartea lui N. Buharin «Economia perioadei de trecere»“ (Culegeri din Lenin, vol. XI, ed. a 2-a, Moscova-Leningrad, 1931, pag. 357. — *Nota Red.*).

C U P R I N S

	Pag.
DIN PARTEA EDITURII PENTRU LITERATURA STRAINA DIN MOSCOVA	5
PERIOADA RĂZBOIULUI ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI (I)	
LINIA POLITICĂ, MĂSURILE PRACTICE ȘI PERSPECTI- VELE LUPTEI ÎMPOTRIVA OFENSIVEI JAPONIEI (23 iulie 1937)	9
1. Două linii	11
2. Două sisteme de măsuri practice	15
3. Două perspective	22
4. Concluzii	22
Adnotări	23
PENTRU MOBILIZAREA TUTUROR FORTELOR ÎN VE- DEREA REPURTĂRII VICTORIEI ÎN RĂZBOIUL ÎMPO- TRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI (25 august 1937)	25
I.	27
II.	28
III.	31
IV.	36
Adnotări	37
IMPOTRIVA LIBERALISMULUI (7 septembrie 1937)	39
SARCINILE VITALE CARE S-AU RIDICAT DUPĂ STABI- LIREA COLABORĂRII DINTRE GOMINDAN ȘI PARTI- DUL COMUNIST (29 septembrie 1937)	47
Adnotări	67

CONVORBIRE CU CORESPONDENTUL ENGLEZ JAMES BERTRAM (25 octombrie 1937)	69
Partidul Comunist Chinez și războiul împotriva coto-	
pitorilor japonezi	71
Condițiile și învățămintele războiului împotriva coto-	
pitorilor japonezi	72
Armata a 8-a în războiul împotriva coto-	
pitorilor japonezi	80
Tendențele capitularde în războiul împotriva coto-	
pitorilor japonezi	86
Regimul democratic și războiul împotriva coto-	
pitorilor japonezi	88
SITUAȚIA CARE S-A CREAT ÎN RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA	
COTROPITORILOR JAPONEZI DUPĂ CĂDEREA ȘAN-	
HAIULUI ȘI TAIHUANULUI ȘI SARCINILE CARE	
DECURG DIN EA (12 noiembrie 1937)	95
I. Situația actuală — perioada de trecere de la răz-	
boiul unilateral la un război general împotriva	
coto-	
pitorilor japonezi	97
II. Trebuie să luptăm împotriva tendințelor capitularde	
atit în partid cit și în țară	103
În partid trebuie să luptăm împotriva tendințelor	
capitularde de clasă	103
În țară trebuie să luptăm împotriva tendințelor	
capitularde naționale	110
Legătura dintre tendințele capitularde de clasă și	
tendențele capitularde naționale	112
Adnotări	112
DECLARAȚIA GUVERNULUI REGIUNII DE GRANIȚA	
ȘENSI-GANSU—NINSIA ȘI A DIRECȚIEI SPATELUI	
ARMATEI A 8-A (15 mai 1938)	121
Adnotări	126
PROBLEMELE STRATEGIEI RĂZBOIULUI DE PARTI-	
ZANI ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR JAPONEZI (Mai	
1938)	129
Capitolul I. De ce punem problema strategiei războiu-	
lui de partizani?	131

Capitolul II. Principiul fundamental al războiului — păstrarea forțelor proprii și nimicirea forțelor inamicului	134
Capitolul III. Șase probleme concrete ale strategiei războiului de partizani împotriva cotropitorilor japonezi	136
Capitolul IV. Desfășurarea plină de inițiativă, elastică și pe bază de plan a acțiunilor ofensive în cursul războiului de apărare, a acțiunilor impetuoase în cursul războiului de lungă durată, a bătăliilor și luptelor pe liniile exterioare în cursul războiului dus pe liniile interioare	137
Capitolul V. Coordonarea acțiunilor de partizani cu operațiile trupelor regulate	152
Capitolul VI. Crearea bazelor de sprijin.	156
1. Felurile bazelor de sprijin	158
2. Regiunile de partizani și bazele de sprijin	162
3. Condițiile de creare a bazelor de sprijin	165
4. Consolidarea și lărgirea bazelor de sprijin	169
5. Felurile de incercuire practicate de noi și de inamic	171
Capitolul VII. Apărarea strategică și ofensiva strategică în războiul de partizani	173
1. Apărarea strategică în războiul de partizani	174
2. Ofensiva strategică în războiul de partizani	179
Capitolul VIII. Transformarea războiului de partizani în acțiuni manevriere ale trupelor regulate	182
Capitolul IX. Relații juste în ceea ce privește conducerea	186
Adnotări	191
DESPRE RĂZBOIUL DE LUNGĂ DURATĂ (<i>Mai 1938</i>)	193
Modul de a pune problema	195
Argumentarea noastră în această problemă	208
Infirmarea teoriei subjugării inevitabile a Chinei	214

Conciliatorism sau război? Putrefacție sau progres?	222
Teoria subjugării inevitabile a Chinei este greșită, dar tot atât de greșită este și teoria victoriei rapide	228
De ce războiul va fi de lungă durată?	232
Cele trei etape ale războiului de lungă durată	237
Pătrunderea în direcții opuse în dispozitivul inamicului	253
Război pentru pace eternă	259
Activitatea conștientă în război	263
Războiul și politica	267
Mobilizarea politică în războiul împotriva cotropitorilor japonezi	269
Telurile războiului	272
Acțiunile ofensive în cadrul războiului de apărare, acțiunile impetuoase în cadrul războiului de lungă durată și acțiunile desfășurate pe liniile exterioare în cadrul războiului dus pe liniile interioare	276
Inițiativă, elasticitate și plan	282
Acțiunile manevriere ale trupelor regulate, războiul de partizani, războiul de poziție	300
Războiul de uzură și războiul de nimicire	308
Posibilitatea folosirii greșelilor inamicului	314
Problema bătăliilor decisive în războiul împotriva cotropitorilor japonezi	318
Armata și poporul — baza victoriei	324
Incheiere	331
Adnotări	334

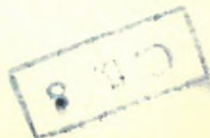
LOCUL PARTIDULUI COMUNIST CHINEZ ÎN RĂZBOIUL NAȚIONAL (*Octombrie 1938*) 341

Patriotism și internaționalism	344
Rolul de avangardă al comuniștilor în războiul național	346
Să unim întreaga națiune și să luptăm împotriva agenției dușmane din rindurile ei	349
Să lărgim rindurile partidului și să nu lăsăm agenția dușmană să pătrundă în rindurile lui	349
Să ducem în mod ferm politica de front unic și să apărăm în mod ferm independența partidului	350
Să ținem seama de interesele întregului, să ținem seama de majoritate, să muncim împreună cu aliații	352
Politica de cadre	353

Disciplina de partid	357
Democrația internă de partid	358
Partidul nostru a crescut și s-a întărit în lupta pe două fronturi	360
Lupta ulterioară pe două fronturi	363
Invățămintul	364
Unitatea și victoria	368
Adnotări	369
PROBLEMA MENȚINERII CARACTERULUI INDEPENDENT ȘI DE SINE STATĂTOR ÎN CADRUL FRONTULUI UNIC (5 noiembrie 1938)	
Ajutorul și concesiile trebuie să fie active, iar nu pasive	373
Unitatea dintre lupta națională și lupta de clasă . .	375
Lozinca „totul trebuie să se realizeze prin frontul unic“ este greșită	376
Adnotări	378
RAZBOIUL ȘI PROBLEMELE STRATEGIEI (6 noiembrie 1938)	
1. Particularitățile Chinei și războiul revoluționar . .	381
2. Istoria militară a gomindanului	387
3. Istoria militară a Partidului Comunist Chinez . .	391
4. Cotiturile făcute în strategia militară a partidului în cursul războiului civil și al războiului național	394
5. Rolul strategic al acțiunilor de partizani împotriva cotropitorilor japonezi	398
6. Să acordăm atenție studierii problemelor militare	403
Adnotări	404
CU PRIVIRE LA CONTRADICȚIE (August 1937)	
1. Cele două concepții despre lume	412
2. Universalitatea contradicției	418
3. Caracterul specific al contradicției	424
4. Contradicția principală și latura principală a con- tradicției	441
5. Identitatea și lupta contrariilor	451
6. Locul antagonismului în șirul contradicțiilor . .	461
7. Încheiere	464
Adnotări	465

Dat la cules 08.03.955. Bun de tipar 18.05.955. Tiraj
15.250 ex. Hirtie velină de 65 gr./m². 540×840/16.
Coli editoriale 21,50. Coli de tipar 29,75. A. nr.
01094/54

Tiparul executat sub com. nr. 1953/1367 de Combi-
natul Poligrafic Casa Scintei „I. V. STALIN”,
Piața Scintei nr. 1 — București — R.P.R.

11.77